Modern Klasikler Dizisi - 10

JACK LONDON
BEYAZ DİŞ

ÖZGÜN ADI
WHITE FANG

© TÜRKİYE İFI BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2010
Sertifika No: 40077

EDİTÖR
RÜKEN KIZILER

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
MÜGE KARALOM

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

I. BASIM EKİM 2010, İSTANBUL
23. BASIM ŞUBAT 2020, İSTANBUL

ISBN 978-605-360-013-8

BASKI: YILDIZ MÜCELLİT MATBAACILIK VE YAYINCILIK SAN. TİC. ANONİM ŞTİ.
Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç Çarşısı Apt. No: 3/4
Zeytinburnu/İstanbul (0212) 613 17 33
Sertifika No: 46025

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91 Faks (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

ÇEVİREN: LEVENT CİNEMRE

Ankara Anadolu Lisesi ve Mülkiye mezunu. Bankacılık ve finansman alanlarında çalıştıktan sonra on yıl kadar gazetecilik yaptı. Daha sonra yayın dünyasına geçti. Çeviriyi hayatının paralel evreni olarak görüp, tüm bu yıllar içinde Thomas Friedman'ın *Dünya Düzdür*, E.H. Carr'ın *Lenin'den Stalin'e Rus Devrimi* ve Jack London'ın başeseri *Martin Eden* da dahil olmak üzere birçok kitabı Türkçeleştirdi. Halen Jack London'ın bütün eserlerini dilimize kazandırma yolunda ağır adımlarla ilerliyor.

Modern
Klasikler
Dizisi - 10

Jack London

Beyaz Diş

İngilizce aslından
çeviren: Levent Cinemre

İçindekiler

Birinci Bölüm
Issız Diyar 1

I. Etin Yolu 3
II. Dişi Kurt 13
III. Açlığın Çığlığı 25

İkinci Bölüm
Vahşi Doğanlar 37

I. Dişlerin Savaşı 39
II. Yuva 51
III. Boz Enik 61
IV. Dünyanın Duvarı 67
V. Etin Yasası 79

Üçüncü Bölüm
Vahşi Hayatın Tanrıları 87

I. Ateş Yakanlar 89
II. Esaret 101
III. Dışlanmış 111
IV. Tanrıların İzi 117
V. Antlaşma 123
VI. Kıtlık 133

Dördüncü Bölüm
Üstün Tanrılar 143

I. Kendi Türünün Düşmanı 145
II. Çılgın Tanrı 157
III. Nefretin Saltanatı 167
IV. Boğazına Yapışan Ölüm 173
V. Boyun Eğmez 187
VI. Sevgili Sahip 195

Beşinci Bölüm
Terbiye 211

I. Uzun Yol 213
II. Güney Toprakları 221
III. Tanrının Ülkesi 229
IV. Türünün Çağrısı 241
V. Uyuyan Kurt 249

Birinci Bölüm

Issız Diyar

I

Etin Yolu

Karanlık ladin ormanı, içinden geçen buz tutmuş nehrin iki yakasına da kaşlarını çatmıştı. Az önce esen rüzgârın beyaz buzdan giysilerini soyduğu ağaçlar, giderek azalan ışıkta, kara ve uğursuz biçimde birbirlerine eğilmiş gibi görünüyorlardı. Derin bir sessizlik egemendi tüm o diyara. Her yer kasvete bürünmüştü, cansızdı, hareketsizdi; yerin ruhu o kadar yalnız, o kadar soğuktu ki, hüzünlü bile denemezdi ona. İçinde ufacık bir kahkaha kırıntısı vardı ama hüzünden de beter bir kahkahaydı bu; Sfenks'in tebessümü kadar donuk, buz gibi soğuk, yanılmazlığın kibirli güvenini ve nemrutluğunu taşıyan bir kahkaha. Sonsuzluğun egemen ve ketum bilgeliği, hayatın nafile gayretine, yaşamın beyhudeliğine kahkahalarla gülüyordu. Orası Issız Diyardı, yabandı; orası buz kalpli Kuzey Topraklarıydı.

Ama hayat *vardı*. O diyarda da vardı ve meydan okuyordu. Donmuş nehrin alt tarafında bir sıra yırtıcı köpek büyük zorlukla ilerliyordu. Kabarmış tüyleri kırağılanmıştı. Nefesleri ağızlarından çıktığı anda havada donuyor, buhar zerreciklerine dönüşüp kürklerinin üzerine konarak buz kristalleri haline geliyordu. Köpeklerin üzerinde deri koşumlar vardı ve o koşumlar, arkalarında çektikleri kızağa kayışlarla bağ-

lanmıştı. Kızak ayaksızdı. Dayanıklı huş ağacından yapılmıştı ve tüm tabanıyla kara oturuyordu. Bir dalga gibi yükselebilecek yumuşak karı bastırıp altına almak için ön ucu yukarı doğru kıvrık yapılmıştı. Üzerinde itinayla bağlanmış uzun ve ince bir dikdörtgen sandık duruyordu. Başka şeyler de vardı kızakta; battaniyeler, bir balta, bir çaydanlık ve bir tava ama en önemli ve en çok yer kaplayan şey, o uzun, ince dikdörtgen sandıktı.

Köpeklerin önünde, geniş kar raketleri üzerinde zorlukla ilerlemeye çalışan bir adam vardı. Yol almak için aynı şekilde didinen ikinci adam, kızağın arkasından geliyordu. Kızaktaki sandığın içindeyse hayat gailesi artık sona ermiş başka biri, Issız Diyarın fethedip bir daha asla hareket ve mücadele edemeyecek şekilde yere çaldığı üçüncü adam yatıyordu. Issız Diyar hareketi sevmez. Hayat buna karşıdır, çünkü hayat, hareket demektir. Issız Diyar ise hareketi yok etmek ister hep. Denize koşmasın diye suyu dondurur, kalplerine kadar buz gibi olana dek ağaçların özsuyunu çeker alır. Ancak Issız Diyarın en beter zalimliği eziyet ederek, ezerek insana boyun eğdirmesidir; insan ki hayatı en kıpır kıpır yaşayan ve hareket sonunda mutlaka nihayete erecektir hükmüne her daim başkaldırandır.

Kızağın önünde ve arkasında yılmadan, boyun eğmeden çabalayan iki adamsa hiç de ölü değildi. Vücutlarını kürklerle ve yumuşak derilerle örtmüşlerdi. Kirpikleri, yanakları ve dudakları, donmuş nefeslerinin oluşturduğu buz kristalleriyle öylesine kaplanmıştı ki yüzleri ayırt edilemiyordu. Bu halleriyle hayaletler âleminden bir varlığın cenaze levazımatçılarıymış ve yüzlerine hortlak maskesi geçirmiş gibi görünüyorlardı. Ancak tüm bunların altında insandı onlar; kasvet, küçümseme ve sessizlik ülkesinin içlerine sokularak uzayın dipsiz boşluğu kadar uzak, yabancı ve nabzı atmayan bu diyarın gücüyle boy ölçüşmeye kalkışmak gibi dev bir maceraya atılmış küçük maceracılardı.

Hiç konuşmadan, tüm nefeslerini bedenlerinin çalışması için saklayarak seyahat ediyorlardı. Her yere, elle tutulur varlığıyla üstlerine abanan bir sessizlik hakimdi. Derin sulara dalan dalgıcın bedeni yüksek basınçtan nasıl etkilenirse, onların da zihinlerini öyle etkiliyordu bu sessizlik. Sonsuz enginliğinin ağırlığıyla ve değişmez buyruğuyla eziyordu onları. Kendi zihinlerinin en ücra köşelerine iterek sıkıştırıyor, gözü hiçbir şey görmeyen doğanın muazzam güçlerinin itiş-kakışları arasında küçük kurnazlıkları ve azıcık bilgelikleriyle kıpırdanıp duran ufak ve sınırlı zerrecikler olduklarını anlayana kadar, insan ruhunun kendine boş yere yüklediği ne kadar aşırı değer, ne kadar sahte heyecan, ne kadar nafile yücelik varsa, üzümün suyunu çıkarır gibi ezerek çıkarıp alıyordu onlardan.

Bir saat geçti, sonra bir saat daha... Kısa, güneşsiz günün solgun ışığı azalmaya başlıyordu ki dingin havanın içinden belli belirsiz bir çığlık duyuldu. Çığlık, en tiz notasını bulana kadar havada hızla süzülerek yükseldi, o noktada gergin ve heyecanlı halde bir süre inatla durdu ve sonra yavaşça yok olup gitti. Hüzünlü bir yırtıcılık ve aç bir sabırsızlıkla dolu olmasaydı, kayıp bir ruhun feryadı olabilirdi o çığlık. Öndeki adam, gözleri arkadaşıyla buluşana kadar kafasını geriye çevirdi ve dar dikdörtgen sandığın iki yanından bir baş hareketiyle anlaştılar.

Sessizliği iğne gibi delen ikinci bir tiz çığlık daha yükseldi. İki adam da sesin geldiği yeri saptadı. Arkadan, biraz önce geçtikleri karla kaplı boş arazideki bir yerden geliyordu. Buna cevaben yine arkadan ve ikinci çığlığın solundan üçüncü bir çığlık daha yükseldi.

Öndeki adam, "Bizim peşimizdeler Bill," dedi.

Sesi boğuktu, gerçekdışı gibiydi. Konuşmak için gözle görülür bir çaba harcamıştı.

"Çok az et var," diye yanıtladı yoldaşı. "Günlerdir tek bir tavşan izine bile rastlamadık."

Bundan sonra konuşmadılar ve bütün dikkatlerini peşlerindeki avcıların yükselmeye devam eden çığlıklarını dinlemeye verdiler.

Karanlık çökerken köpekleri su kenarındaki bir ladin kümesine sürüp kamp kurdular. Ateşin yanındaki tabut hem oturak, hem de masa işlevi görüyordu. Ateşin öteki tarafında toplaşan köpekler kendi aralarında itişip kakışıyor ama oradan ayrılıp karanlığın içine dalmaya niyetli görünmüyorlardı.

Bill, "Bana öyle geliyor ki bu köpekler ateşe fazla yakın duruyorlar, Henry," yorumunu yaptı.

Ateşin üzerine çömelmiş, çaydanlığa bir parça buz atan Henry, başıyla onayladı. Tabutun üzerine oturup yemeğine başlayana kadar da konuşmadı.

"Postları nerede güvende olur, iyi bilirler," dedi. "Av değil, avcı olurlar. Hayli akıllıdır onlar."

Bill başını salladı. "Öyle mi, bilmiyorum."

Yoldaşı merakla ona baktı. "Onların akıllı olmadığını söylediğini ilk kez duyuyorum."

"Henry," dedi öteki, fasulyelerini kıtır kıtır çiğnerken, "ben köpekleri beslerken nasıl da itişip kakıştıkları hiç dikkatini çekti mi?"

"Her zamankinden çok haylazlık ettiler," diye kabul etti Henry.

"Bizim kaç köpeğimiz var, Henry?"

"Altı."

"Peki bakalım, Henry..." Bill, sözlerine daha fazla önem kazandırmak için bir an durdu. "Ben de öyle diyordum Henry, bizim altı köpeğimiz var. Kutudan altı balık aldım. Her köpeğe bir balık verdim ve Henry, bir balık eksik geldi."

"Yanlış saymışsındır."

"Bizim altı köpeğimiz var," diye tekrarladı diğeri, sakin bir biçimde. "Altı balık aldım. Kulaksız'a balık kalmadı. Sonra kutuya tekrar gelip onun balığını ayrıca verdim."

Henry, "Bizim sadece altı köpeğimiz var," dedi.

"Henry," diye devam etti Bill, "hepsi köpekti demeyeceğim ama balık alan yedi hayvan vardı."

Henry yemeği kesip gözleriyle ateşin etrafındaki köpekleri saydı.

"Şimdi altı taneler."

Bill, buz gibi bir kesinlikle, "Ötekinin karlara doğru koşup gittiğini gördüm," dedi. "Yedi hayvan gördüm."

Yoldaşı, acıyarak ona baktı ve, "Bu yolculuk bittiğinde son derece mutlu olacağım," dedi.

"Ne demek istiyorsun," diye sordu Bill.

"Demek istiyorum ki taşıdığımız bu yük senin sinirlerini bozdu. Olmayan şeyler görmeye başladın."

Bill, büyük bir ciddiyetle, "Onu da düşündüm," diye cevapladı. "Bu yüzden de karda koşarak uzaklaştığını gördüğümde kara baktım ve izlerini gördüm. Sonra gelip köpekleri saydım. Yine altı köpek vardı. O izler karda hâlâ duruyordur. Bakmak ister misin? Sana göstereyim."

Henry cevap vermek yerine yemeğini bitirene kadar sessizce ağzındakini çiğnemeye devam etti, üstüne bir fincan da kahve içti. Elinin tersiyle ağzını sildikten sonra, "Yani şimdi sen..."

Tam o sırada karanlığın içinden gelen, yırtıcı hüznüyle, uzun ve acı acı inleyen bir çığlık sözünü kesti. Sesi dinlemek üzere durdu, sonra da elini o tarafa doğru sallayarak lafını bitirdi: "... onlardan birini mi gördüğünü sanıyorsun?"

Bill başıyla onayladı. "Ben de aynen bu körolası şeyi düşünüyorum. Köpeklerin arasındaki hurgürü sen de gördün."

Birbiri ardına gelen çığlıklarla onlara cevap veren başka çığlıklar, sessizliği keşmekeşe çevirmişti. Her yandan yükselen çığlıklardan korkan köpekler, bu korkularını iyice birbirine sokularak ve tüylerini alazlandıracak kadar ateşe yaklaşarak ele veriyorlardı. Bill, piposunu yakmadan önce ateşe birkaç odun attı.

Henry, "Bence senin biraz cesaretin kırıldı," dedi.

Diğeri konuşmadan önce dalgın dalgın piposunu emdi. "Henry... Düşünüyordum da şu körolası bizimki, senden de benden de şanslıymış."

Başparmağını aşağı çevirmiş, üzerinde oturdukları sandığın içindeki üçüncü adamı işaret ediyordu.

"Seninle ben Henry, öldüğümüzde cesedimizin üzerinde köpekleri uzak tutacak kadar taş varsa şanslı sayılacağız."

Henry de aynı fikirdeydi. "Ama bizde ne onun gibi cüzdan, ne çevre, ne de başka şeyler var. Uzak yerlerde cenaze töreni yapmaya para yetiştiremeyiz biz."

"En tuhafıma giden şey ne biliyor musun Henry, şu bizimki gibi biri, yani memleketinde artık bey midir, efendi midir, onun gibi sözü geçen biri; ne yemek için, ne de battaniye için hayatta kafa yormamış biri; neden taa dünyanın öbür ucundan tanrının unuttuğu buralara gelir ki... İşte bunu anlayamıyorum bir türlü."

"Evinde kalsa belki de torun torba sahibi olacak kadar yaşayacaktı," diye Henry de arkadaşının fikrine katıldı.

Bill konuşmak için ağzını açtı ama vazgeçti. Bunun yerine onları her taraftan sıkıştıran karanlık duvarı işaret etti eliyle. Zifiri karanlığın içinde en ufak bir şekil belirtisi yoktu; görülebilen tek şey kor gibi parlayan bir çift gözdü. Henry, başıyla ikinci çift gözü, peşinden de üçüncüsünü işaret etti. Parıldayan gözlerden oluşan bir çember, kamplarını kuşatmıştı. Kimi zaman o göz çiftlerinden biri kımıldıyor veya bir an gözden kaybolup tekrar ortaya çıkıyordu.

Köpekler iyice huzursuzlanmıştı. Derken ani bir korkuyla kaynaşarak sürü halinde ateşin bu tarafına geçip ürkekçe adamların bacaklarının dibine sığındılar. Kargaşada bir tanesi ateşe düşünce tütsülenen kürk kokusu havayı doldurdu köpek de acı ve korkuyla havladı. Bu patırtılar, gözlerden oluşan çemberin bir an huzursuzca kımıldanmasına hatta biraz geri çekilmesine neden oldu ama köpekler sakinleşince çember de tekrar eski yerini aldı.

"Henry, şu körolası cephanemizin tükenmiş olması ne talihsizlik."

Bill piposunu bitirmiş, yemekten önce yere döşediği ağaç dallarının üzerine kürk ve battaniyeden oluşan yataklarını sermesi için yoldaşına yardım ediyordu. Henry homurdandı ve mokasenlerinin bağlarını çözmeye başladı.

"Kaç kurşun kaldı demiştin?"

Gelen cevap, "Üç," oldu. "Ah ne kadar isterdim ki üç yüz olsun da göstereyim şunlara günlerini!"

Parlayan gözlere doğru hırsla yumruk salladıktan sonra mokasenlerini güvenli bir şekilde ateşin başına yerleştirdi.

"Sonra, isterdim ki şu ısıran soğuk bitsin," diye devam etti. "İki haftadır sıfırın altında elli derece. Bir de isterdim ki bu yolculuğa hiç çıkmamış olaydım, Henry. Gidişat hiç hoşuma gitmiyor. Hiç de yoluna girecekmiş gibi hissetmiyorum. Hazır istemeye başlamışken bir de hop diye bu yolculuğun bitip aynı şu anda olduğu gibi seninle Fort McGurry'de ateşin başında oturup kâğıt oynamayı isterdim. İstediğim budur."

Henry homurdandı ve sürünüp yatağa girdi. Tam dalıyordu ki yoldaşının sesiyle uyandı.

"Söylesene Henry, hani şu araya karışıp da balığı kapan hayvan var ya, neden köpekler saldırmadı ona? Kafamı yoran şey bu."

Uykulu sesten gelen cevap, "Kafanı fazla yoruyorsun Bill," oldu. "Daha önce hiç böyle yapmamıştın. Şimdi kapat artık şu çeneni de yat, uyu. Sabaha sapasağlam kalkarsın. Miden rahatsız, seni asıl yoran şey bu."

Horultuyla nefes alarak aynı örtü altında yan yana uyuyorlardı. Ateş sönmeye yüz tutunca parıldayan gözler kampın etrafındaki çemberlerini iyice daralttı. Gözler yaklaştıkça köpekler de korkuyla birbirine iyice sokuluyor, zaman zaman tehditkâr biçimde hırlıyorlardı. Bir keresinde iyice yükselen patırtıları, Bill'i uyandırdı. Arka-

daşını rahatsız etmemek için dikkatle kalkarak ateşe odun attı. Ateş canlanınca gözlerden oluşan çember biraz geri çekildi. Bill birbirine sokulmuş köpeklere baktı. Sonra gözlerini ovuşturup daha dikkatli baktı. Sonra da sürünerek battaniyenin altına girdi.

"Henry, hey Henry."

Henry inleyerek uyanırken, "Yine ne oldu?" diye sordu.

Cevap, "Yok bir şey," oldu. "Sadece yine yedi taneler. Şimdi saydım."

Henry'nin, bu bilgiyi duyduğunu göstermek için çıkardığı homurtu, uykuya daldığı anda horultuya dönüştü.

Sabah ilk kalkan ve arkadaşını yataktan çıkaran Henry oldu. Saat altı olmasına karşın daha günün ışımasına üç saat vardı ve Henry karanlıkta kahvaltıyı hazırlarken Bill de battaniyeleri sarıp kızağı toparlıyordu.

"Söylesene Henry," dedi, "ne kadar köpeğimiz var demiştik?"

"Altı."

"Yanlış cevap," diye sonucu ilan etti Bill, zafer kazanmışçasına.

"Yine mi yedi?"

"Hayır, beş. Biri gitmiş."

Henry öfkeyle, "Lanet olsun," diye bağırdı ve yemek pişirmeyi bırakıp köpekleri saydı.

"Hakkın var Bill," dedi, "Dobiş gitmiş."

"Şimşek hızıyla gitmiştir. Dumanını bile göremezdik."

"Hiç şansı yoktu," dedi Henry. "Canlı canlı mideye indirmişlerdir. Eminim boğazlarından aşağı inerken daha hayvanın havlaması bitmemiştir. Lanet olasılar!"

Bill, "Ama o Dobiş zaten hep salak bir köpekti," dedi.

"İyi de hiçbir köpek böyle intihar edecek kadar salak olamaz." Her köpeğin belirgin özelliğini çabucak aklından geçirerek kalan köpeklere baktı. "Kalıbımı basarım bunların hiçbiri onun gibi yapmayacak."

"Elimize sopa alıp ateşin yanından kovmadık ya," diyen Bill de aynı fikirdeydi. "Zaten o Dobiş'te hep bir acayiplik olduğunu düşünmüştüm."

Kuzey Topraklarının yollarında ölen bir köpeğin anısına ancak bu kadarcık konuşulurdu; başka köpeklerden ve başka insanlardan çok daha kısa olurdu onların mezar kitabesi.

II

Dişi Kurt

Kahvaltı ettiler, az sayıdaki kamp malzemelerini kızağa yüklediler ve daha kızıllığını yitirmemiş ateşe sırtlarını dönüp karanlığa daldılar. O anda yırtıcı hüzün taşıyan çığlıklar yükselmeye başladı etraftan; karanlığın ve soğuğun içinden birbirini çağıran ve karşılık veren çığlıklar. Sonra bu konuşma kesildi. Gün, saat dokuzda ışıdı. Gökyüzü gün ortasında güney yönünde hafifçe ısınarak pembeye büründüğünde, güneşli topraklarla kuzey dünyası arasındaki sınırı da çiziyordu. Ama o pembelik bile hızla azalıp söndü. Güneşin gri ışığı saat üçe kadar ancak devam edip sonra yavaşça kararınca Kuzey gecesinin kasveti, yalnız ve sessiz diyarın üzerine çöktü.

Karanlık bastırdıkça sağ, sol ve arkadaki çığlıklar da iyice yaklaşıyordu. O kadar yaklaştılar ki canla başla didinen köpeklere birkaç kez kısa süreli panikler yaşattılar.

Bu tür paniklerin birinden sonra Henry ile beraber köpeklerin koşumlarını düzelten Bill şöyle dedi:

"Bir yerlerde bir ava rastlasalar da bizi bırakıp gitseler."

Henry, "Hakikaten sinirlerini feci bozuyorlar insanın," diye paylaştı onun duygularını.

Kamplarını kurana kadar da bir daha konuşmadılar.

Henry, sert bir darbe sesi, Bill'in haykırışı ve köpeklerin arasından gelen acı dolu bir çığlıkla yerinden fırladığında, eğilmiş, kaynayan fasulye tenceresine buz takviyesi yapıyordu. Doğrulduğu anda belli belirsiz bir gölgenin karların üzerinden karanlığa sığındığını gördü. Sonra Bill'e çarptı gözü; bir elinde sopası, öteki elinde güneşte kurutulmuş bir somon balığının kuyruklu kısmı, yarı zafer kazanmış, yarı süngüsü düşmüş halde köpeklerin arasındaydı.

"Yarısını aldı," dedi, "tam o anda ben de indirdim tepesine. Cıyaklamasını duydun mu?"

Henry, "Nasıl bir hayvandı?" diye sordu.

"Tam göremedim. Dört ayağı, bir ağzı vardı, kürklüydü ve aynı diğer köpeklere benziyordu."

"Tahminimce evcilleşmiş bir kurt o."

"Evcilleşmiş midir, ne haltsa, beslenmek için buraya gelip balıktan pay alıyor."

O gece yemekten sonra dikdörtgen sandığın üzerine oturup pipolarını çekerlerken parıldayan gözlerden oluşan çember daha da yaklaştı.

Bill, "Keşke bir geyik sürüsüne rastlasa da çekip gitse şunlar, bizi rahat bıraksalar," dedi.

Henry bu sefer bu isteği o kadar da halden anlar gibi görünmeyen bir homurtuyla karşılayınca, o ateşe, Bill ise ateşin aydınlığının hemen ardındaki karanlıkta parıldayan gözlerin çemberine bakarak çeyrek saat boyunca konuşmadan oturdular.

Bill, "Keşke tam şu anda Fort McGurry'de olsaydık," diye başladı yine.

Ama bu sefer Henry, "Kes artık şu keşkelerini de sızlanmalarını da..." diye patladı. "Miden rahatsız. Seni söyleten bu. Al şuradan bir kaşık karbonat, bak göreceksin nasıl rahatlayacak, daha iyi bir yol arkadaşı olacaksın."

Sabah Henry'yi uyandıran şey, Bill'in ağzından dökülen yakası açılmadık küfürler ve lanetler oldu. Dirseği üzerine doğrulup baktığında yoldaşının tazelenmiş ateşin başında

ve köpeklerin arasında durduğunu, elini kolunu sallayarak verip veriştirdiğini ve öfkeden yüzünün şeklinin bozulduğunu gördü.

"I Iey," diye bağırdı. "Yine ne oldu?"

"Frog gitmiş," diye geldi cevabı.

"Yapma."

"Aynen öyle."

Henry battaniyenin içinden fırlayıp köpeklerin yanına vardı. Onları dikkatle saydıktan sonra köpeklerinden birini daha ellerinden alan Issız Diyarın güçlerine sövüp sayan ortağına katıldı.

Bill, "Frog, takımın en kuvvetli köpeğiydi," diyerek düşüncesini ilan etti.

Henry de ekledi: "Ve hiç de salak değildi,"

İki gün içinde ikinci köpeğin mezar kitabesi böylece yazılmış oldu.

Sıkıntılı kahvaltıdan sonra kalan dört köpek kızağa koşuldu. O gün de önceki günlerin tekrarıydı. Adamlar donmuş dünyanın yüzünde büyük bir çabayla yol alırken hiç konuşmuyorlardı. Görünmeyen ama peşlerinden de ayrılmayanların çığlıkları sayılmazsa, sessizlik hiç bozulmuyordu. Öğleden sonra karanlığın çökmesiyle beraber, artık âdet olduğu üzere, izleyicileri ve çığlıkları iyice yaklaşıyor, köpeklerse heyecanlanıp korkarak koşumları birbirine dolaştırıyor, bu da iki adamı iyice bunaltıyordu.

Geceleyin, Bill, yaptığı işi tamamlayıp doğrulurken, "Alın bakalım salaklar. Yerinize mıhladım sizi," dedi memnuniyetle.

Henry pişirdiği yemeği yarım bırakıp ne olup bittiğini görmeye geldi. Ortağı köpekleri bağlamakla kalmamış, onları yerliler gibi sırıklarla bağlamıştı. Her köpeğin sırtına deri bir kayış takmıştı. Boynuna çok yakın bağladığı için köpeğin dişleriyle ulaşamayacağı bu kayışın ucuna 1-1,5 metrelik sağlam bir sırık düğümlemişti. Sırığın öbür ucunu da yine deri kayışla yerdeki bir kazığa bağlamıştı. Böylece

köpek sırığın kendi boynundaki ucunu dişleriyle kemiremiyordu. Öbür uçtaki deri bağlara ulaşmasına da aradaki sırık engel oluyordu.

Henry takdirle başını salladı.

"Bizim Kulaksız'ı da ancak böyle bir tertibat tutabilir," dedi. "Yoksa dişleriyle deriyi bıçak gibi keser üstelik çok daha hızlı becerirdi. Şimdi hepsi sabaha kadar sapasağlam yerlerinde kalacaklar."

Bill de, "Evet, sabaha burada olacaklarına bahse girerim," diye doğruladı onu. "İçlerinden biri eksilsin, kahvemi içmeden çıkarun yola."

Yatma vakti gelince, Henry onları kuşatmış parıldayan gözler çemberini işaret ederek, "Tabii, biliyorlar onları öldürecek kadar kurşunumuzun olmadığını," yorumunu yaptı. "Halbuki üzerlerine şöyle bir-iki el ateş edebileydik, daha saygılı olurlardı. Her gece daha da yaklaşıyorlar. Gözlerini ateşten ayırıp karanlığa doğru iyice bak şuraya! Gördün mü şunu?"

İki adam ateşin ışığının hemen kenarındaki belirsiz şekillerin hareketlerine bakarak biraz oyalandılar. Karanlıkta parıldayan bir çift gözün olduğu noktaya dikkatle ve ısrarla bakıldığında hayvan yavaş yavaş bir şekle bürünüyordu. Hatta kimi zaman o şekillerin hareket ettiği bile görülebiliyordu.

Köpeklerin arasından gelen bir ses adamların dikkatini çekti. Kulaksız kısa ve istekli inlemelerle sırığının izin verdiği oranda karanlığa doğru hamle ediyor, sık sık dişleriyle çılgın gibi sırığa saldırıyordu.

Henry fısıltıyla, "Şuna bak Bill," dedi.

Köpeğe benzer bir hayvan, sinsice, yandan yandan, kayar gibi ateşin ışığına doğru süzüldü. Hareketlerinde güvensizlikle cüretin karışımı vardı; ihtiyatla adamları gözlerken bütün dikkatini köpeklerin üzerine yoğunlaştırmıştı. Kulaksız, bu davetsiz misafire doğru gitmek için sırığını bütün gücüyle zorluyor ve arzuyla inildiyordu.

"Salak Kulaksız pek de korkmuşa benzemiyor," dedi Bill, alçak bir sesle.

Henry de fısıltıyla karşılık verdi: "Yabancı, dişi bir kurt. Dobiş ile Frog'un durumu şimdi anlaşıldı. Sürü, demek ki bu dişiyi yem olarak kullanıyor. Bu, köpekleri ayartıp dışarı çekiyor, sonra da bütün sürü üzerine çullanıp geleni mideye indiriyor."

Ateşten bir çatırtı geldi. Bir kütük, etrafa alevler saçarak gürültüyle ikiye ayrıldı. Yabancı hayvan da bu ses üzerine sıçrayıp karanlığa kaçtı.

Bill, "Henry, düşünüyorum da..." diye söze başladı.

"Ne düşünüyorsun?"

"Düşünüyorum da sopayı kafasına indirdiğim hayvan herhalde buydu."

Henry'nin cevabı, "Kesin odur," oldu.

Bill devam ediyordu: "Ve tam bu noktada belirtmek isterim ki bu hayvanın kamp ateşiyle tanışıklığı hem çok şüpheli, hem de namussuzca bir şey."

"Özsaygı sahibi bir kurdun bilmesi gerekenden çok daha fazlasını bildiği kesin," diyerek Henry de onayladı bu düşünceyi. "Yemek vaktinde köpeklerin arasına karışmayı bilen bir kurt, bazı tecrübeler edinmiş bir kurttur."

Bill, "Yaşlı Villan'ın bir zamanlar bir köpeği vardı. Kurtlarla birlikte kaçıp gitmişti," diye sesli düşünüyordu. "Tahmin etmeliydim. Little Stick'teki geyik otlağında kurtların arasından onu vurmuştum da bizim Yaşlı Villan bebekler gibi ağlamıştı. Üç yıldır görmüyormuş söylediğine göre. Demek bütün o yıllar boyunca kurtlarla birlikteymiş."

"Bence iyi tahmin ettin, Bill. Bu kurt bir köpek ve birçok kereler insanların elinden balık yemiş."

"Ve elime geçen ilk fırsatta aslen köpek olan o kurt, bir et parçasına dönüşecek," diye kararını bildirdi Bill. "Artık bir hayvan kaybına daha tahammülümüz yok."

Henry, "İyi de sadece üç kurşunun var," diye itiraz etti.

Arkadaşının cevabı, "Öldüreceğime emin olmadan ateş etmem ben de," oldu.

Sabahleyin Henry ateşi tazeleyip arkadaşının horlamasına eşlik eden seslerle kahvaltıyı hazırladı.

"O kadar rahat uyuyordun ki," dedi arkadaşını kahvaltıya çağırırken, "uyandırmaya kıyamadım".

Bill uykulu uykulu yemeğini yemeye başladı. Fincanının boş olduğunu fark edince çaydanlığa uzandı. Ama çaydanlık onun uzanamayacağı bir yerde, Henry'nin yanındaydı.

"Henry, baksana bir şey unutmadın mı?" diye kibarca kusur buldu arkadaşına.

Henry özel bir dikkatle ona bakıp başıyla onayladı. Bill boş çaydanlığa uzandı.

Henry, "Sana kahve yok," dedi.

Bill endişeyle sordu: "Kahve bitti mi?"

"Yoo."

"İyi de sence şimdi ben yediklerimi rahat sindirebilecek miyim?"

"Hayır."

Bill'in yüzü bir anda sinirden kıpkırmızı oldu.

"O halde bunu nasıl açıklayacağını merakla bekliyorum," dedi.

Henry, "Azman gitmiş," diye cevapladı bu soruyu.

Bill hiç acele etmeden, kendini koyvermiş birinin tavırlarıyla başını çevirip bulunduğu yerden köpekleri saydı.

"Nasıl olmuş?" diye sordu hissizce.

Henry omuzlarını silkti. "Bilmiyorum. Ama bence Kulaksız onun iplerini kemirmeden olmaz bu iş. Kendi başına yapamazdı, orası kesin."

"Allahın belası köpek." Bill, ciddi bir edayla ve yavaş yavaş konuşuyor, içinde herhangi bir öfkenin yeşerdiğine ilişkin en ufak bir belirti bile vermiyordu. "Kendi ipini kemiremediği için Azman'ın ipini kemirmiş."

Henry, kaybettikleri son köpeğe, "Neyse, artık Azman'ın dertleri son buldu. Şimdiye kadar çoktan mideye indirmişlerdir. Şu an etraftaki yirmi kurdun midesinde hoplayıp zıplıyordur," diye bir kitabe yazdı. "Biraz kahve al Bill."

Ama Bill başıyla reddetti.

Henry çaydanlığı kaldırarak, "Hadi al," dedi, rica edercesine.

Bill kendi fincanını sertçe kenara çekti. "İçersem olmaz şimdi. Köpeklerden biri daha kaybolursa kahve içmem demiştim ve içmeyeceğim."

Henry, ayartıcı bir sesle, "Lanet kahve, nasıl da güzel olmuş," dedi.

Ama Bill'in inadı tutmuştu ve ona bu oyunu oynayan Kulaksız'a homurdanarak yağdırdığı lanetler eşliğinde kuru bir kahvaltı etti.

Bill yola çıkarlarken, "Bu gece hiçbirini ötekine erişemeyecek şekilde bağlayacağım," dedi.

Daha yüz metre ancak gitmişlerdi ki önde giden Henry eğilip kar raketinin çarptığı bir şeyi yerden aldı. Karanlıkta ne olduğunu tam görememişti ama dokununca anladı. Geriye doğru attığı o şey kızağa çarparak zıpladı ve Bill'in ayağına kadar geldi.

Henry, "Buna ihtiyacın olur belki," dedi.

Bill'den bir çığlık yükseldi. Azman'dan geriye kalan tek şeydi bu, onu bağladıkları sırıktı.

"Azman'ın kemiğini bile bırakmamışlar," dedi Bill. "Baksana şu sırığı nasıl yalayıp yutmuşlar. Sırığın ucundaki deri kayışları bile yemişler. Çok aç bunlar Henry ve bu yol bitene kadar hem seni hem de beni mideye indirirlerse hiç şaşmam."

Henry meydan okurcasına güldü. "Daha önce kurtlar tarafından bu şekilde takip edildiğim olmamıştı ama bundan çok daha kötü günler yaşadım ve postumu kurtardım. Hiç merak etme Bill, senin canını almak için de şu bir avuç can sıkıcı yaratıktan çok daha fazlası lazım, evlat."

Bill ise uğursuz uğursuz homurdandı: "Bilmiyorum, bilmiyorum."

"McGurry'ye vardığımızda öğrenirsin o zaman."

"Hiç de o kadar rahat hissetmiyorum kendimi," diye ısrar etti Bill.

Henry, "Hasta olduğun için rengin solmuş, derdin de bu zaten," diye tartışmayı bitirdi. "Senin ihtiyacın olan şey kinin ve McGurry'ye varır varmaz ağzını kininle dolduracağım."

Bill homurdanarak bu teşhisi paylaşmadığını gösterip sessizliğe büründü. Gün, diğer günlere benziyordu. Saat dokuzda hava aydınlandı. Göremedikleri güneş saat on ikide güney ufuklarını hafifçe ısıttı, sonra da üç saat içinde karanlığa dönüşecek olan soğuk grilik başladı.

Güneşin kendini göstermek için boşuna çabaladığı dakikaların hemen ardından Bill kızağın içinden tüfeği çekip çıkararak şöyle demişti:

"Sen devam et Henry. Ben gidip ne yapabilirim diye bir bakacağım."

Ortağı, "Kızağın yanından ayrılmasan daha iyi olur," diye ona itiraz etti. "Sadece üç kurşunun var. Olacakları bilmek için kâhin olmaya gerek yok."

Bill zafer kazanmış bir edayla, "Şimdi kim sızlanıyor?" diye sordu.

Henry buna cevap vermeyip ağır adımlarla yoluna tek başına devam ederken bir yandan da ortağının gözden kaybolduğu gri yalnızlığa sık sık endişeli bakışlar atıyordu. Bir saat sonra kızağın dolaşa dolaşa gitmek zorunda olduğu yerleri kestirmeden geçen Bill, Henry'ye yetişti.

"Etrafa dağılmışlar ve geniş bir alanı kontrol ediyorlar," dedi. "Yani hem bizi izliyorlar hem de başka av var mı, ona bakıyorlar. Anladın mı, bizi ele geçireceklerinden eminler ve bunun için beklemeleri gerektiğini biliyorlar. Bu arada etrafta yenecek bir şey varsa, onu da avlamak istiyorlar."

Henry, "Yani bizden emin olduklarını *düşünüyorlar*, öyle mi," diye itiraz etti.

Bill buna cevap vermedi. "Bazılarını gördüm. Çok zayıflar. Belli ki haftalardır bizim Dobiş, Frog ve Azman dışında bir şey yememişler. Hatta aralarından birçoğu onlara bile yetişememiştir. Dikkat çekecek kadar zayıflar. Kupkuru olmuşlar, bir deri bir kemik kalmışlar. Feci umutsuz haldeler, sana söyleyeyim. Fazla sürmez iyice kudururlar. Ondan sonra seyreyle sen gümbürtüyü."

Birkaç dakika sonra, o sıra kızağın arkasında yolculuk eden Henry alçaktan bir uyarı ıslığı çaldı. Bill dönüp baktı ve yavaşça köpekleri durdurdu. Arkalarında, son döndükleri dönemecin oradaki açıklıktan, yani biraz önce geçtikleri yoldan, tüylü bir şey geliyordu. Burnunu yoldaki izlere eğmiş, hiç çaba göstermeden koşuyormuş gibi kayarcasına ilerliyordu. Kızak durduğunda o da durdu, başını ani bir hareketle yukarı kaldırdı; burun delikleri onların kokularını yakalamış ve tek tek üzerinde çalışıyormuş gibi sürekli seğiriyordu.

Bill, "Dişi kurt," diye fısıldadı.

Köpekler yere, karın üzerine yatmışlardı; Bill onları geçerek kızağın yanındaki ortağına yaklaştı. Günlerdir kendilerini takip eden ve daha şimdiden köpeklerinin yarısını yok etmeyi başaran kurda baktılar.

Hayvan dikkatle etrafı inceledikten sonra öne doğru üç beş adım attı. Aynı şeyi birkaç kez tekrarlayınca arada yüz metre kadar mesafe kaldı. Ladin ağaçlarının yanında durup başını kaldırdı, kendisine bakan adamların kokularını ve görünüşlerini iyice inceledi. Tuhaf bir biçimde arzu dolu bakışlarla izliyordu onları, köpekler insanlara nasıl bakarsa öyle bakıyordu. Ama bakışlarındaki o arzuda köpeklerin sevgi ve bağlılığından eser yoktu. Açlığın yarattığı arzuydu bu; kurdun dişleri kadar acımasız, buzun kendisi kadar amansız bir arzu.

Bir kurt için fazla iriydi; bir deri bir kemik haliyle bile türünün en irilerinden olduğunu gösteriyordu.

Henry, "Omuz yüksekliği 75 santim var," dedi. "Boyuysa, bahse girerim 1,5 metreden az değildir."

Bill ise, "Bir kurt için ne garip bir renk," diye eleştirdi hayvanı. "Daha önce hiç kızıl kurt görmemiştim. Tarçına benziyor."

Aslında hayvan hiç de tarçın renkli değildi. Kürkü, normal kurt kürkü rengindeydi. Baskın rengi bozdu ama belli belirsiz kızılca bir tonu vardı; şaşırtıcı, bir anda görünüp kaybolan bir renkle ışıldayan, hayvanın görüntüsünün serabıymışçasına, o anda belirgin bir şekilde boz renkliyken, bir an sonra sıradan deneyimler çerçevesinde sınıflandırılamayacak belli belirsiz kızıl ışıltılar saçan bir ton.

Bill, "Bir kızak köpeğine, koca bir haskiye benziyor," dedi. "Şimdi bize kuyruk sallasa hiç şaşırmam."

"Hey haski!" diye onu çağırdı. "Gel buraya haski, adın neyse."

Henry, "Senden şu kadarcık bile korkmadı," diye güldü.

Bill hayvana tehditkâr biçimde elini sallayarak yüksek sesle bağırdı ama hayvanda en ufak bir korku belirtisi yoktu. Görebildikleri kadarıyla hayvandaki tek değişiklik, iyice dikkat kesilmesi oldu. Hâlâ onlara açlığın acımasız arzusuyla bakıyordu. Onlar etti ve o da açtı; yapabilse, gidip o anda onları yemek isterdi.

Aklına gelen şeyden ötürü istemsiz olarak sesini alçaltan Bill, "Bana bak Henry," dedi, "üç kurşunumuz var ve buradan çok kolay vururuz onu. Iskalama ihtimalimiz yok. O bizim üç köpeğimizi götürdü ve bizim de buna bir son vermemiz şart. Ne diyorsun?"

Henry başıyla onayladı. Bill tüfeği dikkatle iplerin altından çekip çıkardı. Omzuna doğru yavaşça kaldırdı ama tüfek oraya hiç gitmedi. Çünkü o anda dişi kurt açıklıktaki yoldan bir sıçrayışta ağaçların arasına girip gözden kayboldu.

İki adam birbirlerine baktılar. Henry her şeyi anlatan uzun bir ıslık koyverdi.

Bill tüfeği yerine yerleştirirken kusuru kendinde arayarak, "Bunu tahmin etmeliydim," dedi. "Yemek vakti köpeklerin arasına karışıp payını almayı bilen bir kurt, gürleyen boruyu da bilir elbette. Henry bak sana ne diyeceğim, başımıza bütün belaları açan, işte şu yaratıktır. Eğer o olmasaydı, şu anda üç yerine altı köpeğimiz vardı. Sana bir şey daha diyeyim Henry, gidip onu geberteceğim. Açık arazide vurulmayacak kadar akıllı. Ama ona pusu kuracağım. Adımın Bill olduğundan ne kadar eminsem, çalıların arkasında bekleyip onu vuracağımdan da o kadar eminim."

Ortağı, "Sakın fazla uzaklaşma," diye uyardı onu. "Eğer sürü saldırırsa elindeki üç kurşunun ancak cehennemde üç çığlık kadar faydası olur. Çok aç bu lanet hayvanlar ve üzerine gelirlerse seni kesin yerler, Bill."

O akşam kamplarını erkenden kurdular. Üç köpek, kızağı altı köpek kadar hızlı ve o kadar uzun süre çekemediği gibi onlarda da artık görmezden gelinemeyecek kaytarma işaretleri kendini belli etmeye başlamıştı. Bill köpeklerin birbirlerinin kayışlarını kemiremeyecek mesafede bağlandıklarından emin olur olmaz, ikisi de erkenden yatıp uyudular.

Ancak kurtların cesareti artmıştı ve adamlar gece boyunca birkaç kez uyanmak zorunda kaldılar. Kurtlar o kadar yakına geliyordu ki köpekler korkudan çıldırıyor, bu yüzden de o maceracı çapulcuları daha güvenli bir mesafede tutmak için ateşin zaman zaman tazelenmesi gerekiyordu.

Yine ateşi tazelediği bu seferlerden birinde Bill battaniyenin altına süzülürken, "Gemilerini izleyen köpekbalıklarından bahseden gemiciler hakkında bir şeyler duymuştum," dedi. "Kurtlar da karadaki köpekbalıkları. İşlerini nasıl yapacaklarını bizden daha iyi biliyorlar. Bizim peşimizi bırakmayacaklar çünkü onlara lazımız. Sonunda canımıza okuyacaklar, Henry. Sonunda kesin okuyacaklar canımıza."

Henry keskin bir tavırla, "Bu şekilde konuştuğuna göre zaten yarı yarıya okumuşlar demektir," diye tersledi arkadaşını. "İnsan yenildiğini düşünürse, yarı yarıya öyle sayılır. Şu gevezeliklerine bakılırsa, zaten yarını yemişler senin."

Bill ise, "Senden ve benden çok daha iyilerini de yemiştir bunlar," diye cevap verdi.

"Kes artık dırdırlanıp sızlanmayı. Gına getirdin be!"

Henry dönüp kızgın bir şekilde kendi tarafına yatarken Bill'in de kendisi gibi bağırıp çağırmamasına biraz şaşırmış haldeydi. Bill'in tarzı böyle değildi oysa, sert sözler onu kolayca kızdırırdı. Henry uykuya dalmadan önce uzunca bir süre bu konuyu düşündü. Göz kapakları ağırlaşıp kendinden geçerken aklındaki düşünce şuydu: "Yanılmıyorum. Feci keyfi kaçtı bu çocuğun. Yarın onu biraz neşelendirmem lazım."

III

Açlığın Çığlığı

Gün iyi başladı. Gece köpek kayıpları olmamıştı. Sessizliğe, karanlığa ve soğuğa doğru yola koyulduklarında iyimser bir havadaydılar. Bill, geceki olumsuz kehanetlerini unutmuş görünüyordu, hatta köpekler yolun zor bir yerinde kızağı devirdikleri zaman yalandan fırçaladı onları.

Feci karışmıştı ortalık. Kızak ters dönüp bir ağaç kütüğüyle dev bir kayanın arasına sıkışmıştı. Kargaşayı düzeltebilmek için köpeklerin koşumlarını kızaktan çözmek zorunda kaldılar. İkisi de kızağın üzerine eğilmiş onu doğrultmaya çalışıyorlardı ki Henry, Kulaksız'ın yandan sıvıştığını fark etti.

"Kulaksız, gel buraya!" diye bağırıp onun önünü kesmeye çalıştı.

Ama Kulaksız, koşumlarını peşinden sürükleye sürükleye hızla koşup gitti. İleride, arkalarındaki yolun kenarındaki karların arasında, dişi kurt onu bekliyordu. Ona yaklaşan Kulaksız bir an dikkat kesildi. Bir tehlike işareti alarak yavaşladı, küçük adımlarla yürümeye başladı, sonra durdu. Büyük bir dikkatle, kuşkuyla ve arzuyla dişi kurdu süzüyordu. Dişi kurt da ona gülümser gibiydi, dişlerini gösteriyordu ama tehditkâr biçimde değil de kendini sevdirmeye çalışarak... Kulaksız'a doğru oynaşarak birkaç adım attı, sonra

durdu. Kulaksız, hâlâ tetikte, kuyruğu ve kulakları havaya dikili, başı yukarıda, büyük bir dikkatle ona yaklaştı.

Burnunu uzatarak onunla koklaşmak istedi ama dişi kurt cilveyle çekti kendini. Kulaksız'ın her ileri adımına, bir geri adımla karşılık veriyordu. Adım adım çekip Kulaksız'ı insan yoldaşlarının güvenliğinden uzaklaştırıyordu. Kulaksız bir keresinde, sanki aklından belli belirsiz bir tehlike uyarısı gelip geçmişçesine başını çevirip devrilmiş kızağa, takım arkadaşlarına ve kendisini çağıran iki adama baktı.

Ancak aklında oluşmakta olan fikir ne ise, bir an burnunu yaklaştırıp süratle koklayıp kaçan ve Kulaksız hamle ettiğinde tekrar bıraktığı yerden cilvelerine başlayan dişi kurt tarafından dağıtıldı.

Bill bu arada tüfeği aklına getirdi. Ama tüfek ters dönmüş kızağın altında bir yerlerdeydi ve Henry'nin yardımıyla kızağı düzelttiklerinde de Kulaksız ile dişi kurt birbirlerine çok yakın, mesafeyse güvenli biçimde ateş etmek için çok uzaktı.

Kulaksız hatasını çok geç anladı. İki adam Kulaksız'ın birden dönüp kendilerine doğru koşmaya başladığını gördüler. Sonra da onun geri çekilme yolunu kesmek için doğru açılardan yol alarak karın üzerinde zıplaya zıplaya koşan bir düzine zayıf bozkurt gördüler. Dişi kurdun o edası, cilvesi anında yok olmuştu. Hırlayarak Kulaksız'ın üzerine atıldı. Kulaksız omzuyla vurup onu geçti ama geri çekilme yolu kapandığı için bir daire çizerek kızağın yanına gitmek üzere yolunu değiştirdi. Her an yeni kurtlar ortaya çıkıyor ve takibe katılıyorlardı. Dişi kurt, Kulaksız'ın bir adım arkasındaydı ve aranın açılmasına izin vermiyordu.

"Nereye gidiyorsun," diye sordu Henry birden eliyle yoldaşının kolunu tutarak.

Bill kolunu arkadaşının elinden kurtardı. "Dayanamayacağım," dedi. "Yardım edebilirsem köpeklerimizden birini daha alamazlar."

Tüfek elinde, yolun kenarında sıralanan çalılıkların içine daldı. Niyeti belliydi. Kulaksız'ın çizdiği dairenin merkezine kızağı alarak takipçilerden önce çemberin bir noktasına konumlanmak istiyordu. Böylece elinde tüfekle ve gün ışığında kurtları korkutup köpeği kurtarması mümkün olabilirdi.

"Peki Bill, tamamdır!" diye seslendi Henry arkasından. "Dikkat et! Kendini tehlikeye atma sakın!"

Henry kızağın üzerine oturup beklemeye başladı. Elinden başka bir şey gelmezdi. Bill gözden kaybolmuş, Kulaksız ise çalıların ve ağaçların arasından zaman zaman görünüp kayboluyordu. Henry onun durumunu umutsuz görüyordu. Köpek tehlikeyi tam anlamıyla anlamıştı ama daireyi dışından koşuyordu. Kurt sürüsü ise daha dar olan bir daire çizerek onu takip ediyordu. Kulaksız'ın, o iç daireyi kestirmeden geçip kızağa ulaşacak kadar peşindekileri geride bırakabileceğini düşünmek boşunaydı.

Farklı hatlar hızla bir noktaya ulaşıyordu. Ağaçların ve çalıların arasından gördüğü kadarıyla Henry, kurt sürüsünün, Kulaksız'ın ve Bill'in bir noktada buluşacaklarını biliyordu. Ama umduğundan kısa, çok daha kısa zamanda oldu bu. Bir el ateş edildiğini duydu, hemen ardından peşpeşe iki el daha ve Bill'in cephanesinin bittiğini anladı. Sonra müthiş hırlamalar ve ciyaklamalar duydu. Kulaksız'ın acı ve korkuyla dolu çığlığını tanıdı, yaralandığı anlaşılan bir kurdun sesini işitti. Hepsi bu kadardı. Hırlamalar kesildi. Çığlıklar, havlamalar bitti. Issız Diyarın üzerine tekrar sessizlik çöktü.

Bir süre daha oturdu kızağın üzerinde. Gidip orada neler olduğunu görmesine gerek yoktu. Sanki gözlerinin önünde olmuş gibi biliyordu her şeyi. Bir keresinde niyetlendi, hızla kalkıp kızaktan baltayı aldı eline. Ama sonra yine oturup ellerini şakaklarına dayayıp uzun uzun düşündü. Kalan iki köpek, dizlerinin dibine sinmiş, titriyordu.

Sonunda bitap bir halde, sanki vücudunun bütün direnci, bütün esnekliği gitmişçesine kalkıp köpekleri kızağa bağlamaya koyuldu. Kendi de omzuna bir ip geçirip onlarla birlikte kızağı çekmeye başladı. Ancak fazla gitmediler. Karanlığın ilk işaretiyle birlikte hemen kamp kurup koca bir odun yığını oluşturdu. Köpekleri doyurdu, yemeğini pişirip yedi ve yatağını ateşin başına kurdu.

Ancak kaderinde o yatağın keyfini çıkarmak yoktu. Daha gözlerini yummadan, kurtlar güvenli olabilecek mesafeyi aşacak kadar yaklaşmışlardı. Artık onları görebilmek için gözlerini kısarak belirsiz şekilleri seçmeye çalışmasına gerek kalmamıştı. Ateşin etrafındaydı hepsi, küçük bir çember oluşturmuşlardı, alevlerin ışığında tamamen görebiliyordu onları; yere uzananlar, oturanlar, karın üstü sürünerek ilerleyenler veya sinsice ileri geri hareket edenler... Hatta uyuyanlar bile vardı. Orada burada karın içinde köpekler gibi kıvrılıp uyuklayan kurtlar gördü; kendisini dikkate bile almıyorlardı.

Ateşi canlı tutuyordu çünkü biliyordu ki kendi etiyle kurtların aç dişleri arasındaki tek engel, o alevlerdi. İki köpek iyice sokulup iki tarafından ona dayanmışlar, çığlıklar atıyor, inleyip sızlanıyor ve bazen de kurdun biri her zamankinden çok yaklaşırsa can havliyle hırlıyorlardı. Köpeklerin hırladığı o anlarda etraflarındaki tüm çember galeyana geliyor; kurtlar ayaklarının üzerinde doğrularak onlara doğru ilerlemeyi deniyorlardı; hırlamalardan, heyecanlı havlamalardan oluşan bir koro yükseliyordu çevresinde. Sonra çember tekrar yerine oturuyor ve orada burada uyuklayan kurtlar tekrar uykularına dönüyorlardı.

Ancak çember, bir yandan da sürekli daralıyordu. Dirhem dirhem, bir şuradaki kurt, bir oradaki kurt karnının üzerinde ileri kayıyor, her seferinde belki ancak bir-iki santim de olsa çemberi küçülterek artık neredeyse bir sıçrasa onu kapacak mesafeye kadar geliyorlardı. O anlarda yanan odun parçaları alıp sürüye doğru fırlatıyordu. Özellikle

hedefe iyi nişan alınmış odun, fazla cesaretli davranan bir canavara isabet ettiğinde, kızgın havlamalar ve korku dolu hırlamalar eşliğinde acele bir geri çekilme oluyordu sonuç.

Sabahı, yorgun ve bitkin halde, uykusuzluktan kocaman olmuş gözlerle karşıladı. Kahvaltısını karanlıkta hazırladı ve saat dokuzda, gün ışığıyla birlikte kurtlar geri çekilince o uzun gece boyunca kafasında kurup tasarladığı şeyi yapmak üzere işe koyuldu. Taze ve uzun dallar kesti, çaprazlamasına bir araya getirip üst uçlarını ağaçlara bağlayarak bir tür yapı iskelesi kurdu. Sonra kızağın koşumlarını kaldıraç ipi gibi kullanıp, köpeklerin de yardımıyla tabutu o iskelenin üzerine çıkardı.

Ahşap mezarının içindeki cesede seslenerek, "Bill'i yediler, belki beni de yiyecekler ama seni asla yiyemeyecekler delikanlı," dedi.

Sonra yola koyuldu; hafiflemiş kızak, büyük bir istekle koşan, çünkü ancak Fort McGurry'ye vardıkları zaman güvende olacaklarını kendileri de gayet iyi bilen köpeklerin ardından hoplaya zıplaya gidiyordu. Kurtlar da artık takiplerinde gizlenme gereği duymuyorlardı pek; kırmızı dilleri dışarıda, cılız böğürlerinden her harekette dalgalanan kaburgaları belli olur vaziyette, sakince ve iki tarafa yayılmış halde arkalarından geliyorlardı. O kadar cılızlardı, iskeletlerinin üzerini örten derileri ve ip gibi görünen kaslarıyla öyle kemik torbası gibi görünüyorlardı ki, Henry, onların nasıl olup da oldukları yerde karın üzerine düşüp kalmadıklarına, ayakları üzerinde hangi güçle durabildiklerine hayranlıkla şaşırırken buldu kendini.

Karanlık çökene kadar yola devam etmeye kalkışmadı. Günün ortasında güneş, sadece güney ufkunu hafifçe ısıtmakla kalmıyor, soluk altın rengiyle ufuk çizgisinin üst tarafına doğru da yayıyordu ışıklarını. Henry bunu bir işaret olarak kabul etti. Günler artık uzamaya başlamıştı. Güneş geri geliyordu. Her neyse o, ışığın neşesi kaçar kaçmaz kam-

pını kurdu. Solgun günışığı ile kasvetli bir alacakaranlık birkaç saat daha sürecekti ve Henry bu zamanı devasa bir odun yığını oluşturmakta kullandı.

Geceyle birlikte korku ve dehşet de geldi. Açlık çeken kurtlar artık daha cesur, üzerine uykusuzluk çöken Henry ise daha yorgundu. Omuzlarında battaniyesi, dizlerinin arasında baltası ve iki yanından kendisine yaslanan köpekleriyle ateşin başına oturmuştu ve engellemek istemesine rağmen arada kendinden geçip uykuya dalıyordu. Bir keresinde uyandığında birkaç metre ilerisinde koca bozkurtu görmüştü, sürünün en irilerinden biriydi bu. Üstelik Henry ona bakarken, canavar da inadına karşısında tembel bir köpek gibi gerinmiş, ağzını kocaman açarak esnemiş ve sanki biraz sonra yiyeceği gecikmiş bir yemekmiş gibi kendisine ait olduğunu söyleyen gözlerle bakmıştı Henry'ye.

Bütün sürü bu durumdan aynı ölçüde emindi. Aç gözlerle ona bakan veya karın üzerinde sakince uyuyan yirmi kurt sayabildi. Koca bir masanın başında toplanmış, yemeğe başlama izni verilmesini bekleyen çocukları hatırlatıyorlardı Henry'ye. Ve yemek, kendisiydi! Yemeğin ne zaman ve nasıl başlayacağını merak ediyordu.

Ateşin üzerine odunları dizerken bedenini ne kadar beğendiğini fark etti, daha önce hiç böyle hissetmemişti. Hareket eden kaslarını izledi, parmaklarının maharetli işleyişiyle ilgilendi. Ateşin ışığında parmaklarını teker teker ve hep beraber, yavaş yavaş ve defalarca büküp açtı, kâh iyice geriyor, kâh hızla bir şeyi kavrar gibi yapıyordu. Tırnaklarının yapısını inceledi; parmak uçlarını önce yumuşakça, sonra sertçe dürterek sinir duyarlılıklarını ölçtü. Büyülenmişti sanki, bu kadar güzel, tıkır tıkır ve hassas çalışan, bu kadar marifetli vücudunu ne kadar çok sevdiğini hissetti bir anda. Sonra sabırsızlıkla kendisine yönelmiş o kurt çemberine korku dolu bir bakış attı ve bir geyik veya tavşan nasıl sık sık ona yemek olmuşsa, bu mükemmel vücudun da

şu gözü dönmüş canavarların aç dişleri tarafından kesilip parçalanacak avdan başka bir şey olmadığını, bu capcanlı bedenin ağırlığınca et dışında bir şey olarak görülmediğini kavradı, yumruk yemiş gibi.

Kâbuslarla geçen kısa bir uykudan gözlerini açtığı anda karşısında kızılca tonlu dişi kurdu gördü. İki metreden uzak değildi, karda oturmuş, büyük bir arzuyla ona bakıyordu. Ayaklarının dibindeki iki köpek inleyip hırlıyorlardı ama kurt onlara aldırmıyordı. Adama bakıyordu ve adam da bir süre bakışlarıyla cevap verdi ona. En ufak bir tehdit edici hali yoktu kurdun. Sadece büyük bir arzuyla bakıyordu ama Henry biliyordu ki bu büyük arzu, kendisi kadar büyük bir açlığın yarattığı arzuydu. Çünkü Henry yemekti ve onu görmek, dişi kurdun tatma duygusunu harekete geçiriyordu. Ağzı açıldı, salyası aktı; olacakları bilmenin ve olmasını beklemenin keyfiyle dudaklarını yaladı.

İçini ani bir korku dalgası kapladı Henry'nin. Kurda atmak için hemen yanan bir oduna uzandı. Ama oduna eli değer değmez, daha parmakları odunu kavramadan, dişi kurt bir hamlede güvenli bir yere kaçtı ve Henry onun, üzerine bir şeyler fırlatılmasına alışık olduğunu anladı. Sıçrarken de koca beyaz dişlerini köküne kadar göstererek hırladı kurt; biraz önceki bütün o arzulu halinin yerini öylesine canavarca bir kötülük almıştı ki Henry ürperdi. Odunu tutan eline baktı ve parmaklarının onu ne kadar hassas biçimde kavradığını gördü; kıvrılarak, bükülerek odunun düz olmayan kaba yüzeyine nasıl uyum sağlıyorlardı; hele de yanan kısmın en yakınındaki o küçük parmak, nasıl da kendiliğinden ve duyarlılıkla yakıcı ateşten kaçıyor, daha az sıcak bir tutma noktası arıyordu... Henry o sırada nazik ve hassas parmaklarının dişi kurdun dişleri arasında kırılıp parçalandığına ilişkin bir hayal görür gibi oldu. Vadesinin böylesine tehlikede olduğu o ana dek hiç bu kadar beğenmemişti bedenini.

Bütün gece boyunca yanan odunlarla kurtlara karşı mücadele etti. Kendinden geçerek uykuya daldığı anlarda köpeklerin inlemeleri ve hırlamaları uyandırıyordu onu. Sonunda sabah geldi ama ilk kez gün ışığı kurtların dağılmasını sağlamadı. Adam onların ortalıktan çekilmesini boşuna bekledi. Ona sahip oldukları duygusundan kaynaklanan bir azametlenme içinde, sabah ışığıyla birlikte Henry'ye gelen cesareti yok ederek onun ve ateşin etrafında beklemeye devam ettiler.

Henry, yola koyulmak için umutsuz bir girişimde bulundu. Ama ateşin korumasından çıkar çıkmaz en cesur kurt üzerine atladı. Kısa atlamıştı, Henry geri kaçarak kendini kurtardı; kurdun dişlerinin kaba etine geçmesine on beş santim ancak kalmıştı. Sürünün geri kalanı da ayaklanarak üzerine gelmeye başlamıştı ve onları tekrar saygılı bir mesafeye geri çekilmeye zorlamak için sağa sola yanan odunlardan fırlatması gerekti.

Artık gün ışığında bile yeni odun kesmek için ateşin başından ayrılmaya cesaret edemiyordu. Altı metre kadar ötede ölmüş ama hâlâ ayakta duran dev bir ladin vardı. Kamp ateşini ağacın oraya kadar uzatabilmek için, elinde düşmanlarına atabileceği yarım düzine yanan odunu her an hazır tutarak, tam yarım gün uğraştı. Ağacın yanına vardıktan sonra da onu en çok odun bulabileceği tarafa doğru kesip düşürmek için etrafındaki ormanı gözleriyle iyice taradı.

O gece, uykusuzluğun iyice bastırmaya başlaması dışında, önceki gecenin tekrarı gibiydi. Artık köpeklerin hırlamaları da etkisini kaybediyordu. Çünkü her an hırlıyorlardı ve Henry'nin körleşmiş, uykusuzluktan uyuşmuş duyuları, o hırlamaların iniş çıkışlarını ve yoğunluğundaki değişiklikleri fark edemiyordu. Birden irkilerek uyandı. Dişi kurt bir metreden de yakındı ona. Hiç düşünmeden, yanan bir odunu o kısa mesafede elinden bile çıkarmadan köküne kadar kurdun hırlayan açık ağzına soktu. Kurt acıyla haykırarak geri

sıçradı; onun etinin ve kürkünün yanık kokusundan büyük bir keyif alan Henry, beş altı metre ötede kurdun öfkeyle gürleyerek kafasını sallayışını izledi.

Henry bu sefer uykuya dalmadan önce yanan ince bir çam dalının ucunu sağ eline bağladı. Gözleri kapandı ama birkaç dakika sonra alevler elini yakınca uyandı. Birkaç saat boyunca bu şekilde devam etti. Bu biçimde uyandığı her seferinde uçan yanan odunlarıyla kurtları geriletiyor, ateşi tazeliyor ve eline yine dal bağlıyordu. Düzeni iyi işliyordu ama dalı eline sağlam bağlamadığı zaman da geldi. Gözlerini kapadığı anda dal elinden düşüverdi.

Rüya görüyordu Henry. Fort McGurry'de olduğunu görüyordu. Sıcak ve rahat bir ortamda Factor'la[1] kâğıt oynuyordu. Aynı zamanda sanki kalenin etrafını kurtlar çevirmişti. Kapının önünde uluyup duruyorlar, Factor'la Henry de zaman zaman oyunlarını kesip kurtların içeri girmek için harcadıkları bu nafile çabaları dinleyip gülüyorlardı. Ama sonra rüyada tuhaf bir şey oldu ve bir çatırtı duydu. Kapı kırılmıştı. Kurtların kalenin büyük salonuna doluştuklarını görebiliyordu. Artık kurtlar doğrudan kendisine ve Factor'a saldırıyordu. Kapının kırılıp parçalanmasıyla birlikte kurtların ulumaları da müthiş artmıştı. Artık bu sesler onu rahatsız ediyordu. Rüyası başka bir şeye dönüşüyordu, henüz bunun ne olduğunu bilmiyordu ama her neyse, o ısrarcı uluma başından sonuna kadar hep peşindeydi.

Sonra uyandı ve o ulumanın gerçek olduğunu gördü. Müthiş hırlamalar, inlemeler vardı etrafında. Kurtlar artık

1 Factor: Hudson Bay Company, bugünkü Kanada içinde kalan Hudson Körfezi civarındaki büyük bir arazide kürk avcılığı ve yerlilere yönelik ticaret imtiyazı almış bir şirketti. Şirket, bu arazi içinde çeşitli yerlere, yerlilerin avladıkları kürkleri getirebilecekleri ve ihtiyaçlarını satın alabilecekleri ticaret merkezleri kurdu. Şirketi temsilen bu merkezlerin sorumlusu olan kişilere Factor deniyordu. O dönemlerde tahkim edilen bu merkezlerin ("fort"= kale, tahkim edilmiş yer) bazıları sonradan büyüyerek yerleşim yeri haline geldi. -ç.n.

ona saldırmaya başlamıştı. Etrafı kurtlarla doluydu. Bir tanesi, kolunu ısırdı. Henry içgüdüsel olarak ateşin üzerine atladı ve atlarken bacağının etini parçalayan keskin dişleri hissetti. Ondan sonra bir ateş savaşı başladı. Sağlam eldivenlerinin geçici korumasındaki ellerini kürek gibi kullanarak kamp ateşi bir yanardağa benzeyene kadar her tarafa köz attı.

Ancak bu şekilde daha fazla dayanamazdı. Yüzü sıcaktan kabarmış, kaşlarıyla kirpikleri alazlanmıştı ve artık ayakları ateşin üzerinde durmaya dayanamıyordu. Ellerinde birer yanan odun, ateşin kenarına sıçradı. Kurtlar geri çekilmişti. Etrafında, közlerin düştüğü yerlerde karlar cızlıyor, geri çekilen kurtların havaya sıçrayıp vahşice homurdanıp hırlamaları, orada bir közün üzerine basıldığına işaret ediyordu.

Elindeki yanan odunları en yakındaki düşmanlarına atan Henry, için için yanan eldivenini kara bastı ve ayaklarını soğutmak için sert adımlarla yere vurdu. Köpeklerin ikisi de yoktu ortalıkta ve Henry gayet iyi biliyordu ki onlar günlerce önce Dobiş ile başlayıp ilerideki günlerde kendisiyle sona erecek olan uzun bir öğünün yemekleri arasında yerlerini almışlardı.

Yumruğunu canavarlara sallayarak, "Daha beni ele geçiremediniz!" diye bağırdı vahşiler gibi. Sesini duyan bütün sürü tekrar heyecana geldi, hepsi hırladı ve dişi kurt karların üzerinden kayarcasına yaklaşarak arzu dolu aç gözlerle Henry'yi izlemeye koyuldu.

Henry, aklına gelen yeni bir fikri hayata geçirmek için çalışmaya başladı. Ateşi etrafında geniş bir çember haline getirdi. Çemberin içinde eriyen kardan kendisini korumak için battaniyesini altına alıp yere oturdu. Bu şekilde alevler arasında gözden kaybolunca bütün kurtlar merakla ona ne olduğunu görmek için ateşin yanına geldiler. O zamana kadar ateşin yanında hiç bulunmamışlardı ama şimdi ateşin

hemen kenarında oturup köpekler gibi gözlerini yumuyor, esniyor ve alışık olmadıkları bu sıcaklık içinde cılız vücutlarıyla geriniyorlardı. Sonra dişi kurt, yere oturup burnunu bir yıldıza yöneltti ve ulumaya başladı. Ve hepsi teker teker onu izledi. Bütün sürü kaba etleri üzerinde oturup burunlarını göğe dikerek uluyarak açlıklarını haykırıyordu.

Şafak söktü, gün ışıdı. Alevler iyice alçalmıştı. Odun bitmişti, yenilerini getirmek gerekiyordu. Henry ateş çemberinden dışarı adım atmak istedi ama kurtlar ayaklanarak ona geçit vermediler. Üzerlerine attığı yanan odunlar artık geriye değil, kenara sıçramalarına yol açıyordu sadece. Adam kurtları geriletmek için çabaladı ama boşunaydı. Vazgeçip ateş çemberinin içine adımını attığı anda kurtlardan biri ona doğru atıldı, ıskaladı ve dört ayağıyla közlerin üzerine düştü. Dehşetle çığlık atarken bir yandan da hırlayarak tekrar havalanıp ayaklarını soğutmak için karın üzerine indi.

Adam battaniyesinin üzerinde çömelmiş, oturuyordu. Vücudu öne eğilmişti. Düşmüş omuzları ve dizlerinin üzerine dayadığı kafası, artık mücadeleyi bıraktığını gösteriyordu. Arada sırada kafasını kaldırıp ateşin ne kadar alçaldığına bakıyordu. Ateş çemberi parçalara ayrılmaya ve aralarda boşluklar oluşmaya başlamıştı artık. Boşlukların büyüdüğü yerlerde ateş sönüyordu.

"Sanırım artık her an gelebilirsiniz," diye mırıldandı. "Ne olursa olsun, ben uyuyorum."

Bir ara uyandığında çemberin açılmaya başladığı bir yerde, tam karşısında, kendisine bakan dişi kurdu gördü.

Kısa bir süre sonra bir kere daha gözlerini açtı, sanki saatler geçmiş gibi geliyordu ona. Gizemli bir değişiklik olmuştu, o kadar gizemli bir değişiklikti ki şaşırarak uyandı. Bir şey olmuştu. Önce anlayamadı. Neden sonra fark etti. Kurtlar yoktu. Sadece ne kadar yakınına geldiklerini gösteren ezilmiş karlar vardı. Uyku onu tekrar ele geçirip başını tam dizlerine dayayacakken ani bir irkilmeyle dikildi.

İnsan sesleri geliyordu; kızakların karın üzerinde giderken çıkardığı sesler, koşumların şaklamaları ve canla başla didinen köpeklerin homurtuları. Nehir yatağından dört kızak çıktı ve ağaçların arasından kampa ulaştı. Sönmekte olan bir ateşin ortasında oturan adamın başına yarım düzine adam toplandı. Sarsıp onu kendine getirmeye çalıştılar. Sarhoş gibi baktı onlara, uzak ve uykulu bir sesle anlaşılmaz laflar ediyordu: "Kızıl dişi kurt... Köpekleri beslerken geliyordu... Önce köpeklerin yemeğini yedi... Sonra köpekleri yedi... Sonra da Bill'i yedi..."

Bir adam onu sertçe sarsarak kulağına eğilip, "Lord Alfred nerede," diye bağırdı.

Henry kafasıyla reddederek, "Hayır, hayır, dişi kurt onu yemedi... Bir önceki kampta ağacın birine tünemiş vaziyette."

"Ölü mü?" diye bağırdı adam.

Henry, "Ve de bir sandığın içinde," diye cevapladı. Omzunu sertçe çekerek soru soran adamın elinden kurtardı. "Bırakın artık beni... Tamamen bittim, tükendim... Hadi iyi geceler millet."

Göz kapakları bir iki kırpıştı ve sonra kapandı. Çenesi göğsüne düştü. Ve daha onu battaniyenin üzerine yatırdıkları anda horlamasının sesi buz gibi havaya yükselmeye başladı.

Havada yükselen bir ses daha vardı. Son anda ellerinden kaçırdıkları adamın yerine başka bir etin peşine düşen kurt sürüsünün, uzaklardan, belli belirsiz gelen çığlıkları.

İkinci Bölüm

Vahşi Doğanlar

I

Dişlerin Savaşı

Adamların seslerini, kızak köpeklerinin inlemelerini ilk duyan ve sönmekte olan ateş çemberinin içinde kıstırdıkları adamı bırakarak fırlayıp koşmaya başlayan ilk kurt, dişi kurttu. Sürü, ele geçirdiği avdan vazgeçmeyi hiç istemiyordu ve seslerden iyice emin olana kadar birkaç dakika orada oyalandıktan sonra fırlayıp dişi kurdun karda açtığı izleri takip ederek onun peşinden gitti.

Sürünün başını çeken iri bir erkek bozkurt vardı, sürünün liderlerinden biriydi o. Sürüyü dişi kurdun peşine koşturan, oydu. Hırsla kendisini geçmeye çalışan genç kurtları hırlayarak uyaran veya ısıran, oydu. Karın içinde artık yavaş yavaş koşan dişi kurdu gördüğünde sürünün hızını artıran da oydu.

Dişi kurt, kendisi için ayrılan yer orasıymışçasına hemen bozkurdun yanına gelip sürünün hızıyla koşmaya başladı. Arada sırada koşarken attığı adımlarla bozkurdun önüne geçerse bozkurt ona ne hırlıyor ne de diş gösteriyordu. Tersine sevecenlikle yaklaşıyor, kibar davranarak memnun etmeye çalışıyordu çünkü onun yanında koşmak hoşuna gidiyor, hatta koşarken fazla yaklaşırsa, bozkurda hırlayıp diş gösteren, dişi kurt oluyordu. Ayrıca duruma göre

bozkurdun omzunu sertçe ısırmaktan geri kalmıyordu. Bu durumlarda bozkurt hiç kızgınlık belirtisi göstermiyordu. Sadece kenara sıçrayıp herkesin önünde birkaç adım boyunca bozulmuş halde aksi aksi koşuyor, mahcup bir köy delikanlısı gibi davranarak yönetiyordu sürüsünü.

Sürünün başında koşan bozkurdun tek derdi buydu ama dişi kurdun başka dertleri de vardı. Öbür yanında birçok dalaşın izlerini üzerinde taşıyan, kırçıllı, cılız bir yaşlı kurt koşuyordu. Her zaman dişi kurdun sağında koşardı yaşlı kurt. Büyük olasılıkla bunun nedeni, sadece tek gözünün, sol gözünün kalmış olmasıydı. Bir de dişi kurdu sıkıştırma huyu vardı yaşlı kurdun, yaralı burnu onun omzuna, vücuduna veya kuyruğuna dokunana kadar ona dönük koşardı. Dişi kurt solundaki koşu arkadaşına yaptığı gibi yaşlı kurdun ilgisini de dişleriyle geri çeviriyordu ama ikisi ayna anda ilgi gösterdiğinde arada itilip kakılıyor ve bir yandan sürünün hızına ayak uydurup adım attığı yeri görmeye çalışırken, bir yandan da iki âşığını kendinden uzak tutmak için iki tarafa hızlı ısırıklar atmak zorunda kalıyordu. Bu durumlarda iki yanındaki koşu arkadaşları, onun üzerinden birbirlerine diş gösterip tehdit edercesine hırlıyorlardı. Dövüşebilirlerdi ama dişiye kur yapmak da, onun için dövüşmek de sürünün daha acil açlık meselesi çözülünceye kadar bekleyecekti.

Yaşlı kurt, keskin dişli arzu nesnesi tarafından net bir şekilde geri çevrildiği her seferinde, kör olan sağ yanında koşan üç yaşındaki genç erkek kurtla omuz omuza geliyordu. Bu genç kurt artık yetişkin kurt iriliğine erişmişti ve sürünün aç ve zayıf hali düşünülürse ortalamanın üzerinde bir zindeliğe ve güce sahipti. Ama yine de başı, tek gözlü yaşlı kurdun ancak omzu hizasına gelecek şekilde koşuyordu. Onunla aynı hizada koşmak istediğinde (pek sık olmuyordu bu), bir hırlama ve keskin ısırıklar tekrar omuz hizasındaki yerine gönderiyordu onu. Ama bazen de genç kurt özellikle azar azar geri kalıp yaşlı liderle dişi kurdun arasına giriyordu.

İkisinin de, hatta kimi zaman üçünün de hoşlanmadığı bir hareketti bu. Dişi kurt memnuniyetsizliğini belli ederek hırladığında yaşlı lider hemen dönüp genç kurtla yüz yüze geliyordu. Bazen dişi kurt da onunla beraber genç kurda karşı dönüyordu. Hatta kimi zaman genç lider de dönüyordu ona.

Üç vahşi ağızla karşı karşıya kaldığı bu durumlarda genç kurt, hemen kaba etleri üzerine oturuyor, ön ayaklarını yere sağlam basıyor, ağzını tehdit edici biçimde açıp yelesini kabartıyordu. Hareket halindeki sürünün ön tarafındaki bu karışıklık, mutlaka arkada da karmaşaya yol açıyordu. Arkadan gelen kurtlar genç kurda çarpıyor ve kaba etlerine ve böğürlerine attıkları sert ısırıklarla ondan duydukları hoşnutsuzluğu anlatıyorlardı. Genç kurt başını belaya sokuyordu çünkü yiyecek olmayınca sinirler de gergin oluyordu. Etrafa rahatsızlık vermek dışında kendisine hiçbir şey kazandırmasa da gençliğin o sınırsız özgüveniyle bu manevrayı sürekli tekrarlamakta ısrar ediyordu genç kurt.

Yiyecek bulmuş olsalardı aşklar ve kavgalar çabucak çözüme bağlanır ve sürü gerekirse dağılırdı. Ancak sürünün durumu umutsuzdu. Uzun süren açlıktan dolayı iyice zayıflamışlardı. Her zamanki hızlarının altında bir hızla koşuyorlardı. En arkada çok genç ve çok yaşlı olan zayıf üyeler aksaya aksaya geliyorlardı. En güçlüler en öndeydi. Ama en güçlüler dahil hepsi de dolgun, güçlü kuvvetli kurtlardan çok birer kurt iskeletiydiler. Yine de aksayarak koşanlar dışında hepsi, yorulmadan ve fazla güç harcamadan koşabiliyorlardı. Eriyip ip ip olmuş kasları, tükenmez bir güç kaynağıydı sanki. Görünüşe göre her kasın çelik gibi yapısının arkasında başka bir çelik gibi kas, onun arkasında başka, onun da arkasında bir başkası vardı ve bu sonsuza kadar gidiyordu.

O gün kilometrelerce koştular. Gece boyunca koştular. Yeni gün onları koşarken karşıladı. Donmuş, ölü bir dünyanın yüzeyinde koşuyorlardı. Hayata dair en ufak bir kıpırtı yoktu. O engin durgunluk içinde hareket eden tek şey onlar-

dı. Yaşayan sadece onlardı ve yaşamayı sürdürebilmek için midelerine indirecek başka canlılar arıyorlardı.

Bu arayışları nihayet ödülünü bulduğunda, alçaklardaki su havzalarını aşmış, yamaç aşağı inen bir diyardaki bir düzine kadar küçük akıntı boyunca gitmişlerdi. Geyiklere rastladılar. İlk karşılarına çıkan, koca bir erkek geyikti. İşte karşılarında canlı et vardı üstelik ne gizemli ateşlerle, ne de hızla üzerlerine gelen alevli silahlarla korunuyordu. Koca toynaklar ile açılmış avuç şeklindeki boynuzlar tanıdıkları silahlardı; her zamanki sabırlarıyla, rüzgâra da dikkat ederek geyiğin üzerine atıldılar. Kısa bir kavga oldu ama şiddetliydi. İri erkek geyik her yandan kuşatılmıştı. Onları yararak aralarından geçti, koca toynaklarının ustaca çifteleriyle kafataslarını paramparça etti. Dev boynuzlarıyla kırdı, parçaladı. Kar üzerindeki boğaz boğaza dövüşte yuvarlanırken altına alıp vücudunun ağırlığıyla ezdi. Ama kaderi belliydi; dişi kurt boğazını vahşice yarınca yere düştü ve henüz mücadesi bitmeden, verdiği hasarlar sona ermeden vücudunun her yanına saplanan dişler tarafından canlı canlı yenip yutuldu.

Çok et vardı. Dört yüz kilonun üzerindeydi geyiğin ağırlığı, yani sürüdeki kırk küsur kurdun her birine on kilo et düşüyordu. Şaşılacak kadar uzun süre aç kalabildikleri gibi şaşılacak kadar kısa sürede avlarını yiyebilen hayvanlardı onlar ve henüz birkaç saat önce peşlerinden koştukları o muhteşem hayvandan geriye, az zaman sonra, etrafa saçılmış birkaç kemik dışında bir şey kalmadı.

Şimdi dinlenme ve uyuma zamanıydı. Mideleri dolan genç erkek kurtlar arasında itiş-kakışlar, dalaşlar başladı ve sürünün dağılmasına kadar birkaç gün devam etti. Kıtlık sona ermişti. Artık et diyarındaydılar ve hâlâ sürü halinde avlanmalarına karşın daha ihtiyatlı davranıyor, rastladıkları küçük geyik sürüleri içinden yüklü dişileri veya yavaş hareket eden yaşlı erkekleri sürüden ayırıp avlıyorlardı.

Sonra bu bolluk diyarında sürünün ikiye ayrılıp her birinin farklı yönlere gittiği o gün geldi. Dişi kurt, solundaki genç lider ve sağındaki tek gözlü yaşlı kurt, sürünün peşlerinden gelen yarısıyla birlikte doğuya yönelip Mackenzie Nehri'ni geçerek göller diyarına girdi. Her geçen gün sürü küçülüyordu. Bir erkek bir dişi olmak üzere, kurtlar ikişer ikişer ayrılıyorlardı. Kimi zaman da tek kalmış erkek bir kurt, rakibinin keskin dişleri tarafından kovuluyordu aralarından. Sonunda geriye sadece dört kurt kaldı: dişi kurt, genç lider, tek gözlü ve üç yaşındaki hırslı kurt.

Dişi kurdun huyu değişmiş, haşinleşmişti. Üç talibinin de vücudunda onun diş izleri vardı. Ama onlar hiç dişleriyle cevap vermiyor, ona karşı kendilerini asla savunmuyorlardı. Onun en azılı ısırıklarına omuzlarını feda ediyor, kuyruk sallayarak ve küçük adımlar atarak öfkesini dindirmeye çalışıyorlardı. Öte yandan dişi kurda ne kadar yumuşak davranıyorlarsa, birbirlerine karşı da o kadar serttiler. Üç yaşındaki kurdun hırsı iyice azmıştı. Tek gözlü kurdu kör tarafından yakaladı ve kulağını şerit şerit yırttı. Yaşlı kırçıllı kurt, sadece bir gözüyle görmesine rağmen, diğerinin gençliğine ve dinçliğine karşı uzun yılların deneyiminden kaynaklanan aklını kullandı. Kaybettiği gözü ve yaralı burnu ne tür bir deneyim sahibi olduğunu gayet güzel gösteriyordu. Ne yapacağı konusunda bir an bile tereddüt etmeyecek kadar çok kavgaya girip çıkmıştı.

Kavga adil başladı ama adil bitmedi. Genç lider de yaşlı kurda katıldığı ve hırslı kurdu yok etmek için beraberce harekete geçtiği an, kavganın sonucu zaten belli olmuştu. O zamana kadarki yoldaşlarının acımasız dişleri genç kurdu iki yanından kuşattı. Birlikte avlanıp avlarını birlikte yere indirdikleri, birlikte açlık çektikleri günler unutulmuş, geçmişte kalmıştı artık. Şu anda önlerindeki mesele aşktı ve aşk, yiyecek bulmaktan daha amansız, daha acımasız bir meseleydi.

Bu arada bütün bu kavganın nedeni olan dişi kurt ise rahatça oturmuş olup biteni izliyordu. Hatta durumdan hoşnuttu. Gün, onun günüydü, -çok sık yaşanmıyordu böylesi günler- ve yelelerin kabarması, dişlerin birbirine girmesi, etlerin ısırılıp yarılması hep ona sahip olmak içindi.

Üç yaşındaki kurt ilk aşk macerasının bedelini yaşamıyla ödedi. İki rakibi, cesedin iki yanında durdular. Karın içinde gülümseyerek oturan dişi kurda baktılar. Yaşlı kurt, dalaşta olduğu gibi aşkta da kurnazdı, çok kurnazdı. Genç lider, omzundaki bir yarayı yalamak için kafasını öbür tarafa çevirdi. Boynunu rakibine açmıştı. Yaşlı kurt tek gözüyle fırsatı gördü. Alçaktan ok gibi atlayıp dişlerini geçirdi. Uzun, derin bir yarık açtı rakibinin boynunda. Dişleri o yarığı açarken boynundaki atardamarı da kesmişti. Sonra kenara sıçradı.

Genç lider korkunç bir şekilde hırladı ama hırlaması, hemen boğazdan gelen bir aksırığa dönüştü. Kanlar içinde, aksırarak ve zaten alacağı darbeyi almış olarak hayatı sönüp gidene, ayaklarında mecal kalmayana, gözlerinde günün ışığı yok olana, saldırıları ve hamleleri giderek kısalana, azalana kadar savaştı yaşlı kurtla.

Bütün bunlar olurken dişi kurt oturmuş gülümsüyordu. Tuhaf bir şekilde kavgadan mutluluk duyuyordu çünkü Vahşi Hayatın aşk yapma yöntemi buydu; doğada çiftleşme trajedisi, sadece ölenlerin trajedisiydi. Hayatta kalan için bu bir trajedi değil, başarmak ve isteklerini hayata geçirmek demekti.

Genç lider karın üzerinde hareketsiz kaldığında Tekgöz dişi kurda doğru azametle yürüdü. Tavırları zaferin ve tedbirin karışımıydı. Sıkı bir azar yiyeceğini düşünüyordu ama dişi kurdun dişleri öfkeyle ona uzanmayınca büyük şaşkınlık yaşadı. Dişi kurt ilk kez ona nazik davranıyordu. Burun buruna gelip koklaştılar. Hatta dişi kurt lütfedip neşeyle

etrafında koşuşturup hoplayıp zıpladı ve köpek yavruları gibi oynaştı onunla. O ise kıllarına ak düşüren bütün o yıllara ve onca bilgece deneyime rağmen yavru kurtlar gibi, hatta biraz da aptal kurtlar gibi davrandı.

Yenik rakipler ve karın üzerine kanla yazılan aşk hikâyesi çoktan unutulup gitmişti bile. Sadece bir kere, sızlayan yaralarını yalayan Tekgöz'ün aklına geldi. O anda hırlamasıyla dudakları yarıya kadar geri çekilip omzuyla ensesindeki kıllar kabarırken rakibinin üzerine atlamak için vücudu kendiliğinden aşağı sindi ve pençeleri yere daha sağlam basmak için kasılarak karla kaplı toprağa sıkıca tutundu. Ama bir sonraki an bütün bunlar da unutuldu ve cilveyle koşan dişi kurdun peşinden ormana doğru fırladı.

Sonra birbirlerini anlayan iyi arkadaşlar gibi yan yana koştular. Günler gelip geçerken beraber olmaya, birlikte av bulup öldürüp yemeye devam ettiler. Bir süre sonra dişi kurtta bir huzursuzluk başgösterdi. Bir şey arıyor ama bulamıyor gibiydi. Yere devrilmiş ağaç kovuklarının cazibesine kapılmış görünüyor, karla dolu büyükçe kaya oyuklarını ve yüksek yamaçlardaki inleri koklayarak daha fazla zaman geçiriyordu artık. Tekgöz bunlarla ilgilenmiyordu ama dişi kurt arayışlarını sürdürürken uysalca onu izliyor ve belli bir noktada arama diğer zamanlardan uzun sürerse, o tekrar yola çıkmaya hazır oluncaya kadar yere yatıp bekliyordu.

O bölgede kalmayıp Mackenzie Nehri'ne kadarki araziyi baştan başa tekrar geçip aşağı doğru akan nehri izlemeye başladılar. Avlanmak için sık sık nehre karışan dereler boyunca yukarı çıkıyor ama her seferinde nehre dönüyorlardı. Kimi zaman, genellikle çift halinde dolaşan diğer kurtlara rastladıkları oluyordu ama bu karşılaşmalarda iki taraf da herhangi bir memnuniyet belirtisi göstermiyor, tekrar sürü haline gelmek yönünde herhangi bir istek açığa vurmuyorlardı. Birkaç kere de yalnız gezen kurtlara rastladılar. Hepsi de erkek kurtlardı bunların ve Tekgöz ile eşine katıl-

mak için müthiş ısrarcı oluyorlardı. Ama dişi kurt Tekgöz'le omuz omuza verip tüylerini kabartarak diş gösterince, yalnız kurt bu ısrarından pişman oluyor, sırtını dönüp yoluna yine tek başına devam ediyordu.

Bir gece ay ışığında sakin ormanda koşarken Tekgöz aniden duruverdi. Kuyruğu dikildi, havayı koklarken iyice açılan burnu yukarı yükseldi. Köpeklerdeki gibi tek ayağı havadaydı. Bir türlü tatmin olmuyor, havanın ona getirdiği mesajı çözmek için sürekli kokluyordu. Oysa dişisi, bir kere baştan savarcasına aldığı kokudan tatmin olmuş ve Tekgöz'e garanti vermek istercesine hafif bir koşu tutturmuştu. Tekgöz onu izlemeye başladı ama kuşkuları hâlâ geçmemişti ve uyarıları daha büyük bir dikkatle incelemek için bir kere daha durmaktan kendini alamadı.

Dişi kurt dikkatle ağaçların ortasındaki büyük bir açıklığın kenarına geldi. Bir süre yalnız başına orada durdu. Sonra sürünerek ve saklanarak, bütün duyuları tetikte, vücudundaki her kıldan sonsuz bir kuşku yayılır vaziyette, Tekgöz de ona katıldı. Yan yana durup izlediler, dinlediler ve kokladılar.

Köpeklerin bağırışmaları ve itişip kakışmaları, erkeklerin boğuk konuşmaları, birbirlerine veryansın eden kadınların keskin çığlıkları ve bir keresinde de sızlanan bir çocuğun cırlak sesi geldi kulaklarına. Deriden yapılma çadırlar sayılmazsa, arada bir önünden geçenlerin görüntüsünü engelledikleri ateşin alevleri ve sakin havaya usul usul süzülen dumanı dışında fazla bir şey göremiyorlardı. Burunlarına yerli kampının binlerce kokusu geliyor ve Tekgöz'ün anlaşılmaz bulduğu ama dişi kurdun bütün ayrıntısıyla bildiği bir öyküyü taşıyordu onlara.

Dişi kurt tuhaf bir şekilde heyecanlanmıştı, giderek artan bir sevinçle kokuyu içine çekiyor, çekiyordu. Ama yaşlı Tekgöz kuşkuluydu. Kaygılarına ihanet ederek tereddütlü de olsa gitmeye başladı. Dişi kurt dönüp kuşkularını

gidermek için burnuyla onun boynuna dokundu ve tekrar dönüp kampa baktı. Şimdi yüzünde yeni bir arzu vardı ama bu, açlıktan doğmuyordu. Daha da ilerlemek, o ateşe yakın olmak, o köpeklerle itişip kakışmak, o adamların sakar adımlarından sakınmak üzere hızla bir yana kaçmak için kendisini zorlayan heyecan verici bir arzuya tutulmuştu.

Sabırsızlanan Tekgöz dişi kurdun arkasında kıpırdanıp duruyordu. Dişi kurtsa tekrar huzursuzlandı, aradığı şeyi bulmak zorunda olduğunu bir kez daha hissetti. Tekgöz'ü çok rahatlatan bir şey yaparak dönüp ormana doğru koşmaya başladı. Tekgöz, ormanın koruması altına girene kadar onun az önünde koştu.

Ayışığı altında gölgeler kadar sessizce kayarak ilerlerken, bir geçide rastgeldiler. İkisinin de burnu kardaki ayak izlerinin üzerine indi. Henüz tazeydi izler. Önde büyük dikkatle Tekgöz koşuyor, hemen ardından eşi geliyordu. İkisinin de ayaklarının geniş tabanları iyice açılmış, kadife gibi hafif dokunuyordu alttaki kara. Tekgöz, bütün o beyazlık içinde belli belirsiz bir beyaz hareket gördü. Kayar gibi yürüyüşü zaten hızlı ve atikti ama o andaki koşusunun hızı yanında hiç kalırdı. Önünde de keşfettiği o soluk beyaz leke vardı.

İki yandan genç ağaçlar ve çam filizlerince sınırlanan dar bir geçidin içinden koşuyorlardı. Ağaçların arasından, ay ışığının aydınlattığı ormanın içindeki bir açıklığa çıkan geçidin ağzı görülebiliyordu. Yaşlı Tekgöz, önünde uçan beyaz şekli yakalamak üzereydi. Her adımda biraz daha kapatıyordu arayı. Şu anda tam üzerindeydi. Bir adım sonra dişleri üzerine kapanacaktı. Ama o adım asla atılamadı. Birden fırlayarak havaya yükselen o beyaz şekil, büyük bir mücadeleyle kendini oradan oraya atan ama Tekgöz'ün başının üzerindeki bir şeye bağlı olduğu için kurtulup yere inemeyerek havada gerçekdışı bir dans sergileyen bir tavşan halini almıştı şimdi.

Tekgöz ani korkusundan kaynaklanan bir homurtuyla geri sıçrayıp karın içine sindi. Anlamadığı bu korkutucu şeye tehdit dolu hırlamalarla cevap veriyordu. Oysa dişi kurt sakince yanından geçti. Bir an hedefe kilitlenmiş halde durdu, sonra yukarıda dans eden tavşana erişmek için zıpladı. Oldukça yükseğe sıçradı ama hedefine yetişemedi ve dişleri madeni bir sesle boşlukta kapandı. Bir kez daha, bir kez daha sıçradı.

Tekgöz, sindiği yerden yavaşça kalkmış onu izliyordu. Dişi kurdun boş yere sıçrayıp durmasından hoşnutsuz olduğunu belli ederek güçlü bir hareketle o da zıpladı. Dişleriyle tavşanı kaptı ve çekip aşağı indirdi. İşte tam o anda yan tarafından kuşkulu bir çıtırdama sesi duydu ve faltaşı gibi açılmış gözleriyle genç bir çam filizinin ona vurmak üzere yere doğru eğildiğini gördü. Çenesi açılıp yakaladığı şeyin gitmesine izin verdi ve bu tuhaf tehlikeden kaçmak için biraz geriledi. Diş gösteriyor, gırtlağından tehdit dolu hırlamalar çıkıyordu; vücudundaki her kıl öfke ve korkudan dikilmişti. Genç çam filizi, ince uzun boyuyla tekrar dikildi ve tavşan yine dans ederek havaya yükseldi.

Dişi kurt Tekgöz'e kızmıştı. Azar kabilinden dişlerini geçiriverdi omzuna. Ama zaten korku içindeki Tekgöz, bu ani saldırının nereden geldiğini tam anlamadan dönüp çok daha büyük bir korku ve şiddetle cevap vererek dişi kurdun burnunun kenarını yardı. Onun bir azar karşısında bu kadar öfkelenmesini hiç beklemeyen dişi kurt, müthiş bir hiddetle hırlayarak üzerine atladı. Tekgöz hatasını işte o an anladı ve eşini yatıştırmaya çalıştı. Ama eşi bütün yatıştırma girişimlerinden vazgeçene ve vücudunu kıvırıp başını uzak tutarak omzunu onun cezalandıran dişlerine teslim edene kadar asla durmadı dişi kurt.

Bu arada tavşan, tepelerinde havadaki dansına devam ediyordu. Dişi kurt karın üzerine oturdu. Tekgöz, gizemli filizden daha çok korktuğu dişisinin önünde tekrar sıçradı.

Dişleri arasına aldığı tavşanı yere doğru çekerken gözleri de çam filizinin üzerindeydi. Filiz, bu kez de yere doğru eğilerek izledi onu. Onun kendisine vurmasını bekleyen Tekgöz yine yere sinip tüylerini kabarttı ama tavşanı dişlerinin arasında sıkı sıkı tutuyordu. Beklediği darbe gelmedi. Filiz, üzerine eğilmiş olarak durdu. Tekgöz hareket ettiğinde filiz de hareket ediyor, o da buna karşılık tavşanı kavrayan dişlerinin arasından ona hırlıyor, ama durduğunda filiz de duruyordu. Tekgöz, durmanın daha güvenli olduğuna karar verdi. Üstelik tavşanın ılık kanının lezzetinden hoşlanmıştı.

Onu içinde bulduğu çıkmazdan kurtaran dişi kurt oldu. Tavşanı dişleriyle ondan aldı ve filiz tehditkâr biçimde tepesinin üzerinde dalgalanırken hiç istifini bozmadan hayvanın başını kopardı. Filiz bir kere boşalıp yerine dönünce artık onlara sorun yaratmayacak şekilde, büyümesi için doğanın seçmiş olduğu o güzel dik pozisyonda kaldı. Dişi kurtla Tekgöz de gizemli filizin kendileri için yakaladığı tavşanı yiyip bitirdiler.

Ağaçların arasında başka geçitler ve havaya asılı duran başka tavşanlar vardı. Onların hepsiyle ilgilendiler. Dişi kurt başı çekiyor, yaşlı Tekgöz ise onu izleyip gözlemliyor ve tuzağa yakalanmış tavşanları çalmanın yöntemini öğreniyordu. İlerideki günlerde bu bilgi çok işine yarayacaktı.

II

Yuva

Dişi kurt ile Tekgöz, iki gün kadar yerlilerin kampının çevresinde oyalandılar. Tekgöz korku ve endişe içinde olsa da kamp dişi kurdu cezbediyor, oradan ayrılmak bilmiyordu. Ama bir sabah, havadan, bir elin tüfeğine uzandığı haberinin gerilimini hissedince ve bir kurşun Tekgöz'ün başının on santim uzağındaki ağaca saplanınca hiç tereddüt etmeden uzun ve kuvvetli bir koşuyla kendileriyle tehlike arasına epeyce mesafe koydular.

Fazla gitmediler, birkaç gün yol aldılar. Dişi kurdun aradığı şeyi bulma ihtiyacı artık zorunlu bir hal almıştı. Ağırlaşmıştı, koşabiliyordu ama çok yavaştı. Bir keresinde bir tavşanı kovalarlarken, normalde kolayca kapabileceği avını bıraktı ve yere yatıp dinlendi. Tekgöz yanına gidip burnuyla nazikçe boynuna dokunduğunda onu öyle bir ısırdı ki Tekgöz eşinin dişlerinden kaçmak için sırtüstü yere yatıp, komik komik şekillere soktu kendini. Dişi kurt her zamankinden çok daha huysuz ve aksiyken Tekgöz her zamankinden çok daha sabırlı ve özenliydi.

Sonunda aradığını buldu. Yazları Mackenzie Nehri'ne dökülen ama o sırada yatağındaki kayalara kadar donmuş, kaynağından nehre döküldüğü noktaya dek kaskatı

kesilmiş bembeyaz bir küçük dere boyunca birkaç kilometre yukarıda, yamaçtaydılar. Tekgöz epey ilerideydi; dişi kurtsa yukarıdan suya doğru çıkıntı yapmış yüksek dere yamacına rastladığında arkada bitkin halde koşuyordu. Hemen dönüp üzerine çıktı. Bahar fırtınalarının yağmurlarıyla oluşan taşkınlar ve eriyen kar suları, dere kenarını aşındırmış, toprağın arasında ince bir yarıktan girilebilen küçük bir mağarayı açığa çıkarmıştı.

Dişi kurt mağaranın ağzında durup dikkatle duvarı inceledi. Sonra iki taraf boyunca duvarın sert temellerinin yumuşak toprakla birleştiği yeri gözden geçirdi. Dönüp ince yarıktan içeri girdi. Bir metre kadar çömelerek yürümek zorundaydı, sonra duvarlar genişleyip yükseliyor ve yaklaşık iki metre çapında yuvarlak bir oda haline geliyordu. Tavansa başının biraz üzerindeydi. Kuru ve rahat bir yerdi. Dişi kurt büyük bir özenle ini incelerken Tekgöz de dönüp gelmiş, girişte durup sabırla onu izliyordu. Dişi kurt başını yere eğdi, burnunu, bir araya getirdiği ayaklarına doğru indirip bu noktanın etrafında birkaç kez döndü, sonra neredeyse homurtu sayılabilecek bir sesle, bitap vaziyette iç çekti, vücudunu kıvırdı, bacaklarını gevşetti ve kafası girişe bakacak şekilde yere çöktü. Tekgöz kulaklarını ona doğru dikmiş, bakıyor ve gülümsüyordu. Dişi kurt dışarıdan gelen beyaz ışıkta, onun güzel duygularla sallanan kuyruğunun tüylü şeklini seçebiliyordu. Dişi kurdun kulakları anlık bir hareketle kıvrılarak dik ve keskin hatlarını kaybedip geriye yattı; ağzı açıktı, dili huzurlu bir şekilde dışarı sarkmıştı. Bu haliyle mutlu ve tatmin olduğunu ifade ediyordu.

Tekgöz, acıkmıştı. İnin girişine yatıp uyudu ama rahatsız bir uykuydu bu. Sık sık uyanıp karların üzerinden pırıl pırıl kendini gösteren Nisan güneşine dikiyordu kulaklarını. Akan suyun gizli şırıltılarının belli belirsiz fısıltıları kulağına gelince hemen gözlerini açıp dikkatle dinliyordu. Güneş geri dönmüştü ve uyanan bütün Kuzey Toprakları Tekgöz'ü

çağırıyordu. Hayat kıpır kıpırdı. Havada bir bahar hissi; karın altında canlanan hayatın, ağacın içinde yürüyen özsuyun, buzdan prangasını çatlatıp birdenbire açılan tomurcuğun müjdesi vardı.

Tekgöz dişisine endişeli bakışlar attı ama o hiç de kalkacağa benzemiyordu. Dışarı baktı, yarım düzine ispinoz kuşu pır diye geçtiler önünden. Şöyle bir davranıp kalkmaya niyetlendi ama sonra dönüp dişi kurda baktı ve tekrar yatıp kestirmeye başladı. Kısa ve keskin bir çığlık geldi kulağına. Patisiyle, uykulu uykulu bir iki kere burnunu kaşıdı. Sonra uyandı. Burnunun tam ucunda, bir sivrisinek havada vızıldayıp duruyordu. Bütün kış boyunca kuru bir ağacın içinde donmuş halde yatmış, şimdi güneşle beraber buzları çözülünce dışarı fırlamış yetişkin bir sivrisinekti. Artık dünyanın çağrısına karşı koyamıyordu. Üstelik açtı da.

Tekgöz sürünerek dişi kurdun yanına gidip kalkması için onu ikna etmek istedi. Ama öteki ona hırlamaktan başka bir cevap vermeyince Tekgöz de dışarı, berrak gün ışığına yalnız çıktı ve ayaklarının altındaki karın yumuşadığını, hareketin zorlaştığını fark etti. Ağaçların gölgesince güneşten korunduğu için karı hâlâ sert ve billur gibi duran nehir yatağına indi. Sekiz saat boyunca dolaşıp karanlık bastıktan sonra döndüğünde, gittiğinden daha açtı. Bir av bulmuş ama yakalayamamıştı. Üstünde yürüdüğü buz kırılıp karların ve suların içine yuvarlanınca her zamanki hafifliğiyle buzun üzerinde etrafı kolaçan eden tavşanı kaçırmıştı.

Ani bir kuşku dalgasıyla inin ağzında kalakaldı. İçeriden cılız, tuhaf sesler geliyordu. Dişi kurdun değildi ama bir şekilde tanıdıktı bu sesler. Dikkatle sürünerek inin girişinden içeri yöneldiği anda dişi kurttan gelen uyarıcı bir hırlamayla karşılandı. Biraz aklı karıştı ama bu uyarıya uyarak daha ileri gitmedi. Bir yandan da içeriden gelen sesleri merakla dinliyordu: cılız, boğuk ciyaklamalar, inlemeler.

Dişi kurt uzak durması için sinirli bir şekilde uyarınca o da kıvrılıp inin girişinde uyudu. Sabah loş ışık yuvayı aydınlattığında uzaktan aşina olduğu o tuhaf seslerin nereden geldiğini görmek için tekrar yaklaştı. Dişi kurdun uyarıcı hırlamasında yeni bir ton vardı bu kez, kıskançlık vardı. Saygılı bir mesafede durmaya özen gösterdi. Yine de gördü onları, dişi kurdun boylu boyunca uzanan vücudunun altına ve bacaklarının arasına sığınmış, zayıf, yardıma muhtaç, gözleri henüz açılmamış, ağlar gibi incecik sesler çıkaran beş küçücük hayat. Şaşırdı. Uzun ve başarılı hayatında ilk kez başına gelmiyordu bu. Daha önce de çok kez olmuştu ama her seferinde, sanki ilk kez olmuş gibi şaşırmıştı.

Dişi kurt endişeyle ona bakıyordu. Alçak bir sesle sık sık homurdanıyor ve Tekgöz'ün biraz fazlaca yaklaştığını düşündüğü anda o homurtu, sert bir hırlamaya dönüşüyordu. Dişi kurt daha önce böyle bir deneyim yaşamamıştı, hafızasına kayıtlı bir şey yoktu ama bütün anne kurtların tecrübesinin kaynağı olan içgüdüsü, yeni doğmuş ve muhtaç durumda olan yavrularını yiyen baba kurtların olduğunu sokmuştu belleğine. Güçlü bir korku olarak kendini gösteren ve Tekgöz'ün kendi yavrularını daha yakından incelemesini engellemesini sağlayan şey, işte buydu.

Oysa herhangi bir tehlike söz konusu değildi. Yaşlı Tekgöz, başka bir dürtünün zorlamasını hissediyordu ki bu da dişi kurttaki içgüdünün karşıtı olarak bütün baba kurtlardan ona geçen dürtüydü. Ne hissettiğini sorgulamadı veya içinden geçenler kafasını bulandırmadı. Çünkü öyle hissediyordu, varoluşunun dokusunda vardı ve yeni ailesine sırtını dönüp yuvadan çıkıp bulunduğu bölgede av peşine düşerek bu içgüdüye boyun eğmesi, dünyanın en doğal şeyiydi.

Yuvanın sekiz-on kilometre uzağında dere çatallanıyor, kolları dağların arasından akacak şekilde birbirinden ayrılıyordu. Tekgöz çatalın sol kolunu izlerken taze bir ize rastgeldi. Kokladı. İz o kadar tazeydi ki hemen yere sinip

hayvanın gözden yeni kaybolduğu yöne baktı. Sonra da hesaplı bir hareketle öteki tarafa dönüp derenin sağ kolunu izlemeye başladı. Gördüğü ayak izi, kendi ayağının izinden çok daha büyüktü ve böylesi bir izin sahibinin gittiği yerde kendisine yiyecek pek bir şey çıkmayacağını biliyordu.

Derenin sağ çatalı boyunca bir kilometre kadar gittikten sonra seslere duyarlı kulağına, bir şey kemiren dişlerin sesi geldi. Sessizce yaklaştığında iki ayağı üzerine kalkıp ağaca dayanmış ve dişlerini ağacın kabuğuna geçirmiş bir kirpi gördü. Tekgöz dikkatle ama fazla umut beslemeden yaklaştı. Gerçi şimdiye dek bu kadar kuzeyde hiç rastlamamıştı ama onları iyi bilirdi, uzun hayatında şimdiye kadar tek bir kirpiyi bile mideye indirememişti. Ama Talih veya Fırsat denen bir şey olduğunu uzun zaman önce öğrenmişti ve kirpinin yakınında kaldı. Ne zaman ne olur asla bilinmezdi çünkü canlılar söz konusuysa olaylar bir şekilde hep farklı gelişirdi.

Kirpi yuvarlanıp bir topa dönüştü, saldırıyı karşılayacak uzun ve sivri dikenlerini dört bir yana uzattı. Gençliğinde Tekgöz böyle bir kirpiyi koklamak için fazla yaklaşmıştı ve dikenlerle dolu o hareketsiz kuyruk aniden çözülüp suratına bir fiske vurmuştu. O dikenlerden biri burnuna saplı halde kaçmış, düşene kadar haftalar boyunca alev alev yakan sızısını burnunda taşımıştı. Bu yüzden burnu kirpiden en az otuz santim uzakta, yani kuyruğu açılsa da yetişmeyeceği bir mesafede, rahat bir pozisyonda yere çöktü. Tam bir sessizlik halinde bekledi. Ne zaman ne olur, asla bilinmezdi. Her an bir şey olabilirdi. Kirpi, tekrar açılabilirdi. O zaman kirpinin savunmasız kalan yumuşak karnına ustaca bir pençe atma fırsatı doğabilirdi.

Yarım saat geçtikten sonra kalktı, hareketsiz duran dikenli topa bütün hiddetiyle gürledi ve koşarak uzaklaştı. Geçmişte kirpilerin açılması için yine böyle boş yere çok beklemişti ve artık zaman kaybetmeyecekti. Derenin sağ

kolunu izlemeye devam etti. Gün ilerliyordu ve henüz çabasının ödülünü bulmuş değildi.

İçinde güçlü bir babalık içgüdüsü uyanmıştı. Bir an önce et bulmalıydı. Öğleden sonra bir kar tavuğuna rastladı. Tam çalılıktan çıkarken bu yavaş kuşla yüz yüze geldi. En fazla otuz santim ötesinde, bir kütüğün üzerinde duruyordu hayvan. İkisi de birbirini gördü. Kuş hemen uçmaya davrandı ama Tekgöz bir pençe atıp yere çalarak üstüne atladı ve havalanmak isteyen hayvan karın üzerinde kanatlarını çırpıp dururken dişlerini ona geçirdi. Dişlerinin arasında o yumuşak eti ve kırılgan kemikleri hissettiğinde, doğası gereği yemeye yeltendi önce. Ama sonra hatırladı ve ağzında kar tavuğu, geri dönüp yuvaya doğru gitmeye başladı.

Derenin çatalının bir kilometre kadar yukarısında her zamanki gibi büyük bir dikkat ve umutla yoldaki bütün yenilikleri izleyerek kayan bir gölgeymişçesine kadife ayaklarıyla ses çıkarmadan koşarken, sabah rastladığı büyük ayak izlerinin yenilerini gördü. İzler kendi gittiği yolda devam ettiği için, suyun kavis yaptığı her köşede onları yapana rastlamaya hazır halde, takip etti.

Suyun sık rastlanmadık büyük bir kavis yapmaya başladığı bir köşedeki kayanın kenarından kafasını yavaşça çıkarırken, hemen yere sinmesine neden olan bir şey çarptı keskin gözlerine. İzlerin sahibi olan kocaman dişi vaşaktı bu. Günün erken saatlerinde kendisinin yaptığı gibi yere çökmüştü ve tam önünde de o sımsıkı kapanmış dikenli top vardı. Tekgöz eskiden kayan bir gölgeyse, şimdi sürünerek etrafı dolaşıp hareketsizce birbirini kollayan ikilinin rüzgâr altına geçerken, o gölgenin hayaletiydi.

Karın içine yatıp kar tavuğunu arkasına koydu ve alçak bir ladin ağacının iğneli yapraklarının arasından önünde sahnelenen hayat oyununu izlemeye koyuldu: bekleyen vaşak ve bekleyen kirpiydiler, şaşmaz bir hayat iradesine sahiptiler ve işin tuhaflığı oydu ki biri için hayatın yolu

ötekini yemekten, öteki için hayatın yolu berikine yem olmamaktan geçiyordu. Yaşlı kurt Tekgöz ise gizli bir yere sinmiş, bu oyunda kendi rolünü oynuyor, Talih o tuhaf, beklenmedik dönüşlerinden birini yapar da hayatının amacı olan avlanma konusunda kendine yardım eder belki diye bekliyordu.

Yarım saat geçti, bir saat geçti, hiçbir şey olmadı. Dikenli top, taş olmuş; vaşak, mermere dönüşmüş; yaşlı Tekgöz ise ölmüştü sanki. Aslında o üç hayvan da neredeyse acı verici denecek kadar hayatın gerilimine kilitlenmişlerdi ve görünürdeki taş kesilmiş o hallerinden daha canlı oldukları anları çok seyrek yaşayabilirlerdi.

Tekgöz giderek artan bir şevkle hafifçe hareket ederek ilerledi. Bir şey oluyordu. Sonunda kirpi, düşmanının gittiğine kanaat getirmişti. Yavaşça ve büyük dikkatle delinmez bir zırh halindeki topunu açmaya başladı. Herhangi bir şey sezmediği için heyecandan titremiyordu. Yavaş yavaş o dikenli top açıldı. Bir öğünlük yemek gibi önünde açılıveren canlı etten heyecanlanan Tekgöz, onu izlerken dilinin nemlendiğini, ağzının suyunun aktığını hissetti.

Kirpi, düşmanını fark ettiğinde daha tam olarak açılmamıştı. Vaşak o anda saldırdı. Şimşeğin çakması gibiydi darbesi. Yırtıcı kuşlar gibi kıvrık ve keskin tırnaklı pençesi kirpinin yumuşak karnına inip yırttı ve geri geldi. Kirpi tam olarak açılmış olsaydı ya da düşmanın darbesini indireceğini saniyenin onda biri kadar geç fark etseydi, pençe herhangi bir hasar görmeden geri gelecekti. Ama pençe dönerken kuyruğun yandan gelen fiskesi, sivri dikenler batırdı ona.

Her şey bir anda olmuştu: darbe, karşı darbe, kirpinin acı içinde bağırışı ve koca kedinin hissettiği keskin acı ile şaşkınlıktan haykırışı. Tekgöz heyecanla yerinden biraz doğruldu; kulakları dikilmişti, kuyruğu dümdüzdü ve hızla titreşiyordu. Vaşağın siniri tepesine çıkmıştı. Canını acıtan o şeyin üzerine vahşice atladı. Ama yaralandığı için artık daha

zayıf olan ve acıyla haykırıp homurdanan kirpi de tekrar yuvarlanıp top haline gelerek kendini korumaya çalışıyordu ve kuyruğuyla tekrar vurunca koca kedi yine acı ve şaşkınlıkla haykırdı. Sonra da burnu dev bir iğnelik gibi dikenler içinde, aksıra pıskıra geri çekildi. Pençeleriyle burnunu kaşıyor, karın içine sokarak, yapraklara, ağaçların dallarına sürterek ateş gibi yakan okları çıkarmaya uğraşıyor ve bütün bunları yaparken duyduğu acı ile korkudan deli olmuş gibi öne, arkaya, sağa, sola, yukarı sıçrıyordu.

Sürekli burnunu kaşıyordu vaşak, hızlı ve şiddetli ani hareketlerle kuyruğunun ucunu etrafa vurarak elinden geleni yapıyordu. Sonra bu tuhaf hareketleri bırakıp bir dakika boyunca sakince durdu. Tekgöz izliyordu. Sonra bir anda ve herhangi bir belirti vermeksizin yukarı sıçrayıp aynı anda da o zamana kadarki en ürkütücü ve uzun çığlığını attığında, Tekgöz, ürpermesine ve ensesindeki kılların kabarmasına engel olamadı. Vaşak sonra yolun yukarı tarafına doğru sıçrayıp gitti. Attığı her adımda acıyla haykırıyordu.

Ancak onun gürültüsü uzaklaşıp tamamen duyulmaz olduğunda Tekgöz ilerledi. Sanki yerdeki karların üstü tamamen yumuşacık ayağına batmaya hazır vaziyette havaya dikilmiş kirpi dikenleriyle kaplanmışçasına, özenle yürüyordu. Kirpi, onun bu ilerleyişini kızgın bir haykırışla ve uzun dişlerini açıp kapatarak karşıladı. Yine top haline getirdi kendini ama artık eskisi kadar kapanamıyordu, kasları bunu yapamayacak kadar yırtılmıştı. Karnı neredeyse yarısına kadar yarılmıştı ve feci şekilde kanıyordu.

Tekgöz ağzına bir ağız dolusu kanlı kar alıp çiğnedi, tattı ve yuttu. Bu kar, iştahını açtı, müthiş acıkmıştı ama tedbiri elden bırakmayacak kadar çok zaman geçirmişti bu dünyada. Bekledi. Kirpi dişlerini gıcırdatırken, homurdanırken, kimi zaman iç çekip acıyla haykırırken yere yatıp bekledi. Sonra dikenlerin yere doğru eğildiğini ve hayvanın titremeye başladığını gördü. O titreme durdu. Uzun dişler

son bir kez daha açılıp kapandı. Ardından bütün dikenler tamamen yere indi, kirpinin bedeni gevşedi ve bir daha da hareket etmedi.

Sinirli, ürkek bir pençe vuruşuyla Tekgöz kirpiyi baştan sona yarıp ters çevirdi. Hiçbir şey olmadı. Ölmüştü. Bir süre onu iyice inceledi sonra dişleriyle dikkatle kavradı ve kısmen kaldırıp kısmen sürükleyerek derenin aşağısına doğru götürdü. Başını yanda tutuyordu ki dikenli hayvanın üzerine ayağıyla basmasın. O anda aklına geldi, ağzındakini bıraktı, kar tavuğunu bıraktığı yere koştu. Hiç beklemedi. Ne yapması gerektiğini gayet iyi biliyordu ve kar tavuğunu yiyerek bunu yerine getirdi. Sonra tekrar dönüp yükünü aldı.

O günlük avının meyvesini inin içine sürükleyince dişi kurt önce eti bir inceledi ve sonra burnunu Tekgöz'e yaklaştırıp hafifçe boynunu yaladı. Ama hemen sonraki an, her zamankinden daha az sert ve tehdit etmekten ziyade özür dileyen bir hırlamayla, yavrularından uzak durması için uyardı onu. Yavrularının babasından duyduğu içgüdüsel korku azalıyordu. Bir baba kurt, nasıl olması gerekirse Tekgöz öyle davranıyor ve dişi kurdun dünyaya getirdiği taze hayatları söndürmek gibi şeytani bir arzu beslediğine dair hiçbir belirti göstermiyordu.

III

Boz Enik

Erkek kardeşlerinden de, kız kardeşlerinden de farklıydı o. Onların üzerinde analarından miras kızılca ton varken o ise özellikle bu konuda tamamen babasına çekmişti. Yavrular arasındaki tek boz enikti. Kurtlara ait ne özellikler varsa onlarla birlikte dünyaya gelmişti. Aslında fiziksel olarak yaşlı babasına ait ne özellikler varsa onlarla doğmuştu ve bunun tek istisnası, kendisinin iki, onunsa bir gözünün olmasıydı.

Boz eniğin gözleri açılalı azıcık bir süre geçmişti ama yine de gayet berrak bir görüşü vardı. Zaten gözleri kapalıyken de dokunuyor, tadıyor ve kokluyordu. İki erkek, iki de kız kardeşini gayet iyi tanıyordu. Kardeşleriyle zayıfça ve acemice itişip kakışmaya, hatta coşkuya kapıldığında gırtlağından hiçbir şeye benzemeyen, gıcırtı gibi (gürlemenin habercisi) bir ses çıkararak onlarla hırlaşmaya bile başlamıştı. Daha gözleri açılmadan uzun zaman önce dokunarak, tadarak ve koklayarak sıcaklık, sıvı gıda ve şefkat kaynağı annesini tanımayı öğrenmişti. Küçük ve yumuşak bedeninin üzerinden her geçtiğinde kendisini yatıştıran ve sokularak kıvrılıp uyumaya iten yumuşacık bir dili vardı annesinin.

Hayatının ilk ayının büyük kısmı bu şekilde uyuyarak geçmişti. Artık gayet iyi görebiliyor, daha uzun süreler

uyanık kalıyor ve dünyasını gayet iyi öğrenmeye başlıyordu. Loş bir dünyası vardı ama henüz bunu bilmiyordu çünkü başka bir dünyadan haberi yoktu. Dünyası yarı karanlıktı ve gözleri herhangi bir ışığa uyum sağlamak zorunda kalmamıştı. Hayatı yuvanın duvarlarıyla sınırlıydı. Henüz dışarıdaki koca dünya hakkında hiçbir şey bilmediği için varoluşunun dar sınırlarından asla bunalmıyordu.

Dünyasının duvarlarından birinin, diğerlerinden farklı olduğunu çok erken keşfetmişti. Burası inin girişiydi ve ışığın kaynağıydı. Bu duvarın diğer duvarlardan farklı olduğunu, kendine ait düşüncelere, bilinçli bir iradeye sahip olmadan çok önce anlamıştı. Daha gözleri açılmadan ve oraya bakmadan bile o duvar kendisi için dayanılmaz bir çekim merkezi olmuştu. Oradan gelen ışık mühürlü gözkapaklarına vurur, gözleri ve göz sinirleri o küçük, ılık renkli ve tuhaf bir haz veren kıvılcımlı parıltılarla nabız gibi atardı. Vücudundaki canlılık, bedeninin her bir dokusundaki yaşam, bedeninin asıl özü olan ve kişisel tecrübesinden başka bir şey olan hayat bu ışığı istiyor ve bitkilerin mahir kimyası onları nasıl güneşe doğru iterse, bu ışığa doğru çekiyordu vücudunu.

Başlangıçta, bilinçli yaşamı başlamadan önce, hep inin ağzına doğru yuvarlana yuvarlana ilerlerdi. Kardeşleri de öyle yapardı. O dönemde aralarından hiçbiri, asla arka duvarın karanlık köşelerine doğru gitmedi. Sanki birer bitki gibi çekerdi ışık onları, kendilerini oluşturan hayatın kimyası, varoluşun bir zorunluluğu gibi ihtiyaç duyarlardı ışığa. Küçücük yavru bedenleri, asma filizleri gibi körlemesine, vücut kimyalarının gereği o tarafa sürünürdü. Sonradan ayrı bireyler olup her biri güdülerinin ve arzularının bilincine vardıktan sonra ışığın çekimi daha da arttı. Sürekli emekleyip sürünerek ona doğru gitmeye çalışıyor ve anaları tarafından hep engelleniyorlardı.

Boz enik, annesinin yumuşak ve yatıştırıcı dili dışındaki özelliklerini de böylece öğrendi. Işığa doğru gidişinde bu kadar ısrarcı olduğu için annesinin sertçe bir dürtüklemesiyle kendisini nasıl azarlayabildiğini ve sonra da pençesinin yumuşak ve ölçülü bir vuruşuyla nasıl onu yere indirip yuvarlayabildiğini keşfetti. Böylece acıyı ve bununla birlikte acıdan kaçmayı öğrendi; öncelikle acının ortaya çıkması tehlikesine meydan vermemeyi, sonra da bu tehlike doğmuşsa, hızla oradan uzaklaşarak veya geri çekilerek acıdan kaçmayı... Tüm bunlar bilinçli eylemlerdi, dünyaya ilişkin ilk genellemelerinden çıkardığı sonuçlardı. Bu sonuçları çıkarmadan önce, nasıl kendiliğinden ışığa gidiyorsa, o şekilde, kendiliğinden kaçardı acıdan. Ama bundan sonra acıdan kaçtı çünkü artık acının acıttığını *biliyordu.*

Yırtıcı bir yavruydu. Kardeşleri de öyleydi. Başka türlü olamazdı zaten. Çünkü o etobur bir hayvandı. Canlıları öldüren ve etlerini yiyenlerin soyundan geliyordu. Babası ve annesi etle besleniyordu. Hayatın ilk kıpırtısıyla birlikte anasından emdiği, etten dönüştürülmüş süttü ve gözleri açılalı bir haftayı yeni doldurmuşken bile et yemeye başlayacaktı. Dişi kurdun yarı yarıya sindirip memelerinin verebileceğinden fazla besin isteyen büyümekteki beş yavrusunun önüne kustuğu etti bu.

Kardeşlerin en gelişmişi, en yırtıcısıydı. Hepsinden yüksek sesle gıcırtılı bir homurtu sesi çıkarabiliyordu. O minicik öfke nöbetleri onlarınkinden çok daha korkunçtu. Ustaca bir pençe darbesiyle kardeşlerini yere düşürüp yuvarlama numarasını ilk öğrenen o oldu. Yavrulardan birini kulağından ilk yakalayıp kenetlenmiş dişleriyle itiştirip çekiştiren de oydu. Ve elbette yavrularını inin ağzından uzak tutmaya çalışan analarına en büyük zorluğu da o çıkarıyordu.

Boz eniğin ışığa hayranlığı gün geçtikçe büyüyordu. Sürekli olarak mağaranın girişine doğru bir metrelik maceralı yolculuğuna çıkıyor ve sürekli olarak geri sürülüyordu.

Ama bunun bir giriş olduğunu bilmiyordu. Zaten girişler hakkında, yani birinin bir yerden başka bir yere geçmesini sağlayan geçitler hakkında hiçbir şey bilmiyordu daha. Oralara gitmesini sağlayacak yollar kadar oralardan geçip gidilecek yerler hakkında da bir şey bilmiyordu. Bu yüzden de inin ağzı ona göre bir duvardı, ışıktan bir duvar. Dışarıdakilerin güneşi vardı; onunsa dünyasının güneşi orasıydı. Bir lamba pervaneyi nasıl çekerse öyle çekiyordu onu o duvar. Hep ona ulaşmaya uğraşıyordu. İçindeki hayat hızla gelişiyor ve onu sürekli ışığa doğru itiyordu. İçindeki hayat biliyordu ki orası tek çıkış yoludur ve boz enik o yola ayak basmaya yazgılıdır. Ama kendisi bunu bilmiyordu. Dışarısı diye bir şey olduğunu bile bilmiyordu.

Bu ışık duvarıyla ilgili ilginç bir şey vardı. Babasının (dünyanın diğer bir sakini, ışığa yakın uyuyan ve et getiren, annesine benzeyen bir yaratık olarak tanımıştı onu) o uzak beyaz duvarda bir tür yürüme ve orada kaybolma hakkı vardı. Boz enik işte bunu anlayamıyordu. Annesi tarafından asla ışık duvarına yaklaşmasına izin verilmemişti ama diğer duvarlara yaklaşmış ve burnunun hassas ucuyla sert bir engele çarpmıştı. Acıtan bir şeydi bu. Zaten birkaç denemeden sonra duvarları kendi haline bırakmıştı. Üzerinde fazla kafa yormadan, tıpkı sütü ve yarı sindirilmiş eti annesinin tuhaflıkları olarak gördüğü gibi, duvarın içinde kaybolmayı da babasının bir tuhaflığı olarak kabul etti.

Aslında boz enik düşünemezdi; en azından insanın alıştığı biçimde. Beyni bulanık çalışırdı. Ama yine de vardığı sonuçlar insanlarınki kadar kesin ve açık olurdu. Nedenini, niçinini sorgulamadan olguları kabul etme gibi bir yöntemi vardı. Gerçekte bu, sınıflama eylemiydi. Bir şeyin *neden* olduğu konusuna asla kafa yormadı. *Nasıl* olduğu, ona yeterdi. Böylece mağaranın arka duvarına birkaç kez burnunu vurduğunda o duvarın içinde kaybolamayacağını kabul etti. Babasıyla kendi arasındaki farkın nedeni konusunda

kafasını biraz olsun yormadı. Zihinsel oluşumunda mantığa ve fiziğe yer yoktu.

Yabani hayatın çoğu yaratığı gibi o da açlık denen şeyi çok erken çağında tanıdı. Öyle bir zaman geldi ki et bitmekle kalmamış, annesinin memelerinden gelen süt de kesilmişti. İlkin bütün yavrular inleyip ağladılar ama sonra çoğunlukla uyudular. Açlıktan bayılmaları için fazla zamana gerek kalmadı. Artık ne itiş-kakışlar, ne ağız dalaşları ne de küçük öfkelerle homurdanmalar vardı; uzak beyaz duvara maceralı yolculuklarsa çoktan bitmişti. Yavrular uyurken içlerindeki hayat da titreşerek ölüyordu.

Tekgöz umutsuz durumdaydı. Çok uzaklara gidiyor, çok geniş alanları tarıyor ve artık çok neşesiz ve kederli bir yer haline gelen yuvada neredeyse hiç uyumuyordu. Dişi kurt bile yavrularını bırakıp et aramaya çıkıyordu. Yavruların doğumundan sonraki ilk günlerde Tekgöz birkaç kere yerli köyüne kadar gidip tuzağa yakalanmış tavşanları çalıp getirmişti ama karlar eriyip derelerin açılmasıyla birlikte yerliler köylerini taşımış, o kaynak da yüzlerine kapanmıştı.

Boz enik tekrar hayata dönüp uzak beyaz duvarla tekrar ilgilenmeye başladığında dünyasının nüfusunun azaldığını gördü. Kız kardeşlerinden biri kalmıştı sadece. Ötekiler yoktu. Gücü yerine geldikçe tek başına oynamak zorunda olduğunu gördü çünkü kardeşi ne burnunu yerden kaldırıyor, ne de hareket ediyordu. Kendi küçük bedeni şimdi yediği etlerden dolayı dolmuştu ama kız kardeşi için çok geç gelmişti yemek. Sürekli uyuyan, etrafına deri geçirilmiş küçücük bir iskelet gibiydi, içindeki ateş giderek azalıyordu, sonunda söndü gitti.

Sonra babasının duvarda belirip kaybolduğunu veya mağaranın ağzında yatıp uyuduğunu görmediği günler geldi. İkinci ve daha şiddetli bir açlık dalgasından sonra olmuştu bu. Dişi kurt, Tekgöz'ün neden geri gelmediğini biliyordu ama gördüklerini boz eniğe anlatabileceği bir yol yoktu. Bir

gün ava çıktığında derenin sol koluna sapıp vaşağın yaşadığı yere doğru giderek Tekgöz'ün bir önceki günkü yolunu izlemiş ve o yolun sonunda onu, daha doğrusu ondan geriye kalanları bulmuştu. Aralarındaki kavganın ve vaşağın düşmanını yendikten sonra yuvasına dönüşünün izleri görülebiliyordu. Dişi kurt oradan ayrılmadan vaşağın yuvasını da buldu ama hayvanın içeride olduğuna dair işaretler olduğu için girmeye cesaret edemedi.

Ondan sonra dişi kurt avlanırken sol çataldan uzak durdu. Çünkü biliyordu ki o yuvada yavrular vardı ve ayrıca vaşak, yırtıcı, sinirli bir hayvan ve korkunç bir savaşçıydı. Yarım düzine kurdun tüylerini kabartmış, tıslayan bir vaşağı bir ağaca doğru geri geri sürmesi iyiydi de tek başına bir kurdun vaşakla karşı karşıya kalması tamamen farklı bir şeydi. Hele de o vaşağın arkasında aç yavrular varsa.

Ama Vahşi Hayat, Vahşi Hayattı. Annelik ise ister Vahşi Hayatta olsun, ister olmasın annelikti, yırtıcı bir korumacılıktı ve dişi kurdun boz enik için sol kola sapıp kayalıklardaki yuvaya giderek vaşağın gazabını üzerine çekeceği zaman da gelecekti.

IV

Dünyanın Duvarı

Annesi av seferlerine çıkmak için ini terk etmeye başladığında, küçük enik mağaranın ağzına yaklaşmasını yasaklayan yasayı gayet iyi öğrenmişti. Sadece annesinin zoruyla, burnu ve pençesiyle birçok kez yaptığı baskılarla bellememişti yasayı, aynı zamanda içinde bir de korku içgüdüsü gelişmeye başlamıştı. İninde geçirdiği şu kısacık hayatta korku duymasını gerektirecek bir şeyle asla karşı karşıya gelmemişti. Ama yine de içinde korku vardı. Korku, bin kere bin kuşak önceki atalarından beri gelen bir şeydi. Doğrudan Tekgöz ile dişi kurttan miras almıştı bu içgüdüyü. Onlara da daha önce gelip göçmüş bütün kurtlardan nesilden nesile aktarılarak gelmişti. Korku! Hiçbir hayvan, Vahşi Hayatın bu mirasından kaçamaz veya azığını feda ederek ondan kurtulamazdı.

Yani boz enik korkuyu yapan şeyin ne olduğunu bilmiyor ama korku nedir, biliyordu. Büyük olasılıkla bunu da hayatın sınırlarından biri olarak kabul etmişti. Bu tür sınırlar olduğunu öğrenmişti artık. Açlığı biliyordu mesela ve karnını doyuramayınca o sınırı hissetmişti. Sert bir sınır olarak mağaranın duvarı, annesinin burnuyla sertçe dürtüklemesi, yine onun pençesiyle vurup kendisini yere

sermesi ve birkaç kez yaşadığı açlık dönemlerinde bir türlü doyuramadığı karnı, dünyada sonsuz özgürlük diye bir şeyin olmadığını, hayatın bazı kısıtlamaları ve sınırları olduğu duygusunu yerleştirmişti ona. Bu sınırlar ve kısıtlamalar, yasalardı. Yasalara uymak, acıdan uzak olmayı sağlar ve mutluluk getirirdi.

Küçük enik bu konuya insanlardaki gibi bir mantıkla yaklaşmadı. Tek yaptığı, acı veren şeyler ile acı vermeyen şeyleri sınıflamaktı. Böylesi bir sınıflama yaptıktan sonra hayatın tadını çıkarıp ödüllerini toplamak için acı verip canını yakan şeylerden, engellerden ve kısıtlamalardan kaçtı.

Böylece annesinin koyduğu yasaya uyarak ve o bilinmeyen ve adlandırılamayan şeyin, korkunun koyduğu yasaya itaat ederek mağaranın ağzından uzak durdu. Orası onun için bir ışık duvarı olarak kalmaya devam etti. Annesi yuvada yokken vaktinin çoğunu uyuyarak geçiriyor, uyanık olduğu zamanlardaysa gırtlağını gıdıklayarak çıkmaya çalışan viyaklamalarını bastırarak sessiz duruyordu.

Bir keresinde uyanık halde yatıyorken beyaz duvardan tuhaf bir ses duydu. Bunun bir sansar olduğunu, gösterdiği cesaret nedeniyle tir tir titreyerek inin hemen dışına kadar gelip dikkatle koklayarak içeride ne olduğunu anlamaya çalıştığını bilmiyordu. Küçük enik, bunun sadece farklı bir nefes olduğunu fark ediyor, sınıflanmamış, bu yüzden de bilinmeyen ve korkunç bir şey olduğunu anlıyordu sadece. Korku veren şey neyse, bilinmeyen, onun başlıca unsurlarındandı.

Sırtındaki kıllar diken diken oldu. Ama sessizce oldu. Peki enik, havayı koklayan bu şeyin, tüylerini kabartacak bir şey olduğunu nasıl biliyordu? Kendine ait bilgiden gelmiyordu çünkü enik, kendi hayatı içinde korku diye bir şey görmemişti ama yine de içindeki korku görünür şekilde kendini ifade etmişti. Ve korku yanında başka bir içgüdüyle, gizlenmeyle birlikte gelmişti. Korkudan, dehşetten çıldırmış

haldeydi ama en ufak bir harekette bulunmadan, hiç ses çıkarmadan, donmuş, taş kesilmiş halde, ölmüş gibi yatıyordu. Yuvasına dönen annesi sansarın ayak izlerinin kokusunu aldığı anda hırlayarak içeri daldı ve aşırı coşkulu bir sevgi gösterisi içinde yavrusunu yalayıp sevdi. Enik, büyük bir tehlike atlatmış olduğunu bu şekilde anladı.

Eniğin içinde başka bazı güçler de çalışmaktaydı ve bunların en önemlisi büyümesiydi. İçgüdüsü ve yasalar, itaat emrediyorlardı ona. Ama büyümesi, isyan talep ediyordu. Annesi ve içindeki korku beyaz duvardan uzak durması için bastırıyordu. Oysa büyümek hayat demekti ve hayatın yazgısı hep ışığa gitmekti. Ağız dolusu yuttuğu her etle, aldığı her nefesle içinde giderek yükselen hayat dalgası engellenemezdi. Sonunda bir gün içindeki hayatın saldırısıyla korkusu ve itaati yok olunca minik enik paytak paytak mağaranın ağzına yürüdü.

Daha önce dokunduğu diğer duvarın tersine bu duvar, yavru ilerledikçe geri çekiliyordu sanki. Kararsızca ileri uzattığı minik yumuşak burnu, herhangi bir sert yüzeye çarpmadı. Duvarın yapıldığı madde, ışık gibi gevşek ve geçirgen görünüyordu. Ona göre bu biçimsel benzerlik yeterliydi ve bu yüzden duvar olarak gördüğü şeye girerek onu oluşturan maddenin içine daldı.

Allak bullak edici bir şeydi. Paytak adımlarıyla güvenilir yuvasından çıkıyordu. Işık giderek parlaklaşıyordu. Korkusu onu geri dönmeye ama büyümesi ileri gitmeye zorluyordu. Birden kendini mağaranın ağzında buldu. İçerideyken duvar olarak düşündüğü şey, bir anda ölçülere sığmayacak bir mesafeye kadar geri çekilmişti. Işık ise acı verecek kadar parlaktı artık. Gözleri kamaştı. Aynı şekilde boşluğun ansızın bu kadar müthiş bir şekilde genişlemesi de başını döndürmüş, sersemletmişti onu. Gözleri parlaklığa otomatik olarak uyum sağlıyor, nesnelerin artan uzaklıklarına ayak uyduracak şekilde kendiliğinden odaklanıyordu.

Başta duvar, gözlerinin önünden kaçmıştı. Onu şimdi tekrar gördü ama çok uzaktaydı artık. Görünüşü de değişmişti. Renk renk, çeşit çeşitti; derenin kenarına dizilmiş ağaçlardan, ağaçların arkasında bütün cüssesiyle yükselen karşıki dağdan ve dağın üzerindeki gökyüzünden oluşan bir duvar vardı artık karşısında.

Büyük bir korkuya kapıldı. Daha çok bilinmeyenden duyulan bir korkuydu bu. Mağaranın ağzına yatıp dünyaya baktı. Çok korkuyordu. Bilinmeyendi çünkü karşısındaki, düşmandı ona. Ensesindeki tüyler dikildi; minik dudakları küçük bir hareketle geri çekilerek yırtıcı ve korkutucu bir hırlama olmaya çalışan bir ses çıkardı. Şu çelimsiz şey, içindeki korkuya bakmadan bütün o koca dünyaya meydan okuyor, gözdağı veriyordu.

Hiçbir şey olmadı. Dünyaya bakmaya devam ettikçe ilgisi dağıldı ve hırlamayı unuttu. Korkmayı da unuttu. O anda merak görüntüsüne bürünen gelişim, korkuyu söküp atmıştı içinden. Yakınındaki nesnelere dikkat etmeye başladı: derenin günışığıyla parlayan kısmı, yamacın hemen dibindeki yıldırımla kavrulmuş çam ağacı ve yattığı yerde, yani mağaranın ağzının altmış santim altında bitene kadar yükselerek gelen o yamaç.

Boz enik, şimdiye kadarki bütün günlerini düz bir mekânda geçirmişti. Düşmenin verdiği acıyı asla yaşamamıştı. Düşmek nedir, bilmiyordu. Bu yüzden de havaya doğru cesur bir adım attı. Arka ayakları mağaranın ağzında olduğu için kafa üstü yere düştü. Dünya burnunun üstüne sıkı bir darbe indirip acıyla ciyaklattı onu. Sonra da yamaçtan aşağı yuvarlanmaya başladı. Dehşetli bir paniğe kapılmıştı. Bilinmeyen, sonunda onu yakalamıştı. Acımasızca eline geçirmişti ve şimdi canını korkunç bir şekilde yakarak intikam alacaktı. O an korkusu büyümeyi kovmuştu ve korku içindeki herhangi bir yavru gibi ciyak ciyak bağırdı.

Daha önce korku içinde canının yanması diye bir şey bilmezken, bilinmeyen ona bunu gösterdi, o da durmaksızın ciyakladı. Bilinmeyen heyula gibi yanında dururken korkudan donmuş halde yatmaktan farklı bir şeydi bu. Şimdi korku onu sımsıkı ele geçirmişti. Sessizliğin yararı yoktu. Ayrıca tam olarak korku da değil, dehşet içindeydi.

Yamacın eğimi giderek azalıyordu ve aşağısı da çimenlerle kaplıydı. Buraya gelince yavrunun yuvarlanması yavaşladı. Durduğunda son bir kez acıyla ciyaklayıp peşinden uzun bir feryada başladı. Sonra da sanki günlük hayatında bu işi bin kere yapmış gibi gayet doğal bir şekilde üzerine bulaşmış tozu toprağı yalayarak temizledi.

Ardından yere oturup, Mars gezegenine ayak basacak olan ilk insan nasıl yapacaksa, o da çevresine öyle baktı. Dünyanın duvarını delip geçmiş, bilinmeyen tarafından ele geçirilip bırakılmış ama başına bir şey gelmemişti. Herhalde Mars'a ayak basacak ilk insan, orada onun hissettiğinden çok daha az yabansılayacaktır çevresini. Önceden edinilmiş herhangi bir bilgi olmadan, böyle bir şeyin varolduğunu bile bilmeden yepyeni bir dünyada bir kâşif olarak buldu kendini yavru.

Bir kere bilinmeyen onu elinden bırakmıştı ya, bilinmeyenin ne dehşetli bir şey olduğunu hemen unutuverdi. Çevresindeki her şeye karşı büyük bir merak vardı içinde. Altındaki çimleri, hemen karşısındaki çalılığı ve ağaçların arasındaki açıklığın kenarındaki yıldırım düşmüş ağacın kütüğünü inceledi. Kütüğün dibinin etrafında koşturan bir sincap yanından geçince büyük bir korku hissetti. Hemen yere sinip hırladı. Sincap da en az onun kadar korkmuştu. Hemen ağaca tırmanıp güvenli bir yerden yabani çığlıklar attı.

Bunun üzerine yavrunun morali düzeldi ve bundan sonra rastladığı ağaçkakan da onu ürkütmesine rağmen emin adımlarla yoluna devam etti. Öylesine bir güven gelmişti ki kendine, bir alakarganın ansızın saygısızca üzerinden hava-

lanışını, oyunbaz bir pençe atışıyla karşıladı. Buna cevap olarak burnunun ucuna keskin bir gaga darbesi yiyince, hemen yere sinip ciyakladı. Öyle çok ses çıkardı ki alakarga selameti kaçmakta buldu.

Öğreniyordu minik şey. Bulanık küçük aklı tam da bilincine varmadan bir sınıflama yaptı. Bir canlılar vardı, bir de canlı olmayan şeyler. Canlılara dikkat etmeliydi. Canlı olmayan şeyler hep oldukları yerde duruyor ama canlılar sürekli hareket ediyorlardı ve ne yapacakları belli olmuyordu. Onlardan beklenebilecek tek şey, en beklenmeyecek şeydi ve bu yüzden de her zaman tetikte olmalıydı.

Acemi acemi yoluna devam ediyordu. Ağaçlara ve başka şeylere çarpıp duruyordu. Çok uzakta olduğunu sandığı bir dal, bir an sonra bakıyordu burnuna çarpmış veya kaburgalarının arasına batmış. Yer de düz değildi. Bazen adımı boşa geliyor, burun üstü çakılıyordu yere. Bazen de adımını yeterince yüksekten atmadığı için bir yerlere çarpıp duruyordu. Bir de üzerine bastıkça ayağının altında dönüp duran taşlar ve çakıllar vardı. Canlı olmayan kimi şeylerin de, mağaradakilerden farklı olarak her zaman denge halinde durmadığını ve canlı olmayan küçük şeylerin, büyük şeylerden daha kolay düşüp yuvarlanmasının beklenebileceğini anladı. Her terslik bir şey öğretiyordu ona. Yürüdükçe daha iyi yürümeye başladı. Kendini geliştiriyordu. Kaslarının hareketini fark ediyor, fiziksel sınırlarını anlıyor, nesneler arasındaki uzaklığı ve kendisiyle nesneler arasındaki mesafeleri hesaplamayı öğreniyordu.

Acemi şansı vardı onda. Bir avcı olarak doğmuştu (gerçi o henüz bunu bilmiyordu) ve dış dünyaya ilk çıkışında mağarasının ağzının hemen dışında avını buldu. Sakarlığı sayesinde ustaca gizlenmiş bir kar tavuğu yuvasına rastlaması büyük şanstı. Yuvanın içine düşüverdi. Devrilmiş bir çam kütüğünün üzerinde yürümeye çalışıyordu. Ağacın çürümüş kabuğu ağırlığına dayanamayıp dökülünce

umutsuz bir haykırışla yuvarlak gövdeden kayarak kısa bir çalının içine düştü ve çalının tam ortasında yedi kar tavuğu yavrusunun arasında buluverdi kendini.

Ses çıkartıyorlardı yavrular. Önce onlardan korktu. Sonra onların çok küçük olduklarını görüp cesaretlendi. Hareket ediyorlardı. Patisini birinin üzerine koyunca hareketlerinin hızlandığını gördü. Bu da eğlendirdi onu. Yavruyu kokladı. Ağzına aldı. Yavru mücadele ediyor, dilini gıdıklıyordu. O anda aç olduğunu hissetmesini sağladı. Dişleri kapandı. Hassas kemikler küçük bir çıtırtıyla kırıldı ve ağzına taze kan doldu. Lezzetliydi. Etti bu, annesinin verdiği şeydi, aradaki fark, bu etin kendi dişleri arasındayken bile canlı ve bu yüzden de daha iyi olmasıydı. Yiyip bitirdi hayvanı. Bütün kardeşlerini yiyene kadar da durmadı. Sonra aynı annesi gibi dudaklarını yaladı ve çalılıklardan çıkmak için dalların arasına girdi.

O sırada karşısına çıktı tüylü fırtına. Kanatların vuruşuyla, üzerine gelen saldırılarla şaşırdı, ne yapacağını bilemez hale geldi. Kafasını patilerinin arasına sokup bastı viyaklamayı. Darbeler artıyordu. Anne kar tavuğu öfkeden kudurmuştu. Sonra yavru kurt da sinirlendi. Hırlayarak ve pençe atarak diklendi. Küçük dişlerini hayvanın kanatlarından birine geçirince bütün gücüyle asıldı. Hayvan da onunla mücadele ediyor, serbest kanadıyla darbe üstüne darbe indiriyordu. Bu, küçük yavrunun ilk savaşıydı. Coşmuştu. Bilinmeyeni falan tamamen unutmuştu. Artık hiçbir şeyden korkmuyordu. Savaşıyor, kendisine vuran bir canlıyı o da hırpalıyordu. Ayrıca savaştığı bu canlı, etti. Öldürmenin şehvetine kapılmıştı. Biraz önce küçük küçük canlıları yok etmişti, şimdi de büyük bir canlıyı öldürecekti. Mutlu olduğunu anlayamayacak kadar mutlu ve meşguldü. Daha önce tatmadığı ölçüde, kendisi için yeni ve çok daha müthiş bir sevinç ve heyecan içindeydi.

Hayvanın kanadını ağzından bırakmıyor, sıkı sıkıya kenetlenmiş dişlerinin arasından homurduyordu. Kar tavuğu, onu çalıların dışına sürüklemişti. Bu kez geri dönüp çalıların içine sürüklemek istedi ama yavru onu çalılıktan uzağa, açık alana çekti. Bütün bu mücadele süresince kar tavuğu büyük yaygara yapıyor, kanadıyla yavruya vuruyor, tüyleri kar gibi etrafa saçılıyordu. Kurt yavrusu müthiş bir aşamaya yükselmişti. Soyunun tüm savaşçı kanı uyanmış, dalgalar halinde içinden kabarıp taşıyordu. Henüz bilincinde değildi ama yaşamak, işte böyle bir şeydi. Dünyasına anlam veren şeyi gerçekleştiriyor, ne için yaratıldıysa, onu yapıyordu: et yemek ve o eti öldürmek için savaşmak. Varoluşuna en mükemmel anlamını ancak bu şekilde verebilirdi çünkü hayat, ne yapmak için donanımlıysa, en çok onu yaparken zirvesine ulaşır.

Bir süre sonra kar tavuğu mücadeleyi bıraktı. Kanadının biri hâlâ kurt yavrusunun dişleri arasında, yere yattılar ve birbirlerine baktılar. Tehditkâr biçimde gürlemeye, korkutucu olmaya çalıştı yavru. Hayvan, burnunun üzerine gagasını indirdi. Önceki tecrübelerin de gösterdiği gibi, bu çok can acıtan bir şeydi. Kurt yavrusu acıyla yüzünü buruşturdu ama kanadı bırakmadı. Kar tavuğu, tekrar tekrar gagaladı. Yüzünü buruşturmaktan acıyla inlemeye geçti. Ondan uzak durmaya çalışıyordu ama dişleriyle tutmaya devam ettiği için onu da peşinden sürüklediğinin farkında değildi. Zavallı burnuna yağmur gibi yağıyordu gagalar. İçinde kabaran savaş dalgası dindi, avını ağzından bıraktı, kuyruğunu kıstırıp yüz kızartıcı bir geri çekilmeyle açık alanın öbür tarafına gitti.

Açıklığın öbür kenarında, dili dışarıda, göğsü nefes nefese inip kalkar ve burnu acı içinde viyaklamaya devam ederken, çalıların hemen yanında dinlenmek için yere uzandı. Ama orada yatarken korkunç bir şey olacağını hissetti. Bütün korku ve dehşetiyle birlikte bilinmeyen doldurdu içi-

ni. İçgüdüsel olarak çalıların arasına sığındı. Tam çalıların içine girdiği anda üzerindeki havanın aktığını fark etti ve kocaman, kanatlı bir şey, uğursuz bir biçimde ve sessizce yalayıp geçti kurt yavrusunu. Maviliklerin içinden dalış yapan bir atmaca, çok küçük farkla kaçırmıştı onu.

O çalıların içinden ürkek gözlerle etrafı izleyip korkusunu atmaya çalışırken açık alanın öbür yanındaki kar tavuğu da çırpınıp duruyordu. Her şeyini kaybettiği için göklerden gelen kanatlı tehlikeye dikkat etmemişti. Ama kurt yavrusu gördü onu. Onun için bir uyarı, bir dersti bu: Atmacanın ani bir dalışla aşağı inmesi, toprağın bir karış üzerinde yeri yalayarak uçması, kıvrık tırnaklarını kuşun etine geçirmesi, kar tavuğunun korku ve acıyla haykırması ve atmacanın onu alarak hızla yükselmesi.

Kurt yavrusu sığınağından çok sonra çıkabildi. Bir sürü şey öğrenmişti. Canlılar, etti. Onları yemek iyiydi. Ama aynı canlılar, eğer yeterince büyükse can yakabilirlerdi. Kar tavuğu yavruları gibi küçük canlıları yiyip anneleri gibi büyük şeyleri rahat bırakmak daha iyiydi. Yavru bir anda yine anne kar tavuğuyla kapışmak isteğiyle doldu ama atmaca alıp götürmüştü onu. Belki başka kar tavukları da vardı. Gidip bakacaktı.

Derenin eğimli kenarına geldi. Daha önce hiç su görmemişti. Suyun üzeri ayak basılacak kadar sağlam görünüyordu. Yüzey düzdü. Cesaretle adımını bastı ve korku dolu çığlıklarla birlikte dibe, bilinmeyenin kucağına çöktü. Soğuktu. Soluğu kesilince hızlı hızlı nefes almaya çalıştı. Bu kez her zamanki gibi hava değil, su doldu ciğerlerine. Hissettiği boğulma duygusu, ölümün kavrayışı gibiydi. Ölüm ne demektir, gösterdi yavruya. Bilincinde ölüme dair bir bilgi yoktu ama Vahşi Hayatın bütün hayvanları gibi ölüm içgüdüsüne sahipti. Ona göre canını en çok yakan şeydi bu. Bilinmeyenin özü, onun bütün korku ve dehşetlerinin toplamıydı; başına gelebilecek en düşünülmeyecek şey, felaket-

lerin en büyüğü, hakkında hiçbir şey bilmediği ve sayesinde her şeyden korktuğuydu.

Suyun yüzeyine çıkınca açık ağzından tekrar içine tatlı hava doldu. Bir daha da dibe batmadı. Sanki eskiden beridir öyle yaparmış gibi bacaklarını hareket ettirip kıyıya doğru yüzmeye başladı. Ona yakın kıyı bir metre uzaktaydı ama suyun üzerine çıktığında tesadüfen sırtı oraya dönüktü ve gözüne çarpan ilk şey, karşı kıyı oldu. Hemen o tarafa yüzmeye başladı. Küçük bir dereydi bu ama suyun sakinleşip havuz yaptığı bir bölgede genişliği beş metreye ulaşıyordu.

Suyun ortasında akıntı yavruyu alıp aşağı sürükledi. Suyun havuz yaptığı yerin altında, küçücük bir akıntılı çağlarcaya yakalandı. Yüzebilmesi çok zordu. Sakin duran su aniden azgınlaştı. Kimi zaman suyun altında kalıyor, kimi zaman da üstüne çıkıyordu. Küçük yavru sürekli ve şiddetli bir hareket içindeydi; bir o yana bir bu yana çevriliyor, kâh baş aşağı dönüp tekrar düzeliyor, kâh bir kayaya çarpıyordu. Her kayaya çarpışında acıyla ciyaklıyordu. Kaç kayaya çarptığını gösteren peşpeşe ciyaklamalarla ilerledi.

Çağlarcanın aşağısında ikinci bir havuz yapmıştı su. Buraya gelince bir girdaba yakalanıp yumuşakça kıyıya doğru götürüldü ve nazik bir biçimde çakıl taşlarının üzerine bırakıldı. Çılgınca sürünerek sudan uzaklaşıp yere uzandı. Dünya hakkında bir şey daha öğrenmişti. Su canlı değildi. Ama hareket ediyordu. Ayrıca toprak gibi katı görünüyordu ama hiç de katı değildi. Nesnelerin her zaman göründüğü gibi olmadığı sonucunu çıkardı bundan. Yavrunun bilinmeyenden korkusu, kalıtımla miras aldığı bir güvensizlikti ve yaşadığı bu deneyimle güçlenmişti. Doğal olarak bundan böyle her şeyin dış görünüşüne karşı sonsuz bir güvensizlik içinde olacaktı. Bir şeye inanması için önce onun iç yüzünü, gerçeğini öğrenmesi gerekecekti.

O gün küçük yavrunun bir deneyim daha yaşaması yazılmıştı kaderine. Dünyada bir annesi olduğunu hatırladı. Sonra dünyadaki her şeyden çok annesini yanında istediği duygusuna kapıldı. Yaşadığı maceralar yüzünden sadece minik vücudu bitkin düşmekle kalmamış, zihni de aynı derece yorulmuştu. Şimdiye dek yaşadığı günlerin toplamında bile o tek gün kadar çok çalışmamıştı aklı. Ayrıca bir de uykusu gelmişti. Ansızın üzerine çöken yalnızlık ve çaresizlik duygusu eşliğinde mağarasını ve annesini aramaya başladı.

Keskin ve tehdit edici bir çığlık duyduğunda çalıların arasından paytak paytak yürüyordu. Gözlerinin önünden hızla sarı bir şey geçti. Hızla kendisinden kaçan bir gelincik gördü. Küçük bir canlı olduğu için korkmadı. Sonra hemen önünde, ayağının tam yanında ancak sekiz-on santim gelen çok küçük bir canlı gördü. Aynı kendisi gibi söz dinlemeyip macera aramak için yuvasından çıkan yavru gelincikti bu. Geri geri çekilip uzaklaşmaya çalışıyordu. Patisini uzatıp onu devirdi. Cırıl cırıl bir ses çıkardı hayvan. Bir sonraki an, az önceki sarı şey tekrar gözlerinin önünden geçti. O tehdit edici çığlığı tekrar duydu ve aynı anda boynunda bir acı fark edip anne gelinciğin dişlerinin, etinin içine işlediğini hissetti.

Ciyak ciyak haykırarak geri kaçtığında anne gelinciğin atlayıp yavrusunu kaparak yakındaki çalılıkların içinde gözden kaybolduğunu gördü. Gelinciğin dişlerinin acısını boynunda hissediyordu ama asıl yaralanan şey duygularıydı. Oturup zayıf bir sesle inlemeye başladı. Şu anne gelincik küçüktü ama ne kadar vahşiydi! Boyuna ve kilosuna göre Vahşi Hayatın en acımasız, en kindar ve en korkunç katilinin gelincik olduğunu bilmiyordu daha. Ama bu bilgiyi kısa süre içinde edinecekti.

Anne gelincik tekrar belirdiğinde, küçük yavru hâlâ ağlayıp sızlıyordu. Yavru gelincik artık güvende olduğun-

dan annesi hemen üzerine atlamadı. Yavaş yavaş yaklaştı. Küçük yavru böylece gelinciğin yılana benzer ince vücudunu ve büyük bir heyecanla dikilmiş, yine yılana benzer başını görme fırsatı buldu. Gelinciğin keskin ve tehdit dolu çığlığı sırtındaki tüylerin kabarmasına neden oldu ve hırlayarak onu uyardı. Gelincik giderek yaklaşıyordu. Minik yavrunun henüz yeterince pratik kazanmamış gözlerinin göremeyeceği kadar hızlı bir şekilde sıçrayan gelinciğin ince sarı gövdesi, bir an ortadan kayboldu. Bir sonraki an, o gövde boğazında, dişleriyse kürkünün içinden etine gömülmüş vaziyetteydi.

Küçük yavru önce hırlayıp ona karşı koymak istedi ama henüz çok küçüktü ve bu dünyadaki ilk günüydü daha. Hırlaması inlemeye, kavgası ise kaçma mücadelesine dönüştü. Ama gelincik dişlerini gevşetmiyordu. Yavrunun boğazına sıkı sıkıya sarılmış, dişleriyle hayatının kaynadığı atardamara ulaşmaya çalışıyordu. Gelincik, tam bir kan içiciydi ve en çok da canlı bir boğazdan kana kana içmeyi severdi.

Dişi kurt çalıların içinden sıçrayarak gelmeseydi boz yavru ölebilir ve hakkında yazılacak bir öykü kalmayabilirdi. Gelincik yavruyu bırakıp bir anda dişi kurdun boğazına atladı. Boğazı kaçırdı ama çenesine tutundu. Dişi kurt başını büyük bir hızla iki yana sallayarak gelinciğin pençelerinden kurtulup onu havaya fırlattı. Ve havadayken de çenesini o ince sarı gövdenin üzerinde kapatınca gelincik ezici dişlerin arasında ölümü tattı.

Minik yavru, annesinden aşırı bir sevgi gösterisi daha gördü. Dişi kurdun yavrusunu bulmaktan duyduğu sevinç, yavrunun onu bulmaktan duyduğu sevinçten bile daha büyükmüş gibi görünüyordu. Onu sevdi, okşadı, gelinciğin dişlerinin açtığı yaraları yaladı. Sonra da anne ve yavrusu beraberce o kan içici hayvanı yiyip mağaralarına döndüler ve uyudular.

V

Etin Yasası

Minik yavru hızlı gelişiyordu. İki gün yuvasından ayrılmadı ama sonra tekrar dışarı çıktı. Annesiyle beraber annesini yediği küçük gelinciği bulup onun da aynı yolu izlemesini sağlaması, bu macerasındadır. Ama bu sefer yolunu kaybetmedi. Yorulduğunda yuvasının yolunu buldu ve gidip uyudu. Ondan sonra her geçen gün daha geniş bir alana yayıldı seferleri.

Kafasında güçlü ve zayıf yanlarına ilişkin tam bir ölçü yerleşmeye başlıyor, ne zaman cesur, ne zaman tedbirli olması gerektiğini öğreniyordu. En uygun tutumun, emniyetini aldıktan sonra kendini küçük öfke ve heyecanlarına bıraktığı ender anlar dışında, her zaman dikkatli ve tedbirli davranmak olduğunu keşfetti.

Yolunu kaybetmiş bir kar tavuğuna rastladığında, küçük bir cehennem zebanisine dönüyordu. İlk defa yıldırım düşmüş ağaçta rastladığı sincabın car car sesini duyup da vahşi biçimde karşılık vermediği hiç olmadı. Alakargayı görmek hemen her seferinde onu öfke nöbetlerine sürüklüyorsa da o türle ilk karşılaşmasında burnuna yediği gaga darbesini asla unutmuyordu.

Öte yandan alakarganın duygularını etkilemediği zamanlar da oluyordu. Sinsi sinsi etrafı kolaçan eden başka

bir et avcısının varlığıyla kendini tehlikede hissettiği anlardı bunlar. Atmacayı asla unutmuyor, onun yürüyen gölgesini gördüğü anda en yakın çalılığın içine atlayıp yere siniyordu. Artık paytak paytak yürümüyordu; daha şimdiden annesinin yürüyüşüne benzer belli belirsiz bir hız ve çeviklikle, görünürde en ufak güç harcamadan, sıvışır gibi, sinsi bir yürüyüş geliştirmeye başlamıştı.

Av konusundaysa bütün şansını başlangıçta kullanmıştı sanki. Yedi kar tavuğu yavrusu ile bebek gelincik, öldürdüğü hayvanların toplamını oluşturuyordu. Gün geçtikçe öldürme arzusu güçleniyor, onu her gördüğünde car car bütün yabani yaratıklara varlığını ilan eden o çenebaz sincaba yönelik aç bir tutku duyuyordu. Ama kuşlar nasıl uçabiliyorsa sincaplar da ağaçlara tırmanabiliyordu ve minik yavrunun tek yapabildiği, sincap yerdeyken toprağın üzerine sinip fark edilmeden yanına yaklaşmaya çalışmak oluyordu.

Annesine büyük bir saygı duyuyordu. O av bulup avlanabiliyor ve yavrunun payını getirmeyi asla ihmal etmiyordu. Ayrıca hiçbir şeyden de korkmuyordu. Bu korkusuzluğun tecrübe ve bilgi üzerine oturduğunu henüz anlamamıştı. Üzerinde bir güç etkisi yaratmıştı bu durum. Annesi güç demekti ve büyüdükçe bu gücünü, pençelerinin giderek haşinleşen uyarılarıyla hissettiriyordu. Burnuyla kınayıcı dürtmelerinin yerini sert ısırıklar almıştı. Aynı şekilde bu da annesine saygı göstermesine neden oluyordu. Annesi ondan itaat istiyor ve yavrusu büyüdükçe huysuzluğu artıyordu.

Yine kıtlık oldu ve yavru, açlıktan midesinin kazınmasının ne demek olduğunu daha gelişmiş bir bilinçle kavradı bu kez. Dişi kurt av peşinde koşarken iyice zayıflamıştı. Yuvasında artık çok ender uyuyor, vaktinin çoğunu av peşinde geçiriyor ama bir sonuç elde edemiyordu. Uzun sürmedi bu açlık ama çok şiddetli yaşandı. Yavru ne annesinin memesinde süt, ne de ağzında et bulabiliyordu.

Önceden oyun için avlanmıştı, sırf zevk için. Şimdiyse büyük bir ciddiyetle ava gidiyor ama hiçbir şey bulamıyordu. Ama bu başarısızlığı bile onun gelişmesini hızlandırıyordu. Sincabın davranışlarını büyük dikkatle izleyip onu şaşırtmaya, darbesini ustalıkla ve hiç beklemediği zamanda vurmaya uğraşıyordu. Orman faresini inceledi, yerin altındaki yuvasından çıkmasını sağlamak için toprağı kazdı; alakarganın ve ağaçkakanın ne zaman ne yaptığına ilişkin çok daha fazla şey öğrendi. Ve atmacanın gölgesini görünce çalılıkların içine saklanmadığı günler geldi. Gittikçe güçleniyor, akıllanıyor ve kendine daha çok güveniyordu. Ama yine de umutsuz haldeydi. Bir seferinde açıkta oturup gökteki atmacaya meydan okudu. Orada, üstündeki maviliklerde yüzenin, midesinin o kadar ısrarla istediği et olduğunu biliyordu. Ama atmaca aşağı inip onunla savaşmayı reddedince bir çalılığın içine girip viyak viyak ağlayarak hayal kırıklığını ve açlığını haykırdı.

Sonunda kıtlık bitti. Dişi kurt yuvaya et getirdi. Tuhaf bir etti, şimdiye kadar getirdiklerinden farklıydı. Vaşak yavrusuydu, kendisi gibi biraz gelişmişti, yani fazla büyük değildi. Ama hepsi onundu. Annesi başka yerde doyurmuştu karnını. Vaşağın bütün diğer yavrularının, annesini ancak doyurabildiğini bilmiyordu tabii. Yaptığı işin ne kadar umutsuzca bir şey olduğunu da bilmiyordu. Bildiği tek şey, kadife kürklü şu küçük hayvanın et demek olduğuydu ve ağız dolusu yediği her lokmada mutluluğu artıyordu.

Dolu bir mide, rehavete neden olur. Küçük yavru, annesine dayanmış, uyuyordu yuvada. Onun hırlamasıyla uyandı. Bu kadar korkunç şekilde hırladığına hiç tanık olmamıştı. Belki de dişi kurt tüm hayatında bu kadar korkunç şekilde hırlamamıştı. Bunun bir nedeni vardı ve o nedeni kimse dişi kurttan iyi bilemezdi. Bir vaşağın yuvasını yağmalayıp işin içinden sıyrılamazdınız. Minik yavru, öğleden sonra güneşinin göz kamaştırıcı parlaklığı içinde, koca anne

vaşağı karın üstü çömelmiş halde mağaralarının ağzında gördü. Görür görmez sırtındaki bütün tüyler dikildi. İşte korku tam karşısındaydı, içgüdülerinin bir şey söylemesine hiç gerek yoktu, sadece bu görüntü yeterdi korkmak için. Görüntüsü yetmezse, hırlamayla başladıktan hemen sonra yükselerek tiz ve keskin çığlıklara dönüşen öfkeli haykırışları yeterince ikna ediciydi davetsiz misafirin.

Yavru içindeki hayatın dürtmesini hissetti ve kalkıp annesinin yanında kahramanca hırlamaya başladı. Ama annesi aşağılayıcı bir hareketle çekip arkasına aldı onu. Mağaranın alçak ağzı yüzünden vaşak kurdun üzerine atlayamıyordu. O sürünerek girerken dişi kurt üzerine atlayıp olduğu yere mıhladı onu. Yavru kurt, savaşın ancak küçük bir kısmına tanık olabildi. Hırlamalarla, tıslamalarla, çığlıklarla inliyordu mağara. İki hayvan da sürekli birbirine darbeler indiriyorlardı. Vaşak hem koca pençeleriyle dişi kurdu tırmalar hem de ısırırken kurt ise sadece dişleriyle karşı koyabiliyordu ona.

Minik yavru da bir keresinde yerinde duramayıp vaşağın arka ayağına geçirdi dişlerini. Vahşice gürleyerek hayvanın ayağına yapıştı. Vücudunun ağırlığıyla vaşağın ayağının hareketine engel olunca annesinin zarar görmesini önlemiş oldu farkına varmadan. Birbirine girmiş hayvanların konum değiştirmesi sonucu onların altında kalıp yapıştığı ayağı bıraktı. Hemen sonra iki anne birbirinden ayrıldı ve tekrar birbirlerine girmeden önce vaşak aniden ön pençesini hızla savurup kurt yavrusunun omzunu kemiklerine kadar yararak mağaranın yan duvarına savurdu. Bundan sonra annelerin yaygarasına yavrunun acı ve korkuyla dolu cırlak çığlıkları da katıldı. Ama dövüş o kadar uzun sürdü ki yavru ağlamasını bitirip ikinci bir cesaret patlaması yaşayacak vakit bulabildi. Savaş sona erdiğinde, çenesinin tüm gücüyle hâlâ vaşağın arka ayaklarından birine yapışmış dişlerinin arasından vahşice hırlıyordu.

Vaşak ölmüştü. Dişi kurt da yaralanmış ve son derece güçsüz düşmüştü. Ama önce yavrusunu sevip yaralı omzunu yaladı. Kan kaybı bütün gücünü alıp götürmüştü, düşmanının cesedinin yanında hiç hareket etmeden, zar zor nefes alarak bütün bir gün ve gece yattı. Bir hafta boyunca su içmek dışında mağaradan çıkmadı. O sürede de hareketleri yavaş ve acılıydı. Bu zaman içinde vaşak mideye indirilmiş, dişi kurdun yaraları da tekrar ava çıkmasına yetecek ölçüde iyileşmişti.

Yavrunun yarası kaskatı kesilmişti, çok acı veriyordu; aldığı feci darbeyle yarılan omzu yüzünden bir süre topalladı. Ama artık dünya farklı görünüyordu gözüne. Kendine daha güvenliydi, vaşakla kavgaya giriştiği günlerden önce sahip olmadığı bir yiğitlik edasıyla dolaşıyordu ortalıkta. Daha yırtıcı bir bakışı vardı hayata; savaşmış, dişlerini düşmanının etine gömmüş ve hayatta kalmıştı. Bütün bunlar sayesinde içinde yeni gelişen kafa tutma duygusunun sonucunda artık dayılanarak yürüyordu. Gerçi bilinmeyen, sırları ve dehşetiyle her daim üzerinde baskı oluşturmaya devam etse de ufak tefek şeylerden artık korkmuyordu, o ürkekliğin çoğunu atmıştı üzerinden.

Annesinin yanında ava gitmeye ve nasıl avlanıldığını görerek kendi payına düşeni yapmaya başladı. Kendine özgü belirsiz yöntemlerle etin yasasını öğrendi. İki tür hayat vardı; kendi türü ve öteki tür. Kendi türü, kendini ve annesini kapsıyordu. Öteki türse yaşayan ve hareket eden diğer her şeyi. Ama bölümlere ayrılmıştı öteki tür. Bir bölümü, kendi türünün öldürüp yediklerinden oluşuyordu. Bu bölüm, diğerlerini öldürmeyenler ve küçük katillerden oluşuyordu. Diğer bölümse kendi türünü öldürüp yiyor veya kendi türü tarafından öldürülüp yeniyordu. Ve bu sınıflandırmadan yasa ortaya çıkıyordu. Hayatın amacı et yemekti. Et, hayatın kendisiydi. Hayat, başka hayatlarla yaşamını sürdürüyordu. Yiyenler ve yem olanlar vardı. Yasa şöyleydi: YA YERSİN

YA DA YEM OLURSUN. Tabii yavru kurt yasayı berrak terimlerle ifade edip ahlaki açıdan değerlendirmedi. Hiç düşünmedi bile yasayı, aklına bile getirmeden yaşadı sadece.

Çevresinde hep yasanın hüküm sürdüğünü görüyordu. Kendisi, kar tavuğunun yavrularını yemişti. Atmaca da anne kar tavuğunu yemişti. Atmaca kendisini de yiyebilirdi. Biraz büyüyüp irileşince bu kez kendisi atmacayı yemek istemişti. Vaşağın yavrusunu yemişti. Anne vaşak, eğer kendisi ölüp yem olmasaydı, onu öldürüp yiyecekti. Ve bu böyle sürüp gidiyordu. Bütün canlılar bu yasanın hükmü altında yaşıyordu ve kendisi de bu yasanın ayrılmaz bir parçasıydı. O bir katildi, öldürüyordu. Tek yiyeceği ise etti; önünden hızla kaçan, havaya uçan, ağaca çıkan, yerin altına giren, meydan okuyup savaşan veya durumu tersine çevirip onun peşine düşen canlı et.

Yavru kurt insanlar gibi düşünseydi, hayatı, doymak bilmez bir iştahı doyurmaya çalışmak olarak özetlerdi. Dünyayı ise takip eden ve edilenin, avlayan ve avlananın, yiyen ve yem olanın bir sürü arzu ve iştahıyla dolu; düzensizlik ile şiddetin, açgözlülük ile kıyımdan ibaret bir kaosun acımasız, plansız ve sonsuz rastlantıyla birlikte tamamen körlemesine ve karmaşa içinde hüküm sürdüğü bir yer olarak görürdü.

Ama yavru, insanlar gibi düşünmüyordu. Olgulara bu kadar geniş bakmıyordu. Tek amaçlıydı, belli bir zamanda tek bir düşüncesi veya arzusu olurdu. Etin yasası dışında öğrenmesi ve itaat etmesi gereken daha önemsiz bir sürü başka yasa daha vardı. Dünya, şaşırtıcı bir yerdi. İçinde hayatın kıpırdanışını hissetmek, kaslarının hareketini fark etmek, sonsuz bir mutluluk kaynağıydı. Av peşinde koşmak, büyük bir heyecan ve coşku veriyordu. Öfkeler ve savaşlar, aynı zamanda haz veren şeylerdi. Hatta korku ve dehşet ile bilinmeyenin gizemi bile bu hayata bir şey katıyordu.

Bir de bazı rahatlıklar ve doyumlar vardı. Dolu bir mide, tembel tembel güneşin altında yatmak gibi şeyler çekilen bütün zahmetlerin, verilen bütün emeklerin karşılığıydı. Ayrıca bu zahmet ve emeklerin zaten bir de kendi karşılığı vardı. Hayatın dışavurumuydu bunlar ve hayat, kendini dışavurduğunda her zaman mutludur. Yavru kurdun da o düşman çevresinden hiçbir şikâyeti yoktu. Son derece canlı, son derece mutlu ve kendinden son derece gururluydu.

Üçüncü Bölüm

Vahşi Hayatın Tanrıları

I

Ateş Yakanlar

Bir anda çıktılar karşısına kurt yavrusunun. Kendi hatasıydı. Dikkatsizdi. Mağarasından çıkıp su içmek için aşağı inmişti. Büyük ihtimalle dikkatsizliğinin nedeni uyku sersemliğiydi (bütün gece dışarıda avlanmış ve gözlerini az önce açmıştı). Tabii bu dikkatsizliğin nedeni, derenin havuz yaptığı yere giden yolun aşinalığı da olabilirdi. O yoldan sürekli gidip gelirdi ve en ufak bir şey gelmemişti başına.

Yıldırım düşmüş çamın yanından geçti, açık alanı aştı, ağaçların arasından koştu. Sonra onları gördü ve o anda kokularını aldı. Önünde daha önce benzerlerini hiç görmediği beş şey, sessizce çömelmiş, oturuyorlardı. İnsanoğluyla ilk göz temasıydı bu. Onu gören beş adam hemen ayağa fırlayıp diş gösterip hırlamadılar. Kıpırdamadılar, sessiz ve uğursuz öylece oturdular.

Kurt yavrusu da kımıldamadı. Bütün içgüdüleri çılgın gibi koşup oradan uzaklaşmasını söylese de ansızın ve ilk kez içinde buna karşıt bir içgüdü doğdu. Büyük bir korku ve merakla karışık saygı duygusu çöktü üzerine. İçini bir anda kaplayan zayıflık ve küçüklük hissinin verdiği hareketsizlikle öylece kalakaldı. Onu kat kat aşan bir üstünlük, bir güç vardı orada.

Kurt yavrusu hiç insan görmemişti ama insana dair bir içgüdüsü vardı. İnsanda, Yabani Hayatın diğer bütün hayvanlarına egemen olmak için mücadele eden hayvanı görüyordu küçük yavru, kendine özgü belirsiz yöntemiyle. Sadece kendi gözleriyle bakmıyordu insana, gelmiş geçmiş bütün atalarının gözleriyle de bakıyordu. Sayısız kış gecesinin karanlığında güvenli bir mesafeden kamp ateşinin etrafını sarıp ağaçların ve çalıların arasından bakarak diğer canlıların efendisi olan bu iki ayaklı tuhaf hayvanı izleyen gözlerle seyrediyordu onları. Atalarından aldığı mirasla efsunlanmış, türünün asırlardır insana karşı verdiği mücadeleden doğan korkuyla karışık saygı ve nesiller boyu üst üste biriken deneyim doldurmuştu içini. Bu miras küçük yavruya ağır gelmişti. Yetişkin bir kurt olsaydı, koşup uzaklaşırdı belki de. Ama şu haliyle korkudan doğan bir felç hali içinde, bir kurdun insanın ateşinin başına oturup ısınmasına izin verildiği ilk andan bu yana türünün onlara boyun eğişine benzer bir yarı teslimiyetle, suspus olup yere sindi.

Yerlilerden biri kalktı, yanına geldi ve üzerine eğildi. Yavru, yere iyice yapıştı. Bilinmeyenin kendisiydi bu, sonunda vücut bulmuş, et ve kandan oluşan somut bir beden halini almıştı ve kendisini ele geçirmek üzere uzanıyordu. Tüyleri kendiliğinden kabardı, dudakları çekildi, dişleri ortaya çıktı. Üzerine kaderin hükmü gibi inen o el bir an tereddütle durdu ve sahibi gülerek konuştu: "*Wabam, wabisca ip pit tah.*" ("Şuna bakın! Kocaman beyaz dişleri var!")

Diğer adamlar da gürültüyle güldüler ve yavruyu tutup kaldırmasını istediler. El kendisine yaklaştıkça yavrunun içindeki içgüdülerin mücadelesi de kızışıyordu. İki büyük dürtü hissediyordu içinde: boyun eğmek ve savaşmak. Bu mücadelenin sonucundaki eylem ise bir uzlaşıydı. İkisini de yaptı. El gelip ona dokunacak kadar yaklaşana kadar boyun eğdi. Sonra da savaştı. Dişlerini ansızın, şimşek gibi, adamın eline geçirdi. O anda da kafasının bir yanına yediği

yumrukla öteki yana devrildi. Bütün savaşlar, her şey uçup gitti. Küçüklüğü ve teslimiyet içgüdüsü egemen oldu. Kaba etleri üzerine oturup viyakladı. Ama elini ısırdığı adam hâlâ kızgındı ona. Yavru bu kez de kafasının öbür tarafına sert bir yumruk yedi. Bunun üzerine yine oturup daha yüksek sesle viyakladı.

Dört yerli de daha yüksek sesle gülüyordu. Hatta eli ısırılan adam bile kahkahalarla gülmeye başladı. Etrafını çevirip, kendi ıstırabına ve korkusuna ağlayan yavruya güldüler. Tam bu sırada uzaklardan bir ses duydu. Yerliler de duydular. Yavru o sesin ne olduğunu biliyordu. İçinde acıdan çok zaferin notalarını taşıyan son bir feryatla ağlamasını kesti ve annesinin, o yırtıcı, boyun eğmez, herkesle savaşıp hepsini öldüren ve asla korkmayan annesinin gelmesini bekledi. Hırlayarak koşuyordu dişi kurt. Yavrusunun çığlığını duymuştu ve ok gibi fırlamış, onu kurtarmaya geliyordu.

Ortalarına atladı. Savaşmaya hazır endişeli bir anne olarak hiç de hoş görünmüyordu. Ama yavruya göre onun bu koruyucu öfkesini görmek, çok hoş bir şeydi. İnsan-hayvanlar aceleyle birkaç adım geri çekilirken yavru da küçük bir sevinç çığlığı atarak annesini karşılamak üzere ona doğru hopladı. Yavrusunu altına, bacaklarının arasına alan dişi kurt, bütün tüyleri dikilmiş halde gırtlağının derinliklerinden gürül gürül gelen bir hırlamayla insanlara doğru döndü. Tehditkârlığı nedeniyle yüzünün şekli bozulmuş, çirkinleşmiş, uğursuz bir surata dönüşmüş, hırlarken olağanüstü büyüyen gözlerinden burnunun ucuna kadar her tarafı kırış kırış olmuştu.

Ansızın adamlardan birinden bir çığlık duyuldu. Ağzından çıkan söz, "Kiche!" idi. Bir şaşkınlık ifadesi vardı sesinde. Yavru, annesinin bu sesle birlikte biraz gevşediğini hissetti.

Adam, "Kiche!" diye tekrar bağırdı. Bu kez seste kesinlik ve otorite vardı.

İşte o anda yavru, annesinin, yani dişi kurdun, o korkusuz hayvanın, karnı yere değene kadar sindiğini, inlediğini, kuyruk salladığını ve karşı tarafa barış işaretleri verdiğini gördü. Anlayamadı. Şaşkınlıktan donakaldı. İnsana yönelik korku ve saygı duygusu kapladı yine içini. O içgüdüsü doğruydu. Annesi doğrulamıştı bunu. O bile insan-hayvanlara teslim olmuştu.

Adını söyleyen adam dişi kurda yaklaştı. Elini başının üzerine koyduğunda dişi kurt biraz daha yanaştı sadece. Isırmadı, ısırma tehdidinde bile bulunmadı. Diğer adamlar da gelip ona dokundular, okşadılar. Dişi kurt onların geri çekilmesini sağlayacak bir şey yapmıyordu. Çok heyecanlanmıştı adamlar ve ağızlarından bir sürü ses çıkarıyorlardı. Yavru, bu seslerin herhangi bir tehlikeye işaret etmediğine karar vererek annesinin yanına çöktü. Onlara boyun eğmek için elinden gelenin en iyisini yapmasına karşın zaman zaman tüylerini kabarttığı oluyordu.

Yerlilerden biri, "O kadar da tuhaf sayılmaz," dedi. "Zaten babası da kurttu. Evet, annesinin köpek olduğu doğru ama çiftleşme mevsiminde gidip onu ormanda bir ağaca bağlayan, benim birader değil miydi? Hal böyle olunca Kiche'nin babası da kurttur."

İkinci yerli, "Kaçalı bir yıl falan oluyordur, Boz Kunduz," dedi.

"Hiç şaşırtıcı değil, Balık Dilli," diye cevap verdi Boz Kunduz. "Kıtlık zamanıydı ve köpeklere verilecek et yoktu."

Diğer yerli, "Demek kurtlarla birlikte yaşamış," dedi.

Boz Kunduz elini yavru kurdun üzerine koyarak, "Öyle görünüyor, Üç Kartal," diye cevapladı, "bu da onun kanıtı."

Yavru kendisine değen eli hissedince hırladı ve o el bir yumruk olarak inmek üzere yukarı kalktı. Bunun üzerine yavru diş göstermekten vazgeçerek başını eğince el de tekrar eski yerine dönerek kulakların arkasını ve boylu boyunca sırtını okşamaya başladı.

Boz Kunduz, "Evet, bu onun kanıtı," diye devam etti. "Belli ki bunun annesi Kiche. Babası ise bir kurt. Böylece bu yavrunun çoğu kurt, azı köpek. Dişleri beyaz ve adı da Beyaz Diş olacak. Ben sözümü söyledim. Bu yavru, artık benim köpeğimdir. Kiche benim kardeşimin köpeği değil miydi? Benim kardeşim de ölmedi mi?"

Böylece bu dünyada bir isim almış olan yavru, yere uzanmış izliyordu. Bir süre daha insan-hayvanlar ağız sesleri çıkarmaya devam ettiler. Sonra Boz Kunduz boynuna asılı kından bıçağını çıkarıp çalılıklara gitti ve bir sırık kesti. Beyaz Diş ona bakıyordu. Sırığın iki ucuna birer çentik açıp çentiklere hayvan derisinden ince şeritler bağladı. Şeritlerden birini Kiche'nin boynunun etrafına dolayıp düğümledi. Sonra da onu küçük bir çam ağacına doğru götürüp sırığın diğer ucunu ağaca bağladı.

Beyaz Diş izliyor ve annesinin arkasında yatıyordu. Balık Dilli elini uzatıp onu arka üstü yuvarladı. Kiche kaygıyla onlara bakıyordu. Beyaz Diş, içinde korkunun yine yükseldiğini hissetti. Hırlamasını durduramadı ama eli ısırmak için de harekete geçmedi. Parmakları açılmış ve kıvrılmış el, oyuncu bir şekilde karnını kaşıyor, yavruyu bir yandan öte yana döndürüp duruyordu. Orada bacakları havada açılmış halde öyle yatmak çok saçma ve çirkin bir şeydi. Ayrıca tam bir çaresizlik demekti ki Beyaz Diş'in doğasının en küçük zerresi bile buna isyan ederdi. Kendini savunmak için hiçbir şey yapamayacağı bir pozisyondaydı. Eğer bu insan-hayvan ona zarar vermek isteseydi, Beyaz Diş biliyordu ki kaçamazdı. Dört ayağı da bedeninden yukarıda havaya açılmışken, nasıl fırlayıp kaçabilirdi ki? Ama teslimiyeti korkusuna hâkim olmasını sağladı ve hafif hafif homurdanmakla yetindi. Bu homurdanmasını da bastıramamıştı artık. Zaten insan-hayvan da buna bozulup kafasına yumruk vurmaya kalkmadı. Üstelik ne kadar tuhaf da olsa, o el ileri geri gidip gelerek kendisini okşayıp kaşıdıkça Beyaz Diş anlatılamaz

bir haz alıyordu. Yan yatırılınca homurtusunu kesti. Parmaklar kulak diplerini ovaladıkça haz duygusu artıyordu. Son bir okşamadan sonra adam onu bırakıp gittiğinde Beyaz Diş'in içindeki korku tamamıyla ölmüştü. İnsanlarla olan ilişkisi içinde birçok kez korkuyu yaşayacaktı ama onlarla eninde sonunda korkusuz bir yoldaşlık kuracağının işaretiydi bu.

Bir süre sonra Beyaz Diş tuhaf seslerin yaklaştığını fark etti. Bu sesleri hızla sınıflandırdı çünkü bir kere insan-hayvanlara ait sesleri tanımıştı. Birkaç dakika sonra kabilenin geri kalanı da uzun bir yürüyüşten geliyorlarmış gibi dizi dizi sökün ettiler. Adam, kadın ve çocuklardan oluşan kırk candılar, kamp aletleri ve donanımıyla yüklüydüler. Çok sayıda köpek de vardı yanlarında, yavrular dışında hepsi insanlar gibi kamp malzemesi taşıyordu. Karınlarının altından sıkıca bağlanmış olan sırt çantalarında onar, on beşer kilo yük vardı.

Beyaz Diş daha önce köpek görmemişti. İlk gördüğü anda onların kendi türünden ama farklı olduklarını anladı. Yavruyu ve annesini fark ettikleri anda herhangi bir kurttan farklı tepki göstermediler. Üzerlerine saldırdılar. Beyaz Diş ağızlarını açarak üstüne gelen köpek dalgasına karşı tüylerini kabartıp hırlayarak diş gösterdi ve vücudunda onların dişlerini hissettiği anda altlarına dalarak önüne gelen bacağı ve karnı ısırıp kanatmaya koyuldu. Büyük bir vaveyla kopmuştu. Onu kurtarmak için savaşan Kiche'nin sesini, insan-hayvanların çığlıklarını, bedenlerin üzerine inen sopaların ve bu sopaları yiyen köpeklerin acılı feryatlarını duyuyordu.

Tekrar ayaklarının üzerine kalkana kadar sadece birkaç saniye geçti. Şimdi insan-hayvanların sopalar ve taşlarla köpekleri geri sürdüklerini, onu koruduklarını, hem kendi türünden olan ama hem de olmayan bu hayvanların yırtıcı dişlerinden kurtardıklarını görebiliyordu. Ve zihninde adalet gibi berrak bir soyut kavram doğmasına gerek olmadıysa

da kendi tarzında insan-hayvanların adaletini hissetti, onların ne olduğunu anladı: Yasa koyan ve o yasaları uygulayan yaratıklardı bunlar. Bir de yasayı uygularken sahip oldukları gücü beğendi Beyaz Diş. O zamana kadar karşılaştığı hayvanlar gibi ısırıp pençelemiyorlardı. Kendi canlı güçlerini, cansız nesneler aracılığıyla uyguluyorlardı. Yapacaklarını, cansız nesnelere yaptırıyorlardı. Yani bu tuhaf yaratıkların elindeki taşlar ve sopalar canlı gibi havada uçuşuyor ve köpeklerin üzerine inerek acı veriyorlardı.

Beyaz Diş'e göre bu güç normal değildi, akıl almaz bir şeydi, doğaüstüydü, tanrısal bir güçtü. Kendi doğası içinde tanrılarla ilgili herhangi bir şey bilmesi mümkün değildi halbuki, en fazla kendi algılamasının ötesinde bir şeyler bulunduğunu bilebilirdi. Onun insan-hayvanlara duyduğu bu hayranlık, korku ve saygı, bir dağın başında durup hayretler içindeki dünyaya iki elinden yıldırımlar savuran göksel bir yaratık gören insanın hissedebileceği hayranlığa ve korkuyla karışık saygıya benziyordu az çok.

Son köpek de uzaklaştırıldı. Gürültü patırtı bitti. Beyaz Diş yaralarını yalarken bu konuyu, sürü vahşetini ve sürüyle ilk tanışmasını düşünüyordu. Kendi türü içinde Tekgöz'den, annesinden ve kendisinden başkaları olabileceğini aklına bile getirmemişti. Onlar farklı bir tür oluşturuyordu, oysa burada ansızın kendi türünden olduğu gayet açık çok sayıda başka yaratık keşfetmişti. Onların, yani kendi türünden canlıların, gördükleri ilk anda üzerine saldırıp onu yok etmeye çalışmalarına gücenmişti bilinçaltında. Yine aynı şekilde üstün insan-hayvanın bile işi olsa, annesinin bir çubuğa bağlanmasına da gücenmişti. Tuzak kokuyordu bu, esaret izlenimi veriyordu. Oysa daha tuzak ve esaret hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Gönlünce dolaşmak, istediği gibi koşmak ve canı çekince yatmak özgürlüğü, atalarından kalan mirasıydı ama burada o miras bozuluyordu. Annesinin hareketleri bir sırığın uzunluğunca kısıtlanıyordu ki

o sırığın boyu kendisini de kısıtlıyordu çünkü Beyaz Diş, henüz annesinin yanında olmaya muhtaçtı.

Sevmedi bunu. İnsan-hayvanların kalkıp yürüyüşlerine devam ederken küçük bir insan-hayvanın, çubuğun öbür ucunu eline alıp Kiche'yi esir gibi peşinden götürmesini de sevmedi ama bu yeni maceradan aklı altüst olmuş ve endişeleri azmış halde, düştü annesinin peşine.

Aşağı doğru, Beyaz Diş'in gittiği en uzak noktanın çok ötesine geçip derenin Mackenzie Nehri'ne döküldüğü vadinin sonuna kadar ilerlediler. Kanolarını yüksek sırıklar üzerinde saklayıp balıklarını kuruması için sıra sıra astıkları bu arazide kurdular kamplarını. Beyaz Diş, endişeli gözlerle izliyordu her şeyi. İnsan-hayvanların üstünlüğü her geçen dakika daha da büyüyordu gözünde. Bütün o keskin dişli köpeklerin efendisiydiler. Bu gücü hissetti. Ama kurt yavrusuna göre bundan da önemlisi, canlı olmayan şeylerin de efendisi olmaları, hareket etmeyen şeylere hareket vermeleri ve yeryüzünü değiştirme becerileriydi.

Özellikle bu son beceri çok etkiledi yavruyu. Sırıkların dikilip iskelet kurulması gözüne çarptı ilkin. Aslında sopaları ve taşları uzun mesafelere atan yaratıklar için bu neydi ki... Sonra, sırıklardan oluşan bu iskelet, kumaş ve derilerle kaplanıp çadır haline gelince Beyaz Diş çok şaşırdı. Onu etkileyen şey, çadırların devasa cüssesiydi. Kocaman ve bir anda büyüyen bir canlı türü olarak her yanından heyula gibi çadırlar yükseldi. Neredeyse bütün görüş alanını kapatmışlardı. Korktu onlardan. Tepesinde bu şekilde belirmeleri hayra yorulacak şey değildi. Rüzgâr esip bir de dalgalandıklarında korkuyla yere sindi. Üstüne çökmeye kalkarlarsa fırlayıp kaçmak için endişeyle izliyordu onları.

Ama yerlilerin çadırlarından duyduğu bu korku, hemen geçiverdi. Çadırlara girip çıkan kadın ve çocukların herhangi bir zarara uğramadıklarını ve köpeklerin habire içeri girmeye çalışırken küfürlerle ve atılan taşlarla

uzaklaştırıldıklarını gördü. Biraz sonra Kiche'nin yanından ayrılıp büyük bir dikkatle yere sinmiş vaziyette en yakın çadıra doğru ilerledi. Onu çeken şey o koca cüssenin doğurduğu meraktı, tecrübeyi oluşturan öğrenme, yaşama ve uygulama ihtiyacıydı. Çadırın duvarına kalan son birkaç santimlik yolu acı veren bir yavaşlık ve ihtiyat içinde sürünerek geçti. O gün yaşadıkları, bilinmeyenin kendini en hayret verici ve en akla gelmeyecek yöntemlerle ortaya koyduğunu göstermişti ona, hazırlıklıydı. Sonunda burnu çadır bezine dokundu. Bekledi. Hiçbir şey olmadı. Sonra üzerine insan kokusu sinmiş o tuhaf dokumayı kokladı. Dişlerini beze geçirip hafiften çekti. Hiçbir şey olmadı, sadece çadırın ona yakın yerleri biraz oynadı. Daha hızlı çekti. Biraz daha büyük bir dalgalanma oldu çadırda. Müthiş güzel bir şeydi. Bütün çadır dalgalanana kadar tekrar tekrar asıldı. Sonra içeriden gelen bir kadın çığlığıyla fırlayıp Kiche'nin yanına kaçtı. Ondan sonra da yerli çadırlarının dev cüsselerinden korkmadı.

Bir an sonra yine annesinin yanından ayrıldı Beyaz Diş. Annesi, boynundaki sırık yere çakılmış bir kazığa bağlandığı için onu izleyemiyordu. Ondan biraz daha yaşlı ve iri bir yavru köpek, fiyakayla ve kavga arayarak yavaşça Beyaz Diş'e yaklaştı. Beyaz Diş'in sonradan duyduğuna göre adı Lip-lip'ti. Yavru köpeklerle dalaşta tecrübe kazanmıştı ve daha bu yaşta bir tür kabadayı olmuştu.

Lip-lip, Beyaz Diş'le aynı türdendi ve henüz küçük olduğu için o kadar tehlikeli görünmüyordu. Bu yüzden Beyaz Diş ona arkadaşça yaklaştı. Ama karşısındaki yürüyüşünü değiştirip bacaklarını gerince ve dişleri ağzında net bir şekilde görününce Beyaz Diş de bacaklarını gerip dişlerini ortaya çıkardı. Tüylerini kabartıp hırlayarak birbirlerinin etrafında yarım daire çizdiler. Bu durum birkaç dakika sürünce Beyaz Diş, bir tür oyun gibi hoşlanmaya başladı. Ama ansızın hatırı sayılır bir hızla üzerine sıçrayan Lip-lip onu ısırdı ve geri

kaçtı. Isırık, vaşağın pençe attığı ve hâlâ kemiğinin oralarda derin bir sızı veren omzuna gelmişti. Saldırının şaşırtıcılığı ve duyduğu acı yüzünden Beyaz Diş bir çığlık attı ama bir sonraki an büyük bir öfke nöbeti içinde Lip-lip'in tepesindeydi ve hiddetle onu ısırıyordu.

Lip-lip bütün hayatını kampta geçirmiş ve diğer yavrularla bir sürü dalaşa tutuşmuştu. İki, üç derken altı kere küçük ve keskin dişleri yeni gelenin etine geçti. Ta ki Beyaz Diş, hiç utanmadan çığlık çığlığa kaçıp annesinin koruması altına girene kadar. Bu, Lip-lip'le girişecekleri bir sürü kavganın ilkiydi çünkü onlar baştan itibaren birbirine düşmandılar, düşman doğmuşlardı, doğaları gereği sürekli birbiriyle dalaşmaya yazgılıydılar.

Kiche, Beyaz Diş'i yalayarak yatıştırdı ve yanında kalmasını sağlamaya çalıştı. Ama Beyaz Diş'in merakı kabarmıştı ve birkaç dakika sonra yeni bir maceraya atılmak üzere oradan ayrıldı. İnsan-hayvanlardan birine, Boz Kunduz'a rastladı. Boz Kunduz oturmuş, etrafındaki dallar ve kuru yosunlarla bir şey yapıyordu. Beyaz Diş yaklaşıp onu izledi. Boz Kunduz, Beyaz Diş'in düşmanca olarak nitelemediği ağız sesleri çıkarıyordu, o yüzden biraz daha yaklaştı.

Kadınlarla çocuklar, Boz Kunduz'a daha çok dal getirdiler. Belli ki önemli bir şeydi yaptığı. Beyaz Diş, Boz Kunduz'un dizine dokunacak kadar ilerledi; onun korkunç bir insan-hayvan olduğunu bile unutmuştu, o kadar merakını çekmişti yaptığı. Birden, Boz Kunduz'un elleri arasındaki dallarla kuru yosunların içinde buğuya benzer bir şeyin yükseldiğini gördü. Sonra, dalların arasında büklüm büklüm dönen, kıvrılan ve gökteki güneşe benzer rengi olan canlı bir şey belirdi. Beyaz Diş, ateş hakkında en ufak bir şey bilmiyordu. Bebekliğinde mağaranın ağzındaki ışık onu nasıl çektiyse, şimdi de ateş onu öyle cezbediyordu. Alevlere doğru sürüne sürüne birkaç adım attı. Başının üzerinde Boz Kunduz'un kıkırdadığını duyuyordu ve bu sesin düşmanca

olmadığını biliyordu. Sonra burnu alevlere temas etti ve küçük diliyle aleve dokundu.

Bir an için felç oldu. Bilinmeyen, dalların ve kuru yosunların ortasından ortaya çıkmış ve burnunun ucundan yakalamıştı onu. Geriye sıçrayarak şaşkınlıkla ciyaklamaya başladı. Bu sesi duyan Kiche hırlayarak sırığına yüklendi ve bir öfke nöbetine tutuldu. Yavrusunun yardımına koşamıyordu çünkü. Boz Kunduz ise gülmekten kırılıyor, bacaklarına vura vura kahkahalar atarken bir yandan da olup biteni bütün kampa anlatıyordu. Öyle ki sonunda herkes kahkahalarla gülmeye başladı. Bu arada Beyaz Diş, insan-hayvanların ortasında perişan, sahipsiz ve acınacak bir küçük yavrucak olarak ciyaklayıp duruyordu.

Şimdiye dek duyduğu bütün diğer acılardan çok daha fazla yanmıştı canı. Boz Kunduz'un ellerinde büyüyen güneş renkli o canlı, hem burnunu hem de dilini alazlamıştı. O sürekli ağlar dururken her yeni ciyaklaması insan-hayvanların yeni bir kahkaha tufanına neden oluyordu. Burnunun acısını diliyle hafifletmek istiyordu ama dili de yanmıştı ve iki yanmış organ bir araya gelince daha çok yakıyor, o da her zamankinden daha çaresiz ve umutsuz çığlıklar atıyordu.

Sonra utandı. Kahkahayı ve ne anlama geldiğini biliyordu. Bazı hayvanların kahkahayı ve kendisine kahkahalarla gülündüğünü nereden tanıdığı bizce bilinir değildir; işte Beyaz Diş de bunu tanıyan hayvanlardandı. İnsan-hayvanların kendisine kahkahalarla gülmesinden utandı. Geri dönüp uzaklaştı. Ateşin yakıcılığından değil, kahkahaların daha da derine işleyen, ruhuna batan acısından kaçıyordu. Bağlı olduğu sırığın ucunda çılgına dönen ve dünyada kendisine gülmeyen tek yaratık olan Kiche'nin yanına kaçtı.

Alacakaranlık yerini geceye bıraktığında Beyaz Diş annesinin yanına yattı. Burnu ve dili hâlâ yanıyordu ama içini allak bullak eden daha büyük bir sorun vardı. Evini özlemişti. İçinde bir boşluk hissediyor, derenin ve tepe-

nin yamacındaki mağaranın derin sessizliğine, huzur ve sükûnetine ihtiyaç duyuyordu. Hayatı bir anda çok kalabalıklaşmıştı. Erkek, kadın ve çocuk olmak üzere ortada bir sürü insan-hayvan vardı ve hepsi çeşitli sesler çıkarıyor, onu huzursuz eden şeyler yapıyorlardı. Sonra bir de köpekler vardı; hâlâ birbirlerine havlıyor, dalaşıyor, itişip kakışıyor, bir anda patırtı kopartıyor ve kargaşa yaratıyorlardı. Bildiği tek hayat olan huzurlu yalnızlık yoktu artık. Burada havanın kendisi bile canlı gibi nefes alıp veriyordu. Dur durak bilmeksizin uğulduyor, vızıldıyor, homurduyordu. Yoğunluğu sürekli değişiyor, ansızın yükselip alçalıyor, bu da onun sinirlerini ve duyularını etkileyerek huzursuzlandırıyor, sinirlendiriyor ve sürekli bir şeyler olacak duygusuyla kaygılanmasına neden oluyordu.

İnsan-hayvanların gelip gitmelerini, kampta dolaşmalarını izliyordu. İnsanoğlunun kendi yarattığı tanrıları izlemesine biraz benzer bir şekilde bakıyordu onlara. Hakikaten üstün yaratıklardı onlar, tanrıydılar. İnsanlara göre tanrılar nasıl mucizeler yaratırsa, insanlar da Beyaz Diş'in bulanık anlayışına göre öyleydi. Onlar efendiydi; bilinmeyenin her türlüsünün ve imkânsız güçlerin sahibi, canlı olan ve olmayan her şeyin hâkimiydiler. Hareket eden şeylere boyun eğdiriyor, duran şeyleri hareket ettiriyor, kuru odunlarla ölü yosunlara can vererek onlardan güneş renkli, yakıcı ve ısırıcı canlıyı üretiyorlardı. Ateş yakanlardı onlar! Tanrıydılar!

II

Esaret

Günleri tecrübe izdihamı içinde geçiyordu Beyaz Diş'in. Kiche'nin sırığa bağlı olduğu zaman zarfında araştırarak, soruşturarak ve öğrenerek kampın içinde koşuşturup durdu. İnsan-hayvanların neyi nasıl yaptığını çabucak öğrendi ama bu aşinalık hiç de değerlerini azaltmıyordu. Beyaz Diş onları daha iyi tanıdıkça üstünlükleri daha çok ortaya seriliyor, gizemli güçleri daha fazla açığa çıkıyor ve tanrılara benzer ihtişamlarıyla daha da büyüyorlardı gözünde.

İnsanoğluna sık sık tanrılarının devrilip sunaklarının unufak olduğunu görme kahrı verilmiştir ama doğadan gelip onun dizinin dibine çökmüş kurda ve yabani köpeğe hiç uğramaz bu ıstırap. Görülemeyen ve tahmin edilemeyen, gerçeğin elbisesinden ustalıkla sıyrılan hayali buğu ve sislerden ibaret, arzu edilen iyiliklerle güçlerin hayaletleri olarak ortalıkta dolaşan, maddi varlığı olmayan bir benlik biçiminde ruhlar âleminde başgösteren tanrılara sahip insanlarınkine benzemez onların tanrıları. İnsanın ateşinin başına gelen kurt ve yabani köpeğin bulduğu kanlı canlı, dokunabileceğiniz, dünyada belli bir yer kaplayan ve sonlarına anlam kazandırmak için belli bir varoluş halinde geçecek belli bir zamana ihtiyaç duyan tanrılar, başkadır

insanlarınkinden. Böylesi bir tanrıya inanmak için herhangi bir çabaya gerek yoktur ama böylesi bir tanrıya inancı sarsacak irade sergilemek için de herhangi bir çabaya gerek yoktur. Ancak kurtuluş da yoktur bu tanrıdan. Henüz ortaya çıkmamış hudutsuz güçleriyle; tanrılığını, gizemini ve iktidarını, yırtıldığı zaman kanayan ve diğer herhangi bir et gibi zevkle yenebilen etine sarmalamış vaziyette; tutkusu, gazabı, sevgisi ve elinde sopasıyla, iki arka ayağı üzerinde orada dimdik durur öylece.

Beyaz Diş için de geçerliydi bu. İnsan-hayvanlar, hata yapması ve kaçınılması mümkün olmayan tanrılardı. Annesi Kiche, nasıl ki isminin bir defa bağırılmasıyla bağlılığını sunmuştu onlara, Beyaz Diş de biat etmeye başlıyordu şimdi. Şüphe götürmez bir ayrıcalık olarak, yolları vermişti onlara. Yürüdükleri zaman yoldan çekiliyordu. Çağırdıkları zaman geliyordu. Tehdit ettikleri zaman yere siniyordu. Gitmesini emrettikleri zaman hemen sıvışıyordu. Çünkü onların şu ya da bu isteğinin arkasında o arzuyu uygulatacak bir kudret vardı; can acıtan, kendini yumruklarla, sopalarla, uçan taşlarla ve kırbacın yakıcı sızısıyla ifade eden bir kudret.

Bütün köpekler gibi Beyaz Diş de onlarındı. Hareketleri, onların emirlerine bağlıydı. Hırpalasınlar, ezsinler veya hoş davransınlar diye bedeni onlara aitti. Hemen aldığı bir dersti bu. Kendi doğasında güçlü ve egemen ne varsa, onların çoğuna karşı durmak zor gelmişti, öyle de devam etti. Bu dersi öğrenmekten hiç hoşlanmıyordu ama henüz kendi de farkında olmamasına rağmen onu sevmeyi de öğreniyordu. Kaderini başkasının ellerine bırakmak, varoluşun sorumluluğunu devretmek demekti bu. Telafisi de kendi içindeydi bu bedelin çünkü başkasına dayanmak, tek başına durmaktan her zaman daha kolaydır.

Kendini, bedenini ve ruhunu bu şekilde insan-hayvanlara vermesi bir günde olup bitmedi. Yabani kalıtımından

ve Vahşi Dünyaya ait hatıralarından hemen vazgeçmedi. Sürüne sürüne ormanın kenarına kadar gidip uzaklardan kendini çağıran bir şeyleri dinlediği günler oluyordu. Sonra daima huzursuz ve rahatsız halde Kiche'nin yanına dönüp yumuşak ve arzulu inlemeleriyle birlikte hevesli ve sorgulayan diliyle onun yüzünü yalardı.

Beyaz Diş, kampın işleyişini hızla kavradı. Yensin diye önlerine et veya balık atıldığında yaşlı köpeklerin ne kadar adaletsiz ve açgözlü olduğunu öğrenmişti. Adamların daha adil, çocukların daha zalim, kadınlarınsa daha iyi kalpli olduğunu ve kendisine en çok onların et veya kemik atabileceğini biliyordu artık. Yarı büyümüş köpek yavrularının anneleriyle başından geçen iki-üç acılı deneyimden sonra annelere yanaşmamanın, onlardan mümkün olduğunca uzak durmanın, hatta geldiklerini gördüğünde yollarından kaçmanın en iyi taktik olduğu bilgisini de edinmişti.

Başındaki en büyük bela, Lip-lip'ti. Daha iri, daha güçlü ve yaşça daha büyük olan Lip-lip, özel eziyet nesnesi olarak Beyaz Diş'i seçmişti. Beyaz Diş gereğince savaştı ama karşı taraf üstün geldi. Düşmanı, kendisi için fazla büyüktü. Lip-lip, onun karabasanı oldu. Annesinin yanından ne zaman uzaklaşmaya cesaret etse, dayılana dayılana karşısına çıkar, peşine düşer, hırlar, sataşır ve fırsat kollayarak etrafta insan-hayvanlardan kimse yoksa üzerine atlayıp onu dalaşa zorlamaya çalışırdı. Sürekli kazandığı için Lip-lip'in çok hoşuna gidiyordu. Hayatının en önemli hazzıydı. Beyaz Diş'inse en büyük kâbusu.

Ama bu durumun Beyaz Diş üzerindeki etkisi, onun karşısında korkup sinmek değildi. Zararın büyüğünü gören ve her zaman yenilen o olsa da ruhu boyun eğmezliğini sürdürüyordu. Yine de kötü bir etkisi vardı üzerinde; kötü niyetli ve huysuz bir yavru olmuştu. Zaten doğuştan yabani huyluydu, bu bitmeyen eziyetler altında daha da yabanileşti. Cana yakın, oyuncu, yavru tarafı, kendini pek sergileyemi-

yordu. Kamptaki diğer yavrularla hiç hoplayıp sıçrayamadı. Lip-lip izin vermiyordu buna. Beyaz Diş yavruların yakınında göründüğü anda hemen üzerine yürüyor, dayılanarak gözünü korkutmaya çalışıyor veya oradan uzaklaşana kadar dalaşıyordu.

Bütün bunların Beyaz Diş üzerindeki etkisi, yavruluk günlerinin elinden alınması ve yaşına göre daha büyük davranmasıydı. Enerjisini oyunla boşaltmasına izin verilmeyen Beyaz Diş, bu kez içine dönerek zihinsel süreçlerini geliştiriyordu. Çeşitli hileler ve numaralar düşünmeye ayıracak boş zamanı vardı. Kurnazlaşıyordu. Kampın köpeklerine genel et dağıtımı yapılırken onun payını alması engellenince zeki bir hırsız haline geldi. Kendi yemeğini kendi arayıp bulup alması gerekiyordu ve o da bunu gayet iyi yapıyordu ama böylece kampın kadınlarının baş belası haline geldi. Kampın içinde sinsi sinsi dolaşmayı, tilki gibi kurnaz olmayı, her yerde ne olup bittiğini fark etmeyi, her şeyi duyup görmeyi ve bütün bunlar doğrultusunda ve başarıyla aklını çalıştırarak amansız işkencecisinden kaçabileceği yol ve yöntemler geliştirmeyi öğrendi.

Eziyetlerin ilk günlerindeydi. Kurnazlık ve maharet isteyen ilk gerçek büyük oyununu oynayıp ilk intikam hissini tattı. Kiche nasıl kurtlarla birlikteyken insanların kampındaki köpekleri cezbedip yok oluşlarına götürdüyse Beyaz Diş de benzer bir şekilde Lip-lip'i annesinin öç alan dişlerine çekti. Lip-lip'in önünde gerileyen Beyaz Diş, bir sürü çadırın arasından geçti, önünden, arkasından dolaştı kaçarken. İyi bir koşucuydu, kendi büyüklüğündeki bütün yavrulardan hızlı, Lip-lip'ten bile süratliydi. Ama bu kez, en hızlı koşusunu yapmadı. Peşindeki Lip-lip'ten sadece bir adım önde olacak şekilde ayarlamıştı kendini.

Lip-lip ise takipten ve kurbanının sürekli o kadar yakınında olmasından heyecanlanmış, tedbiri ve çevrenin özelliklerini unutmuştu. Nerede bulunduğunu hatırına getirdi-

ğindeyse artık çok geçti. Bir çadırın etrafından son sürat dolaştıktan sonra sırığının ucunda bağlı yatan Kiche'ye bütün hızıyla bindirdi. Bir korku ve şaşkınlık çığlığı fırlayıverdi ağzından. Sonra da Kiche'nin cezalandıran dişleri Lip-lip'in üzerine kapandı. Bağlı olmasına karşın bir türlü kurtulamadı anne kurttan. Kiche kaçmasın diye onu yere yatırdı ve yırtıcı dişleriyle defalarca ısırıp yaraladı.

Sonunda yuvarlana yuvarlana ondan biraz uzaklaşıp ayakları üzerine bastığında, Lip-lip hem bedenen, hem de ruhen perişan vaziyetteydi. Kiche'nin dişlerinin hırpaladığı yerlerde tüyleri öbek öbek yolunmuştu. Ayağa kalktığı yerde durup ağzını açtı ve uzun, yürek parçalayan bir yavru köpek çığlığı attı. Ama bu ağıtını bile tamamlamasına izin yoktu. Tam ortasındayken saldıran Beyaz Diş, dişlerini arka ayağına geçirdi. Lip-lip'in savaşacak gücü kalmamıştı ve utanmazca kaçtı. Hemen peşinde de çadırına kadar onu kovalayan kızgın rakibi vardı. Burada yardımına yerli kadınlar koştu. Öfkeli bir şeytana dönüşmüş olan Beyaz Diş, ancak taş yağmuruyla uzaklaştırılabildi.

Boz Kunduz, kaçtığı için gereken cezayı çektiğine karar verdiği gün gelince Kiche'yi serbest bıraktı. Beyaz Diş, annesinin serbest kalmasından dolayı bayram etmişti. Etrafında hoplayıp sıçrayarak kampın içinde dolaştı. Onun yanında olduğu sürece Lip-lip saygılı bir mesafeyi koruyordu. Hatta Beyaz Diş bir keresinde tüylerini kabartıp dayılandı ama Lip-lip bu meydan okumayı görmemeyi tercih etti. Aptal değildi. İntikam almayı ne kadar çok isterse istesin, Beyaz Diş'i yalnız yakalayana kadar bekleyecekti.

O günün ilerleyen saatlerinde Kiche ile Beyaz Diş kampın yakınlarındaki ormanın kıyısına kadar gittiler. Beyaz Diş annesini oraya adım adım götürmüştü ve Kiche durunca daha ileri gitmesini sağlamaya çalışıyordu. Yuvası, yakınında akan dere ve sükûnet içindeki ormanlar çağırıyordu Beyaz Diş'i; annesinin de kendisiyle gelmesini

istiyordu. Birkaç adım koştu, durdu, dönüp baktı. Annesi yerinden kımıldamamıştı. Yalvarırcasına inledi, çalıların ötesinde berisinde sevimli sevimli koşuşturup durdu. Sonra ona koştu, yüzünü yaladı ve tekrar koşuşturmaya başladı. Kiche yine yerinden kımıldamadı. Bunun üzerine Beyaz Diş durdu ve dikkatle onu izledi; yüzündeki bütün o istekli, hevesli, pür dikkat ifade, annesinin dönüp kampa baktığını görünce yavaş yavaş sönüp gitti.

Beyaz Diş'i çağıran bir şey vardı. Annesi de duymuştu o çağrıyı. Ama annesi daha yükses sesle gelen ve tüm hayvanlar içinde cevaplama yetkisi sadece kurtlara verilmiş, kurtlara ve onların kardeşi yabani köpeklere verilmiş bir çağrıyı daha duyuyordu: ateşin ve insanın çağrısını.

Kiche dönüp usul usul kampa doğru koşmaya başladı. Kamp onu, sırığın maddi kısıtlayıcılığından daha büyük bir güçle bağlamıştı kendine. Gözle görülmez, esrarengiz ve doğaüstü bir kuvvetle tanrılar onu sımsıkı tutuyor, gitmesine izin vermiyorlardı. Beyaz Diş, bir huş ağacının gölgesine oturup hafif hafif inledi. Çamların güçlü kokusu ve ormandan belli belirsiz gelen diğer güzel kokular havayı doldurmuş, ona bu esarete düşmeden önceki günlerini hatırlatıyordu. Ama henüz küçük bir yavru sayılırdı ve annesinin çağrısı, insanınkinden de, Vahşi Hayatınkinden de daha güçlüydü onun için. Şimdiye kadar yaşadığı o kısa hayatın tek tek her saatini sadece annesi sayesinde yaşayabilmişti. Bağımsızlığını kazanmasına vardı daha. O da kalktı ve yıkılmış halde kampa doğru yavaşça koşmaya başladı. Ormanın derinliklerinden gelen çağrıyı dinlemek ve inleyip ağlamak için bir iki kere durup yere oturdu yalnızca.

Vahşi Hayatta bir annenin yavrusuyla geçirdiği zaman kısadır; insanın egemenliğindeyse bazen daha kısa... Beyaz Diş'te de böyle oldu. Boz Kunduz'un Üç Kartal'a borcu vardı. Üç Kartal ise Mackenzie üzerinden Great Slave Gölü'ne gidecekti. Borç, bir parça kırmızı kumaş, bir ayı postu, yirmi

fişek ve Kiche ile ödendi. Beyaz Diş, annesinin Üç Kartal'ın kanosuna bindirildiğini görüp onunla birlikte gitmek istedi. Üç Kartal'ın tekmesi onu tekrar kıyıya gönderdi. Kano nehre açıldı. Hemen suya atlayan Beyaz Diş, Boz Kunduz'un dönmesini isteyen bağırışlarına kulak tıkayarak kanoya doğru yüzmeye başladı. Bir insan-havyanı, bir tanrıyı bile dinlememişti Beyaz Diş, annesini kaybedecek diye öylesine büyük bir korku duyuyordu.

Ama tanrılar itaat edilmeye alışkındı ve Boz Kunduz bütün gazabıyla onu yakalamak için suya bir kano sürdü. Beyaz Diş'e yetişip ensesinden tuttuğu gibi havaya kaldırdı. Hemen kanoya bırakmadı. Bir eliyle havada tutarken öteki eliyle de dövüyordu. Feci dayak attı. Eli de çok ağırdı. Her vuruşu canını çok yakıyordu ve çok kere vurdu ona.

Bir oradan bir buradan yağmur gibi gelen darbeler nedeniyle Beyaz Diş dengesiz ve sarsılan bir sarkaç gibi o taraftan bu tarafa savruluyordu. İçinde yükselen duygular da aynı şekilde dengesizdi. İlkin şaşırdı. Sonra anlık bir korku hâkim oldu içine ve el tepesine indiğinde korkuyla birkaç kez ciyakladı. Bunun hemen ardından öfke geldi. Özgür doğası kendini belli edince diş gösterip kızgın tanrısının yüzüne karşı korkusuzca hırladı. Ama bu, tanrıyı daha da kızdırdı. Darbeler daha hızlı, daha sert ve daha can yakıcıydı artık.

Boz Kunduz vurdukça Beyaz Diş hırlıyordu. Ama bu durum sonsuza dek süremezdi. İçlerinden biri vazgeçecekti ve bu, Beyaz Diş oldu. İçine yine korku doldu. Hayatında ilk kez bir insandan tam anlamıyla dayak yemişti. Bununla karşılaştırıldığında, zaman zaman atılan taşlar, sopalar okşama sayılırdı. İsyanı kırıldı ve ağlayarak ciyaklamaya başladı. Bir süre boyunca her vuruşu bir ciyaklamayla karşıladı. Sonunda ciyaklamalar vuruşları izlemekten vazgeçip cezanın ritmine göre değil, tamamen kesintisiz bir inleme haline dönüştüğünde, Beyaz Diş'in içine dolan korku, dehşete dönüşmüştü.

En sonunda Boz Kunduz da durdu. Havada öylece asılı duran Beyaz Diş ağlıyordu. Bu da onu sert biçimde kanosunun dibine fırlatan efendisine yetmiş gibiydi. Bu arada kano akıntıyla aşağı sürüklenmişti. Boz Kunduz eline küreği aldı. Beyaz Diş tam yolunun üzerinde duruyordu. Ayağının tersiyle onu hızla kenara itti. O anda Beyaz Diş'in özgür doğası yine kendini gösterdi ve dişlerini sahibinin mokasenli ayağına geçirdi.

Öyle bir dayak geldi ki, önceki hiç kalırdı bunun yanında. Boz Kunduz muazzam kızmıştı. Beyaz Diş ise o derece korkmuştu. Artık sadece eliyle değil, ağaçtan yaptığı o sert kürekle vuruyordu. Tekrar kanonun dibine fırlatılıp atıldığında küçük bedeninin her tarafı feci şekilde hırpalanmış, çürük içinde kalmıştı, çok acıyordu. Bu sefer Boz Kunduz ne yapacağını bekleyerek özellikle tekmelemeye başladı. Beyaz Diş ayağına bir daha dişlerini geçirmedi. Esaretin bir kuralını daha öğrenmişti. Koşullar ne olursa olsun, hiçbir zaman efendisi ve sahibi olan tanrıyı ısırmaya kalkışmamalıydı. Sahibin ve efendinin bedeni kutsaldı ve kendisi gibi bir yaratığın dişleriyle kirletilemezdi. Bütün suçların en büyüğü, asla görmezden gelinemeyecek ve hoşgörülemeyecek cürümdü bu.

Kano nehrin kıyısına dokunduğunda Beyaz Diş inildemeler içinde hareketsiz halde yatarak Boz Kunduz'un buyruğunu bekledi. Boz Kunduz'un buyruğu, kıyıya çıkmasıydı. Kıyıya öyle bir fırlatıldı ki yan düştü ve bütün yaraları tekrar sızladı. Sürüne sürüne ve titreyerek ayağa kalıp inleyerek durdu. Bütün bu olup bitenleri nehrin kıyısından seyreden Lip-lip koşup ona saldırdı ve yere devirip dişlerini geçirdi. Boz Kunduz'un Lip-lip'i havalandırıp üç-dört metre ötede yere çarpan tekmesi tam o sırada gelmeseydi, zordu vaziyeti Beyaz Diş'in. İnsan-hayvanın adaleti böyleydi işte. O acınası halinde bile Beyaz Diş, sahibine karşı içinde küçük de olsa bir minnet hissetti. Aksaya aksaya köyün içinden

geçip itaatkâr bir halde Boz Kunduz'un çadırına kadar onu izledi. Tanrıların bir şeyi cezalandırma hakkını sadece kendilerine sakladıklarını, daha aşağı yaratıklara böyle bir hak vermediklerini Beyaz Diş'in öğrenmesi, böyle oldu.

O gece her yer sessizliğe bürünmüşken Beyaz Diş annesini hatırlayıp hüzünlendi. Hüznünü yüksek sesle yaşayınca Boz Kunduz uyanıp bir daha dövdü onu. Bundan sonra tanrıların yanındayken yasını daha sakin tutacaktı. Ama kimi zamanlar tek başına ormanın kenarına kadar gidip acısını açığa vuruyor, yüksek sesle haykırıp inleyerek ağlıyordu.

Yuvasının, yakınındaki derenin ve Vahşi Hayata dönüş özleminin yine aklına üşüşmesi, bu dönemdedir. Annesinin hatırası alıkoyuyordu onu gitmekten. Avlanan insan-hayvanlar köyden gidip sonra döndüklerine göre annesi de bir gün dönebilirdi. Böylece onu bekleyerek esaretine devam etti.

Ama her zaman o kadar da mutsuz bir esaret değildi bu. İlgisini çeken bir sürü şey vardı. Daima bir şey oluyordu. Şu tanrıların yaptıkları tuhaf şeylerin sonu gelmiyor, Beyaz Diş de bunları hep ilgi ve merakla izliyordu. Ayrıca Boz Kunduz'la nasıl geçineceğini de öğreniyordu. İtaat, kesin ve şaşmaz bir itaat bekleniyordu ondan ve bunun karşılığında dayak yemekten kurtuluyor, varlığına tahammül ediliyordu.

Hayır, o kadar değil; Boz Kunduz kimi zaman bizzat Beyaz Diş'in önüne bir parça et atıyor ve yerken onu diğer köpeklere karşı koruyordu. O etin büyük bir değeri oluyordu. Anlaşılmaz biçimde, bir kadının elinden gelen bir düzine etten çok daha kıymetliydi. Boz Kunduz asla okşayıp sevmedi onu. Belki elinin ağırlığı, belki adaleti, belki acı kuvveti, belki de bunların hepsi birden etkilemişti Beyaz Diş'i; aksi ve haşin sahibiyle aralarında belli bir bağlılık oluşmaya başlıyordu.

Değnek, taş ve yumrukla olduğu kadar sinsice ve gizemli yöntemlerle de Beyaz Diş'in esareti perçinleniyordu.

Türünün daha en başından, insanın yaktığı ateşin yanına gelmesini mümkün kılan özellikleri vardı, gelişmeye izin veren özelliklerdi bunlar. Şimdi onun da içinde bir şeyler gelişiyor ve her ne kadar bir sürü dert ve ıstırapla dolu olsa da kamp hayatı gizliden gizliye kendini Beyaz Diş'e sevdirmeye başlıyordu. Henüz bunun farkında değildi. Hissettiği şey, Kiche'nin gidişiyle çektiği elem, onun dönüşüne dair umut ve bir zamanlar sahip olduğu Vahşi Hayata büyük bir iştahla duyduğu özlemdi.

III

Dışlanmış

Lip-lip günlerini karartmaya devam ettiği içindir, Beyaz Diş'in doğal halinden daha yırtıcı ve daha şeytani olması... Yabanilik, zaten onun doğasının bir parçasıydı ama bu kadarı, doğasının izin verdiğinin de ötesindeydi. İnsan-hayvanlar arasında kötü köpek olarak nam saldı. Kampta ne zaman bir hengâme ve yaygara kopsa, bir bela olsa, köpekler arasında dalaş yaşansa, ne zaman yerli kadınlardan biri et çaldırdığı için ciyak ciyak bağırsa, muhakkak Beyaz Diş'in bir şekilde o işe karıştığı, genellikle de başında olduğu ortaya çıkıyordu. Yaptıklarının nedenlerini araştırma zahmetine kimse girmiyordu. Sadece sonuçlarını görüyorlardı ve o sonuçlar da kötüydü. Sinsice dolaşırdı ortada Beyaz Diş; hırsızdı, fesatçıydı, tahrikçiydi. Ansızın taş veya sopa atarlarsa kaçmak için tetikte izlediği kızgın yerli kadınlar, yüzüne karşı söylerlerdi onun bir kurt olduğunu, hiçbir değerinin bulunmadığını ve sonunda başına kötü bir iş geleceğini...

Beyaz Diş, o kalabalık kampın ortasında kendini toplumdan dışlanmış halde bulmuştu. Bütün genç köpekler, Lip-lip'in liderliği altında toplanmıştı. Beyaz Diş, onlardan farklıydı. Belki de onun vahşi kurt soyundan geldiğini sezmişlerdi ve evcilleşmiş köpeklerin kurtlara karşı hissettiği

düşmanlığı hissediyorlardı içgüdüsel olarak. Nedeni ister bu olsun, ister başka bir şey, hepsi Beyaz Diş'e eziyette Lip-lip'e katıldılar. Ve bir kere Beyaz Diş'e karşı olduklarını açık ettikleri andan itibaren, onun karşısında olmaya devam etmek için gayet iyi nedenler buldular. Hepsi şu veya bu zaman onun dişlerini tatmıştı; Beyaz Diş, aldığı ısırığı daima fazlasıyla iade etmekle tanınırdı. Teke tek kavgada içlerinden çoğunu bozguna uğratabilirdi ama teke tek kavga fırsatı tanınmıyordu ona. Böyle bir kavganın başlaması, kampın tüm genç köpeklerinin koşup ona saldırması için işaret oluyordu.

Bu şekilde toplu eziyete maruz kalan Beyaz Diş, bundan iki önemli ders çıkardı: toplu saldırılara karşı kendini nasıl koruyacağını ve karşısında tek bir köpek varsa ona en kısa zamanda en büyük hasarı nasıl vereceğini. Düşman bir sürünün ortasında ayakta kalmak, hayatta kalmak demekti ve Beyaz Diş bunu çok iyi öğrenmişti. Ayakları üzerinde durmak konusunda kedilere benzer beceriler geliştirmişti. Yetişkin köpekler bedenlerinin ağırlığıyla onu yana veya arkaya ittirdiklerinde havada uçarak ya da yerde kayarak yana veya arkaya devrilebilirdi ama her seferinde altındaki toprak anaya basarak dikilirdi ayağa.

Köpek dalaşlarında, asıl kavga başlamadan daima hırlama, tüylerini kabartma, efelenme gibi başlangıç hareketleri yapılırdı. Beyaz Diş ise bu ön hazırlıkları atlamayı öğrenmişti. Çünkü gecikmesi, bütün yavru köpeklerin üzerine saldırması demekti. Bir an önce işini bitirip oradan uzaklaşmalıydı. Böylece niyetinin ne olduğu konusunda ipucu vermemeyi öğrendi. Saldırıya geçiyor, herhangi bir uyarıda bulunmadan, düşmanı onu karşılamak üzere hazırlanmaya fırsat bulmadan ısırıp yaralıyordu. Ani ve büyük hasar vermeyi bu şekilde öğrendi. Şaşırtmacanın ne kadar değerli olduğunu da iyi biliyordu artık. Savunmasız yakalanıp daha ne olduğunu anlayamadan omzu yarılan veya kulakları

şerit gibi kesilen bir köpek, yarı yarıya bozguna uğramış bir köpekti.

Ayrıca şaşırtmacayla bir köpeği yere devirmek de çok kolaydı. Yere devrilmiş bir köpekse boynunun altındaki yumuşak boğazını, yani hayatına kasteden darbenin gelebileceği o hassas noktayı, bir anlığına da olsa açığa çıkarmış olurdu, kaçınılmaz olarak. Beyaz Diş, o noktayı biliyordu. Doğrudan nesiller boyu avlanan kurtlardan miras gelen bir bilgiydi bu. Saldırıya geçerken Beyaz Diş'in taktiği şuydu: yavru köpeği tek başına yakalamak, şaşırtmaca verip yere devirmek, ve dişlerini yumuşak boğazına geçirmek.

Henüz tam olarak büyümemişti ve dişleri bu saldırıyı ölümle noktalamak için ne yeteri kadar iri, ne de güçlüydü. Dolayısıyla yavru köpeklerin çoğu kampta Beyaz Diş'in niyetinin göstergesi olan yaralı boğazlarla dolaşıyorlardı. Sonunda bir gün ormanın kenarında düşmanlarından birini tek başına yakalayıp defalarca yere yıkıp boğazına saldırdıktan sonra atardamarını kesmeyi ve hayatını almayı başardı. O akşam büyük olay oldu. Bunu yaparken görülmüştü. Haber ölen köpeğin sahibine gitti, kadınlar bütün et çalma olaylarını hatırladılar ve Boz Kunduz kızgın yerlilerce dört bir yandan kuşatıldı. Ama içine suçluyu koyduğu çadırının kapısını kararlı biçimde kapalı tuttu ve kabilesindekilerin kıyameti koparak istedikleri intikamı almalarına izin vermedi.

Beyaz Diş, hem insanların, hem de köpeklerin nefretini kazanmıştı. Gelişimini sürdürdüğü bu dönem boyunca bir an bile kendini güvende hissetmedi. Bütün köpeklerin dişleri ve bütün adamların elleri ona karşıydı. Kendi gibilerin hırlaması, tanrılarınsa beddua ve taşlarıyla karşılanırdı. Çok gerilimli bir hayatı vardı. Sürekli diken üstünde, daima saldırmaya hazır ve kendisine saldırılmasından endişeli, ansızın üzerine fırlatılabilecek beklenmedik nesnelere karşı bir gözü hep açık, hızlı ve serinkanlı hareketleriyle bir anda rakibinin

üzerine sıçrayıp dişlerini geçirmeye de, kenara sıçrayıp tehditkâr bir hırlamayla kaçmaya da hazırdı.

Mesele hırlamaysa, genç veya yaşlı, kamptaki bütün köpeklerden daha korkutucu biçimde hırlayabilirdi. Hırlamanın amacı, uyarmak veya korkutmaktı ve ne zaman hırlanacağı konusunda bir karar vermek lazımdı. Beyaz Diş, nasıl ve ne zaman hırlanacağını biliyordu. Hırlamasına dehşeti, tehlikeyi, uğursuzluğu ve kötülüğü de katmıştı. Sürekli titremelerle kırışan burnu, tekrarlanan dalgalanmalarla kabaran kılları, kırmızı bir yılan gibi aniden dışarı çıkıp tekrar ağzına giren dili, kızıl kor gibi nefretle yanan gözleri, çekilmiş dudakları ve ortaya çıkan, salyalı koca dişleriyle bütün saldırganları bir an duraksamaya zorluyordu. Rakibin koruması düşmüş bir andaki bu duraksaması, Beyaz Diş'e düşünüp hareketini belirlemek için çok hayati olan zamanı kazandırıyordu. Ve genellikle bu duraksama saldırıdan tamamen vazgeçilmesiyle sonuçlanacak şekilde uzuyordu. Hırlaması, birden çok daha fazla kere, yetişkin bir köpek karşısında Beyaz Diş'in onurunu yitirmeden geri çekilmesini sağlamıştı.

Genç köpekler sürüsünden dışlanmış biri olarak kanlı tarzı ve etkinliği sayesinde kendisine çektirilen eziyetin bedelini sürüye ödetiyordu. Sürüyle birlikte koşmasına izin verilmiyordu ama işler o şekilde gelişmişti ki sürünün herhangi bir üyesi de artık sürünün dışında tek başına koşamıyordu. Buna da Beyaz Diş izin vermiyordu. Eşkıyalığı ve pusuya yatıp yol kesme yöntemleri nedeniyle genç köpekler tek başlarına koşmaya korkar olmuşlardı. Lip-lip dışında hepsi, yarattıkları korkunç düşmana karşı korunmak için hep beraber dolaşıyorlardı. Tek başına nehrin kenarına gitmiş bir köpek yavrusu, yolunu kesen kurdun dişlerinden kurtulmak için korku dolu keskin çığlıklarıyla kampı ayağa kaldırarak koşan bir yavru veya ölü bir yavru demekti.

Beyaz Diş'in intikamı, genç köpeklerin birlikte dolaşmayı öğrenmesiyle bile dinmedi. Onları tek yakaladığında saldırıyor; onlar da birlikte olduklarında Beyaz Diş'e saldırıyordu. Onu görmeleri, hep birlikte üzerine saldırmalarına yetiyordu ama hızı, genellikle onu kurtarıyordu. Bu takipte arkadaşlarını geride bırakan köpeğinse, vay haline! Beyaz Diş, kendini takip eden sürünün önüne fazla çıkan köpeğe saldırmak için ansızın arkaya dönmeyi ve sürü yetişmeden ısırıp kaçmayı öğrenmişti. Bu da sık oluyordu çünkü köpekler takibin heyecanıyla çığlık çığlığa koşarken kendilerini unutmaya eğilimlidir. Beyaz Diş ise kendini hiç unutmuyordu. Koşarken arkaya kaçamak bakışlar atması sayesinde her an aniden dönüp arkadaşlarının önüne çıkan aşırı hevesli köpeğin üzerine çökmeye hazırdı.

Genç köpekler oyuna çok meraklıdır ve içinde bulundukları durumdan bu savaş oyunundaki yerlerini anlamışlardı. En başta gelen oyunları Beyaz Diş'i avlamaktı; ancak ölümcül ve kesinlikle ciddiye alınması gereken bir oyundu bu. Öte yandan Beyaz Diş, en tez ayaklı köpek olduğu için herhangi bir yere girip çıkmaktan hiç korkmuyordu. Annesinin dönmesini boşuna beklerken, sürüyü birçok kez ormanda vahşi takiplere çekmişti. Ama sürü, her seferinde onu gözden kaybetmişti. Çıkardığı sesler ve çığlıklar oralarda olduğunu gösterirken Beyaz Diş, babası ve annesi gibi kadife adımlarıyla ağaçların arasından bir gölge gibi kayarak tek başına sessizce koşuyordu. O köpeklerden çok daha güçlü ve doğrudan bağlarla bağlıydı Vahşi Doğaya; onlardan çok daha fazla sırrını ve hilesini biliyordu. En sevdiği taktiklerden biri akan suda izini kaybettirdikten sonra etrafındaki sürüden şaşkın çığlıklar yükselirken yakınlardaki bir çalılığın içinde sessizce yatmaktı.

Hem kendi türü, hem de insan türü tarafından nefret edildiği, boyun eğmez ve inatçı olduğu, sürekli üzerine savaş açıldığı ve daimi bir mücadele içinde yaşadığı için gelişimi de

hızlı ve tek taraflı olmuştu. Şefkat ve merhametin yeşereceği bir toprak değildi bu. İçinde en ufak bir izi bile yoktu böyle şeylerin. Öğrendiği, güçlüye itaat et, zayıfı ez yasasıydı. Boz Kunduz tanrıydı ve güçlüydü. Bu yüzden de Beyaz Diş ona itaat ediyordu. Kendisinden genç ve küçük bir köpek ise zayıftı ve yok edilecek bir canlıydı. Gelişimi, güç yönüne doğru olmuştu. Sürekli incinme, hatta yok edilme tehlikesi içinde yaşadığından saldırma ve korunma becerileri aşırı gelişmişti. Hareketleri öteki köpeklerden daha atikti; onlardan daha tez ayaklı, daha becerikli, daha öldürücü, daha esnek, demire benzer kas ve sinirleriyle daha sırım gibi, daha dayanıklı, daha zalim, daha yırtıcı ve daha zekiydi. Bunların hepsi olmak zorunda kalmıştı çünkü aksi takdirde kendini koruyamaz ve içine düştüğü düşman ortamda hayatta kalamazdı.

IV

Tanrıların İzi

O yılın güzünde, günler kısalıp soğuk havanın ısırığı hissedilmeye başladığında Beyaz Diş özgür kalma fırsatını yakaladı. Köyde birkaç gündür büyük bir hayhuy yaşanıyordu. Yaz kampı sökülüyor ve köy, bütün çadır ve eşyalarıyla birlikte güz avına çıkmaya hazırlanıyordu. Beyaz Diş heyecanlı gözlerle her şeyi izliyordu; çadırlar yıkılıp nehrin kıyısındaki kanolara yüklendikçe olup biteni anladı. Kimi kanolar yola çıkmış, bazıları nehrin aşağısında gözden kaybolmuştu bile.

Tamamen kasıtlı olarak geride kaldı. Kamptan sıvışıp ormana kaçma fırsatını elde etmeyi bekliyordu. Üzerinde buzun yavaş yavaş oluşmaya başladığı akarsuda izini kaybettirmişti. Sonra sürünerek sık bir çalının ortasına girip bekledi. Zaman geçti. Aralıklarla saatler boyunca uyudu. Sonra Boz Kunduz'un kendisini çağıran sesiyle uyandı. Başka sesler de vardı onu çağıran. Beyaz Diş'i aramaya katılan Boz Kunduz'un kadınının ve oğlu Mitsalı'ın seslerini de ayırt ediyordu.

Korkuyla titredi. İçgüdüsü saklandığı yerden çıkmasını söylediyse de direndi. Sesler duyulmaz olduktan biraz sonra girişiği işte ulaştığı başarının tadını çıkarmak için sürünerek

çıktı çalıların arasından. Karanlık çökmeye başlıyordu. Bir süre özgürlüğün keyfini sürerek ağaçların arasında kendi kendine oynadı. Sonra ansızın yalnızlığının farkına vardı. Bunu düşünmek için oturup ormanın sessizliğini dinledi ve huzursuz oldu. Hiçbir şeyin kımıldamaması, hiçbir ses çıkmaması kötü ve uğursuz gelmişti ona. Görülemeyen, tahmin bile edilemeyen tehlikelerin gelmekte olduğu hissine kapıldı. Ağaçların kasvetli cüsselerinin ve karanlık gölgelerin her türlü tehlikeyi gizlemiş olabileceğinden şüphelendi.

Sonra hava soğudu. Artık arkasına sığınabileceği ılık bir çadır yoktu. Ayakları üşüyordu ve önce bir ön ayağını, sonra ötekini havada tutmaya çalışıyordu. Ayaklarını ısıtmak için tüylü kuyruğunu kıvırırken bir hayal gördü. Hiç de tuhaf değildi bu. Kafasının içinden birbiri ardına resimler geçmeye başladı. Çadırlar ve ateşin alevleriyle birlikte kampı gördü. Kadınların tiz, erkeklerin boğuk ve kalın seslerini, köpeklerin hırlamalarını duydu. Acıkmıştı. Önüne atılan etleri ve balıkları hatırladı. Burada et yoktu. Tehlikeli ve yenmesi mümkün olmayan bir sessizlik dışında hiçbir şey yoktu.

Esareti yumuşatmıştı onu. Sorumsuzluk yumuşatmıştı. Başının çaresine bakmayı unutmuştu. Gece, giderek onu içine alıyordu. Kampın hayhuyuna, gürültüsüne, sürekli ses ve görüntülere alışmış duyuları, şimdi yararsız haldeydi. Yapılacak, görülecek ve duyulacak hiçbir şey yoktu. Duyularını zorlayarak sessizliğin ve doğanın hareketsizliğinin bittiği bir an yakalamaya çalıştı. Oysa bu eylemsizlikten ve korkunç bir tehlikenin yaklaştığı hissinden dolayı şaşkına dönmüştü duyuları.

Büyük bir korku duymaya başladı. Devasa ve şekilsiz bir şey, görüş alanında hızla hareket ediyordu. Halbuki bir ağacın gölgesiydi bu, bulutlar, ayın önünden çekilince görünür olmuştu. Rahatlayarak hafifçe inledi. Sonra da üzerine yeni tehlikeler çekmesin diye inlemesini korkuyla bastırdı.

Gecenin soğuğuyla büzülen bir ağaç, bir ses çıkardı. Tam da Beyaz Diş'in üzerindeydi. Korkuyla çığlık attı. Paniğe kapılıp deli gibi kampa doğru koşmaya başladı. İnsanın koruması altında olmak, onun yanında bulunmak için zaptedilmez bir arzu duyuyordu. Burnunda kamp ateşinin kokusu vardı. Kulaklarında kampın ses ve gürültüleri çınlıyordu. Ormanı geçip gölgelerin ve karanlık alanların bulunmadığı, ay ışığıyla aydınlanmış açık araziye çıktı. Ama gözlerini şenlendirecek bir köy yoktu orada. Unutmuştu. Köy, gitmişti.

Vahşi hayata kaçışı, o anda sona erdi. Kaçacağı hiçbir yer yoktu artık. Yıkılmış halde boşaltılmış kamp yerinden sessizce geçti. Çöp yığınlarını ve tanrıların atılmış ıvır zıvırını kokladı. O anda kızgın bir yerli kadın üzerine taş yağdırsa, Boz Kunduz'un eli öfkeyle vurmak için havalansa, memnun olacaktı. Hatta Lip-lip'i ve bütün o hırlayan korkak sürüyü bile büyük sevinçle karşılardı, burada olsalardı.

Boz Kunduz'un çadırının olduğu yere geldi. Çadırın kapladığı alanın ortasına oturdu. Burnunu aya çevirdi. Boğazı sert sert kasıldı, ağzı açıldı. Ve yalnızlığını, korkusunu, Kiche için duyduğu üzüntüyü, bütün geçmiş dertlerini, çektiği eziyetlerle birlikte başına gelmesini beklediği sıkıntı ve tehlikeleri yürek paralayan bir çığlıkla anlattı. Uzun bir kurt ulumasıydı bu. Yürektendi, boğazını doldura doldura çıkıyordu, acılıydı ve ilk ulumasıydı.

Günün ışıması korkusunu azalttı ama yalnızlığını çoğalttı. Daha düne kadar onca kalabalık olan bu ıssız dünya, yalnızlığını daha bir güçle çarptı yüzüne. Kararını vermesi uzun sürmedi. Ormana dalıp nehrin kenarından aşağı doğru koşmaya başladı. Bütün gün koştu. Hiç dinlenmedi. Sonsuza dek koşmak için yaratılmıştı sanki. Demir gibi güçlü bedeni, yorgunluk nedir bilmiyordu. Yorgunluk çöktükten sonra bile atalarından miras aldığı dayanıklılıkla sonu gelmez görünen bu çabayı sürdürerek sızlayan bedenini hareket ettirmeyi başardı.

Nehrin sarp yamaç yaptığı yerlerde arkadaki yüksek tepelere tırmanıyordu. Ana nehre katılan küçük dere ve sulara rastgeldiğinde yüzerek geçiyordu onları. Sık sık yeni oluşmuş ince buzun üzerinden geçti ve birçok kez kırılan buzun altındaki buz gibi akıntıda hayatını kurtarmak için mücadele etti. Peşinde olduğu şey, tanrıların izinin nehrin kıyısından ayrılıp içerilere girdiği yerdi.

Beyaz Diş, kendi soyu içinde ortalamanın üzerinde bir zekâya sahipti. Ama yine de zihin dünyası Mackenzie Nehri'nin diğer kıyısını kavrayabilecek kadar gelişkin değildi. Ya tanrıların izi nehrin öbür kıyısındaysa? Aklına böyle bir şey hiç gelmedi. Sonraları, çok daha fazla seyahat etmiş, büyümüş, akıllanmış ve çok daha fazla yol ve nehir tanımış bir hayvan olarak böyle bir olasılığı aklına getirip değerlendirebilirdi. Ama o zihinsel güç, henüz yoktu kendisinde. Sadece kör gibi koşuyor ve nehrin, kendi bulunduğu kıyısı üzerine hesaplamalar yapabiliyordu.

Bütün gece koştu. Kimi zaman karanlıkta başına, onu geciktiren kazalar geliyor, tökezliyor, sendeliyordu. Gözünü korkutmuyor, onu yolundan çevirmiyordu bu aksilikler. İkinci günün ortalarında otuz saattir durmaksızın koşmuş haldeydi ve demir gibi gücü artık onu terk ediyordu. Bu kez de devam etmesini sağlayan şey, zihninin dayanıklılığıydı. Otuz saattir hiçbir şey yememişti. Açlık onu zayıf düşürüyordu. Defalarca buz gibi suya düşmesi de etkisini göstermeye başlamıştı. O güzel kürkü ıslanmış ve kirlenmişti. Koca patileri yara bere içindeydi ve kanıyordu. Aksamaya başlamıştı ve zaman içinde bu aksaması giderek arttı. Üstüne üstlük bir de gökyüzü gölgelendi ve kar yağmaya başladı. Ham, nemli, eriyen, yapış yapış bir kardı bu, üzerinden geçtiği araziyi saklayan, topraktaki engebeleri örterek ayaklarının altındaki zemini daha zorlu ve acılı hale getiren bir kardı.

Boz Kunduz, kampını nehrin öbür yakasına kurmak niyetindeydi çünkü avlak orasıydı. Ama karanlıktan

hemen önce, kadını Kloo-kooch'un gözüne, nehrin bu yakasına su içmeye gelen bir geyik ilişmişti. Eğer o geyik su içmeye oraya gelmemiş, Mitsah kar yüzündcn hcrkcsin gittiği yoldan çıkmamış, geyik Kloo-kooch'un gözüne ilişmemiş ve Boz Kunduz isabetli bir atışla geyiği vurmamış olsaydı, bütün öteki gelişmeler tamamen farklı seyredebilirdi. Boz Kunduz, Mackenzie'nin bu yakasında kamp kurmayabilir; Beyaz Diş onları geçip giderek vahşi doğada ölüp kalabilir, ya da bir yolunu bulup vahşi kardeşlerine katılarak onlardan biri haline gelip ömrünün sonuna kadar kurt olarak yaşayabilirdi.

Gece çökmüştü. Kar artık daha yoğun yağıyordu. Kendi kendine hafif hafif sızlanan Beyaz Diş, sendeleye tökezleye aksaya ilerlerken karın üzerinde taze bir ize rastladı. İz o kadar tazeydi ki hemen anlayıverdi ne olduğunu. Hevesle inleyerek nehrin kıyısından ağaçların arasına doğru izi takip etti. Kulağına kampın sesleri geliyordu. Ateşi, Kloo-kooch'un yemek pişirdiğini ve Boz Kunduz'un yere çömelmiş vaziyette bir parça çiğ donyağını çiğnediğini gördü. Kampta taze et vardı!

Beyaz Diş'i, sıkı bir dayak bekliyordu. Önce bu düşünceyle yere sinip tüylerini kabarttı biraz. Sonra ilerlemeye devam etti. Korkuyor ve kendini beklediğini bildiği dayaktan hiç hoşlanmıyordu. Ama yine biliyordu ki ateş başında olmanın rahatlığına, tanrıların korumasına ve her ne kadar düşmanca da olsa topluluk içinde yaşama ihtiyacını karşılayan köpeklerin yoldaşlığına kavuşacaktı.

Yaltaklanarak ve sürünerek ateşe yaklaştı. Boz Kunduz onu gördü ve donyağını çiğnemeyi bıraktı. Beyaz Diş boyun eğişinin ve küçük düşmüşlüğünün çaresizliği içinde kuyruk sallayıp yaltaklanarak yavaşça sürünerek yaklaştı. Doğrudan Boz Kunduz'a yanaşıyordu. İlerlemesinin her bir santimi giderek daha yavaş ve daha acılıydı. Sonunda sahibine gönüllü teslimiyeti bütün bedenini ve ruhunu kap-

lamış olarak, efendisinin ayaklarının dibine yattı. Tamamen kendi iradesiyle seçmişti insanın ateşinin başına gelip ona itaat etmeyi. Gelecek cezayı bekleyerek titredi. Başının üzerinde yükselen bir el hareketini hissetti. İnecek darbenin korkusuyla istemeden de olsa iyice büzüldü. İnmedi o darbe. Yukarı bir bakış fırlattı. Boz Kunduz, donyağı parçasını ikiye bölüyordu! Ona koca bir parça donyağı sunuyordu! Büyük bir nezaketle, hatta şüpheyle önce koklayıp sonra yemeye başladı donyağını. Boz Kunduz, Beyaz Diş'e et getirilmesini istedi ve yerken de onu diğer köpeklerden korudu. Ve Beyaz Diş, kasvetli ormanların içinde kimsesiz halde dolanıp durmak yerine insan-hayvanların kampında, kendini teslim ettiği ve artık tamamen bağımlı olduğu tanrılarla birlikte ertesi günü de karşılayacağından emin olarak, memnun ve minnettar, Boz Kunduz'un ayaklarının dibine ve ısıtan ateşin başına uzanıp uyuklamaya başladı.

V

Antlaşma

Aralık ayı geçip gidiyordu. Boz Kunduz, Mackenzie Nehri'nin yukarılarına doğru bir seyahate çıktı. Mitsah ve Kloo-kooch da onunla gitti. Boz Kunduz, değiş tokuşla aldığı ve ödünç bulduğu köpeklerin çektiği bir kızak sürecekti. İkinci ve daha küçük kızağı da Mitsah sürecek, buna da yavru köpekler bağlanacaktı. O bu kızağa esas olarak oyuncak gözüyle bakıyordu ama Mitsah bundan büyük heyecan duyuyor, artık erkek işi yapmaya başladığını hissediyordu. Ayrıca köpekleri sürmesini, onları eğitmesini de öğrenecekti. Üstelik yavru köpekler de koşumlara alışmış olacaklardı. Hem kızağın hiç yararı dokunmuyor değildi, nereden bakılsa yüz kiloluk malzeme ve gıda taşıyacaktı.

Beyaz Diş kamptaki köpeklerin koşumların içinde canla başla çalıştığını görmüş olduğu için koşumlar ilk kez ona da takıldığında canı fazla sıkılmadı. Boynuna yosunla doldurulmuş bir tasma taktılar, göğsünden geçirdikleri iki çekme kayışıyla sırtından geçen ana kayışa bağladılar. Kızağı çeken uzun ipin bağlandığı kayıştı bu.

Takımda yedi yavru vardı. Beyaz Diş henüz sekiz aylıkken diğer yavrularsa ondan daha erken doğdukları için dokuz-on aylık olmuşlardı. Her köpek kızağa ayrı bir iple

bağlıydı. İplerin hiçbiri aynı uzunlukta değildi ve iki ip arasındaki uzunluk farkı, en azından o köpeğin vücudunun uzunluğu kadardı. Bütün ipler kızağın önündeki bir halkaya bağlanıyordu. Kızak ise ayrı ayakları olmayan, tabanı tamamen kara basan, ön ucu karın altına girmesin diye yukarı kıvrık yapılmış bir kar kızağıydı. Böylece kızağın ağırlığının en geniş kar yüzeyine eşit olarak dağıtılması sağlanıyordu, çünkü kar toz halinde ve çok yumuşaktı. Ağırlığı en geniş alana yayma ilkesi köpeklerde de izlenmiş ve köpeklerin ipleri kızağın burnundan yelpaze gibi yayılacak şekilde ayarlanmıştı. Böylece hiçbir köpek diğerinin ayak izinden koşmuyordu.

Bu yelpaze biçiminin bir başka faydası daha vardı. Farklı uzunluklardaki ipler, arkadaki köpeğin önündeki köpeğe saldırmasını da engelliyordu. Bir köpeğin daha kısa ipli takım arkadaşına ulaşıp ona hücum etmesi için geriye dönmesi gerekiyor, bu durumda da saldıracağı köpekle yüz yüze gelmekle kalmıyor, sürücünün kırbacını da tadıyordu. Bu kızağın en tuhaf faydası, önündeki köpeğe saldırmak isteyen köpeğin kızağı daha hızlı çekmek zorunda kalmasıydı ki bu durumda kızak daha hızlı gidiyor, öndeki saldırılan köpekse daha hızlı kaçabiliyordu. Böylece arkadaki saldırgan köpek, öndekini asla yakalayamıyordu. Peşinde olduğu köpeği yakalamak için ne kadar hızlı koşarsa, o da o kadar hızlanıyor, bütün köpekler o kadar hızlı gidiyordu. Tabii kızak da hızlanıyor ve böylece kurnazca bir yöntemle insan da o koca hayvanlar üzerindeki egemenliğini biraz daha geliştirmiş oluyordu.

Mitsah babasına benziyordu, onun o karanlık bilgeliğinin büyük kısmına o da sahipti. Geçmişte Lip-lip'in Beyaz Diş'e çektirdiklerini gözlemlemişti ama Lip-lip başkasının köpeğiydi ve Mitsah arada sırada kenardan ona taş atmaktan öteye gidememişti. Oysa şu anda Lip-lip kendi köpeğiydi ve onu en uzun ipin ucuna bağlayarak hıncını çıkarmak

için ilk adımı attı. Bu durum Lip-lip'i lider köpek haline getiriyordu ve açık bir onurlandırmaydı ama aslında bütün onurunu çekip alan bir şeydi çünkü sürünün kabadayısı ve efendisi olmak yerine artık bütün sürü tarafından nefret ve eziyet edilen bir köpek olarak bulacaktı kendini.

En uzun ipin ucunda koşan köpek olduğu için diğer bütün köpeklerin manzarası, kendilerinden kaçan bir Lip-lip olacaktı. Onunla ilgili görecekleri tek şeyse tüylü kuyruğu ve uçuşan arka ayakları olacaktı ki bu da kabarmış yelesi ve parıldayan dişlerine göre çok daha az yırtıcı ve korkutucu bir görüntüydü. Ayrıca akılları o şekilde çalışan hayvanlar olarak köpeklerin içinde, onun koşarkenki görüntüsü karşısında, peşinde koşma arzusu ve onun da kendilerinden kaçtığı hissi uyanacaktı.

Kızak yola çıktığı andan itibaren takım Lip-lip'in peşine düştü ve bu takip günün sonuna kadar sürdü. İlk zamanlarda Lip-lip, tüm hiddetiyle itibarını korumak için kendini takip edenlere dönüp saldırma eğilimindeydi ama böylesi anlarda Mitsah, Ren geyiği barsağından yapılmış dokuz metrelik can yakan kırbacını yüzünde şaklatarak önüne dönüp koşmaya zorluyordu onu. Lip-lip bütün sürüyle karşılaşabilirdi ama bu kırbaca karşı çıkamazdı. Bu durumda ona kalan, uzun ipini gergin, böğürlerini de takım arkadaşlarının dişlerinden uzak tutmaya çalışmaktı.

Yerli aklının derinliklerinde bundan daha da büyük bir kurnazlık gizlenmişti. Durmaksızın liderin peşinde koşan köpeklere bir takip gerekçesi vermek için Mitsah, Lip-lip'i ayrıcalıklı muameleye tabi tutuyordu. Bu muameleyse ötekilerin içini kıskançlık ve nefretle dolduruyordu. Hepsinin gözü önünde Mitsah, Lip-lip'e et verip diğerlerine vermiyordu. Bu da onları delirtiyordu. Lip-lip eti yerken Mitsah onu koruyor, ötekilerse kırbacın menzilinin hemen dışında öfkeyle bağırışıp duruyorlardı. Et vermediği zamanlarda bile Mitsah takımı belli bir mesafede tutarak Lip-lip'e et vermiş izlenimi doğuruyordu.

Beyaz Diş, içtenlikle çalışmaya koyuldu. Tanrıların yasasına boyun eğme noktasına gelmek için diğer köpeklerden çok daha uzun bir mesafe katetmiş ve onların iradesine karşı koymanın anlamsızlığını çok daha derinden öğrenmişti. Bunun üzerine bir de köpek sürüsünden gördüğü eziyetler, kendi önem sıralamasında köpeklerin insana göre çok daha aşağıda bir yer almasına neden olmuştu. Kendi soyundan canlıların arkadaşlığına bağımlı olmayı öğrenmemişti. Ayrıca Kiche de neredeyse unutulmuş ve duygularını ifade etmek için başlıca kanal olarak ona, efendisi saydığı tanrılara yönelik hassas bağlılığı kalmıştı. Bu yüzden de sıkı çalışıyordu; disiplini öğrenmişti ve itaatkârdı. Onun çalışmasını niteleyen özellikler, şevk ve bağlılıktı. Bunlar, ehlileşen kurtların ve yabani köpeklerin de belli başlı özellikleriydi ve Beyaz Diş'te, alışılmadık ölçüde bulunuyorlardı.

Beyaz Diş ile diğer köpekler arasında bir ilişki vardı ama bu bir savaş ve düşmanlık ilişkisiydi. Onlarla birlikte oyun oynamayı öğrenmemişti hiçbir zaman. Tek bildiği savaşmaktı ve onlarla savaşıyordu. Üstelik Lip-lip'in sürünün lideri olduğu günlerde ona attıkları dişleri, yüz katıyla iade ederek. Ama Lip-lip, arkalarında hoplaya hoplaya gelen kızağı çeken ipin ucunda koşarak takım arkadaşlarından kaçtığı anlar dışında, artık lider değildi. Kampta Mitsah'a, Boz Kunduz'a veya Kloo-kooch'a yakın olmaya gayret ediyordu. Artık bütün köpeklerin dişleri kendisine karşı döndüğü için Beyaz Diş'e çektirdiklerini şimdi kendisi çekiyor ve bu yüzden tanrıların yanından ayrılmaya cesaret edemiyordu.

Lip-lip'in devrilmesiyle birlikte Beyaz Diş sürünün liderliğine geçebilirdi. Ama bunun için fazla aksi ve yalnızlığı seven bir hayvandı. Takım arkadaşlarını paralıyor, bunun dışında da görmezden geliyordu onları. O gelirken yolundan çekiliyorlardı. En yüreklisi bile etini ondan çalmaya asla cüret etmiyordu. Tersine etlerini aceleyle ve Beyaz Diş

ellerinden alır korkusuyla yiyorlardı. Beyaz Diş ise yasayı gayet iyi biliyordu: *Zayıfı ez, güçlüye boyun eğ.* O da kendi etini mümkün olduğunca çabuk yiyordu. Vay o bitirdiği sırada henüz etini yemeyen köpeğin haline! Bir hırlama, dişlerin şimşek gibi çakması ve o köpek bütün hırsını yıldızlara haykırdığı halde kendini avutamazken Beyaz Diş'in onun payını mideye indirmesi.

Sık sık şu ya da bu köpeğin bir anda küplere binerek isyan ettiği oluyordu ve gecikmeksizin boyun eğdiriliyordu. Beyaz Diş, eğitimini böyle sürdürüyordu. Sürünün ortasındaki yalnızlığı konusunda çok kıskançtı ve bunu korumak için sıkça kavga ediyordu. Ama bu kavgalar hep çok kısa sürüyordu. Beyaz Diş, ötekilere göre çok hızlıydı. Daha ne olduğunu anlayamadan kanayan yaralar alıp kavgaya başlayamadan yenik duruma düşüyorlardı.

Tanrıların uyguladığı kızak disiplini ne kadar katıysa, Beyaz Diş'in köpeklerin arasında sağladığı disiplin de o kadar katıydı. Hiçbir serbestlik tanımıyordu. Kendine sürekli saygı duymaya mecbur bırakıyordu onları. Kendi aralarındaysa nasıl isterlerse öyle davransınlardı. Bu onu ilgilendirmiyordu. Onun *istediği*, kendini yalnız bırakmaları, onların arasından yürümek istediğinde yolundan çekilmeleri ve onun üstünlüğünü kabul ettiklerini her an göstermeleriydi. Herhangi bir efelenme işareti, geri çekilmiş bir dudak veya kabarmış bir tüy gördüğü anda zalimce ve merhametsizce saldırıp gittikleri yolun yol olmadığını hemen gösteriyordu.

Korkunç bir diktatördü. Üstünlüğü, çelik gibi katıydı. Zayıfları intikam alırcasına eziyordu. Yavruluğunun ilk günlerinde, acımasız bir ölüm kalım mücadelesine girmek zorunda kalarak annesiyle birlikte, kimsesiz ve yardıma ihtiyaç duymadan ayakta kalmayı ve Vahşi Doğanın acımasız ortamında hayatını sürdürmeyi boşuna başarmamıştı. Kendinden güçlüsü yanından geçiyorken yumuşacık

yürümeyi boşuna öğrenmemişti. Zayıfı eziyor ama güçlüye saygı gösteriyordu. Boz Kunduz'la çıktıkları uzun yolculuk boyunca rastladıkları yabancı insan-hayvanların kamplarındaki yetişkin köpeklerin arasından, gerçekten de yumuşacık yürüyerek geçiyordu.

Aylar geçip gitti. Boz Kunduz'un yolculuğu hâlâ sürüyordu. Yolda kızak çektiği uzun saatler boyunca canla başla çalışan Beyaz Diş'in gücü gelişiyor, zihinsel ilerlemesini de hemen hemen tamamlamışa benziyordu. İçinde yaşadığı dünyayı ayrıntılarıyla tanımıştı artık. Soğuk ve maddiyatçı bir bakış açısı vardı. Onun gördüğü dünya, vahşi ve zalimdi; herhangi bir sıcaklık barındırmayan; sevmelere, okşamalara, şefkate ve ruhların ışıltılı yumuşaklığına yer vermeyen bir dünyaydı.

Boz Kunduz'a da sevgi duymuyordu. Doğru, o bir tanrıydı ama en zalim tanrılardandı. Beyaz Diş, onun efendi olduğunu kabul ettiğini göstermekten memnundu ama bu efendilik, zekâ üstünlüğüne ve kaba kuvvetine dayanıyordu. Tabii, Beyaz Diş'in doğasında da bu efendiliği arzu edilir bir şey görmesini sağlayan bir damar vardı, yoksa Vahşi Doğadan gelip bağlılığını sunmazdı ona. Asla kendini ortaya sermeyen bir derinliği vardı doğasının. Boz Kunduz'dan gelecek sıcak bir söz, elinin bir okşaması belki de bu derinlikleri açığa çıkarabilirdi ama Boz Kunduz hiçbir zaman onu okşamamış veya onunla konuşmamıştı. Onun tarzı bu değildi. Üstünlüğü, hükmetmesi zalimceydi; adaleti sopayla verirdi. Sınırı aşmanın cezası sopasının acısıydı; marifetlerin ödülüyse güzel davranışlar veya nezaket değil, sopasını indirmemesiydi.

Yani insanların elleriyle ona verebilecekleri cennet hazları hakkında Beyaz Diş'in bir şey bildiği yoktu. Zaten insan-hayvanların ellerinden de hoşlanmazdı hiç. Onlara şüpheyle yaklaşırdı. Kimi zaman kendisine et verdikleri doğruydu ama çoğunlukla acı verirlerdi. Eller, uzak durulması gereken

şeylerdi. Taş fırlatır, değnek, sopa ve kırbaç sallar, bedenine dokunmayı başardığında tokat ve yumruk atar; çimdikleyerek, sıkarak, bükerek ustaca acı verirdi o eller. Yabancı köylerde çocukların elleriyle de temas etmiş ve onların da zalimce acı verdiğini öğrenmişti. Bir keresinde henüz taytay yürüyen bir bebek bile neredeyse parmağıyla gözünü çıkaracaktı Beyaz Diş'in. Bu deneyimleri nedeniyle bütün çocuklardan kuşku duyar olmuştu. Onlara tahammül gösteremiyordu. O uğursuz elleriyle yanına yaklaştıklarında, oradan hemen uzaklaşıyordu.

Great Slave Gölü'nün oralardaki yabancı bir köyde, henüz insan-hayvanların ellerinin kötülüklerine gücendiği bir noktadayken Boz Kunduz'dan öğrendiği bir yasada, herhangi bir tanrıyı ısırmanın affedilmez bir suç olması yasasında değişikliğe gitti Beyaz Diş. Her köyde olduğu gibi o köyde de Beyaz Diş etrafta yiyecek arıyordu. Çocuğun biri baltayla donmuş geyik eti kesiyor, küçük et kırpıntıları etrafa saçılıp karın üzerine düşüyordu. Et aramak için oralardan geçen Beyaz Diş de durup onları yemeye başladı. Çocuğun baltayı yere koyup eline sopasını aldığını gördü. Tam zamanında sıçrayarak kafasına inen sopadan kaçtı. Çocuk onu takip etti. Köyde yabancı olan Beyaz Diş, iki çadırın arasından kaçarken yüksek bir toprak yığınının orada köşeye kısıldı.

Kaçış yoktu. Tek yol, iki çadırın arasından geçiyor, orayı da çocuk tutuyordu. Sopasını vurmak için hazırlanan çocuk yavaşça avına yaklaşıyordu. Beyaz Diş, öfkeden deliye dönmüştü. Çocukla yüz yüze geldi, ona hırladı, tüylerini kabarttı. Adalet duygusu zedelenmişti. Yiyecek arama yasasını bilirdi. Donmuş kırpıntılar gibi bütün fire etler onu bulan köpeğe aitti. Yanlış bir şey yapmamış, herhangi bir yasayı çiğnememişti ama yine de bu çocuk onu dövmeye geliyordu. Sonra ne olduğunu anlayamadı. Bir öfke patlaması içinde yaptı hepsini. Ve o kadar hızlı yaptı ki çocuk da ne oldu-

ğunu anlayamadı. Çocuğun tek bildiği, anlaşılmaz bir yolla kara devrilmiş olduğu ve sopayı tutan elinde Beyaz Diş'in dişlerinin geniş bir yarık açtığıydı.

Beyaz Diş ise tanrıların yasasını çiğnediğini biliyordu. Dişlerini içlerinden birinin kutsal etine geçirmişti ve en korkunç ceza dışında bir şey bekleyemezdi. Isırılan çocuk ile ailesi intikam için geldiğinde Boz Kunduz'un ardına sığınıp koruyucu bacaklarının arkasına yattı. Aile, intikamlarını alamadan dönmek zorunda kaldı. Boz Kunduz, Beyaz Diş'i savunmuştu. Mitsah ile Kloo-kooch da öyle. Tartışmaları dinleyen, kızgın vücut hareketlerini izleyen Beyaz Diş, eyleminin haklı görüldüğünü anlamıştı. Tanrılar ile tanrılar olduğunu da böyle öğrendi. Bir kendi tanrıları vardı, bir de başka tanrılar ve bunlar farklıydı. Adaleti de adaletsizliği de kendi tanrılarının elinden alması gerekiyordu. Başka tanrılardan adaletsizlik görmeye zorlanamazdı. Dişleriyle başka tanrıları kızdırması, onun ayrıcalığı olmuştu. Ve bu da tanrıların yasalarından biriydi.

O gün sona ermeden Beyaz Diş bu yasa hakkında bir şeyler daha öğrenecekti. Ormanda yalnız başına odun toplayan Mitsah, Beyaz Diş'in ısırdığı çocuğa rastlamıştı. Yanında başka çocuklar da vardı. Birbirlerine laf attılar. Sonra da öteki çocuklar hep beraber Mitsah'ın üzerine saldırdı. Her taraftan yumruk ve tekme yiyordu. Durumu pek parlak değildi. Beyaz Diş önce duruma şöyle bir baktı. Bu, tanrıların kendi aralarındaki bir işti ve onu ilgilendirmezdi. Sonra dayak yiyenin, kendi tanrılarından Mitsah olduğunu fark etti. Beyaz Diş'in bundan sonra yaptıklarını mantıklı bir dürtü yaptırmadı ona. Deli bir öfke patlaması sonucu kavga edenlerin arasına atıldı. Beş dakika sonra orman kaçan çocuklarla doluydu ve içlerinden çoğunun elleri, Beyaz Diş'in dişlerinin boşuna çalışmadığının işareti olan kan izleri bırakıyordu kar üzerinde. Mitsah kampta olayı anlattığı zaman Boz Kunduz, Beyaz Diş'e et verilme-

sini, hem de çok et verilmesini emretti. Beyaz Diş tıkabasa yedikten sonra ateşin başında uyuklarken yasanın doğruluğunun kanıtlandığını biliyordu.

Beyaz Diş bu deneyimlerin ışığında mülkiyet yasasını ve sahip olduklarını koruma görevini öğrendi. Tanrısının bedenini korumaktan onun sahip olduğu eşyaları korumaya geçmek için bir adım atması gerekiyordu ve bu adımı attı. Tanrısına ait olan eşya, bütün dünyaya karşı korunmalıydı, isterse başka tanrıları ısırma pahasına olsun. Böylesi bir eylem sadece en kutsal şeylere saygısızlık anlamına gelmekle kalmıyor, vahim bir tehlike arz ediyordu aynı zamanda. Tanrıların hepsi güçlüydü ve bir köpek onlarla baş edemezdi. Ama Beyaz Diş onlarla kavga için yüz yüze gelmeyi öğrenmiş ve korkmamıştı. Görev, korkuyu bastırdı ve hırsız tanrılar Boz Kunduz ile ona ait şeyleri rahat bırakmayı öğrendiler.

Bununla bağlantılı olarak çabucak öğrendiği bir şey vardı Beyaz Diş'in; o da hırsız bir tanrı, genellikle korkak ve ilk uyarı işaretinde kaçmaya eğilimli tanrıydı. Ayrıca kendisinin uyarıyı vermesiyle Boz Kunduz'un yardımına koşması arasında çok kısa bir sürenin geçtiğini de öğrendi. Hırsızı uzaklaştıran şeyin kendisinden değil, Boz Kunduz'dan duyulan korku olduğunu fark etti. Beyaz Diş, uyarısını havlayarak vermiyordu. Zaten hiç havlamazdı o. Onun yöntemi doğrudan davetsiz misafire saldırıp becerebiliyorsa dişlerini geçirmekti. Aksi ve yalnız olduğu, ayrıca diğer köpeklerle hiç işi olmadığı için efendisinin sahip olduğu şeyleri korumaya olağanüstü uygundu ve Boz Kunduz tarafından bu açıdan teşvik edilip eğitildi. Bu eğitimin sonuçlarından biri, Beyaz Diş'in daha yırtıcı, daha boyun eğmez ve daha yalnız olmasıydı.

Aylar geçtikçe insanla köpek arasındaki antlaşma giderek güçleniyor, güçleniyordu. Vahşi Doğadan gelip insanla anlaşan ilk kurdun yaptığı o kadim antlaşmaydı bu. Ve

onu izleyen bütün kurtlar ve yabani köpeklerin yaptığı gibi, Beyaz Diş de kendi antlaşmasının koşullarını kendi oluşturmuştu. Koşullar çok basitti. Etten ve kandan meydana gelmiş bir tanrıya sahip olmak için özgürlüğünü veriyordu. Yemek ve atcş, tanrısının koruması ve yoldaşlığı, ondan aldığı şeylerin bazılarıydı. Bunların karşılığında tanrının sahip olduğu şeyleri koruyor, onun bedenini savunuyor, onun için çalışıyor ve ona itaat ediyordu.

Bir tanrıya sahip olmak ona hizmet etmek demekti. Görevden, saygıdan ve korkudan kaynaklanan bir hizmetti Beyaz Diş'inki, sevgiden değil. Zaten sevginin ne demek olduğunu bilmezdi. Sevgi denen şeyi hiç tatmamıştı. Kiche uzak bir hatıraydı artık onun için. Ayrıca kendini bir insana teslim ettiğinde sadece Vahşi Doğayı ve kendi soyunu terk etmekle kalmıyordu; antlaşmanın koşulları öyleydi ki Kiche'ye tekrar rastlasa bile tanrısını bırakıp onunla gidemezdi. Beyaz Diş'in insana bağlılığı, varoluşunun özgürlük, tür ve akraba sevgisinden bile daha büyük yasası haline gelmiş gibi görünüyordu bir biçimde.

VI

Kutlık

Boz Kunduz uzun seyahatini bitirdiğinde bahar gelmek üzereydi. Aylardan nisandı ve Beyaz Diş köye varıp Mitsah tarafından koşumlardan çözüldüğünde bir yaşındaydı artık. Gerçi tam bir yetişkin olmasına daha çok vardı ama köydeki bir yaşını doldurmuş köpekler arasında, Liplip'ten sonraki en iri köpekti. Boyu posu ve gücü, hem kurt babasından, hem de Kiche'den miras kalmıştı ve daha şimdiden yetişkin köpeklerle aynı boydaydı. Ama daha vücudu sıkılaşmamıştı. Bedeni ince, uzun ve zayıf, kasları ise yoğun değil ip ipti. Kürkü tam bir kurt bozuydu, kendisi de nereden bakılırsa bakılsın tam bir kurttu. Kiche'den gelen dörtte birlik köpek kanının fiziksel bir izi yoktu. Daha çok zihinsel yapısını oluşturuyordu.

Uzun yolculuk öncesinden hatırladığı çeşitli tanrıları tanıyarak ağırbaşlı bir mutlulukla köyü dolaştı. Köpekler de vardı tabii... Diğer yavrular da kendisi gibi büyümüştü. Yetişkin köpeklerse hafızasındaki resimlerinde oldukları kadar iri ve heybetli görünmüyorlardı. Aralarında dururken eskisine göre daha az korkuyor, belli bir kayıtsızlık içinde azametle ortalarından geçerken yeni bir duygu yaşıyor ve bunun keyfini çıkarıyordu.

Baseek diye yaşlı kır bir köpek vardı, gençliğinde Beyaz Diş'in korkudan sinip sürüne sürüne geri kaçması için dişlerini göstermesi yeterdi. Beyaz Diş, en çok ondan öğrenmişti değersiz bir köpek olduğunu ama şimdi, yaşadığı gelişim ve değişimi de yine en çok ondan öğrenecekti. Geçen yılla birlikte Baseek yaşlanarak zayıflamış, Beyaz Diş ise serpilerek güçlenmişti.

Yeni öldürülen bir geyiğin paylaşılması sırasında köpek dünyasındaki ilişkilerin değiştiğini öğrendi. Hayvanın toynağını ve hatırı sayılır miktarda etli olan incik kemiğini kapmıştı. Diğer köpeklerin kapışmasından kaçmış (doğrusunu söylemek gerekirse bir çalının arkasına sığınıp gözden uzaklaşmış) ödülünü yiyordu ki Baseek üzerine saldırdı. Daha kendisi bile ne yaptığını anlamadan saldırganı iki kere ısırıp uzaklaşmıştı yanından. Baseek onun gözüpekliğinden ve saldırının hızından şaşırmıştı. Öylece kalakaldı, aralarında duran kırmızı ve çiğ incik kemiğinin üzerinden aptal aptal Beyaz Diş'e bakıyordu.

Baseek yaşlanıyordu ve bir zamanlar dayılandığı köpeklerin artık kendisine karşı daha cesur davrandığını zaten biliyordu. Acı deneyimlerdi bunlar ama yapılacak bir şey yoktu, çaresiz sineye çekiyor ve onlarla başa çıkmak için artık aklını devreye sokuyordu. Eskiden olsaydı bir öfke nöbeti içinde çoktan Beyaz Diş'in üzerine atlamıştı. Ama artık azalan gücü buna izin vermiyordu. Feci biçimde hırlayarak incik kemiğinin üzerinden Beyaz Diş'e uğursuzca baktı. Bunun üzerine Beyaz Diş'in içinde eski korku ve saygı duygusu uyanınca cesaretini kaybedip büzülerek küçüldü ve aklından fazla yüz kızartıcı olmayan bir geri çekilmenin yollarını geçirmeye başladı.

İşte tam burada büyük bir hata yaptı Baseek. Yırtıcı ve uğursuz görünmekle yetinseydi her şey gayet güzel olup bitecekti. Geri çekilmek üzere olan Beyaz Diş eti ona bırakacaktı. Ama beklemedi Baseek. Zaferi kazandığını sandı ve eti almak

için ilerledi. Eti koklamak için dikkatsizce başını eğdiği anda Beyaz Diş hafifçe hırladı. Ondan sonra da artık Baseek'in durumu düzeltmesi için çok geçti. Yine de sadece etin üzerinde durup başını kaldırıp dik dik baksaydı, Beyaz Diş sonunda çekip giderdi. Ama Baseek'in burnu et kokusuyla doluydu ve kendini tutamayıp açgözlülükle etten bir ısırık aldı.

Artık bu kadarı da fazlaydı Beyaz Diş için. Takım arkadaşları üzerinde aylar boyunca kurduğu egemenliğin hatırası belleğinde henüz tazeyken bir başkasının gelip kendine ait eti yutması karşısında öyle boş boş durmak, onun kontrolünü aşan bir şeydi. Her zamanki gibi, uyarmaksızın saldırdı. İlk ısırığıyla Baseek'in sağ kulağı şerit şerit kesilmişti. Bu ani saldırıya şaşırmıştı Baseek. Oysa daha fazlası, hem de çok daha acısı geliyordu yine aynı hızla. Bir darbeyle ayakları yerden kesildi. Boğazı ısırıldı. O ayağa kalkmaya çalışırken genç köpek iki kere dişlerini omzuna geçirdi. Sürati sersemleticiydi. Beyaz Diş'e saldırmak üzere boş bir girişimde bulunup öfkeli bir ısırık için açtığı dişleri boşlukta kapandı. Bir an sonra burnu yırtılmış, tökezleye tökezleye gerileyerek etten uzaklaşıyordu.

Şimdi durum tam tersine dönmüştü. Beyaz Diş etin yanındaydı, hırlıyor, tehdit ediyor, Baseek ise biraz ötede geri çekilmeye hazır vaziyette duruyordu. Bu genç ve şimşek gibi çakan köpekle kavgaya girmeye cesaret edemiyordu. İlerleyen yaşın kendini nasıl mecalsiz bıraktığını bir kez daha ve en acı şekilde görmüştü. Destanlara layık bir şey yaparak itibarını korumaya çalıştı. Sanki hiç ilgilenmiyormuş gibi, onun dikkatini çekmeye değmezlermişçesine, çok sakin bir biçimde sırtını genç köpeğe ve ete dönerek büyük bir kurumla yürüdü gitti. Ve ancak gözden iyice uzaklaştıktan sonra kanayan yaralarını yalamak için durdu.

Bu kavga, Beyaz Diş'in kendine daha fazla güvenmesini ve özsaygısını artırmasını sağladı. Artık yetişkin köpekler arasında yürürken daha az çekingen davranıyordu; onlara

yaklaşımı daha ödünsüzdü. Elbette bela çıkarmak istercesine yürümüyordu aralarında. Öyle bir meselesi yoktu. Yolunda giderken kendisine saygı gösterilmesini istiyordu. Kimse tarafından rahatsız edilmeden ve kimseye yol vermeden kendi yolunda ilerleme hakkına sahip çıkıyordu. Onu dikkate almalıydılar, işte o kadar. Takımındaki genç köpeklerin çoğuna yapıldığı ve yapılmaya devam edileceği gibi göz ardı edilen, saygı gösterilmeyen bir köpek olmayacaktı artık. Takım arkadaşlarının çoğu çekilip yetişkin köpeklere yol veriyor ve etlerini onlara bırakmaya mecbur kalıyorlardı. Ama kimseyle arkadaşlık etmeyen, yalnız, aksi, sağına soluna çok az bakan, güçlü, gözüpek, uzak, yabancı ve kendisine yaklaşılmasına izin vermeyen bir hal ve tavır içindeki Beyaz Diş, ne yapacağını bilemez durumdaki yetişkin köpeklerce akran kabul ediliyordu. Ona ilişmemeyi çabucak öğrendiler, düşmanca bir tavır almaya cesaret etmemeyi ve dostluk açılımlarında bulunmamayı da. İlk birkaç temastan sonra en çok istenebilecek vaziyet anlaşılmıştı; eğer ona ilişmezsen o da sana ilişmez.

Yaz ortasında Beyaz Diş bir deneyim daha yaşadı. Avcılarla birlikte geyik avına gidip köyden uzaklaştığı bir dönemde köyün kenarına yeni kurulan çadırı incelemek için her zamanki gibi sessizce o tarafa giderken Kiche'ye rastladı. Bir an durup ona baktı. Onu ancak belli belirsiz hatırladı ama yine de *hatırladı*. Kiche için bu bile söylenemezdi. Eskiden yaptığı gibi tehditkâr biçimde diş gösterip hırlayınca Beyaz Diş'in hafızası tazelendi. Hep o tanıdık hırlamayla ilişkili olan unutulmuş yavruluk günleri üşüştü aklına. Tanrıları tanımadan önce Beyaz Diş'e göre evrenin merkezi oydu. O zamana ait tanıdık duygular tekrar doluşup içini kapladılar. Neşeyle ona doğru hopladı ama kendisini karşılayan maharetli dişler, kemiği açığa çıkaracak şekilde yanağını yırttı. Anlayamamıştı Beyaz Diş. Geri çekildi. Kafası karışmış, allak bullak olmuştu.

Ama Kiche'nin herhangi bir hatası yoktu. Bir anne kurt, bir yıl önceki yavrularını hatırlayamaz, doğası öyle değildir. O da Beyaz Diş'i hatırlamamıştı. Ona göre yabancıydı, davetsiz misafirdi ve şu andaki yavruları, her türlü davetsiz misafiri kovma hakkı veriyordu ona.

Yavrulardan biri Beyaz Diş'in yanına sokuldu. Üvey kardeştiler aslında ama bunu bilmiyorlardı. Beyaz Diş ilgiyle yavruyu koklarken Kiche yine saldırıp yüzünde ikinci yarasını açtı. Beyaz Diş biraz daha geriye kaçtı. Bütün eski anıları ve onlarla birlikte gelen tüm duygular tekrar ölüp içinden çıktıkları mezara gömüldüler. Yavrusunu yalarken arada durup kendisine hırlayan Kiche'ye baktı. Artık annesinin, herhangi bir değeri yoktu gözünde. Onsuz yaşamayı öğrenmişti. Onun anlamını unutmuştu. Ne Beyaz Diş'in hayatında onun, ne de Kiche'nin hayatında kendisinin yeri vardı.

Sersemlemiş, ne yapacağını şaşırmış, anılarını unutmuş ve bütün bunların ne anlama geldiğini çözememiş halde orada öylece duruyorken Kiche artık onu tamamen uzaklaştırmak için üçüncü kez saldırdı. Ve Beyaz Diş, kendisini oradan sürüp uzaklaştırmasına izin verdi. O, kendi türünün bir dişisiydi ve türünün yasalarına göre erkekler dişilerle kavga etmezdi. Aslında bu yasayı bildiği yoktu Beyaz Diş'in çünkü zihninde yer alan bir genelleme olmadığı gibi dünyada edinilebilecek bir deneyim de değildi bu. Gizemli bir telkinle, sanki içine doğan bir içgüdüyle, geceleri aya ve yıldızlara ulumasını sağlayan, ölümden ve bilinmeyenden korkmasına neden olan aynı içgüdü sayesinde bildiği bir şeydi.

Aylar geçti. Beyaz Diş güçlendi, kilosu arttı, cüssesi irileşti. Bir yandan da kalıtımı ve yaşadığı çevreyle temelleri atılan yolda kişiliği gelişiyordu. Hayatının malzemesi olan kalıtımı, hamura benzetilebilirdi. Birçok olasılığa açık, bir sürü kalıba girebilen bir malzemeydi. Ona belli bir şekil verense çevreydi. Yani Beyaz Diş insanın ateşinin başına gelmeseydi, Vahşi Doğa onu şekillendirip tam bir kurt

yapacaktı. Ama tanrılar ona farklı bir çevre verdiler ve o da köpek oldu. Daha çok kurda benzeyen bir köpekti ama kurt değil, köpekti.

Ve böylece doğasının hamuru ve çevresinin baskısıyla kişiliği belli bir kalıba dökülüp şekillendi. Bundan farklı bir şey olamazdı. Diğer köpekler onunla savaş halinde olmaktansa barış içinde olmanın daha iyi bir şey olduğunu öğrenir ve Boz Kunduz her geçen gün ödüllerini artırırken o da giderek daha aksi, daha mesafeli, daha yalnız ve daha yırtıcı bir köpek haline geliyordu.

Her açıdan güçlü görünen Beyaz Diş'in yakasını bir türlü bırakmayan bir zaafı vardı. Kendisine gülünmesine hiç dayanamıyordu. İnsanların kahkahası nefret edilesi bir şeydi. Kendi aralarında canlarının çektiği şeye gülebilirlerdi, hiç sakıncası yoktu. Ama kendisi hariç. Kahkahalar kendisine yöneldiği anda en korkunç öfke nöbetlerine kapılıyordu. İstediği kadar ciddi, ağırbaşlı, olgun olsun, bir kahkaha onu en anlamsız çılgınlıklara sürüklüyordu. O kadar kızdırıyor, o kadar rahatsız ediyordu ki saatler boyu şeytan gibi davranıyordu etrafa. Yazık, onun bu hallerinde önüne çıkan köpeğe... Bu çılgınlığını Boz Kunduz'a taşımayacak kadar iyi biliyordu yasayı çünkü onunla arasında her zaman sopası ve zekâsı vardı. Ama köpeklerle arasındaki şey sadece mekândı ve Beyaz Diş kahkahalar nedeniyle kudurmuş vaziyette ortalıkta göründüğü anda onlar da kaçmak için bu mekânı kullanıyorlardı.

Hayatının üçüncü yılında Mackenzie yerlileri büyük bir kıtlık yaşadı. Yazın balık çıkmadı. Kışın Ren geyikleri her zamanki yollarından gitmediler. Kanada geyiği azdı, tavşan neredeyse hiç yoktu; avcı hayvanlar da av hayvanları gibi telef olmuşlardı. Her zamanki gıdalarından mahrum kaldıkları ve açlıktan zayıfladıkları için birbirlerine saldırıp birbirlerini yediler. Güçlüler hayatta kalabiliyordu sadece. Beyaz Diş'in tanrıları, aynı zamanda birer avcı hayvandılar.

Aralarındaki yaşlılar ile zayıflar açlıktan öldüler. Av bulmak için ormanda boşuna dolaşan sıska ve gözleri çukura kaçmış avcıların karnına gitsin diye çocuklarla kadınların ellerindeki azıcık yiyecekten de vazgeçtiği köyde sürekli ağıtlar duyuluyordu.

Tanrılar öylesine uç noktalara gelmişlerdi ki mokasenlerinin ve eldivenlerinin yumuşak tabaklanmış derilerini yiyorlardı. Köpeklerse sırtlarındaki koşumları ve hatta kamçıları kemiriyordu. Köpekler birbirini yiyor, tanrılar da köpekleri yiyordu. Önce en değersiz ve zayıflar yendi. Hayatta kalan köpekler durumu görüp anladılar. En cesur ve akıllılarından birkaçı, artık güçsüzlükten ayaklarını sürüyerek zorlukla yürüyebilen tanrıların ateşinden vazgeçip ormana kaçtılar ve sonunda orada ya açlıktan öldüler ya da kurtların midesine indiler.

Bu yoksunluk zamanında Beyaz Diş de ormana kaçtı. Bu hayata diğer köpeklerden daha uygundu, yavruluğunda aldığı eğitim ona rehberlik edebilirdi. Sezdirmeden yaklaşıp küçük canlıları avlama konusunda özellikle becerikliydi. Çektiği açlık duygusu kadar büyük olan sabrıyla saatlerce gizlenmiş vaziyette yatıp dikkatli bir sincabın her bir hareketini izleyerek sonunda küçük hayvan yere inmeye cesaret edene kadar beklerdi. Hatta sincap yere indiğinde bile hemen saldırmazdı. Onun bir daha ağacına sığınamayacağından emin olana kadar harekete geçmezdi. Bir an bile önce değil, ancak o zaman saklandığı yerden boz bir kurşun gibi harekete geçip şimşek hızıyla vururdu. Bu şekilde damgasını bırakmadığı tek bir kere bile olmadı; kaçan sincaplar, yeteri kadar hızlı değillerdi.

Sincaplar konusunda o kadar başarılıydı ki onlarla karnını doyurup bir de şişmanlamasını engelleyecek tek sorun vardı. Yeterince sincap yoktu ortalıkta. Bu yüzden daha da küçük şeyleri avlamaya başladı. Kimi zaman açlığı o kadar şiddetle hissediyordu ki tarla farelerinin yeraltındaki küçük yuvalarını açığa çıkarmak için topraktaki kökleri sökecek

kadar bile alçalıyordu. Ya da kendisi kadar aç ve kendisinden defalarca kez daha yırtıcı bir gelincikle savaşmaya burun kıvırmıyordu.

Açlığın en acıttığı zaman tanrılarının ateşine geri döndü. Ama doğrudan ateşin başına gitmedi. Ormanda saklanıp kimseye görünmüyor ve nadir de olsa tuzaklara yakalanan tavşanları çalıyordu. Bir keresinde, mecali ve nefesi yetmediğinden sıkça oturup dinlenmek zorunda kalarak aksaya aksaya ormanda dolaşan Boz Kunduz'un bile tavşanını çaldı.

Bir gün cılız, açlıktan bir deri bir kemik kalmış, eklemleri bile gevşemiş genç bir kurda rastladı. Kendisi aç olmasaydı onunla beraber gidip sonunda vahşi kardeşlerinin arasına katılabilirdi. Ama açtı. Genç kurda saldırdı, öldürdü ve yedi.

Talihi yaver gidiyordu. Yiyeceğe en çok ihtiyaç hissettiği zaman, öldürecek bir şey buluyordu mutlaka. Çok zayıfken büyük avcı hayvanlara rastlamaması, yine şansını gösteriyordu. Aç bir kurt sürüsü bütün hızıyla peşine düştüğünde, bir vaşağı iki gün boyunca daha yeni mideye indirdiği için güçlüydü. Uzun, vahşi bir takipti ama Beyaz Diş onlardan daha iyi beslenmiş olduğu için sonunda onları geride bıraktı. Hatta geride bırakmakla kalmayıp geniş bir daire çizip arkalarına geçerek takipçilerinden bitap düşmüş birinin üzerine çöktü.

Bundan sonra o taraflarda dolaşmayı bırakıp doğduğu vadiye doğru gitti. Eski yuvasında Kiche'ye rastladı. Geçmişte yaptığını bir kere daha yapmış, tanrıların konukseverliğini kaybetmiş ateşinin başından kaçarak yeni yavrusunu doğurmak için eski barınağına sığınmıştı o da. Beyaz Diş sahneye çıktığında bu batından tek yavrusu kalmıştı ve o da fazla yaşamayacaktı. Böylesi bir açlıkta yavruların şansı çok azdı.

Kiche'nin artık büyümüş oğlunu karşılamasına sevgi dışında her şey denebilirdi. Ama Beyaz Diş tınmadı bile.

Annesine kafasını takmayacak kadar büyümüştü. Soğukkanlılıkla kuyruğunu dönüp derenin kenarından yukarı çıkmaya başladı. Suyun çatallandığı yere gelince sol kolu izleyip uzun zaman önce annesiyle beraber kavga ettiği vaşağın yuvasını buldu. Terk edilmiş yuvaya yerleşip bir gün boyunca dinlendi.

Yazın ilk, kıtlığın son günlerinde, kendisi gibi ormana kaçıp orada büyük zorluklarla hayatını sürdüren sefil durumdaki Lip-lip'le karşılaştı. Hiç beklenmedik biçimde rastladı ona Beyaz Diş. Sarp bir kayalığın iki ucundan ters istikamette koşarken bir kayayı döndüklerinde yüz yüze buldular kendilerini. Ani bir uyarıyla durup şüpheyle birbirlerine baktılar.

Beyaz Diş, mükemmel durumdaydı. İyi avlanmış ve bir hafta boyunca midesini şişirecek kadar yemişti. Hatta öldürdüğü son hayvanı yerken tıkanmıştı bile. Lip-lip'e bakarken baştan sona sırtındaki bütün tüyler kabardı. İradesi dışında kabarmıştı tüyleri, geçmişte Lip-lip'in kabadayılığının ve kendisine çektirdiklerinin yarattığı duygu durumuna her zaman eşlik etmiş fiziksel haliydi bu. Geçmişte Lip-lip'i gördüğü anda tüylerini kabartıp hırlardı, şimdi de otomatik olarak tüylerini kabartıp hırladı. Hiç vakit kaybetmedi. Yapılacak şey hakkıyla ve her zamanki hızla yapıldı. Lip-lip gerilemeye çalıştı ama Beyaz Diş omzuyla onun omzuna sıkı bir darbe indirdi. Lip-lip devrilip sırtüstü yuvarlandı. Beyaz Diş'in dişleri cılız boğazına geçti. Beyaz Diş'in dikkatli ve güçlü olduğu bir ölüm kalım mücadelesiydi bu. Sonunda işini bitirdi ve kayalıktaki yoluna devam etti.

Bundan çok uzak olmayan bir gün, Mackenzie'ye doğru hafif bir eğimle inen dar bir açık arazi parçasının bulunduğu yerde ormandan çıktı. Buraya daha önce de gelmişti ama o zaman bomboştu buralar, oysa şimdi bir köy vardı. Ağaçların arasında saklanarak durumu inceledi. Görüntüler, sesler ve kokular tanıdık geldi. Eski köy yeni bir yere taşınmıştı.

Ama görüntüler, sesler ve kokular, son görüp kaçtığı köyden farklıydı. Ağlamalar, inlemeler, ağıtlar yoktu. Kulakları neşeli seslerle şenlendi. Bir kadının kızgın sesini duyduğunda bu öfkenin ancak dolu bir mideyle mümkün olabileceğini biliyordu. Havada bir de balık kokusu vardı. Yiyecek vardı köyde. Kıtlık bitmişti. Kararlı biçimde ormandan çıkıp kampa koştu ve doğru Boz Kunduz'un çadırına gitti. Efendisi orada değildi ama Kloo-kooch tarafından neşeli çığlıklar ve yeni yakalanmış koca bir balıkla sıcak biçimde karşılanıp Boz Kunduz'un dönüşünü beklemek için yere uzandı.

Dördüncü Bölüm

Üstün Tanrılar

I

Kendi Türünün Düşmanı

Ne kadar sınırlı olursa olsun, Beyaz Diş'in doğasında kendi türüyle dostça ilişki kurma imkânı olsaydı bile bu olasılık, kızak takımına lider yapıldığı anda geri dönülemez biçimde yok edilmişti. Çünkü artık köpekler ondan nefret ediyordu. Mitsah'ın verdiği fazla et için, gerçek ve hayali tüm ayrıcalıkları nedeniyle ondan nefret ediyorlardı; gözlerinin önünde sallanan fırça gibi kuyruğu ve takımın başında sürekli kendilerinden kaçan butlarından deliye döndükleri için kin besliyorlardı.

Beyaz Diş de onlara karşı aynı şiddette yakıcı bir nefret besliyordu. Kızağın lideri olmak onu hiç hoşnut etmemişti. Her birini üç yıldır sürekli paralayıp üzerlerinde egemenlik kurduğu köpeklerden oluşan çığlık çığlığa bir sürünün önünde koşmaya zorlanmak, onun kaldırabileceğinden ağır bir yüktü aslında. Ama ya buna katlanır ya da yok olurdunuz ki Beyaz Diş'in içindeki hayatın yok olmaya hiç niyeti yoktu. Mitsah yola çıkmak için emir verir vermez, o emri aldıkları an, bütün takım şevkli, vahşice çığlıklarla Beyaz Diş'e doğru atılıyorlardı.

Kendini savunabilecek durumda değildi. Eğer kafasını onlara çevirirse Mitsah yakıcı kamçısını indiriyordu suratı-

na. Ona kalan tek şey, kaçmaktı. Havlayıp uluyan o sürüye kuyruğu ve ayaklarıyla karşı koyamazdı. Acımasız koca dişlerle pek karşılaştırılamayacak silahlardı bunlar. Bu yüzden de kaçtı, her sıçrayışında kendi doğasını ve gururunu çiğneyerek ve bütün gün boyunca sıçrayarak kaçtı.

Kimse doğasının gereklerini, geri tepme olmaksızın çiğneyemez. Böylesi bir geri tepme, vücuttan çıkan bir kılın, doğal olmayan biçimde çıktığı yere dönüp vücudun içine doğru büyümesi gibidir, cerahatlenen, iltihaplanan, acı veren bir kıl dönmesidir. Beyaz Diş'te de böyleydi. Varoluşunun her bir dürtüsü, onu dönüp topuklarının dibinde bağrışıp duran sürünün üzerine atılmaya zorlasa da tanrıların iradesi böyle yapmaması yönündeydi ve 9 metrelik geyik bağırsağından yapılmış yakıcı kamçının yürütme gücü vardı o iradenin arkasında. Bu durumda Beyaz Diş'in yapabileceği tek şey, acıyla içi içini yiyerek içindeki nefreti ve kötülüğü, doğasının gaddarlığı ve boyun eğmezliğiyle orantılı biçimde büyütmekti.

Kendi türüne bu kadar düşman olan bir yaratık varsa, Beyaz Diş'ti o. Ne aman diler, ne de aman verirdi. Sürekli peşindeki sürünün dişleriyle sakatlanan, yaralanan ve o sürünün üzerinde sürekli kendi izlerini bırakandı. Kamp kurulup köpekler çözüldüğünde onlardan korunmak için tanrılarının yanına sokulan çoğu lidere benzemiyordu Beyaz Diş, böylesi bir korumaya tenezzül etmiyordu. Kampın içinde dayı dayı dolaşıyor ve gündüzleri kendisine çektirilen acıların cezasını geceleri veriyordu. Aslında lider köpek yapılmadan önce sürü onun yolundan çekilmeyi öğrenmişti. Ama şimdi durum farklıydı. Bütün gün onun peşinde koşmaktan heyecanlanan, onun kendilerinden kaçarkenki görüntüsünün beyinlerinde tekrar tekrar belirmesi nedeniyle aklı çelinen ve bütün gün ona egemen oldukları hissinin keyfini çıkaran köpekler, geceleri onun yolundan çekilmeyi artık kendilerine yediremiyorlardı.

Beyaz Diş'i aralarında gördüklerinde hep hırgür çıkartıyorlardı. Onun aralarında ilerleyişi, hırlamalarla, ısırıklarla ve gürlemelerle kendini belli ediyordu. Nefes aldığı ortam nefretle, kötülükle yüklüydü ve bu durum, onun içindeki nefreti ve kötülüğü büyütmekten başka bir işe yaramıyordu.

Mitsah bağırarak takımın durmasını emrettiğinde Beyaz Diş buna uyuyordu. Önce diğer köpeklere sorun oluyordu bu. Hepsi birden nefret ettikleri lider köpeğin üstüne atladıkları anda işlerin değiştiğini görüyorlardı. Beyaz Diş'in arkasında, elindeki koca kamçıyı şaklatan Mitsah vardı. Böylece köpekler anladılar ki kızak Mitsah'ın emriyle durduğunda Beyaz Diş'i rahat bırakacaklardı. Ama bu sefer de Beyaz Diş emir harici durduğunda üzerine atlayıp becerebilirlerse onu paralamaları serbest demekti. Birkaç denemeden sonra Beyaz Diş asla emir harici durmamaya başladı. Çabuk öğreniyordu. Çabuk öğrenmesi eşyanın tabiatına uygundu çünkü hayattan onun nasibine düşen bu olağanüstü sert koşullar altında yaşayacaksa böyle olmak zorundaydı.

Diğer köpekler onu kampta rahat bırakmayı hiç öğrenemediler. Her gün peşinden bağırıp çağırarak ona gözdağı verirlerken bir önceki gece aldıkları ders akıllarından silinmiş oluyor ve yine hemen unutulmak üzere o gece tekrarlanması gerekiyordu. Üstelik Beyaz Diş'ten hoşlanmamalarının daha derinlerde bir nedeni daha vardı. Kendi türlerinin onunkinden farklı olduğunu hissediyorlardı ki düşmanlık için tek başına bile yeterliydi bu. Onlar da Beyaz Diş gibi evcilleştirilmiş kurtlardı. Ama onlar nesillerdir evcildiler. İçlerindeki Yabaniliğin çok büyük kısmını kaybetmişlerdi. Artık onlara göre bilinmeyen, dehşet duyulan, korkulan, her daim tehdit eden ve her an savaşılması gereken şey Yabandı. Oysa Beyaz Diş'in hem görünümünde, hem hareketlerinde, hem de güdülerinde Yaban çınlıyordu henüz. Onu simgeliyordu, onun vücut bulmuş haliydi. Öyle

ki köpekler ona diş gösterdiklerinde aslında yaptıkları şey, ormandaki gölgelerin arasında veya kamp ateşinin ötesindeki karanlıklarda pusuda bekleyen yok edici güçlere karşı kendilerini savunmaktı.

Köpeklerin öğrendiği tek bir ders varsa, o da birbirlerinden ayrılmamaktı. Beyaz Diş, hiçbirinin tek tek karşılaşamayacağı kadar korkunçtu. Onunla toplu düzen içinde karşı karşıya gelmeleri gerekiyordu yoksa bir gece içinde hepsini tek tek haklardı. Ama toplu haldeyken onları öldürme şansı bulamadı. Olur da köpeğin birinin ayaklarını yerden kesip yere yuvarlasa bile hareketini devam ettirip o ölümcül boğaz kesme vuruşunu indiremeden sürü hemen üzerine yürüyordu. En ufak bir dalaş belirtisi ortaya çıktığı anda sürü birbirine yanaşıp ona karşı duruyordu. Köpekler kendi aralarında itişip kakışıyordu ama Beyaz Diş'le bela çıkacak gibi olduğu anda unutuluyordu bütün o iç çatışmalar.

Öte yandan ne kadar uğraşırlarsa uğraşsınlar, onlar da Beyaz Diş'i öldürmeyi başaramadı. Onlar için fazla hızlı, fazla zorlu, fazla akıllıydı. Sıkışık yerlerden kaçınıyor ve kendisini kuşatacak gibi olurlarsa bir yolunu bulup sıvışıyordu. Ayaklarını yerden kesme meselesine gelince, aralarında ona bu numarayı yapabilecek tek bir köpek yoktu. Beyaz Diş hayata nasıl sıkıca sarıldıysa, ayakları da toprağa öylece yapışmıştı. Sürüyle bitmek bilmeyen bu savaş içinde ayakta kalmak, hayatta kalmakla aynı anlama geliyordu ve onların hiçbiri bunu Beyaz Diş'ten iyi bilemezdi.

Beyaz Diş işte böylece kendi türünün, yani insanın ateşiyle yumuşayan, ademin gücünün gölgesine sığınarak zayıflayan evcilleşmiş kurtların düşmanı olmuştu. Sert ve acımasızdı. Hamuru öyle şekillenmişti. Tüm köpekleri kan davalısı ilan etmişti. Ve davasını öylesine korkunç bir şekilde sürdürüyordu ki acımasız Boz Kunduz bile onun yırtıcılığına hayran kalmaktan kendini alamıyordu. Onun eşi benzeri bulunamayacağına yeminler ediyor, Beyaz Diş'in

köpekleri nasıl öldürdüğünün hikâyelerini dinleyen yabancı köylerin yerlileri de aynı yeminleri tekrarlıyordu.

Beyaz Diş beş yaşına yaklaştığında Boz Kunduz onu yine uzun bir yolculuğa çıkardı. Mackenzie boyunca, Rocky Dağları sırasınca, Porcupine Nehri'nden aşağı Yukon Nehri'ne kadar birçok köyün köpekleri arasında, Beyaz Diş'in yol açtığı yıkım uzun süre hatırlanacaktı. Kendi türünden intikam almaktan, onları kasıp kavurmaktan mest oluyordu. Hiçbir şeyden şüphelenmeyen sıradan köpeklerdi halbuki. Onun atikliğine, doğrudan üstlerine atılmasına ve herhangi bir uyarıda bulunmadan saldırmasına hazırlıklı değillerdi. Onun ne olduğunu, daha doğrusu şimşeğin çakması gibi boğaz kesen bir katil olduğunu bilmiyorlardı. Onlar kabarıp meydan okuyarak dayılanırlarken, bu tür ön hazırlıklarla hiç vakit kaybetmeyen Beyaz Diş çelik bir yay gibi anında eyleme geçip boğazlarına ulaşıyor ve daha ne olduklarını anlayamadan, büyük bir şaşkınlık içindeyken alıyordu zavallıların canlarını.

Bir kavga üstadı olmuştu. Çok tasarruflu savaşıyordu. Asla gücünü boşa harcamıyor, hiç itişip kakışmaya, boğuşmaya girmiyordu. Büyük bir hızla saldırıyor ve ıskalarsa da aynı hızla geri çekiliyordu. Kurtların göğüs göğüse dövüşten hoşlanmama huyu, olağanüstü ölçüde ona da geçmişti. Başka bir bedenle uzatılmış bir temas içinde olmaya katlanamıyordu. Tehlike kokuyordu bu; onu çıldırtıyordu. Açıkta, ayakları üzerinde, serbest ve yaşayan hiçbir şeyle temas etmez bir halde olmalıydı o. İçinde çınlayan Vahşi Hayat, bu şekilde gösteriyordu kendini. Bu duygusu, yavruluk günlerinden beri toplumdan dışlanmasıyla iyice belirginleşmişti. Herhangi bir temasta pusuda bekleyen şey, tehlikeydi. Canının ta içine, etine kemiğine kazınmış, en derinde yatan korkusuydu, temas etmek; tuzağa düşmekti.

Bunun sonucunda karşısına çıkan yabancı köpeklerin ona karşı hiçbir şansı olmuyordu. Onların dişlerinden

kaçınıyordu Beyaz Diş. Ya onları haklıyor ya da sıvışıyor, böylece her iki durumda da kendine dokundurtmuyordu. Tabii ki bunun istisnaları da olmuyor değildi. Üstüne atlayıp Beyaz Diş kaçana kadar cezasını veren kimi köpekler olmuştu. Hatta bir köpek dişlerini derinlemesine etine geçirmişti. Ama bunlar beklenmedik olaylardı. O kadar etkili bir savaşçı olmuştu ki büyük çoğunlukla tek bir çizik bile almadan kurtuluyordu dalaşlardan.

Sahip olduğu diğer bir üstünlük, zamanı ve mesafeyi doğru algılamasıydı. Gerçi bunu bilinçli olarak yapmıyordu. Böyle şeyleri hesaplamazdı. Kendiliğinden olurdu her şey. Gözleri doğru görüyor, sinirleri de bu bilgiyi beyne aynen taşıyordu. Vücudunu oluşturan parçalar, ortalama köpekten çok daha iyi bir uyum içindeydi birbirleriyle, daha akıcı ve daha büyük bir süreklilik içinde çalışıyorlardı. Zihin, kas ve sinir eşgüdümü açısından diğerlerinden iyi, hatta çok daha iyi bir konumdaydı. Gözleri bir eylemin hareketli görüntüsünü ulaştırdığı anda beyni, bilinçli bir çaba göstermeksizin, o eylemi sınırlayan mekânı ve eylemin tamamlanması için gereken zamanı biliyor oluyordu. Bir köpeğin üzerine atlamasından veya dişlerini kendine geçirmesinden bu şekilde kaçıyor ve hemen aynı anda kendi saldırısını yapacağı bölünemeyecek kadar küçük zaman parçasını, yine aynı şekilde saptıyordu. Beyin ve beden olarak, daha kusursuz bir mekanizması vardı. Gerçi bu konuda Beyaz Diş'i övmeye gerek de yoktu. Doğa ona, ortalama bir hayvana olduğundan çok daha cömert davranmıştı, o kadar.

Beyaz Diş o yaz Fort Yukon'a ulaştı. Boz Kunduz kışın sonlarına doğru Mackenzie ile Yukon nehirlerini ayıran su havzasını aşmış, bahar mevsimini de Rocky Dağları'nın batı eteklerinde avlanarak geçirmişti. Sonra Porcupine Nehri'ndeki buzun erimesini takiben kendine bir kano yapıp Kuzey Kutup Dairesi'nin hemen altında bu nehrin Yukon'la birleştiği yere kadar inmişti. Hudson Bay Com-

pany'nin eski kalesi buradaydı. Çokça yerli vardı; bir de bol yiyecek ve benzeri görülmedik bir coşku ve kargaşa. 1898 yazıydı ve binlerce altın arayıcısı Yukon'dan Dawson'a ve Klondike'a gidiyordu. Hedeflerine daha yüzlerce kilometre vardı. İçlerinde çoğu bir yıldır yoldaydı ve bu kadar uzak yerlere ulaşmak için hiç yoksa sekiz bin kilometre yol yapmamış olanı yoktu aralarında. Bazılarıysa dünyanın öbür ucundan gelmişti. Boz Kunduz burada durdu. Kulağına bir altına hücum lafı çalınmıştı. Elinde birkaç balya kürk, yine birkaç balya bağırsak ipliğiyle dikilmiş tek parmaklı eldiven ve yerli ayakkabısı mokasenler vardı. İyi bir kâr beklentisi olmasaydı bu kadar uzun bir yola çıkmazdı. Ve beklentisi, elde ettiği yanında solda sıfır kaldı. En çılgın hayallerinde bile yüzde yüzün üzerinde kâr ettiğini göremezken yüzde bin kazandı. Tabii o da hakiki bir yerli olarak ağır ağır ve özenle ticaret yapmak istiyordu ve elindekilerin hepsini elden çıkarmak için bütün yazla kışı orada geçirmesi gerekti.

Beyaz Diş hayatında beyaz adamı ilk kez Fort Yukon'da gördü. Bildiği yerlilere göre başka bir varlık, daha üstün bir tanrı ırkıydı onlar. Üstün güçlere sahip oldukları için onlardan etkilendi; tanrılıkları da o üstün güçlerindeydi zaten. Beyaz tanrıların daha güçlü olduklarını akıl süzgecinden geçirerek bulmuş veya bu konuda zihninde keskin genellemelere falan varmış değildi. Öylesine bir histen başka bir şey değildi ama güçlü bir histi bu. Yavruluğunda üstüne üstüne gelen insan yapımı o koca cüsseli çadırlar kudret göstergesi olarak onu nasıl etkilediyse koca koca kerestelerden yapılmış evlerden ve devasa kaleden de öylesine etkilenmişti şimdi. İşte güç buydu. Beyaz tanrılar, güçlüydü. Nesneler üzerinde, tanıdığı tanrılardan daha büyük bir egemenlik kurmuşlardı. Bildiği tanrılar arasında en güçlülerden olan Boz Kunduz, şimdi bu beyaz derili tanrılar karşısında çocuk tanrı gibi kalmıştı.

Elbette Beyaz Diş bunları sadece hissediyordu. Bilinciyle ulaşmamıştı bu sonuçlara. Hayvanlar düşünmekten ziyade hissederek hareket eder ve artık Beyaz Diş'in her hareketi, beyaz adamın daha üstün bir tanrı olduğu hissine dayanıyordu. İlkin onlardan büyük bir kuşku duydu. Bilmediği ne dehşetleri, korkuları vardı; tanımadığı ne acılar çektirebilirlerdi kim bilir... Büyük bir ilgiyle onları izliyor ve onlar tarafından fark edilmekten çok korkuyordu. İlk birkaç saat boyunca etrafta sinsi sinsi dolaşıp güvenli bir mesafeden onları izlemekten çok hoşnuttu. Sonra yanlarındaki köpeklere herhangi bir zararları dokunmadığını görünce yaklaştı.

Buna karşılık Beyaz Diş de beyazların çok ilgisini çekmişti. Kurda benzer görünümü hemen bakışları üzerine çekiyor, onu birbirlerine gösteriyorlardı. Bu parmakla gösterme hareketi Beyaz Diş'i savunma pozisyonuna sokuyor ve yaklaştıklarında diş gösterip geriliyordu. İçlerinden kimse elini onun üzerine koymayı başaramamış, bu da gayet iyi olmuştu.

Beyaz Diş çok geçmeden bu tanrılardan ancak birkaç tanesinin (bir düzineden fazla değildi) burada yaşadığını öğrendi. Her iki üç günde bir gemi (başka bir devasa güç göstergesi) kıyıya yanaşıp birkaç saat duruyordu. Beyaz adamlar bu gemilerle geliyor ya da tekrar o gemilere binip gidiyorlardı. Sanki sayılamayacak kadar çok beyaz adam vardı. Beyaz Diş daha ilk günlerinde hayatında gördüğü yerlilerden çok daha fazla beyaz adam gördü. Günler geçtikçe nehrin aşağısından gelmeye devam ediyor, orada duruyor ve sonra nehrin yukarısına doğru yollarına devam edip gözden kayboluyorlardı.

Beyaz tanrılar güçlü olmasına güçlüydüler ama köpeklerinde hiç iş yoktu. Beyaz Diş bunu, sahiplerinin yanında kıyıya inen o köpeklerle dövüşerek kısa sürede keşfetti. Hatalı şekillerde ve boyutlardaydılar. Bazıları kısa bacaklıyken (fazla kısa) bazıları uzun bacaklıydı (fazla uzun). Sağlam bir kürk yerine tüyleri vardı, bazısının o da yoktu. Ve hiçbiri dövüşmeyi bilmiyordu.

Türünün düşmanı olarak onlarla dövüşmek, Beyaz Diş'in uzmanlık alanıydı. O da bunu yerine getirdi ve kısa sürede onları küçük görmeye başladı. Yumuşak ve acizdiler, fazla ses çıkarıyorlar, etrafta acemi acemi dolaşıyor ve kendisinin kurnazlık ve maharetle yaptığı şeyi kaba kuvvetleriyle yapmaya çalışıyorlardı. Böğürerek üstüne saldırıyorlardı. Beyaz Diş sıçrayıp kenara kaçıyordu. Köpek, henüz başına ne geldiğini anlamadan Beyaz Diş omzundan vurup ayaklarını yerden keserek deviriyor ve boğaz numarasını yapıyordu.

Kimi zaman bu boğaz darbesi başarılı oluyor ve o darbeyi yiyen köpek toz toprak içine yuvarlanırken kenarda bekleyen yerli köpekler üzerine atılıp onu paramparça ediyorlardı. Beyaz Diş akıllıydı. Köpekleri öldürülen tanrıların buna çok kızdığını uzun zaman önce öğrenmişti. Beyaz adamlar da aynıydı. Bu yüzden bir köpeği yere devirip boğazına derin bir yara açtıktan sonra kenara kaçıp işi oradaki köpek sürüsünün, hem de gayet vahşi biçimde bitirmesinden memnun oluyordu. Bu durumda adamlar koşarak gelip bütün öfkelerini köpek sürüsünün üstüne kusarken Beyaz Diş de rahatça aradan sıyrılıyordu. Belli bir mesafeye çekiliyor ve taş, sopa, balta dahil her türlü silah, arkadaşlarının üzerine inerken onları izliyordu. Beyaz Diş, çok akıllıydı.

Arkadaşları da kendi açılarından akıllandılar. Beyaz Diş onlarla beraber daha da akıllandı. Eğlencelerini, bir gemi kıyıya ilk bağlandığında yaşayacaklarını öğrendiler. Yabancı köpeklerin ikisi üçü yere devrilip yok edildikten sonra beyaz adamlar kendi hayvanlarını ite kaka tekrar gemiye bindirip saldırganlardan intikamlarını almaya başlıyorlardı. Bir keresinde beyaz bir adam, seter cinsi av köpeğinin gözlerinin önünde paramparça edildiğini görünce silahını çekti. Birbiri ardı sıra altı el ateş etti ve sürüden altı köpeği ölü veya can çekişir halde bıraktı. Beyaz Diş'in bilincine derinlemesine işleyen başka bir kudret göstergesiydi bu.

Beyaz Diş, bütün bu olup bitenlerden keyif alıyordu. Kendi türünü seven bir hayvan değildi ve zarar görmeden ortalıktan çekilecek kadar da kurnazdı. Önceleri beyaz adamların köpeklerini öldürmek, onun için bir tür eğlenceydi. Bir süre sonra esas uğraşı haline geldi. Yapacağı başka bir iş yoktu çünkü. Boz Kunduz ticaret yapıyor, zenginleşmekle uğraşıyordu. Beyaz Diş de adı kötüye çıkmış yerli köpekler sürüsüyle birlikte iskelenin oralarda takılarak gemilerin gelmesini beklemeye başladı. Bir gemi gelince eğlence de başlıyordu. Birkaç dakika içinde beyaz adam bu sürprizin şaşkınlığını üzerinden atınca çete dağıtılıyordu. Eğlence bir sonraki geminin gelişine kadar sona eriyordu.

Beyaz Diş'in köpek çetesinin üyesi olduğu söylenemezdi. Aralarına karışmıyor, onlarla mesafesini koruyor, her zaman kendi başına hareket ediyor hatta onlardan biraz da korkuyordu. Doğru, onlarla birlikte çalışıyordu. Çete beklerken hangi yabancı köpekle dövüşeceğini belirliyordu. Sonra o köpeği yere deviriyor ve işi bitirmek üzere çete devreye giriyordu. Ve Beyaz Diş'in, bundan sonra oradan çekilerek öfkeden kudurmuş beyaz tanrıların verdiği cezayı çekme işini çeteye bıraktığı da aynı şekilde doğruydu.

Beyaz Diş'in yabancı köpeklerle kavga çıkarmak için fazla bir çaba harcamasına gerek kalmıyordu. Yapması gereken tek şey, yabancı köpekler gemiden indiğinde kendini göstermekti. Onu gördükleri anda üzerine saldırıyorlardı. İçgüdüleri böyleydi. Çünkü Vahşiydi o, bilinmeyendi; dehşetengiz ve daima tehdit edici olandı. Henüz tarihöncesi çağlarını yaşayan dünyada ateşin etrafındaki karanlıkları kolaçan ederek av kollayan Beyaz Diş'ken, korkuyla ateşin başına sinen, içinden çıkıp terk ve ihanet ettikleri Vahşi Hayattan korkmayı öğrenen ve yeni içgüdüler kazananlar ise onlardı. Nesiller ve nesiller boyunca Vahşi Hayattan duydukları bu korku onların doğalarına iyice yerleşmişti. Vahşi Hayat, asırlardır korku ve yok

etme demekti onlar için. Ve bütün bu zaman boyunca Vahşi Hayata ait şeyleri öldürmek için efendilerinden tam ruhsatlıydılar. Bunu yaparken hem kendilerini, hem de eşlik ettikleri tanrılarını koruyorlardı.

Böylece yumuşak güney ülkesinden yukarılara, Yukon kıyısına taze gelen ve borda tahtasından aşağı inen bu köpeklerin, Beyaz Diş'i görünce bir an önce üzerine atlayıp onu yok etmeye yönelik karşı konulmaz içgüdülerine boyun eğmekten başka şansları yoktu. Şehirlerde yetişmiş olabilirlerdi ama Vahşi Hayattan duydukları korku, aynı içgüdüsel korkuydu. Gözlerinin önünde, güneşin berrak ışığı altında duran ve kurda benzeyen bu yaratığı sadece kendi gözleriyle görmüyorlardı. Atalarının gözleriyle de görüyor, onlardan miras aldıkları hafızayla Beyaz Diş'in kurt olduğunu biliyor ve o kadim kan davasını hatırlıyorlardı.

Ve bütün bunlar, Beyaz Diş'in günlerinin eğlenceli geçmesine yarıyordu. Eğer görüntüsü yabancı köpekleri üzerine saldırtıyorsa, kendisi için iyi, onlar için kötü bir şeydi bu. Onlar Beyaz Diş'e meşru av gözüyle bakarken o da onlara meşru av gözüyle bakıyordu.

Gün ışığını ilk kez ücra bir inde görmüş, ilk savaşlarını kar tavuğuyla, gelincikle ve vaşakla yapmış olması boşuna değildi Beyaz Diş'in. Yavruluk günlerinin Lip-lip ile yavru köpekler sürüsünün eziyetleriyle geçmesi de boşuna değildi. Başka türlü olsaydı o da başka türlü olurdu. Lip-lip diye bir köpek olmasaydı, yavruluk dönemini diğer köpek yavrularıyla birlikte geçirip köpeklere daha çok benzeyerek ve köpeklerden daha çok hoşlanarak büyüyebilirdi. Boz Kunduz'da biraz sevgi ve şefkat olsaydı Beyaz Diş'in doğasının derinliklerindeki çeşitli iyi ve hoş özellikleri ortaya çıkarabilirdi. Ama öyle olmadı. Beyaz Diş'in hamuru, olduğu şey haline gelene kadar böyle biçimlendi; aksi ve yalnız, sevgisiz ve acımasız, bütün türünün düşmanı bir köpek.

II

Çılgın Tanrı

Fort Yukon'da az sayıda beyaz adam yaşıyordu. Bunlar, uzun süredir burada yaşayan insanlardı. Kendilerine Ekşi Mayalı[2] diyorlar ve kendilerini böyle adlandırmaktan gurur duyuyorlardı. Bölgede yeni olan diğer adamlar için hissettikleri tek şey küçümsemeydi. Gemilerden inip kıyıya ayak basanlardı, yeni gelenler. Onlara Çeçako[3] denirdi ve ne zaman bu ismi duysalar boyunları bükülür, cesaretleri kırılırdı. Çeçakolar ekmeklerini kabartma tozuyla yaparlardı. Ekşi Mayalılarla aralarındaki o incitici fark da buydu çünkü Ekşi Mayalılar, kabartma tozları olmadığı için hakikaten ekmeklerini yaparken maya olarak ekşi hamur kullanırlardı.

Neyse, konuyla hiç ilgisi yok bunların. Kaledeki adamlar yeni gelenleri küçümsüyor ve onların acı çektiğini görmekten zevk alıyorlardı. Özellikle de Beyaz Diş ile namlı çetesinin yeni gelenlerin köpeklerine verdikleri zarardan

---

2 Sourdough: Bir dönem altın arayıcılarının ve madencilerin çok kullandığı, kolay ekmek pişirilmesini sağlayan, mayalık ekşi hamurun ("sour": ekşi, "dough": hamur) adı. Bu isim, yeni gelenlerden önce bölgede bulunan kıdemli ve deneyimli altın madencilerini ifade etmek için kullanılan bir söz haline gelmiş. -ç.n.

3 Yerli dilinde "yeni gelen" anlamında kullanılan sözcük. -ç.n.

ayrı bir zevk duyuyorlardı. Bir gemi yanaştığında kimse kıyıya inip eğlenceyi seyretmeyi ihmal etmezdi. Beyaz Diş'in oynadığı usta işi vahşi rolün kıymetini bilerek fırsatı anında değerlendiren yerli köpekler kadar, insanlar da dört gözle bekliyordu gösteriyi.

Hele aralarında biri vardı ki, özel zevk alırdı bu oyundan. Geminin ilk düdüğüyle birlikte koşarak gelir ve son dövüş bitip Beyaz Diş ile çete dağıldıktan sonra yüzünde büyük bir üzüntü ve kederle, ayaklarını sürüye sürüye kaleye dönerdi. Yumuşak bir Güney Toprakları köpeği, sürünün dişleri arasında ölüm feryadı atarken kimi zaman bu adamın kendini tutamayıp havalara sıçrayarak heyecan ve mutluluktan çığlık çığlığa bağırdığı bile olurdu. Ve o keskin, haris gözleri, hep Beyaz Diş'in üzerindeydi.

Bu adama kalenin diğer sakinleri, "Güzel" derlerdi. Adını kimse bilmez ve genellikle bölgede, Güzel Smith olarak tanınırdı. Adı böyleydi ama güzel dışında her şey denebilirdi ona. Onun bu ismi alması, tezatlığı nedeniyleydi. Feci çirkin biriydi. Doğa ona çok cimri davranmıştı. Öncelikle ufak tefek bir adamdı. Bu yetersiz bedenin üzerine bir de en az onun kadar küçük ve yetersiz kafa oturtulmuştu. Kafasının tepesi, iğnenin ucuna benzetilebilirdi. Esasen "Güzel" ismini almadan önce, çocukluğunda ona "İğnekafa" denilirdi.

Kafasının tepesi, arkadan belli bir eğimle doğrudan boynuna iniyor, önde ise keskin bir açıyla düşük ve fazlasıyla geniş bir alınla birleşiyordu. Doğa, alnından başlayarak, cimriliğinden pişman olmuşçasına Güzel Smith'in bütün organlarını müsrif bir elle dağıtmıştı. Kocaman gözleri ve o gözlerin arasında, iki koca göz sığacak bir açıklık vardı. Yüzü, vücudunun diğer kısımlarına göre olağanüstü büyüktü. En lüzumlu bölgeyi iyice açığa çıkarmak için Doğa ona devasa bir fırlak çene vermişti. Geniş, ağır ve dışarı çıkıktı; göğsünün üzerine düşmüş sanılacak kadar aşağıda duru-

yordu. Çenesinin bu görüntüsünün, böylesi büyük bir yükü gereğince taşıyamayan ince boynunun dik duramaması yüzünden meydana gelmesi de ihtimal dahilindedir.

Onda yırtıcı bir azim olduğu izlenimi uyandıran da işte bu çeneydi. Ama eksik bir şeyler vardı. Belki mesele eksiklik değil, fazlalıktı. Belki de çenesi fazla büyüktü. Ne olursa olsun, bu yanlış bir izlenimdi. Çünkü Güzel Smith, dört bir yanda tabansızların en beteri, sümüklü korkakların en zayıfı olarak bilinirdi. Onu anlatmayı, dişlerinin büyük ve sarı olduğunu ve diğer insanlarınkinden daha iri olan iki köpek dişinin, gerçek köpeklerin dişleri gibi ince ve sıkı dudaklarının arasından göründüğünü belirterek tamamlayalım. Gözleri, sanki Doğa Ananın pigmenti kalmamış, onun yerine elinde ne renk kaldıysa onları birbirine katmış gibi sarı ve bulanıktı. Seyrek, düzensiz uzamış, rüzgârdan uçuşan kumların orada burada kümelenmesine benzer şekilde demet demet kafasından çıkan saçları ve yüzünden fışkıran kılları da aynı renkti; çamurlu ve kirli sarıydı onlar da.

Kısacası Güzel Smith gaddar bir hilkat garibesiydi ve bunun suçlusu başkaydı. Kendisinin bir sorumluğu yoktu bunda. Hamuru öyle yoğrulmuştu. Kaledekilere yemek pişirir, bulaşıkları yıkar ve her türlü angaryayı o yapardı. Kimse onu hor görmezdi. Tersine herkes en genel insani anlamda, yani yaratılırken çok haksız davranılmış bir yaratığa nasıl hoşgörü gösterilirse, öyle yumuşak davranırdı. Ama bir yandan da korkarlardı ondan. Onun korkakça bir öfkesi sırasında, sırtlarından kurşun yemekten veya zehir katılmış kahve içmekten çekinirlerdi. Ama birinin yemek pişirmesi gerekiyordu ve kusuru ne olursa olsun, Güzel Smith bunu yapabiliyordu.

İşte Beyaz Diş'e bakıp yırtıcı cesaret ve hünerine hayranlık duyan, ona sahip olmak isteyen adam, böyle biriydi. İlkin ona yaklaşmaya çalıştı. Beyaz Diş, önce görmezden geldi. Yaklaşımlar giderek ısrarcı olmaya başlayınca diş

gösterip hırladı ve geri çekilip uzaklaştı. Sevmemişti bu adamı. Onun hakkındaki duygusu kötüydü. İçindeki şeytanlığı hissetmiş, uzattığı elden ve yumuşak sesle yaptığı konuşmalardan korkmuştu. Tüm bunlar nedeniyle de o adamdan nefret etmişti.

Basit varlıklar, iyi ve kötüyü basit bir şekilde anlar. Rahatlık ve doyum sağlayan, acı çekmeyi engelleyen her şey, iyidir. Bu yüzden de iyi, hoşa gider. Rahatsızlık, tehdit ve acı getirebilecek her şey ise kötüdür ve nefret edilir ondan. Beyaz Diş'in, Güzel Smith hakkındaki duygusu, kötüydü. O adamın çarpık bedeninden ve sapkın zihninden, sanki sıtma yayan bataklıkların buğusu gibi gizemli yollarla, sağlıksız bir şey yayılıyordu. Beyaz Diş sadece aklıyla ve beş duyusuyla değil, daha uzak ve meçhul duyularıyla da bu adamın uğursuz ve şer olduğunu, can yakabileceğini, yani kötü olduğunu ve ondan nefret etmenin gayet akıllıca olacağını seziyordu.

Güzel Smith onu ilk ziyarete geldiğinde Beyaz Diş, Boz Kunduz'un kampındaydı. Daha o uzaktayken adımlarının çıkardığı ürkek sesten kimin geldiğini anlamış ve hemen tüyleri kabarmaya başlamıştı. Kendini bırakmış, büyük bir rahatlık içinde yatarken çabucak ayağa kalktı ve adam yanlarına varırken, tam bir kurt gibi sessizce kampın öbür ucuna gitti. Ne söylediğini duymuyordu ama Boz Kunduz'la konuştuğunu görüyordu bulunduğu yerden. Bir keresinde adam parmağıyla onu işaret ettiğinde Beyaz Diş, sanki o parmak en az on beş metre ötede değil de hemen başının üzerindeymiş gibi hırlayarak cevap verdi. Adam çok güldü buna. Beyaz Diş ise koruyucu ormana sığındı. Toprağın üzerinde sessizce süzülerek giderken olanları görmek için kafasını o yöne çevirmişti.

Boz Kunduz, köpeğini satmayı reddetti. Ticaretten zengin olmuştu ve hiçbir şeye ihtiyacı yoktu. Ayrıca Beyaz Diş değerli bir hayvandı, sahip olduğu en güçlü kızak köpeği ve en iyi liderdi. Üstelik ne Mackenzie'de, ne de

tüm Yukon'da bir benzeri daha yoktu. Dövüşebiliyordu. İnsanların sivrisinek öldürdüğü gibi kolayca öldürebiliyordu diğer köpekleri. (Bu laf üzerine Güzel Smith'in gözleri aydınlandı, istekli diliyle ince dudaklarını yaladı.) Hayır, Beyaz Diş, hiçbir fiyata satılık değildi.

Ancak Güzel Smith yerlileri iyi tanıyordu. Boz Kunduz'un kampına sık sık geliyor ve her zaman paltosunun altına gizlenmiş siyah veya benzer renkli bir şişe oluyordu. Viskinin en büyük güçlerinden biri, insanda şiddetli bir istek uyandırmasıydı. Boz Kunduz'da da uyandı o istek. Ateş içindeki iç organları ve alev gibi yanan midesi o yakıcı sıvıdan giderek daha, daha çok içmek için yanıp kavrulurken aynı olağandışı uyarıcı nedeniyle iyice çarpıklaşmış beyni ise içkiyi elde etmek için artık her şeyi yapmasına izin veriyordu. Kürkleri, eldivenleri ve mokasenlerini satarak kazandığı paralar erimeye başlamıştı. Parası giderek daha hızlı eriyip cüzdanı boşaldıkça Boz Kunduz'un da asabı bozuluyordu.

Sonunda parası da, malları da, sinirleri de tamamen tükendi. Onu bütünüyle ele geçiren ve ayık kafayla aldığı her nefeste biraz daha büyüyen bir susuzluk dışında, hiçbir şeyi kalmadı. İşte o zaman Güzel Smith, Beyaz Diş'in satışı konusunu tekrar konuştu. Ama bu kez onu dolarlarla değil, şişelerle almak istiyordu ve Boz Kunduz'un asıl duymak istediği şey de buydu.

Son lafı, "Yakala ve al git, tamamdır," oldu.

Şişeler el değiştirdi. İki gün sonra Güzel Smith'in Boz Kunduz'a ettiği laf, "Köpeği sen yakala," idi.

Bir gece Beyaz Diş sessizce kampa girdi ve memnuniyetle oh çekerek yere çöktü. O korkunç beyaz tanrı orada değildi. Günlerdir ona el sürmek arzusunu giderek daha ısrarlı biçimde ortaya koyuyor ve Beyaz Diş'i kamptan kaçmak zorunda bırakıyordu. O ısrarcı ellerden ne gibi kötülükler gelebileceğini bilemiyordu. Bildiği tek şey, o ellerden şu ya

da bu şekilde bir kötülük göreceğiydi ve en iyisi, onlardan uzak durmaktı.

Boz Kunduz sarhoş sarhoş yanına gelip boynuna deriden bir kayış bağladığı sırada daha yere yeni uzanmıştı. Boz Kunduz Beyaz Diş'in yanına oturdu, kayışın ucu elindeydi. Öteki elindeyse zaman zaman gurk gurk sesleri eşliğinde kafasına diktiği bir şişe vardı.

Yere basan ayaklarının yakaladığı titreşimlerden, yaklaşanın kim olduğunu anlayana kadar bir saat böylece oturdular. Boz Kunduz aptal aptal kafasını sallarken, yaklaşanı ilk tanıyan Beyaz Diş'in tüyleri kabarmıştı. Sahibinin elindeki kayışı yumuşakça çekmeye çalıştı ama gevşemiş parmaklar bir anda sıkılaştı ve Boz Kunduz ayağa kalktı.

Güzel Smith uzun adımlarla kampı geçip Beyaz Diş'in önüne kadar geldi ve durdu. Beyaz Diş bu korku nesnesine hafiften hırlıyor, ellerinin hangi konumda olduğunu dikkatle izliyordu. Bir el ileri uzanıp kafasına doğru alçalmaya başladı. O yumuşak sesi hafif asabi ve haşin bir tona büründü. El alçalmaya devam ederken Beyaz Diş de giderek daha çok yere sindi, kötü niyetli gözlerle onu izlerken nefesinin sıklaşmasıyla birlikte iyice kısa aralıklarla çıkmaya başlayan hırlaması da en yüksek noktasına ulaştı. Sonunda, bir yılan gibi hamle ederek dişleriyle eli kaptı. Ama el hızla geri çekilince arasında bir şey kalmadığı için keskin bir sesle birbirine çarptı dişler. Güzel Smith korkmuş ve kızmıştı. Boz Kunduz, Beyaz Diş'in başına bir yumruk indirdi. O da büzülerek saygılı bir itaat içinde yere yattı.

Beyaz Diş'in kuşkulu gözleri bütün hareketleri izliyordu. Güzel Smith'in gidip kısa ve kalın bir sopayla geldiğini gördü. Sonra deri kayışın ucu, Boz Kunduz tarafından ona teslim edildi. Güzel Smith yürümeye başladı. Kayış iyice gerilmişti. Beyaz Diş direniyordu. Boz Kunduz, kalkıp yürüsün diye sağdan ve soldan birer yumruk indirdi. İtaat etti ama bu sefer de kendini sürüklemeye çalışan yabancının üzerine

atıldı. Güzel Smith kenara kaçmadı. Bu hamleyi bekliyordu. Sopanın ustaca darbesiyle Beyaz Diş'in hamlesini yolun ortasında durdurup ezilmiş bir halde onu yere fırlattı. Boz Kunduz gülerek başıyla bu vuruşu onayladı. Güzel Smith kayışı tekrar sıkıladı ve Beyaz Diş sürünerek ve sendeleyerek, sersemlemiş vaziyette ayağa kalktı.

İkinci kez atlamadı Güzel Smith'in üzerine. Sopanın darbesi, beyaz tanrının bu işi iyi bildiğine onu inandırmaya yetmişti ve Beyaz Diş, kaçınılmaz olanla savaşmayacak kadar akıllıydı. Böylece suratı asık, kuyruğu bacaklarının arasında, ama usul usul hırlayarak, Güzel Smith'in peşine düştü. Bu arada Güzel Smith'in gözü de onun üzerindeydi ve sopa daima vurmaya hazır halde elinde bekliyordu.

Kaleye varınca Güzel Smith onu güzelce bağladıktan sonra gidip yattı. Beyaz Diş bir saat kadar bekledi. Sonra dişleriyle kayışı kemirmeye başladı. On saniye sonra serbestti. Dişleriyle çalışırken hiç vakit kaybetmemişti. En ufak bir yeri boşa kemirmemişti. Kayış, sanki bıçakla çalışılmış gibi çok temiz kesilmişti. Beyaz Diş, homurdanıp tüylerini kabartarak kaleye baktı. Sonra da dönüp Boz Kunduz'un kampına rahat bir koşu tutturdu. Bu yabancı ve korkunç tanrıya herhangi bir bağlılık duymuyordu. Boz Kunduz'a teslim olmuştu ve hâlâ ona ait görüyordu kendini.

Geçen sefer ne olduysa, yine aynısı yaşandı; tek farkla. Boz Kunduz onu tekrar kayışla bağlayıp sabah Güzel Smith'e teslim etti. Fark da buradaydı. Güzel Smith onu dövdü. Sıkıca bağlanmış haldeki Beyaz Diş boş yere öfkeden kudurmaktan ve dayağa katlanmaktan başka bir şey yapamıyordu. Hem sopa, hem de kamçıyla dövüyordu onu. Beyaz Diş, bütün hayatındaki en kötü dayağı yedi o gün. Boz Kunduz'un yavruyken ona attığı dayak, bunun yanında hafif kalırdı.

Güzel Smith ise yaptığından hoşlanmıştı. Zevk almıştı hatta. Kurbanının halinden şeytani bir haz alıyor, sopa ve

kamçıyla vurduğu Beyaz Diş'in acı haykırışlarını ya da aciz hırlama ve böğürtülerini dinlerken gözleri ruhsuz bir ateşle aydınlanıyordu. Çünkü Güzel Smith'te korkakların zalimliği vardı. Kendisine lafla veya yumruğuyla meydan okuyanların karşısında el etek öperek salya sümük ağlayıp sızlanır, bunun intikamınıysa kendinden zayıf yaratıklardan alırdı. Bütün canlılar gücü sever; Güzel Smith de bunun istisnası değildi. Kendi türü içinde güç gösterme imkânı bulamayınca kendinden zayıf yaratıkların tepesine binip içindeki hıncı bu şekilde çıkarıyordu. Ama Güzel Smith, kendi kendini yaratmış değildi, bu yüzden de ona bir suç yüklenemezdi. Dünyaya çarpık çurpuk bir beden ve zalim bir zekâyla gelmişti. Onun hamurunu oluşturan şeyler bunlardı ve dünya bu hamuru hiç de nezaketle yoğurmamıştı.

Beyaz Diş, neden dövüldüğünü biliyordu. Boz Kunduz kayışı boynuna dolayıp ucunu Güzel Smith'in eline verdiğinde, onunla gitmesinin tanrısının isteği olduğunu biliyordu. Güzel Smith onu kalenin dışında bağlı bıraktığında, isteğinin orada kalması olduğunu da biliyordu. Yani her iki tanrının iradesini kırmıştı ve bunun sonucunda da cezasını çekiyordu. Geçmişte sahipleri değişen köpekler görmüş, kaçakların da aynı kendisi gibi dayak yediğine tanık olmuştu. Akıllı bir köpekti ama doğasında akıldan daha büyük güçler vardı onun. Bu güçlerden biri, sadakatti. Boz Kunduz'u sevmemesine ve iradesine kızmasına rağmen, yine de ona sadıktı. Buna engel olamıyordu. Bu sadakat, onun mayasını oluşturan hamurun niteliklerindendi. Kendi türüne özgü bir şeydi bu, onun türünü diğer bütün türlerden ayıran ve kurt ile yabani köpeğin özgür doğadan gelip insanın yoldaşı olmasına imkân veren şey, işte bu nitelikti.

Dayaktan sonra Beyaz Diş sürüklenerek kaleye götürüldü. Bu sefer Güzel Smith onu bir sırıkla bağladı. Bir tanrı öyle kolayca bırakılamazdı ve Beyaz Diş için de aynı şey geçerliydi. Onun tanrısı Boz Kunduz'du ve Boz Kunduz'un

isteğine karşın Beyaz Diş yapışmış, bırakmıyordu onu. Boz Kunduz'un ihanetinin ve onu yüzüstü bırakmasının Beyaz Diş üzerinde bir etkisi olmamıştı. Bedenini ve ruhunu Boz Kunduz'a tamamen karşılıksız vermişti. Beyaz Diş açısından bakınca, hiçbir koşul, hiçbir itiraz kaydı bulunmuyordu ve o bağ öyle kolayca kopmuyordu.

Böylece gece vakti kaledeki herkes uykudayken Beyaz Diş dişleriyle kendisini tutan sırığın üzerinde çalışmaya başladı. Sırık sağlam ve kuruydu, ayrıca boynuna öyle yakın bağlanmıştı ki dişlerini güçbela değdirebiliyordu. Kaslarının en ağır ve acılı çabası sonucunda boynunu iyice geriye büktü ve sırığın ucunu dişlerinin arasına alıp zar zor tutarak saatlerce süren sonsuz bir sabırla kemirmeyi başardı. Bu, köpeklerin yapabileceği bir şey değildi. Eşi benzeri görülmemişti böyle bir olayın. Ama Beyaz Diş yapmıştı işte; sırığın ucu boynundan sarkmış halde, sabahın erken saatlerinde koşarak kaleden uzaklaştı.

Akıllı bir köpekti. Sadece akıllı olsaydı, o ana kadar iki kere ihanetine uğradığı Boz Kunduz'a gitmezdi. Onda bir de sadakat vardı ve üçüncü kez ihanete uğramak için yine geri döndü. Boz Kunduz'un boynuna kayışı dolamasına yine izin verdi ve Güzel Smith yine onu almak üzere geldi. Bu kez geçen seferkinden de beter dayak yedi.

Beyaz adam kamçısını kullanırken Boz Kunduz duyarsızca bakıyordu. Korumadı Beyaz Diş'i. Artık onun köpeği değildi. Dayak bittiğinde Beyaz Diş ayakta duramıyordu. Yumuşak bir Güney Toprakları köpeği bu dayaktan ölürdü ama Beyaz Diş ölmedi. Onun hayat okulu sertse, o da sert malzemeden yapılmıştı. Mükemmel bir dayanma gücü vardı. Büyük bir güçle sımsıkı sarılmıştı hayata. Vaziyeti ayakta duramayacak kadar kötüydü. Kendini sürükleyecek kadar bile güç bulamayınca Güzel Smith yarım saat kadar beklemek zorunda kaldı. Ama sonra, körleşmiş ve serseme dönmüş halde onun peşinden kaleye döndü.

Bu kez onu, dişlerinin tüm çabasını boşa çıkartan zincirle bağladılar. Zinciri ağaca çivilendiği yerden sökmek için sürekli ileri atılarak boşuna uğraşıp durdu. Birkaç gün sonra Boz Kunduz, ayılmış ve iflas etmiş vaziyette, Mackenzie'ye doğru Porcupine üzerinden uzun yolculuğuna çıktı. Beyaz Diş ise yarı deli ve tamamen zalim bir adamın malı olarak Yukon'da kaldı. Bir köpek çılgınlığı ne kadar idrak edebilir? Beyaz Diş'e göre Güzel Smith, korkunç da olsa, hakiki bir tanrıydı. En iyi ihtimalle çılgın bir tanrıydı ama Beyaz Diş, çılgınlık konusunda bir şey bilmiyordu. Bildiği tek şey, yeni efendisinin iradesine itaat etmesi ve onun tüm heves ve kaprislerine boyun eğmesi gerektiğiydi.

III

Nefretin Saltanatı

Çılgın tanrının eğitimi altında Beyaz Diş, tam bir zebaniye dönüştü. Kalenin arkasındaki bir ağılda zincirlenmiş halde tutuluyor ve yine aynı yerde Güzel Smith tarafından küçük işkencelerle rahatsız edilerek azdırılıyordu. Adam Beyaz Diş'in kahkahaya karşı ne kadar hassas olduğunu çoktan fark etmiş, ona acı veren numaralar yaptıktan sonra kahkahayla gülmeyi ihmal etmiyordu. Büyük bir şamatayla patlattığı hakaret dolu kahkahasıyla gülerken bir yandan da alaycı parmağını Beyaz Diş'e uzatıyordu. Böylesi anlarda Beyaz Diş'in aklı başından gidiyor ve öyle bir öfkeye kapılıyordu ki Güzel Smith'ten daha deli oluyordu.

Eskiden Beyaz Diş, gözünü ne kadar kan bürümüş de olsa, sadece kendi türünün düşmanıydı. Şimdiyse her zamankinden daha yırtıcı ve artık her şeyin düşmanıydı. Öylesine işkence görmüştü ki körlemesine ve en ufak bir mantık parıltısı göstermeden nefret ediyordu. Kendisini bağlayan zincirden, ağılın parmaklıklarının arasından kendisine bakanlardan, o adamların yanında dolaşıp bu çaresiz vaziyetinde ona kötü kötü hırlayan köpeklerden nefret ediyordu. İçine konduğu ağılın tahtalarından bile

nefret ediyordu. Ve hepsinden önce, sonra ve fazla, Güzel Smith'ten nefret ediyordu.

Öte yandan Güzel Smith'in Beyaz Diş'e yaptıklarının belli bir amacı vardı. Bir gün çok sayıda adam ağılın önünde toplandı. Güzel Smith, elinde sopayla içeri girip Beyaz Diş'in boynundaki zinciri çıkardı. Sahibi tekrar dışarı çıktığında Beyaz Diş serbest kaldı ve dışarıdaki adamların üzerine atlayabileceği bir gedik bulmak için ağılın duvarlarına saldırdı. Muhteşem ve korkunçtu. Boyu 1,5 metre, omuz yüksekliği 75 santimdi ve o boyutlardaki bir kurttan çok daha ağırdı. Annesinden, köpeklerin daha ağır olan iç yapısını miras almıştı, bu yüzden de vücudunda dirhem yağ ve fazla et olmadığı halde 45 kilodan fazla çekiyordu. Ve bu kiloların hepsi de kas, kemik ve sinirdi; en iyi haldeki savaşan etti.

Ağılın kapısı tekrar açılıyordu. Beyaz Diş duraksadı. Alışılmadık bir şey oluyordu. Bekledi. Kapı iyice açıldı. İçeri dev gibi bir köpek itilip arkasından gürültüyle kapatıldı. Beyaz Diş, daha önce böyle bir köpek görmemişti (bu mastif denilen iri bir çoban köpeği türüydü) ama boyu ve korkutucu görüntüsü, onu yıldırmadı. Karşısında hıncını çıkarabileceği, tahta veya demir olmayan bir şey vardı. Dişlerini parlatarak sıçradı ve mastifin boynunun yan tarafını yardı. Köpek, başını sallayıp boğuk bir sesle hırlayarak Beyaz Diş'e saldırdı. Ama Beyaz Diş, orada, burada, her yerdeydi; bir o yandan kaçıyor, bir bu yandan sıvışıyor ve daima atlayıp dişlerini geçirecek bir fırsat buluyor, sonra da herhangi bir yara almadan, tam zamanında kaçıyordu.

Dışarıdaki adamlar bağırıp alkışlarken Güzel Smith heyecandan kendinden geçmiş halde, şeytani bir zevk alarak Beyaz Diş'in sunduğu bu kesme ve parçalama gösterisini izliyordu. En baştan beri mastifin hiç şansı yoktu. Çok hantal ve yavaştı. Sonunda Güzel Smith, Beyaz Diş'i sopayla vurarak geriletirken mastifin sahibi de onu sürükleyerek dışarı çıkardı. Sonra da bahisler ödendi ve paralar Güzel Smith'in avcunda şıngırdadı.

Artık Beyaz Diş, ağılının etrafında adamların toplanmasını iple çeker olmuştu. Çünkü bu dövüş demekti ve içindeki canlılığı ortaya koyması için kendisine lütfedilen tek fırsat buydu. İşkence görüyor, nefret etmesi için kışkırtılıyor ve karşısına çıkacak kadar güçlü olduğuna sahibinin karar verdiği başka bir köpekle karşılaşması dışında bu nefretini kusup rahatlayamayacağı şekilde zincire vuruluyordu. Güzel Smith ondaki gücü gayet iyi tahmin etmişti çünkü kazanan daima o oluyordu. Bir gün art arda üç köpek saldılar üzerine. Başka bir gün Vahşi Doğadan yeni yakalanmış yetişkin bir kurt itildi ağılın kapısından içeri. Yine başka bir gün, aynı anda iki köpek çıkardılar karşısına. En vahşi dalaş bu oldu ve iki köpeği de öldürdü ama bunu yaparken neredeyse kendisi de canından oluyordu.

O yılın güzünde ilk kar düşüp henüz tam donmamış, yumuşak buz parçaları nehirlerde akarken Güzel Smith Yukon'dan Dawson'a giden bir buharlı gemide kendisine ve Beyaz Diş'e yer ayırttı. Beyaz Diş, bölgede büyük ün kazanmıştı. Savaşan Kurt ismiyle her yerde tanınıyor ve geminin güvertesindeki kafesinin etrafı, her zaman meraklı adamlarca çevriliyordu. Ya öfkelenip hırlıyor ya da sakince yatıp buz gibi bir nefret içinde dikkatle inceliyordu onları. Neden nefret etmesindi ki? Bu soruyu hiç sormadı kendine? Sadece nefret etmeyi biliyor ve nefretin tutkusuyla kendini kaybediyordu. Hayat, onun için bir cehenneme dönüşmüştü. İnsanların eline düşüp küçücük kafeslere kapatılmak için yaratılmamıştı. Ama karşılaştığı muamele tam da buydu. İnsanlar ona bakıyor, parmaklıkların arasından değneklerle dürtüyor, sonra da kahkahalarla gülüyorlardı yüzüne.

Onun hamurunu yoğurup Doğanın düşündüğünden çok daha acımasız bir şey haline gelmesini sağlayan, bu ortamdı, bu adamlardı. Ama Doğa, ona esneklik de vermişti. Başka bir hayvan bu koşullarda ölür veya cesareti kırılırdı ama o şartlara ayak uydurup yaşadı ve bunun bedeli ruhunun

ölmesi olmadı. Bir ihtimal baş zebani ve baş işkenceci Güzel Smith onun ruhunu öldürebilirdi ama henüz bunu başaracağına dair bir ipucu görünmüyordu.

Güzel Smith'in içinde bir iblis varsa Beyaz Diş'in içinde de başka bir iblis vardı ve bu iki iblis birbirine karşı bitmek bilmez bir kin besliyordu. Eskiden Beyaz Diş eli sopalı adam karşısında sinmek ve ona itaat etmek gibi bir bilgeliğe sahipti ama artık bu bilgelik de terk etmişti onu. Güzel Smith'in sadece görüntüsü bile öfke nöbetlerine kapılmasına yetiyordu. Birbirlerine yaklaştıklarında ve Beyaz Diş onun sopasını yiyerek geri çekilmek zorunda kaldığında kükrüyor, hırlıyor, dişlerini gösteriyordu. Son gürlemesi onun elinden asla alınamayacaktı. Ne kadar kötü dayak yerse yesin son olarak hep onun gürlemesi duyuluyor, Güzel Smith pes edip yanından ayrılırken Beyaz Diş muzaffer gürlemesiyle onu izliyor ya da nefretini böğürerek kafesin parmaklıklarına atıyordu kendini.

Gemi Dawson'a vardığında Beyaz Diş kıyıya çıktı. Yine kafesinde ve etrafı meraklı adamlarla sarılmış olarak göz önünde yaşıyordu. Savaşan Kurt adıyla sergileniyordu ve ancak elli sentlik altın tozu verenler görebiliyordu onu. Hiç dinlenemiyordu. Biraz uyumak için yatsa, hemen keskin bir değnekle dürtüp paralarının karşılığını almak istiyordu izleyiciler. Sergiyi daha ilginç kılmak için çoğu zaman öfkeli olmasını sağlıyorlardı. Ama bundan da kötüsü, yaşadığı atmosferdi. Büyük vahşi hayvanların en korkuncu olarak görülüyor ve bu duygu, parmaklıkların arasından ona da geçiyordu. Adamlardan gelen her bir laf, her bir sakıngan hareket onu da etkileyerek korkunç yırtıcılığını daha da artırıyor, vahşiliğini iyice alevlendiriyordu. Bunun ancak tek bir sonucu olabilirdi, o da yırtıcılığının kendi kendini besleyip daha da büyümesi. Bu da hamurunun esnekliğinin ve ortamın baskısıyla yoğrulma kapasitesinin bir başka göstergesiydi.

Sergilenmek dışında profesyonel dövüşler de yapan bir hayvandı Beyaz Diş. Düzenli olmayan aralıklarla, ne zaman bir dövüş düzenlenebildiyse kafesinden çıkarılıp kasabadan birkaç kilometre uzaktaki ormana götürülüyordu. Atlı polisin müdahalesine maruz kalmamak için genellikle geceleri oluyordu bu. Birkaç saatlik beklemenin ardından gün ışıyınca izleyiciler ve dövüşeceği köpek geliyordu. Bu şekilde bütün boyutlardaki ve bütün cinslerdeki köpeklerle dövüşmüştü. Burası vahşi bir yerdi, insanları vahşiydi ve dövüşler genellikle ölümüne yapılıyordu.

Beyaz Diş dövüşmeye devam ettiğinden anlaşıldığı üzere, belli ki ölenler, diğer köpeklerdi. Yenilgi nedir bilmiyordu. Lip-lip'le ve yavru köpek sürüsüyle savaşarak aldığı ilk eğitim, burada işine çok yarıyordu. Dünyaya sıkı sıkıya yapışmasını sağlayan bir azim ve kararlılığı vardı. Hiçbir köpek ayaklarını yerden kesemiyordu. Kurt melezi bütün köpek cinslerinin en yaygın numarası, doğrudan veya beklenmedik bir dönüşle hızla rakibinin üzerine saldırıp omzuna bindirerek onu devirmekti. Mackenzie tazıları, Eskimo ve Labrador köpekleri, haskiler, Malemut köpekleri, hepsi aynı numarayı denediler ama başaramadılar. Ayakları asla yerden kesilmeyen köpek olarak tanınıyordu. Adamlar bunu birbirine anlatıp her seferinde bu kez devrilecek mi diye seyretmeye geliyor ve Beyaz Diş onları her zaman hayal kırıklığına uğratıyordu.

Bir de Beyaz Diş'in şimşek hızı vardı. Ölümüne dövüştüğü rakipleri karşısında inanılmaz bir üstünlük sağlıyordu kendisine. Kavgada ne kadar tecrübeli olursa olsun hiçbir köpek, onun kadar süratli hareket eden bir rakibin karşısına çıkmamıştı. Dikkate alınması gereken bir özelliği de saldırısının beklenmedik anda gelmesiydi. Ortalama bir köpek hırlama, tüylerini kabartma, gürleme gibi kavganın ön hazırlıklarını yapmaya alışmıştı ve o ortalama köpek daha dövüşe başlayamadan veya gafletten uyanmadan ayakları

yerden kesilerek işi bitiriliyordu. Bu o kadar sık olmuştu ki artık diğer köpekler hazırlıklarını bitirip dövüşe hazır hale gelene, hatta ilk saldırıyı yapana kadar Beyaz Diş'i tutmak gibi bir âdet geliştirmişlerdi.

Öte yandan Beyaz Diş'in üstünlüklerinin en faydalısı, tecrübesiydi. Karşısına çıkan köpeklerin hepsinden çok daha iyi biliyordu dövüşmeyi. Onlardan daha çok dövüşmüş, daha çok oyunu nasıl karşılayacağını öğrenmiş ve daha çok numara biriktirmişti. Öte yandan kendi asıl yöntemininse artık geliştirilecek pek bir tarafı kalmamıştı.

Zaman içinde giderek daha az dövüşe çıktı. Adamlar onun eşitini bulma konusunda umutsuzluğa düşmüşlerdi ve Güzel Smith karşısına kurtları çıkarmak zorunda kalıyordu. Sırf bu amaç için yerliler tarafından tuzağa düşürülüp yakalanan bu hayvanlarla Beyaz Diş arasındaki dövüşün kalabalık izleyici çekmesi garantiydi. Bir keresinde karşısına yetişkin bir dişi vaşak çıkardıklarında bu kez Beyaz Diş, hayatta kalmak için dövüştü. Vaşağın hızı kendisiyle bir, yırtıcılığı eşitti ve Beyaz Diş sadece dişleriyle savaşırken, vaşak bir de kıvrık ve keskin pençeleriyle dövüşüyordu.

Vaşaktan sonra Beyaz Diş için artık dövüşler bitmişti. Onunla savaşacak bir hayvan yoktu. En azından dövüşmek için onun karşısına çıkmaya değer görülen bir hayvan yoktu. Bu yüzden de baharda Tim Keenan adlı kumarbaz şehre ayak basana kadar sadece sergilendi. Keenan'ın yanında, Klondike'a gelen ilk buldog vardı. Bu köpekle Beyaz Diş'in karşılaşması kaçınılmazdı ve bir hafta boyunca kasabanın belli başlı merkezlerindeki ana sohbet konusu, beklenen bu dövüş oldu.

IV

Boğazına Yapışan Ölüm

Güzel Smith, boynundaki zinciri çıkarıp geri çekildi.

Beyaz Diş hemen saldırmadı. Kulakları ileri doğru dikilmiş, teyakkuz halinde ve büyük bir ilgiyle karşısındaki o tuhaf hayvanı inceleyerek durdu. Daha önce hiç böyle bir köpek görmemişti. Tim Keenan buldogu ileri iterken fısıldadı: "Saldır." Hayvan kısa, bodur, hantal adımlarla dairenin ortasına doğru paytak paytak yürüdü. Sonra durup gözlerini kırpıştıra kırpıştıra Beyaz Diş'e baktı.

Kalabalıktan, "Saldır ona, Cherokee!", "Mahvet onu, Cherokee!", "Ye şu köpeği!" diye çığlıklar yükseliyordu.

Ama Cherokee, dövüşmeye ilgi göstermiyormuş gibi duruyordu. Başını çevirip bağıran adamlara bakarken sevecenlikle kısa kuyruğunu sallıyordu. Korkmuyordu, tembeldi sadece. Ayrıca karşısındaki köpekle dövüşmesi isteniyor gibi gelmemişti ona. Bu tür bir köpekle dövüşmeye alışık değildi, karşısına esas dövüşeceği köpeği çıkarmalarını bekliyordu.

Tim Keenan dairenin içine girip Cherokee'nin üzerine eğildi ve omzunun iki yanından kıllarını ters yönüne ovarak hafif hareketlerle ileri doğru sıvazlamaya başladı. Bu okşamalar ne yapması gerektiğini söylüyordu ona ve etkisi tahrik ediciydi. Cherokee usulca, boğazının en derinlerinden

gelen bir homurtuyla hırlamaya başladı. Hırlamaların ritmi, adamın ellerinin hareketleriyle uyum içindeydi. Hayvanın homurtusu ellerin okşama hareketinin son noktaya gelmesiyle yükseliyor ve bir sonraki sıvazlamayla birlikte yeniden başlayana kadar geri çekiliyordu. Ritmi hareketlerin bitişi veriyor, ellerin hareketi ansızın kesildiğinde hırlama da aniden yükseliyordu.

Bu durum Beyaz Diş üzerinde de etkili oldu. Boynundaki ve omuzlarındaki kıllar dikilmeye başladı. Tim Keenan, köpeğini ileri doğru son kez dürterek geri çekildi. Cherokee'yi ileri iten güç sona erdiği için artık kendi iradesiyle, çarpık bacaklarıyla ve çevik koşusuyla ilerliyordu hayvan. Beyaz Diş o anda vurdu. İrkilmeyle karışık bir hayranlık çığlığı yükseldi kalabalıktan. Aradaki mesafeyi bir anda aşmış ve bir köpekten çok kedi gibi yaklaşmıştı rakibine. Ve yine aynı kedi çevikliğiyle ısırıp geri kaçtı.

Buldogun kulağı kesilmiş, kanı kalın boynuna akıyordu. Hiç bozuntuya vermedi, hırlamadı bile, dönüp Beyaz Diş'in peşine takıldı. İki tarafın da sergilediği tutum, birinin hızıyla ötekinin metaneti, izleyenlerin taraf tutma ruhunu canlandırmıştı; yeni bahislere giriyor veya bahislerin miktarını artırıyorlardı. Beyaz Diş tekrar tekrar saldırdı; kesiyor, biçiyor, yarıyor ve yara almadan geri kaçıyordu ancak tuhaf rakibi, fazla acele etmeden ama yavaş da davranmadan, belli bir amaç ve kararlılıkla, bir tür işadamı ciddiyetiyle onu izliyordu. Kullandığı yöntemin bir hedefi vardı; yapmak istediği bir şey vardı ve onu bundan hiçbir şey alıkoyamazdı.

Bütün tavır ve tutumları, bütün hareketleri bu hedefe yönelikti. Beyaz Diş'in kafasını karıştırdı bu. Hiç böyle bir köpek görmemişti. Kendini koruyacak kıllardan yoksundu. Yumuşaktı ve kolayca kan çıkıyordu vücudundan. Kendi türünden köpeklerde genellikle olduğu gibi, Beyaz Diş'in dişlerini engelleyecek kalın bir kürk tabakası da yoktu üzerinde. Onu ısırdığı her seferinde dişleri teslim olmuş

yumuşak etin içine kolayca batıyor, hayvan kendini savunabilir gibi görünmüyordu. Kafasını karıştıran bir başka şey de şimdiye dek dövüştüğü bütün köpeklerde alıştığının tersine, bu köpek hiç çığlık atmıyordu. Bir gurlama, bir de domuzlar gibi homurdanma dışında hayvan başına ne gelirse sessizce katlanıyordu. Ve Beyaz Diş'i takibinden asla vazgeçmiyordu.

Öte yandan Cherokee hiç de yavaş değildi. Büyük bir çeviklikle sağa, sola dönüyor, kendi etrafında turluyordu ama döndüğü hiçbir yerde Beyaz Diş'i bulamıyordu. Onun da kafası karışmıştı. Şimdiye kadar bu şekilde yaklaşamadığı bir köpekle hiç dövüşmemişti. Aslında bütün dövüşlerde köpekler karşılıklı olarak birbirlerine yaklaşmak isterlerdi. Ama şimdi karşısında hep belli bir mesafeyi koruyan, bu arada da sürekli olarak bir orada, bir burada, her yerde dans ederek ansızın kaçan bir köpek vardı. Dişlerini kendisine geçirdiği an bırakıp ok gibi fırlayarak hemen yanından uzaklaşan bir köpek.

Beyaz Diş rakibinin yumuşak boğazına ulaşamamıştı. Buldog, bunun için fazla kısa boyluydu. Bir de ona ek koruma sağlayan koca çenesi vardı. Beyaz Diş atılıp hızla vuruyor ve kaçıyor, Cherokee'nin yaraları artıyordu. Boynunun ve başının iki yanı da kötü parçalanmıştı. Feci kanıyor ama hareketlerinin uyumunun bozulduğuna dair bir işaret vermiyordu. Rakibini takibe gönülsüzce devam ediyordu. Yalnızca kafasının karıştığı bir an takibini durdurdu, kendisini izleyen adamlara gözlerini kırpıştırarak baktı ve dövüşe devam konusundaki isteğinin göstergesi olarak ağaç köküne benzer kuyruğunu salladı.

Beyaz Diş o anda üzerine atlayıp kulağının kalan parçasını da yararak kaçtı. Küçük bir kızgınlık belirtisiyle birlikte Cherooke tekrar takibe başladı. Beyaz Diş'in çizdiği dairenin içinde koşarken ölümcül kancasını onun boğazına takmaya çalıştı. Buldog rakibinin boğazını kıl payıyla kaçı-

rırken Beyaz Diş'in aldatıcı bir hareketle ansızın ters istikamete dönüp tehlikeden uzaklaşması övgü dolu çığlıklara neden oldu.

Zaman geçiyordu. Beyaz Diş hâlâ dans ediyor, şaşırtıcı hareketlerde bulunup aniden kenara kaçıyor, bu arada rakibinin üzerine atlayıp yaraladıktan sonra tehlikesiz bölgeye sıçrıyordu. Buldog ise amansız bir kesinlikle onun peşindeki zorlu takibine devam ediyordu. Er ya da geç hedefine ulaşacak ve savaşı kazandıracak kancayı rakibinin boğazına takacaktı. O ana kadar da gördüğü bütün eza ve cefaya katlanıyordu. Kulakları yoluk yoluk olmuş, boynu ve omuzları en az yirmi yerden delinmişti; dudakları bile kesilmiş, kanıyordu. Bu yaraların hepsini de tahmin ve savunma gücünü aşan şimşek gibi hızlı ısırıklardan almıştı.

Beyaz Diş, zaman zaman Cherokee'yi yere devirmeye çalışmıştı ama aralarındaki boy farkı çok büyüktü. Cherokee bodurdu, yere fazla yakındı. Beyaz Diş, numarasını birçok kere denedi. Sonra hızlı şaşırtma hareketleri ve ters istikamete dönüşler sırasında bir fırsat yakaladı. Cherokee kendi etrafında daha yavaş döndüğü için başı öbür tarafa dönük halde buldu onu. Omzu açığa çıkmıştı. Beyaz Diş yüklendi ama kendi omzu rakibinin omzundan çok yüksekteydi ve bütün gücüyle ona bindirdiği için aldığı hızla rakibinin üzerinden aştı. Dövüş tarihinde ilk kez insanlar Beyaz Diş'in ayaklarının yerden kesildiğini gördüler. Havada yarım takla attı. Ayakları üzerine inmek için kediler gibi vücudunu havada çevirmeseydi, yere sırtüstü düşecekti. Yine de yanlamasına düştü yere. Bir sonraki an tekrar ayakları üzerindeydi ama o sırada Cherokee'nin dişleri, Beyaz Diş'in boğazına geçivermişti.

Tam tutamamıştı Cherokee, boğazın alt tarafından, göğsüne yakın bir yerden yakalamıştı ama orayı bırakmadı. Beyaz Diş ayağa kalktığı anda deli gibi koşarak boğazına asılan buldogu üzerinden atmaya çalıştı. Bu yapışan, kendi-

sini bırakmayan ağırlık onu çılgına çevirmişti. Hareketlerini engelliyor, özgürlüğünü kısıtlıyordu. Tıpkı tuzağa yakalanmak gibiydi, tüm içgüdüleriyle kızıyor, isyan ediyordu ona. Çılgın bir isyandı bu. Nereden bakılırsa bakılsın birkaç dakika boyunca tam anlamıyla delirmişti. İçindeki temel güdü, kontrolünü ele geçirmişti. Bedeninin varoluş iradesi kabarmış ve her şeyi yutmuştu. Sadece ve sadece bedeninin hayat tutkusuydu artık onun egemeni. Bütün zekâsı yok olmuştu. Sanki beyin diye bir şey yoktu vücudunda. Bedeninin, varolmak ve hareket etmek, sonucu ne olursa olsun hamle etmek, ne zarar verirse versin devinime devam etmek şeklindeki kör ihtirası, mantığını alaşağı etmişti çünkü hareket, varoluşunun dışavurumuydu onun.

Daire üzerine daireler çizdi, kendi etrafında turlar attı, istikametinin tersi yönlere, sonra onun da tersi yanlara döndü, hep boğazında sürüklenen o 25 kiloluk ağırlıktan kurtulmak için. Buldog ise kancasını orada tutmak dışında pek bir şey yapmıyordu. Bazen, ama çok ender anlarda ayaklarını yere basabiliyor ve o anı Beyaz Diş'teki yerini sağlamlaştırmada kullanıyordu. Hemen ardından ayakları yine yerden kesiliyor ve Beyaz Diş'in fırdolanarak yaptığı çılgın girdaplarda onun ardından sürükleniyordu. Cherokee, kendini içgüdüleriyle tanımlayan bir köpekti. Rakibine o şekilde yapışarak doğru şeyi yaptığını biliyor, hissettiği tatmin duygusuyla bahtiyarlıktan ürperiyordu. İşte o anlarda gözlerini bile kapatıyor, yara alıp incinebileceğine bakmadan, bedeninin o şekilde oradan oraya savrulmasına ses çıkarmıyordu. Önemli olan bu değildi. Önemli olan kancasıydı ve o kancayı oradan indirtmedi.

Beyaz Diş, yorgunluktan tükenince durdu ancak. Elinden hiçbir şey gelmiyor ve bunu anlayamıyordu. Dövüş hayatında böyle bir şey asla olmamıştı. Dövüştüğü köpekler böyle dövüşmezdi. Onlarla hep ısır-parçala-kaç, ısır-parçala-kaç olurdu. Böğrünün üzerine yere çöktü. Nefes nefese

kalmıştı. Hâlâ onu bırakmamış olan Cherokee onu iterek tamamen yanlamasına yere uzanmasını sağlamaya çalışıyordu. Beyaz Diş buna direniyor ve rakibinin dişlerinin tuttuğu yeri bırakıp çiğnercesine tekrar sıkarak kancasının yerini yavaşça değiştirdiğini fark ediyordu. Her çiğneme hareketiyle dişler boğazına daha da yaklaşıyordu. Buldogun yöntemi, elindekini tutup fırsat çıktığında durumunu iyileştirmeye çalışmaktı. Beyaz Diş öyle dururken aradığı fırsat çıkmıştı. Beyaz Diş mücadele ederken, Cherokee elindekini tutmakla yetinmekten memnundu.

Cherokee'nin şişkin boynu, Beyaz Diş'in dişlerinin erişebileceği tek noktaydı onun vücudunda. Boynun omuzla birleştiği yerden dişleriyle yakaladı ama çiğneyerek dövüşme yöntemini bilmiyordu ve ayrıca çenesi de buna uygun değildi. Gelişigüzel ve düzensiz bir şekilde dişleriyle kesip parçaladı. Sonra pozisyonlarındaki bir değişiklik yüzünden bunu da yapamaz hale geldi. Buldog onu sırtüstü yere yuvarlamayı başarmış ve boğazına yapışmış halde, üstüne çıkmıştı. Beyaz Diş, vücudunun alt kısmını kediler gibi eğip ayaklarıyla üzerindeki rakibinin karnına ulaşarak uzun ve yırtıcı pençelerle deşmeye başladı. Cherokee, Beyaz Diş'in boğazını bırakmadan hızla yer değiştirerek onun üzerinden çekilip doğru bir açıya gelmeseydi, barsakları dışarı çıkabilirdi.

Bu dişlerden kurtuluş yoktu. Kaderin kendisi gibiydi, o kadar insafsız ve değiştirilemez... Yavaş yavaş şahdamarına yaklaşıyordu. Beyaz Diş'i ölümden koruyan tek şey olarak boynunun esnek derisi ve o deriyi kaplayan kalın kürkü kalmıştı. Deri ve kürk, Cherokee'nin ağzında kabarık bir rulo olmuştu ve artık dişlerini neredeyse sadece onlar engelliyordu. Ama en ufak bir fırsat çıktığında, dirhem dirhem ilerleyerek o esnek derinin ve kürkün daha çoğunu ağzına alıyordu. Sonuç olarak da Beyaz Diş'in nefesini giderek daha çok kesiyordu. Anlar geçip gittikçe Beyaz Diş giderek

daha zor, çok daha zor nefes alabiliyordu.

Dövüş bitmiş gibiydi. Cherokee'yi destekleyenler neşelenmişler, tuhaf bahisler atıyorlardı ortaya. Beyaz Diş'in destekçileriyse, suskunlaşmış, önerilen bire on, bire yirmi bahisleri reddediyorlardı. Bire elli bahse girecek kadar gözükara, bir kişi çıktı sadece. O da Güzel Smith'ti. Ringin içine girerek parmağını Beyaz Diş'e uzattı. Sonra da alaycı ve küçümseyen bir kahkaha atmaya başladı. Kahkahası, istenen sonucu yarattı. Beyaz Diş, öfkeden kudurmuştu. Kalan son gücünü kullanıp ayağa kalktı. Ringin içinde daireler çizerek mücadele ederken 25 kiloluk düşmanının boğazında yine sürüklendiğini görünce, kızgınlığı paniğe dönüştü. Basit ve temel hayatta kalma güdüsü yine ona egemen oldu ve aklı yine bedeninin yaşama iradesi karşısında uçup gitti. Dönüp durarak, düşüp kalkarak, hatta arka ayakları üzerinde oturup düşmanını yerden yükseğe kaldırarak boğazına yapışmış ölümü oradan silkip atmak için mücadele etti boşuna.

Sonunda tükenmiş halde sırtüstü düştü. Buldog ise dişlerini atardamara daha da yaklaştırıp kürkle kaplı etin daha büyük bir kısmını çiğneyerek ve Beyaz Diş'i her zamankinden fazla nefessiz bırakarak en uygun yeri buldu. Alkışlar, kazanan köpeğeydi; "Cherokee!", "Cherokee!" diye bağırıyordu çok kişi. Cherokee ise ağaç köküne benzer kuyruğunu zaferle sallayıp karşılık veriyordu. Ama bu tezahürat dikkatini hiç dağıtmadı. Kuyruğuyla koca çenesi aynı duyguları paylaşmıyordu. Kuyruk zaferle sallanabilirdi ama çene, Beyaz Diş'in boğazındaki korkunç kancayı bırakmadı.

İzleyicilerin arasındaki hareketlenme, tam o anlarda oldu. Bir yerlerden çıngırak sesleri geldi. Köpek sürücüsünün bağırışları işitildi. Güzel Smith dışında herkes kaygıyla etrafına baktı, içlerindeki polis korkusu güçlüydü. Ama gördüler ki yoldan, üstelik aşağıdan değil yukarıdan, köpekleri ve kızaklarıyla iki adam koşarak geliyordu sade-

ce. Belli ki, maden aramak için çıktıkları yolculuktan dönmüş, dere yatağından aşağı iniyorlardı. Kalabalığı görünce köpeklerini durdurup yaklaştılar ve bu heyecana neyin sebep olduğunu anlamak için insanların arasına karıştılar. Köpek sürücüsü bıyıklıydı. Ötekiyse daha uzun ve düzgün tıraşlı, gençten biriydi, buz gibi havada koşmaktan dolayı kızarmış, cildi gül rengine dönmüştü.

Beyaz Diş, artık mücadeleyi bırakmıştı. Gerçi düzensiz ve istikrarsız bir şekilde direniş gösterdiği olmuyor değildi ama artık bir hedefi yoktu. Çok az nefes alabiliyor ve alabildiği bu azıcık hava, rakibinin dişlerinin amansız baskısı altında giderek daha da azalıyordu. Buldog dişlerini ilk kez boğazından çok aşağı bir noktaya, göğsüne yakın bir yere geçirmiş olmasaydı kürk zırhına karşın boğazındaki atardamar şimdiye dek çoktan parçalanmış olurdu. İlk kaptığı yeri yavaş yavaş yukarı doğru çıkarmak, Cherokee'nin çok vaktini almış ve bu sırada ağzı kıllarla ve derilerle dolmuştu.

Bu arada içindeki hudutsuz zalimlik, giderek beynine doğru yükselip şu kadarcık bir sağduyusu varsa bile onu da yok ederek Güzel Smith'e egemen olmaktaydı. Beyaz Diş'in gözlerinin fersizleşip donuklaştığını görünce, artık dövüşün bittiğini kesin olarak anladı. İşte kafayı o anda sıyırdı. Beyaz Diş'in üzerine atlayıp vahşice tekmelemeye başladı. Kalabalığın arasından yuhlayanlar, bağırarak kınayanlar oldu ama hepsi o kadar. Bütün bunlar olup biter ve Güzel Smith, Beyaz Diş'i tekmelemeye devam ederken, kalabalığın içinde bir hareketlenme başladı. Uzun boylu yabancı kibarca yol isteme zahmetine girmeksizin, omuzlarıyla insanları sağa sola yararak ilerliyordu. Ringe ulaştığında Güzel Smith de yeni bir tekme atmak üzereydi. Bütün ağırlığını bir ayağına vermişti. İstikrarsız bir denge durumundaydı. Tam o anda yabancının yumruğu bütün kuvvetiyle yüzüne indi. Güzel Smith'in yerdeki sol bacağı da yerden kesildi, bütün vücuduyla birlikte uçuşa geçerek havada dönüp sırtüstü karların üzerine düştü. Yabancı kalabalığa döndü.

"Sizi korkaklar, sizi canavarlar!" diye bağırdı.

Öfke içindeydi, makul bir öfke. Kalabalığa bakarken gri gözleri madeni bir renk alıyor, çelik ışıltısıyla parıldıyordu. Ayağa kalkan Güzel Smith burnunu çeke çeke, sinmiş bir vaziyette ona doğru geldi. Ama yabancı bunu anlamamıştı. Onun ne kadar aşağılık bir korkak olduğunu bilmediğinden dövüşmek için üzerine yürüdüğünü sandı. Bu yüzden de, "Seni canavar!" diye bağırarak yüzüne ikinci bir yumruk çakıp tekrar sırtüstü yere devirdi. Güzel Smith bu kez kendisi için en güvenli şeyin düştüğü yerde yatmak olduğuna karar verince kalkmak için herhangi bir girişimde bulunmadı.

Yabancı, ringe kadar peşinden gelmiş köpek sürücüsüne, "Matt, gel de bir el at şuna," dedi.

İki adam köpeklerin üzerine eğildiler. Matt, Beyaz Diş'i tutarak Cherokee'nin dişleri biraz gevşeyince çekmek üzere konum aldı. Genç adam, buldogun çenelerini sıkıca kavrayarak dişlerini gevşetmeye çalıştı. Boşunaydı. Bütün gücüyle hayvanın çenelerine asılıp çekerken, her nefes verişinde de haykırmaktan geri durmuyordu, "Canavar herifler!"

Kalabalık şöyle bir dalgalanıp huzursuzlandı, eğlencelerinin bu şekilde bozulmasına karşı homurdanmaya başlayanlar oldu ama yabancı yaptığı işten başını kaldırıp alev gibi gözleriyle onlara bakınca herkes sustu.

Sonunda "Lanet olası canavarlar!" diye patladı ve tekrar dikkatini elindeki işe yoğunlaştırdı.

Matt, "Hiç yararı yok Bay Scott, o çeneleri ayıramazsın," dedi nihayet.

İkisi de durup köpekleri incelemeye başladılar.

Matt, "Fazla kanamamış" diye neticeyi açıkladı, "daha her şey bitmiş değil."

"Ama her an bitebilir," diye cevap verdi Scott. "Bak işte, görüyorsun değil mi! Biraz daha yaklaştı atardamara."

Genç adamın Beyaz Diş hakkındaki heyecanı ve kaygısı artıyordu. Chrekoee'nin kafasına defalarca ve acunasızca

vurdu. Ama köpek dişlerini gevşetmiyordu. Kısa kuyruğunu sallayarak kendisine neden vurulduğunu anladığını gösteriyordu ama yaptığı işi haklı görüyor ve kancasını bırakmamakla görevini yaptığını düşünüyordu.

Scott umarsız halde kalabalığa dönüp, "Kimse yardım etmeyecek mi?" diye sordu.

Ama kimse yardım etmek istemedi. Tersine herkes alaycı bir şekilde tezahüratta bulunarak yerli yersiz tavsiye yağmuruna tuttu.

Matt ise, "Dişlerinin arasına bir şey sokmamız lazım," önerisinde bulundu.

Beriki kalçasından sallanan kılıfına uzanıp tabancasını çekti ve namlusunu buldogun dişlerinin arasına sokmaya çalıştı. Namluyu dişlerin arasına soktu ve kilitlenmiş dişlerle çeliğin sürtünmesinin gıcırtısı açıkça duyuluncaya kadar güçle itekledi. İkisi de dizlerinin üzerine çökmüş, köpeklere eğilmişlerdi. Tim Keenan ringe girdi. Scott'un arkasında durup omzuna dokunarak hayra yorulmayacak bir sesle şöyle dedi:

"Sakın dişlerini kırma yabancı."

Scott onu, "O zaman omzunu kırmam gerekir," diye tersleyerek tabancanın namlusunu iteklemeye devam etti.

Kumarbaz, daha da kötü bir sesle, "Dişlerini kırma diyorum sana," diye bir önceki lafını tekrarladı.

Niyeti blöf yapmaksa, hiç işe yaramamıştı. Scott uğraşısından geri durmadı ama buz gibi bakışlarını ona döndürüp sordu:

"Senin köpeğin mi?"

Kumarbaz homurdanarak onayladı.

"O zaman gel buraya da gevşet şu hayvanın dişlerini."

Öteki rahatsız edici bir yavaşlıkla konuşuyordu: "Bak yabancı, sana söylemekte abes görmüyorum, ben bile buna bir çözüm bulamadım. Nasıl yapılır bilmem."

"O zaman çekil başımdan," cevabını aldı, "ve beni rahatsız etme. İşim var."

Tim Keenan başında durmaya devam etmesine karşın Scott bir daha ona dikkat etmedi. Tabancanın namlusunu çenenin bir tarafından sokmayı başarmıştı ve şimdi de öteki taraftan çıkarmaya uğraşıyordu. Bunu da başardıktan sonra dikkatle ve nazikçe kanırtarak çeneyi azar azar gevşetirken Matt de Beyaz Diş'in iyice çiğnenmiş boynunu azar azar çekiyordu.

Scott'ın Cherokee'nin sahibine kesin emri, "Köpeğini almaya hazır ol," idi.

Kumarbaz itaatkâr biçimde eğilip köpeğini sıkıca tuttu.

Scott, "Şimdi!" diye bağırarak son kez kanırttı.

Köpekler birbirinden ayrılırken buldog bütün gücüyle direniyordu.

Scott, "Uzaklaştır şu köpeği," diye emredince Tim Keenan, Cherokee'yi kalabalığın içine doğru sürükleyerek götürdü.

Beyaz Diş birkaç kere ayağa dikilmeye kalkıştı. Bir keresinde ayaklarının üzerinde durabildi ama bacakları henüz onu tutabilecek kadar güçlü değildi ve yavaşça karların üzerine çöktü. Gözleri yarı kapalıydı ve feri sönmüştü, buz gibi bakıyordu. Çenesi kapanmıyordu, gevşek ve savruk haldeki dili dişlerinin arasından dışarı fırlamıştı. Her şeyiyle boğularak öldürülmüş bir köpek gibi duruyordu. Matt dikkatle onu inceledi.

"Neredeyse tamamen tükenmiş," diye sonucu açıkladı, "ama düzgün nefes alıyor."

Güzel Smith ayağa kalkıp Beyaz Diş'e bakmak üzere yanlarına geldi.

Scott, "Matt, iyi bir kızak köpeği ne kadar eder?" diye sordu.

Hâlâ dizleri üzerinde Beyaz Diş'in üzerine eğilmiş duran köpek sürücüsü bir süre hesap yaptı.

"Üç yüz dolar," diye cevap verdi.

Scott bu sefer ayağının ucuyla hafifçe Beyaz Diş'i dürterek, "Peki ya bunun kadar çiğnenmişi ne kadar eder?" diye sordu.

Köpek sürücüsünün takdiri, "Yarısı," oldu.

Scott bunun üzerine Güzel Smith'e döndü.

"Duydun mu Bay Canavar? Şimdi köpeğini senden satın alıyorum ve sana da yüz elli dolar veriyorum."

Cüzdanını açıp saydığı paraları çıkardı.

Güzel Smith teklif edilen paraya dokunmayı reddederek ellerini arkasına çekti.

"Satmıyorum," dedi.

Ötekiyse, "Hayır efendim, satıyorsun," diye işlemi kesinleştirdi. "Çünkü ben alıyorum. İşte paran. Köpek artık benimdir."

Elleri hâlâ arkasında duran Güzel Smith, geri çekildi.

Scott ise üzerine doğru atlayıp yumruğunu kaldırdı. Güzel Smith korkudan yere çömeldi.

Bu arada, "Benim de haklarım var," diye sızlanıyordu.

Bu cevabın cevabı, "O köpeğe sahip olarak haklarının tazminatını önceden almışsın zaten," oldu. "Şu parayı alıyor musun, almıyor musun? Bak yoksa tekrar sana vurmak zorunda kalacağım."

Güzel Smith korkaklıktan kaynaklanan bir canıtezlikle, "Tamam, tamam," dedi. "Parayı alıyorum ama itirazımdan vazgeçmiş değilim," diye de ekledi. "Bu köpek bir darphane. Burada soygun yapılıyor bana. Her insanın bazı hakları vardır."

Scott, "Doğrudur," diyerek parayı ona verdi. "Her insanın bazı hakları vardır. Ama sen insan değilsin. Sen bir canavarsın."

Güzel Smith, "Hele bir Dawson'a varayım da gör," diyerek tehdit etti onu. "Kanun benden yana."

"Dawson'a vardığında ağzını bir kez bile açarsan oraları sana dar ederim. Anladın mı?"

Güzel Smith, cevaplamak yerine homurdandı.

Öteki, beklenmedik bir şiddetle "Anladın mı dedim?" diye gürledi.

Güzel Smith iyice büzüldü. Homurdanarak "Evet," diye onayladı.

"Evet ne?"

Beriki "Evet efendim," derken köpek gibi hırladı.

Kalabalıktan biri, "Şuna bakın! Köpekler gibi ısıracak!" diye bağırınca ortalık nahoş kahkahalarla doldu.

Scott, Güzel Smith'e arkasını dönüp Beyaz Diş'le ilgilenen köpek sürücüsünün yardımına koştu.

Adamlardan bazıları oradan ayrılıyorlardı. Bazılarıysa gruplar halinde durmuş, onları izleyip aralarında konuşuyorlardı. Tim Keenan bu gruplardan birine katıldı.

"Kim bu herif?" diye sordu.

Biri, "Weedon Scott," diye cevapladı.

Kumarbaz bu sefer, "Weedon Scott denen lanet de kim peki?" diye sordu.

"Kabiliyetli madencilerden biri. Hep kodamanlarla takılır. Başının belaya girmesini istemiyorsan ondan uzak durman iyi olur, sana diyeceğim bu. Yetkililerle arası iyidir. Hele o Altın Komiseri, bunun en iyi adamıdır."

Kumarbazın yorumuysa, "Ben de zaten önemli biri olduğunu anlamıştım," oldu. "Baştan beri niye böyle davrandım sanıyorsunuz..."

V

Boyun Eğmez

Weedon Scott, "Hiç faydası yok," dedi.

Kulübesinin merdivenine oturmuş, kendisi gibi umutsuzlukla omuzlarını silken köpek sürücüsüne bakıyordu.

İkisi de kızak köpeklerinin üzerine atılmak için sonuna kadar gerdiği zincirinin ucunda tüylerini kabartıp bütün şiddetiyle hırlayıp duran Beyaz Diş'e baktılar. Kızak köpekleri, Matt'ten çeşitli dersler alınca ki söz konusu dersler kısa ve kalın bir sopa yardımıyla verilmişti, Beyaz Diş'i rahat bırakmayı öğrenmişler ve ancak o zaman belli bir uzaklıkta yatarak onun varlığını göz ardı etmeye başlamışlardı.

Weedon Scott, "Bu bir kurt ve evcilleşmemiş," diye vardığı sonucu açıkladı.

Matt ise, "Dur bakalım, bunun böyle olduğunu bilmiyorum," diye itiraz etti. "Belki de içinde tahmin ettiğimizden çok daha fazla köpeklik vardır. Emin olduğum tek şey var ve bunu kabul etmek zorundayız."

Sonra durup gizli bir şeye işaret edermişçesine başını Mousehide Dağı'na doğru salladı.

Scott hemen, "Bildiğin bir şey varsa ağzından kerpetenle almayalım," dedikten sonra belli bir süre bekledi. "Dökül bakalım, neymiş."

Köpek sürücüsü başparmağıyla arkasındaki Beyaz Diş'i işaret etti.

"İster köpek olsun, ister kurt bir şey değişmez. Evcilleşmiş bu."

"Hadi canım!"

"Evet, öyle. Hatta koşuma bile sokmuşlar. Şuraya iyice baksana. Göğsündeki şu boydan boya izleri görüyor musun?"

"Haklısın Matt. Demek Güzel Smith onu almadan önce kızak köpeğiymiş."

"Ve tekrar kızağa çekilmemesi için hiçbir sebep yok."

Scott, hevesle, "Hakikaten böyle mi düşünüyorsun?" diye sordu ama hemen sonra başını olmaz anlamında sallayarak, "İki haftadır bizimle birlikte ve gördüğümüz tek şey, şu anda her zamankinden çok daha yabani olduğu."

Matt, "Ona bir şans ver," tavsiyesinde bulundu. "Bir süreliğine serbest bırak."

Beriki ona kuşkucu gözlerle bakıyordu.

"Tabii," diye devam etti Matt, "daha önce de bunu denediğini biliyorum ama o zaman eline sopanı almamıştın".

"Bir de sen dene o halde."

Köpek sürücüsü sopasını eline alıp zincirine bağlı duran Beyaz Diş'e doğru gitti. Kafesteki bir aslan, eğiticisinin kırbacını nasıl izlerse Beyaz Diş de sopayı öyle izliyordu.

Matt, "Görüyor musun, gözleri sopanın üzerinde," dedi. "Bu iyiye işaret. Hiç de aptal değil. Demek elimde bu sopa olduğu sürece bana bir şey yapmayacak. Öyle salakça bir çılgınlığı da yok, kesin."

Adamın eli boynuna yaklaştıkça Beyaz Diş tüylerini kabartarak hırladı ve yere çömeldi. Bir yandan yaklaşan ele bakarken bir yandan da tehdit edici biçimde tepesinde duran öteki eldeki sopayı gözetim altında tutmaya çalışıyordu. Matt zincirin ucunu Beyaz Diş'in tasmasından çıkarıp geriledi.

Beyaz Diş, özgür olduğunu güçlükle hissedebildi. Güzel Smith'in eline geçeli aylar olmuştu ve bütün bu zaman zarfında köpeklerle dövüşmesi için serbest bırakılması dışında böylesi bir özgürlük anı hatırlamıyordu. Dövüş biter bitmez de tekrar hapsedilirdi.

Şimdi bu özgürlüğü ne yapacağını bilemiyordu. Kim bilir tanrılar ona daha ne tür yeni şeytanlıklar hazırlıyordu. Büyük bir ihtiyatla, her an saldırıya uğramaya hazır olarak yavaşça yürüdü. Ne yapacağını bilemedi, öylesine emsalsiz bir durumdu. Kendisini izleyen iki tanrıdan uzak durmak gibi bir önlem alarak dikkatle kulübenin köşesine doğru yürüdü. Hiçbir şey olmamıştı. Kafasının karıştığı açıkça görülüyordu, tekrar geri geldi ve üç-dört metre uzakta durarak niyetlerini anlamak istercesine iki adama baktı.

Yeni sahibi, "Kaçmayacak mı?" diye sordu.

Matt omuz silkti. "Bu kumarı oynayacağız artık. Bunu öğrenmenin tek yolu bu."

Scott şefkatle, "Zavallı şeytan," diye mırıldandı. "İhtiyacı olan tek şey insanca muamele," diyerek dönüp kulübeye girdi.

Çıktığında elinde bir parça et vardı. Beyaz Diş'e doğru attı. Beyaz Diş bir sıçramayla etten kaçarak belli bir mesafeden kuşkuyla onu inceledi.

Matt, "Hayır Major!" diye bağırarak uyardı ama geç kalmıştı.

Major, etin üzerine atladı. Ve dişleri ete geçtiği anda Beyaz Diş saldırdı. Köpeği yere devirdi. Matt hemen fırladı ama Beyaz Diş'ten hızlı değildi. Major sendeleyerek ayağa kalkabildi ancak boğazından fışkıran kan karların üzerinde giderek genişleyen kıpkırmızı bir iz bırakıyordu.

Scott aceleyle, "Çok kötü oldu bu ama Beyaz Diş ona hakkını verdi," dedi.

Bu arada Matt'in bacağı Beyaz Diş'e vurmak için havalanmıştı. Bir sıçrama, dişlerin şimşek hızıyla ısırıp kaçması

ve keskin bir haykırış. Şiddetle hırlayan Beyaz Diş birkaç metre geri çekilirken Matt de eğilmiş bacağına bakıyordu.

Yırtılmış pantolonuyla iç donunu ve giderek büyüyen kırmızı lekeyi gösterirken, "Bana da hakkını verdi," dedi.

Cesareti kırılmış Scott, "Sana umutsuz vaka olduğunu söylemiştim," dedi. "Hiç istemezdim ama bu meseleyi etraflıca düşündüm. Bir karara vardım. Yapacak tek şey kaldı."

Konuşurken bir yandan da isteksiz ve yavaş hareketlerle tabancasını çıkarıp revolver topunu açtı ve içindeki kurşunları kontrol etti.

Matt itiraz ediyordu: "Bana bak Bay Scott, bu köpek cehennemden çıkıp geldi. Bembeyaz, pırıl pırıl bir melek olmasını bekleyemezsin. Ona biraz zaman tanı."

Öteki cevabını yapıştırdı: "Major'a yaptığına baksana!"

Köpek sürücüsü feci haldeki köpeğe baktı. Karın içinde kendi kan gölüne batmış halde yatıyor ve can çekişiyordu.

"Ona hakkını verdi, kendin söyledin bunu Bay Scott. Beyaz Diş'in etini çalmaya kalktı ve anında ölü bir köpek oldu. Başka ne beklenebilirdi ki? Etini korumak için savaşmayan bir köpek, beş para etmez."

"Öyle ama bir de kendine baksana, Matt. Hadi köpekler konusunda haklısın diyelim ama sınırı da bir yerde çekmemiz gerekiyor."

Matt inatla direniyordu. "Bana da hakkını verdi. Neden ona tekme atmak istedim? İşte kendin söyledin, doğru yaptı diye. O halde benim de ona tekme atmaya hakkım yoktu."

Scott ısrarcıydı. "Onu öldürmek, ona iyilik olur. Evcilleşemeyecek bir hayvan bu."

"Bana bak Bay Scott, bu zavallı şeytana mücadele etmesi için bir fırsat tanı. Şimdiye kadar böyle bir fırsat bulamamış. Cehennemden daha yeni çıktı sayılır ve ilk kez biraz önce serbest bırakıldı. Ona doğru dürüst bir fırsat tanı. Eğer yola gelmezse şuracıkta kendi ellerimle öldürürüm!"

Scott, "Tanrı biliyor ya ben onu ne öldürmek ne de birine öldürtmek isterim," diye cevaplayarak tabancasını kılıfına koydu. "Tamamen serbest bırakıp ona her türlü iyi muameleyi yapacağız. İşte ilk muamele de benden."

Beyaz Diş'e doğru yürüyüp nazik ve sakinleştirici bir sesle onunla konuşmaya başladı.

Matt uyardı: "Yine de eline sopanı alsan daha iyi olur."

Scott kafasıyla olmaz işareti yaparak Beyaz Diş'in güvenini kazanma çabasına devam etti.

Beyaz Diş ise kuşku içindeydi. Bir şeyler olacaktı, belliydi. Tanrının köpeğini öldürmüş, arkadaşını ısırmıştı, feci bir cezadan başka ne bekleyebilirdi ki? Ama karşısında boyun eğmeyecekti. Tüylerini kabartmıştı, dişlerini gösteriyordu. Gözleri ateş gibiydi. Bütün vücudu tetikte ve her an her şeye hazır haldeydi. Tanrının elinde sopa olmadığı için kendisine bu kadar sokulmasına izin vermişti. O el şimdi yukarıdan aşağıya doğru yavaş yavaş kafasına yaklaşıyordu. Yaklaştıkça da Beyaz Diş bir yandan giderek sinirleniyor, bir yandan da büzülüp yere çöküyordu. El yaklaştıkça yere daha çok siniyor ve bu arada vücudu büzülüp küçülürken içindeki kızgınlık iyice büyüyordu. Tehlikeli bir durumdu, mutlaka bir kalleşlik gelecekti. Tanrıların ellerini iyi bilirdi; o ellerin nasıl egemenlik kurduklarına ve ne büyük bir ustalıkla can yakabildiklerine tanık olmuştu. Ayrıca eskiden beri kendisine dokunulmasına sinir olurdu. Daha tehditkâr bir ifadeyle hırladı ve yere biraz daha sindi ama el durmuyor, yaklaşıyordu. O eli ısırmak istemiyordu. İçindeki o vahşi içgüdü iyice ayaklanana, her yanını kaplayıp hayat arzusuyla doldurarak kendisini ele geçirene kadar elin getirebileceği bütün tehlikelere katlandı.

Weedon Scott, dişlerin elini kapmasını ya da yaralamasını engelleyecek kadar hızlı olduğuna inanırdı. Dikilmiş bir yılanın atikliğiyle vuran Beyaz Diş'in müthiş hızı hakkında çok şey öğrenmesi gerekecekti.

Scott şaşkınlık içinde keskin bir çığlık atarak diğer eliyle yarılan elini kavradı ve sıkıca tuttu. Matt sıkı bir küfür savurup ona doğru koştu. Beyaz Diş yere sinmiş haldeydi; tüyleri kabarmış, dişleri ortaya çıkmış, gözlerinde kötü ve tehdit dolu bakışlarla geri çekiliyordu. Artık en az Güzel Smith'ten yediği dayak kadar korkunç bir dayağa hazırlı yordu kendini.

Scott, birden bağırdı. "Buraya gel! Ne yapıyorsun?"

Matt kulübeye dalmış ve elinde bir tüfekle çıkmıştı.

Baştan savma bir soğukkanlılık içinde olmasına özellikle dikkat ettiği sesiyle, "Hiçbir şey yapmıyorum," dedi yavaşça. "Sadece biraz önce verdiğim sözü tutuyorum. Söylediğim gibi onu öldürmek bana düşer."

"Hayır, öldürmeyeceksin!"

"Evet, öldüreceğim. Seyret şimdi."

Beyaz Diş onu ısırdığında öldürmeyelim diye rica eden Matt idi. Ama şimdi Scott'ı ısırmıştı ve bu kez savunma sırası Scott'taydı.

"Ona bir fırsat vermemizi sen istedin. Hadi, ver bakalım o fırsatı. Daha yeni başladık ve işin başında dönmek olmaz. Bu kez de bana hakkım olan muameleyi yaptı. Baksana şuna."

Kendilerinden on metre kadar uzakta ve kulübenin köşesine yakın bir yerde duran Beyaz Diş, insanın kanını donduran bir hırçınlıkla hırlıyordu. Fakat hırladığı kişi Scott değil, köpek sürücüsüydü.

Köpek sürücüsü şaşkınlıkla, "Vay vay, bir yaşıma daha girdim," dedi.

Scott ise aceleyle araya girdi. "Baksana ne kadar zeki. Ateşli silahın ne demek olduğunu en az senin kadar biliyor. Çok zeki bir köpek bu ve ben de bu zekâya bir şans tanıyacağım. Koy o tüfeği yerine."

"Öyle olsun. Zaten benim içimden geçen de buydu," diyerek Matt tüfeği yere koyup odun yığınına dayadı.

Beyaz Diş sakinleşti ve hırlamayı kesti.

"Bu konuyu biraz incelememiz iyi olur. Seyret şimdi."

Matt'in tüfeğe uzandığı anda Beyaz Diş hırlamaya başladı. Tüfekten uzaklaştığında ise geri çekilip dişlerini açığa çıkaran dudakları tekrar dişlerini örttü.

"Şimdi de biraz eğlenelim."

Matt tüfeği eline alıp yavaş yavaş omzuna doğru kaldırmaya başladı. Bu hareketle başlayan Beyaz Diş'in hırlaması, tüfek omza yaklaştıkça şiddetleniyordu. Tüfeğin omuz hizasına gelip kendine doğrulmasından hemen önce de kenara sıçrayıp kulübenin köşesinde gözden kayboldu. Matt biraz önce onun durduğu, şimdi artık kardan başka bir şey görünmeyen yere öylece bakakaldı.

Sonra büyük bir ciddiyetle tüfeği yere koyup patronuna döndü.

"Tamamen aynı fikirdeyim Bay Scott. Bu köpek öldürülemeyecek kadar zeki."

VI

Sevgili Sahip

Weedon Scott yaklaşırken Beyaz Diş de onu izliyor, herhangi bir cezaya boyun eğmeyeceğini belirtmek için tüylerini kabartıp hırlıyordu. Kanı akmasın diye bandajlanıp askıyla omza bağlanmış eli ısıralı yirmi dört saat geçmişti. Geçmişte Beyaz Diş ertelenmiş cezalar görmüştü. Şu anda da ertelenmiş bir cezayı çekmeye hazırlanıyordu. Başka türlü olabilir miydi? En kutsal şeylere saldırmış, bir tanrının kutsal etine dişlerini geçirmiş, sonra daha üstün beyaz tanrıya da aynı şeyi yapmıştı. Olayların doğal akışı içinde ve tanrılarla normal bir ilişki çerçevesinde onu korkunç bir şey bekliyordu.

Tanrı gelip bir metre ötesine oturdu. Beyaz Diş bunda herhangi bir tehlike görmüyordu. Çünkü tanrılar dayak atacakları zaman ayakta dururlardı. Ayrıca bu tanrının elinde ne sopa, ne kırbaç, ne de silah vardı. Üstelik kendisi de bağlı değildi. Tanrı ayağa fırlarsa o da hemen güvenli bir mesafeye kaçabilirdi. Bu arada da bekleyip ne olacağını görecekti.

Tanrı sessizce oturup hiçbir harekette bulunmayınca Beyaz Diş'in hırlaması giderek şiddetini kaybedip önce homurtuya dönüştü, sonra da gırtlağının derinliklerinde kaybolarak durdu. Ardından tanrı konuşmaya başladı. Sesini ilk duyduğunda Beyaz Diş'in boynundaki kıllar dikildi ve

boğazından bir homurtu yükseldi. Ama tanrı hiçbir düşmanca hareket yapmayıp sakin sakin konuşmaya devam etti. Beyaz Diş bir süre onunla uyumlu bir şekilde hırlamaya devam etti, adamın sesiyle kurdun hırlamasının ritmi arasında bir uyum oluştu. Tanrı durmaksızın konuşuyordu. Daha önce kimse Beyaz Diş'le böyle konuşmamıştı. Yumuşak ve sakin bir tonla, Beyaz Diş'in içine işleyen bir sesle konuştu. Kendine ve içgüdülerinin tüm dürtmelerine rağmen Beyaz Diş giderek bu tanrıya güvenmeye başladı. İnsanlarla yaşadığı tüm tecrübelere ters düşen bir güvenlik duygusu hissediyordu.

Uzunca bir süre sonra tanrı kalkıp kulübeye girdi. Dışarı çıktığında Beyaz Diş kaygıyla onu süzdü. Ne silah vardı elinde, ne kamçı, ne de sopa. Ne de sağlam elini arkasına saklamış bir şey gizliyordu. Aynı eskisi gibi, kalktığı yere, Beyaz Diş'ten bir metre uzağa oturdu. Küçük bir parça et tutuyordu. Herhangi bir harekete karşı tetikte, bütün vücudu gergin ve en ufak düşmanca eylem işaretini aldığı anda fırlayıp kaçmaya hazır durumdaki Beyaz Diş, kuşkuyla kulaklarını dikti ve aynı anda hem ete hem de tanrıya bakmayı başaran gözleriyle eti inceledi.

Dayak yine ertelenmişti. Tanrı sadece elindeki eti Beyaz Diş'in burnuna doğru tutuyordu. Ette herhangi bir terslik yoktu gürünürde. Yine de Beyaz Diş kuşkuluydu; et kısa ve davetkâr hareketlerle burnuna doğru uzatılmasına karşın ona dokunmadı. Tanrılar çok kurnazdı ve bu zararsız et parçasının ardında ustalıkla hazırlanmış hangi kalleşliğin kendisini beklediğini bilemezdi. Geçmiş deneyimlerinden, özellikle de yerli kadınlarla yaşadıklarından biliyordu ki et ve dayak, birbiriyle feci biçimde ilişkiliydi.

Sonunda tanrı elindeki eti Beyaz Diş'in ayağının önüne, karın üzerine attı. Beyaz Diş ete dönüp bakmadı, dikkatle kokladı. Eti koklarken bile gözleri tanrının üzerindeydi. Hiçbir şey olmadı. Eti ağzına aldı ve yuttu. Yine bir şey

olmadı. Tersine tanrı ona başka bir parça et veriyordu. Yine elinden yemeyi reddetti ve yine et önüne atıldı. Birkaç kere tekrarlandı bu. Sonra da tanrının, eti Beyaz Diş'in önüne atmadığı an geldi. Eti elinde tutup büyük bir sabırla Beyaz Diş'e uzatıyordu.

Et, iyi etti ve Beyaz Diş açtı. Ufak ufak, sonsuz bir ihtiyatla eti tutan ele yaklaştı. Sonunda eti elden yemeye karar verdiği vakit de geldi. Gözlerini tanrıdan hiç ayırmadan, kulaklarını arkaya yatırmış ve kılları istemsiz olarak kabarıp boynunda dalgalanır halde, kafasını ileri uzattı. Bir de en ufak bir numara istemediğini gösteren bir homurtu kükrüyordu boğazında alttan alta. Etten bir parça yedi ve hiçbir şey olmadı. Sonra parça parça etin hepsini yedi ve bir şey olmadı. Ceza yine ertelenmişti.

Yanaklarını yalayıp bekledi. Tanrı konuşmaya devam ediyordu. Sesi iyilikle ve nezaketle doluydu. Beyaz Diş'in o ana kadar hiç yaşamadığı bir şeydi bu. Ve bu ses, yine içinde daha önce hiç hissetmediği bazı duyguları uyandırdı. Sanki belli bazı ihtiyaçları doyuruluyor, sanki içindeki bir boşluk dolduruluyordu; öylesine tuhaf bir tatmin duygusu içinde olduğunu fark etti. Sonra tekrar içgüdüleri ve geçmiş deneyimleri dürttü onu. Tanrılar, onun aklının alamayacağı kadar kurnazdılar ve istediklerini elde etmek için asla tahmin edilemeyecek yöntemlere sahiptiler.

Al işte, akla gelen başa gelir! Tanrının can yakma konusunda usta eli uzanmış, kafasına doğru iniyordu. Ama bu arada tanrı sakinleştirici sesiyle yumuşacık konuşmaya devamı ediyordu. Eli tehdit edici olmasına rağmen sesi güven aşılıyordu. Ve sesi yatıştırıcı olmasına rağmen eli güvensizlik yaratıyordu. Beyaz Diş çelişkili duygular ve dürtüler arasında ne yapacağını bilemez halde kalakalmıştı. Sanki parçalara ayrılacaktı; hiç alışık olmadığı bir tereddütle bocalayarak içinde büyük bir egemenlik mücadelesi veren karşıt güçleri birarada tutmak için o kadar korkunç bir kontrol uyguluyordu.

Sonuçta ikisinin ortasını yaptı. Hem hırlayıp tüylerini kabartarak kulaklarını yatırdı, hem de ısırmadı veya fırlayıp kaçmadı. Bu arada el aşağı doğru inmeye devam ediyordu. Giderek yaklaştı, yaklaştı. Dikilmiş tüylerinin ucuna dokundu. Beyaz Diş o elin altında giderek daha çok büzüldü. El ise Beyaz Diş'e daha yaklaştı ve dokunuşları daha hissedilir hale geldi. İyice büzülen ve artık tir tir titreyecek duruma gelen Beyaz Diş yine de orada o şekilde durmayı başardı. Büyük eziyetti kendisine dokunup bütün içgüdülerini isyan ettiren bu el. İnsanların ellerinden çektiği bütün fenalıkları bir günde unutmasına imkân yoktu. Ama tanrı böyle istiyordu ve Beyaz Diş de bütün gücüyle mücadele ederek bu iradeye teslim olmaya çalışıyordu.

El, üzerinden kalkıp pışpışlayan, okşayan bir hareketle tekrar dokundu kendisine. Bu böyle sürdü. Ama elin kalktığı her an, altındaki tüyler de kalkıyordu. Ve elin tekrar üzerine dokunduğu her seferinde kulakları arkaya yatıyor ve boğazını boğuk bir gürleme dolduruyordu. Beyaz Diş ısrarla gürlüyor, gürlüyor ve uyarıda bulunuyordu. Böylece hissedebileceği en küçük acıya karşı misilleme yapmaya hazır olduğunu duyuruyordu. Henüz tanrının böyle davranmasının derinlerdeki gizli nedenlerinin tam anlamıyla açığa çıktığı söylenemezdi. O yumuşak, güven veren ses her an hiddet saçan bir kükreme haline gelebilir, o nazik ve okşayan el onu aciz bırakıp korkunç cezalar uygulayan mengene gibi bir kapana dönüşebilirdi.

Ama tanrı yumuşacık konuşmaya devam ediyor ve eli Beyaz Diş'in üzerinden kalkıp hiç de düşmanca olmayan okşamalar halinde tekrar dokunuyordu kendisine. Beyaz Diş çelişkili duygular arasında kalmıştı. İçgüdülerine göre bu çok tatsız bir şeydi. Onu kısıtlıyor, bireysel özgürlük iradesine aykırı düşüyordu. Ama fiziksel olarak hiç acı veren bir şey değildi. Tersine haz vericiydi. Pışpış hareketi yavaşça ve büyük bir özenle kulaklarının ve kulak dipleri-

nin okşanıp ovulmasına dönüşünce aldığı fiziksel haz biraz daha arttı. Ama yine de korkmaya devam ediyor, eziyet ile haz duygularının hangisi o anda üste çıkarsa bir ondan bir ötekinden etkilenerek en beklenmedik anda gelecek kötülüğe hazırlıklı olmaya çalışıyordu.

"Vay vay vay. Bir yaşıma daha girdim!"

Gömlek kollarını yukarı sıvamış halde kulübeden çıkıp elindeki kirli bulaşık suyunu dökerken Weddon Scott'ın Beyaz Diş'i okşadığını görerek donup kalan Matt böyle dedi.

Beyaz Diş anında geri sıçrayıp sessizliği bozan bu sese feci hırladı.

Matt ise içerlemiş halde ve yaptığını onaylamayan bakışlarla işverenine baktı.

"Aklımdakini serbestçe dile dökmeme izin verirsen Bay Scott, bence sen adı batasıca bir ahmaksın ve tam on yedi yerden belanı bulacaksın."

Weedon Scott buyurgan bir edayla gülerek ayağa kalktı ve Beyaz Diş'e doğru yürüdü. Rahatlatıcı sesiyle onunla konuştu ama fazla uzatmadı. Sonra elini yavaşça Beyaz Diş'in kafasının üzerine koyarak orada tuttu ve biraz önce yarım kesilmiş olan okşamaya kaldığı yerden devam etti. Beyaz Diş ise gözlerini kendisini seven adamın değil, kulübenin kapısının orada duran adamın üzerine şüpheyle sabitleyerek bu okşamaya ses çıkarmadı.

Köpek sürücüsüyse, "En birinci madenci olabilirsin ama küçükken evden kaçıp bir sirke katılsaymışsın hayatının asıl fırsatını yakalarmışsın," diye kendi kendine konuşuyordu anlaşılmaz şekilde.

Beyaz Diş bu sesi duyduğunda yine hırladı ama bu kez uzun ve rahatlatıcı hareketlerle başını ve ensesini okşayan elden kaçmak için kenara sıçramadı.

Beyaz Diş için bu, sonun başlangıcıydı. Eski hayatının, nefretin egemenliğinin sonuydu. Yepyeni ve inanılmaz

ölçüde güzel bir yaşam açılıyordu önüne. Bunu hayata geçirmek için çok düşünüp büyük bir sabırla hareket etmek, Weedon Scott'a düşüyordu. Beyaz Diş'in üzerine düşense bir devrimden daha az değildi. İçgüdülerinin dürtülerini ve mantığının telkinlerini dinlememesi, tecrübelerine karşı gelmesi, şimdiye kadarki hayatının yanlış olduğunu kabul etmesi gerekiyordu.

Oysa onun yaşadığı hayatta şimdi yaptığı şeylerin en ufak bir yeri bile olmamıştı; sular şu anda kendini teslim ettiği akıntının tam tersine akardı hep. Kısacası, her şey dikkate alındığında, yabani hayattan çıkıp gönüllü olarak geldiği ve Boz Kunduz'u efendisi olarak kabul ettiği zaman başardığı uyumdan çok daha zorlu bir intibakı başarması gerekiyordu şimdi. O zamanlar henüz ufacık bir yavruydu, biçimlendirilmemişti, koşulların dokunuşunun etkisine açık ve yumuşacıktı doğası. Ama artık çok farklıydı. Koşulların etkisi işini gayet iyi yapmıştı. O etkiyle şekillenerek katılaşmış, yırtıcı, amansız, sevmeyen ve sevilmeyen bir Savaşan Kurt olup çıkmıştı. Üstelik gençliğin esnekliği üzerinden gitmişken; yapısının dokuları kaskatı ve düğüm düğüm olup iplerinden sert, haşin ve boyun eğmez bir örgü meydana gelmişken; ruhunun yüzü demir gibi sertleşip tüm içgüdüleri ve ilkeleri belirlenmiş kurallar, önlemler, nefretler ve arzular şeklinde berraklaşmışken şimdi bu son değişikliği başarmak, varoluşunun neredeyse tamamen geriye akması gibi olacaktı.

Öte yandan onun bu yeni yöneliminde, katılaşmış olanı yumuşatıp daha iyi ve daha güzelle örerek tekrar şekillendirmek için baskı yapan, onu dürten şey, yine koşulların dokunuşuydu. Adıyla söylemek gerekirse bu dokunuş, Weedon Scott idi. Beyaz Diş'in doğasının köklerine ulaşıp iyice zayıflayıp donuklaşan ve neredeyse tamamen yok olmakta olan hayati gizil güçlerine dokunmuştu, nezaketle. Bunlardan biri *sevgiydi*. Tanrılarla olan ilişkisinde şimdiye kadar Beyaz Diş'e büyük heyecan tattıran en yüksek duygu olan *hoşnutluğun* yerine sevgi geçmişti artık.

Ve bu sevgi tek bir günde doğmadı. Hoşnutlukla başlayıp yavaş yavaş gelişip şekillendi. Beyaz Diş, artık bağlanmadan dolaşmasına izin verilmesine rağmen kaçıp gitmedi çünkü yeni tanrısından hoşnuttu. Güzel Smith'in kafesinde yaşadığından kesinlikle çok daha güzel bir hayat yaşıyordu. Ayrıca bir de tanrıya sahip olması şarttı. Bir insanın onun efendisi olması, Beyaz Diş'in doğasının gereğiydi. İnsana bağımlılığın mührü, hayatının ilk dönemlerinde, Vahşi Hayata sırtını dönerek beklediği dayağı yemek için sürüne sürüne Boz Kunduz'un ayaklarına kapandığı zaman vurulmuştu üstüne. Aynı mühür, uzun kıtlık günlerinin sona erdiği ve Boz Kunduz'un köyünde tekrar yiyecek balık bulduğu Vahşi Hayattan ikinci dönüşünde, bu kez silinmez biçimde kazınmıştı.

Böylece bir tanrıya ihtiyacı olduğu ve Weedon Scott'ı Güzel Smith'e tercih ettiği için kaldı Beyaz Diş. Bağlılık yemini olarak da efendisinin sahip olduğu şeyleri korumayı üstlendiğini belli etti. Kızak köpekleri uyurken etrafı o kolaçan ediyordu. Kulübenin ilk gece ziyaretçisi, Weedon Scott yetişene kadar elindeki sopayla Beyaz Diş'i zorlukla kendinden uzak tutabilecekti. Beyaz Diş kısa sürede kim hırsız, kim dürüst öğrenecek; kim nasıl yürür, kim nasıl durur, ayırt eder hale gelecekti. Sert adımlarla doğrudan kulübenin kapısına yürüyen adamları rahat bırakacak ama kapı açılıp da sahibinin tavrını öğrenene kadar her şeye hazır vaziyette onları gözlemeyi ihmal etmeyecekti. Oysa yumuşak adımlarla dolana dolana gelen, etraftan sakınarak yürüyen ve gizlenmeye çalışanlar vardı ki onlar, Beyaz Diş'in haklarında karar vermeyi asla ertelemediği adamlardı. Bir de ansızın, aceleyle ve kaçar gibi oradan uzaklaşmaya çalışanlar.

Weedon Scott, Beyaz Diş'e yapılanları telafi ederek onu kazanmak, daha doğrusu insanoğlunun Beyaz Diş'e yaptıklarının kefaretini ödemek gibi bir görev biçmişti kendine. Bu bir ilke ve vicdan sorunuydu. Beyaz Diş'e reva görülen

kötülüklerin insanoğlu tarafından yapıldığını ve bunun da ödenmesi gereken bir borç olduğunu hissediyordu. Bu yüzden Savaşan Kurt'a özellikle nazik davranma yöntemi izledi. Her gün Beyaz Diş'i sevip okşamaya ve bunu uzun uzun yapmaya özen gösteriyordu.

Önceleri kuşkulanan ve düşmanca davranışlarından vazgeçmeyen Beyaz Diş, giderek bu okşamalardan hoşlanmaya başladı. Fakat asla vazgeçmediği bir şey vardı: alttan alta gurlaması. Okşamanın başlamasından bitişine kadar sürekli gurluyordu. Ama artık bu gurlamanın içinde yeni bir nota daha vardı. Yabancılar bunu anlayamazdı. Onlara göre Beyaz Diş'in bu şekilde gurlaması onun vahşiliğinin, eski çağlardan kalmasının sinir bozucu ve kan dondurucu bir ifadesiydi. Oysa bebekliğinde yuvasındaki ilk öfke patlaması sonucu gıcırtı gibi çıkan o küçücük sesten bu yana vahşi ve yırtıcı sesler çıkarmaya alışmış, o halde şekillenip katılaşmış gırtlağı, şu anda hissettiği güzel duyguları ifade edebilecek biçimde yumuşatamıyordu çıkan sesleri. Yine de Weedon Scott'ın kulakları ve ona hissettiği duygudaşlık, yırtıcılığa boğulmuş diğer notalar dışındaki o yeni notayı, yumuşak bir sesle ve büyük bir hoşnutlukla ama çok düşük perdeden mırıldandığı şarkının en zayıf ve ürkek belirtisi olan o notayı yakalamaya yetecek kadar ince ayarlıydı.

Günler geçtikçe *hoşnutluğun sevgiye* evrimi hızlandı. Bilincinde sevginin ne olduğu konusunda en ufak bir fikir bulunmayan Beyaz Diş de giderek bu değişikliği daha çok fark ediyordu. Varoluşundaki bir yokluk gibi gösteriyordu kendini ona bu duygu; aç, acı çeken, şefkat ve muhabbet hisleriyle yüklü, doldurulmak için çırpınan bir boşluk. Ancak yeni tanrının varlığıyla sükûn bulan bir sızı ve huzursuzluktu bu. O yanındaysa bu sevgi bir eğlenceydi, vahşi, keskin ve heyecan verici bir doyumdu. Tanrısından uzaktaysa acı ve huzursuzluk tekrar başlıyor, içindeki yokluk

büyüyüp boşluğuyla baskı kuruyor ve hissettiği açlık dur durak bilmeksizin içini ezip kemiriyordu.

Beyaz Diş, kendini bulma sürecindeydi. Geçirdiği yıllarla olgunlaşıp yetişkinliğe ermesine ve kendisini şekillendiren hamurun yabani katılığına rağmen doğasında bir genişleme yaşıyordu. İçinde tuhaf duygular ve benzerini asla hissetmediği içgüdüler tomurcuklanıyordu. Eski davranış biçimleri değişiyordu. Eskiden rahattan ve acı çekmemekten hoşlanır, rahatsızlıktan ve acıdan hoşlanmaz ve davranışlarını da buna göre düzenlerdi. Ama artık farklıydı. İçindeki bu yeni duygular nedeniyle tanrısı uğruna rahatsızlığı ve acıyı tercih ettiği sık görülüyordu. Mesela sabahın erken saatlerinde etrafta dolanıp orayı burayı eşeleyerek yiyecek bir şeyler bulmak veya bir kuytuya çekilip yatmak yerine kulübenin o küçük ve ruhsuz verandasında tanrısının yüzünü bir kez olsun görmek için saatlerce bekleyebilirdi. Geceleri tanrısı eve döndüğünde parmaklarının dostça bir dokunuşu, dilinin üç beş güzel sözü için karın içinde kazdığı sıcacık uyku çukurunu bırakıp çıkabilirdi. Hatta tanrısıyla vakit geçirmek, elinin bir okşamasını hissetmek veya kasabaya inerken ona eşlik etmek için etten, evet etten bile vazgeçebilirdi.

Hoşnutluğun yerine *sevgi* geçmişti. Ve sevgi, daha önce hiçbir duygunun erişemediği kadar derinlerine inmişti. Buna cevap olarak yine en derinlerinden yeni bir şey geldi: sevgi. Kendisine verilenin karşılığını veriyordu. Bu da bir tanrıydı aslında, sevgi tanrısıydı; mutluluk saçan ışığında, Beyaz Diş'in doğasının güneş altındaki bir çiçek gibi açılıp serpildiği, sıcacık bir tanrı.

Öte yandan Beyaz Diş duygularını serbestçe dışavurmuyordu. Kendini yeni yollarla ifade etmek için fazla yaşlanmış, fazla katılaşmıştı. Fazla vakur ve temkinliydi, kendi yalnızlığı içinde çok fazla tetikte kalmıştı. Çok uzun zamandır suskun, mesafeli ve aksi bir tutum geliştirmişti. Hayatında bir kez bile havlamamıştı, şimdiyse tanrısı yak-

laştığında onu selamlamak için havlamayı öğrenemiyordu. Hiç böyle bir tarzı olmadı, sevgisini ifade ederken asla abartıya kaçmadı veya salakça hareketlere başvurmadı. Tanrısını karşılamak için asla ona koşmadı. Hep belli bir mesafede onu beklerdi ama hep beklerdi ve daima oradaydı. Sevgisi bir tür tapınmayı andırıyordu; sağır, dilsiz, sessiz ve çılgınca bir hayranlıktı. Aşkını sadece gözlerinin sabitlenmiş bakışlarıyla, tanrısının her hareketini durmaksızın izleyen gözleriyle ifade ediyordu. Bir de tanrısının ona bakıp konuştuğu zamanlarda kendini dile getirmeye çalışan sevgisiyle fiziksel olarak bunu ifade aczi arasındaki mücadeleden kaynaklanan acemi bir utangaçlık sergiliyordu.

Bu yeni hayat tarzına uyum sağlamak için birçok yöntem geliştirdi. Sahibinin köpeklerini rahat bırakması gerektiğini anlamıştı. Ama yine de egemen doğası kendini gösterdi ve önce onları bir güzel marizleyerek kendi üstünlüğünü ve liderliğini açıklığa kavuşturdu. Sonra da onlarla pek sorun yaşamadı. Beyaz Diş gelirken, giderken, ortalarında dolaşırken ona yol verirler ve bir isteği varsa boyun eğerlerdi.

Aynı şekilde Matt'e de tahammül etmeyi öğrendi, o da sahibine aitti. Sahibi onu pek beslemezdi. Bu işi Matt yapardı, onun göreviydi. Yediği yemeğin sahibine ait olduğunu ve dolaylı olarak kendisini onun beslediğini bilirdi Beyaz Diş. Matt ise onu koşumlara sokup diğer köpeklerle birlikte kızak çektirmek isteyen adamdı. Ama bunu başaramamıştı. Ne zaman Weedon Scott, Beyaz Diş'i koşuma soktu, ancak o zaman kabul etti. Onu koşuma sokup diğer köpeklerde olduğu gibi kızakta çalıştırmasını Matt'ten isteyenin sahibi olduğunu anlamıştı.

Klondike kızakları, Mackenzie kızaklarından, altlarında ayaklarının olmasıyla farklıydı. Bir de köpekleri sürme yöntemleri değişikti. Köpek takımına yelpaze şekli vermiyorlardı burada. Köpekler iki yanlarından bağlanmış koşumların içinde tek sıra halinde birbirinin ardınca dizilir ve kızağı

öyle çekerlerdi. Ve burada lider köpek, gerçekten de liderdi. En akıllı, en güçlü köpek lider olur ve bütün takım ona itaat eder, ondan korkardı. Beyaz Diş'in kısa sürede liderlik makamını elde etmesi kaçınılmazdı. Matt'in bir sürü sıkıntı ve bela yaşadıktan sonra öğrendiği gibi, daha azıyla yetinemezdi. Beyaz Diş o makamı kendine seçmişti, Matt de ilk denemelerin ardından küfrü basarak onun bu yargısını destekledi. Beyaz Diş gündüzleri kızakta çalışıyor ama geceleri de sahibine ait şeyleri korumaktan vazgeçmiyordu. Her zaman görev başında, her zaman uyanık ve sadıktı; köpeklerin en değerlisiydi.

Matt bir gün, "Ağzımdakini serbestçe dökülmem gerekirse bu köpek için o fiyatı ödemiştin ya, o zaman ne akıllıca bir iş yaptığını söylemek isterim. Hem yumruğunla yüzünü dağıttın hem de bir temiz söğüşledin o Güzel Smith'i."

Weedon Scott'un gri gözlerinde ansızın bir kızgınlık parıltısı nüksetti ve vahşice mırıldandı: "Pis canavar!"

Baharın sonlarına doğru Beyaz Diş büyük bir sorun yaşadı. Hiçbir uyarıda bulunmaksızın sevgili sahibi ortalıktan yok oldu. Aslında bazı uyarılar yok değildi ama Beyaz Diş böyle konularda tamamen tecrübesizdi ve onun el çantası hazırladığını anlamamıştı. Sonradan o çantanın, sahibinin ortadan kaybolmasının öncesinde hazırlandığını hatırladı ama o sırada bir şeyden şüphelenmemişti. O gece sahibi dönecek diye bekledi. Geceyarısında dondurucu ayazdan kaçınmak için kulübenin arkasına sığındı. Orada uyuklarken kulakları tanıdık adımların sesini ilk duyacağı ana kilitlenmişti. Saat sabahın ikisi olunca öylesine kaygılandı ki kulübenin buz gibi verandasına gelip çöktü ve orada bekledi.

Ama sahibi gelmedi. Sabah kapı açıldı ve Matt dışarı çıktı. Beyaz Diş hasret çeken gözleriyle ona baktı. Merak ettiği şeyi öğrenmesini sağlayacak ortak bir dil yoktu aralarında. Günler gelip geçti ama sahibi gelmedi. Hayatında

hastalık nedir bilmeyen Beyaz Diş, hastalıkla tanıştı. Hastalandı. O kadar fenalaştı ki sonunda Matt onu kulübeye almak zorunda kaldı. Ayrıca patronuna Beyaz Diş hakkında bir de not yazdı.

Notu Circle City'de alan Weedon Scott, şu satırları gördü:

"Şu lanet kurt hiç çalışmıyor. Hiç yemiyor. Hiçbir şeye mecali kalmadı. Bütün öteki köpekler ona kötek atıp duruyor. Sana ne olduğunu öğrenmek istiyor ve ben ona nasıl anlatacağımı bilmiyorum. Büyük olasılıkla ölüp gider."

Matt böyle yazmıştı. Beyaz Diş hakikaten yemeyi kesmiş, bütün cesaretini kaybetmiş, takımdaki bütün köpeklerin kendisini marizlemesine izin vermişti. Kulübede sobanın yanında yerde yatıyor, ne yiyeceklerle, ne Matt'le, ne de hayatta kalıp kalmamakla ilgileniyordu. Matt ister bütün nezaketiyle konuşsun, ister küfretsin, aynıydı. Donuk bakışlarını çevirip öylesine bakıyor, sonra başını yere düşürüp her zamanki pozisyonuna dönerek ön ayaklarının üzerine koyuyordu.

Sonra bir gece, dudaklarını kıpırdatıp kendi kendine mırıldanarak kitap okuyan Matt, Beyaz Diş'ten gelen çok alçak inlemeyi duyarak irkildi. Beyaz Diş ayağa kalktı, kulakları kapıya doğru dikildi. Bütün dikkatiyle kapıyı dinlemeye başladı. Bir an sonra Matt ayak sesleri duydu. Kapı açıldı ve Weedon Scott içeri girdi. İki adam el sıkıştılar. Sonra Scott etrafa bakındı.

"Kurt nerede?" diye sordu.

Sonra onu gördü, biraz önce yattığı yerde, fırının yanında ayakta duruyordu. Köpekler gibi sahibine koşmamıştı. Orada duruyor, izliyor ve bekliyordu.

"Vay anasını!" diye bağırdı Matt. "Baksana kuyruğunu sallıyor."

Weedon Scott ona doğru gitti. Bir yandan da onu çağırıyordu. Beyaz Diş sıçrayarak değil ama hızla yanına gitti. Sevinçten ne yapacağını bilemiyordu ama sahibine yaklaş-

tıkça gözlerine tuhaf bir ifade geldi. Farklı bir şey, ifade edilemez enginlikte bir duygu gözlerine yerleşmiş, ışıldıyordu.

Matt, "Sen burada yokken bütün o zaman içinde bana bir kez bile böyle bakmadı," diye yorumladı.

Weedon Scott bunu duymadı bile. Dizüstü yere çöküp yüzünü Beyaz Diş'e yaklaştırmış, onu seviyordu. Kulak diplerini ovuşturuyor, boynundan omuzlarına doğru uzun uzun okşuyor, parmak uçlarıyla pıt pıt sırtına vuruyordu. Beyaz Diş ise cevaben gurulduyordu, sesindeki o yumuşak nota her zamankinden çok daha belirgin çıkıyordu bu sefer.

Ama hepsi bu değildi. Sürekli dışarı taşmaya, kendini ifade etmeye çalışan içindeki o büyük sevgisi, neşesi, sevinci yeni bir anlatım yolu buldu. Başını ansızın ileri sürerek sahibinin koluyla vücudu arasına soktu. Ve orada kulakları dışında etrafı gözleme imkânlarından tamamen yoksun kalmış halde, ama artık guruldamayarak ve sahibinin koltuk altını ufak ufak dürterek ona sokulmaya devam etti.

İki adam birbirine baktılar. Scott'ın gözleri parlıyordu.

Matt, hayranlık dolu bir sesle, "Aman tanrım!" dedi.

Bir an sonra kendini toparladığında, "Hep bu kurdun bir köpek olduğunu söylemiştim. Bak işte!" dedi.

Sevgili sahibinin dönüşüyle birlikte Beyaz Diş hızla iyileşti. Kulübede iki gece ve bir gün geçirdikten sonra dışarı çıktı. Kızak köpekleri onun kavgadaki hünerini unutmuşlardı. Sadece son halini, hasta ve zayıf durumunu hatırlıyorlardı. Kulübeden dışarı çıktığını gördükleri anda üzerine atladılar.

Kapıda durup onları izleyen Matt, "Demek seni itip kakabileceklerini sandılar," dedi. "Göster şunlara günlerini kurt! Gebert şunu! Şimdi de ötekini!"

Beyaz Diş'in cesaretlendirilmeye hiç ihtiyacı yoktu. Sevgili sahibinin dönüşü yeterliydi onun için. Hayat yine bütün görkemi ve boyun eğmezliğiyle akıyordu içinde. Büyük bir neşeyle dövüşüyor, içinde hissettiklerini bu şekilde ifade ediyordu; böyle yapmasaydı konuşmamış, kendini anlatmamış

olacaktı. Dalaşların ancak tek bir sonucu olabilirdi. Takım yüz kızartıcı bir yenilgi alarak etrafa dağıldı ve ancak hava kararduktan sonra korku içinde yaklaşıp büyük bir uysallıkla Beyaz Diş'e biatlarıun simgesi olarak boyunlarını bükerek teker teker geldiler.

Sokulmayı öğrenen Beyaz Diş, bu kabahati sık sık işledi. Onun son sözüydü bu. Bunun ötesine geçemezdi artık. Özel olarak büyük bir kıskançlık duyduğu tek şey, başı olmuştu. Hiçbir zaman başına dokunulmasından hoşlanmamıştı. Herhangi bir temastan kaçınmak için paniklemişçesine ani hareketler yapmasına neden olan şey, içindeki Yabaniydi, acı çekmekten ve tuzağa yakalanmaktan duyduğu korkuydu. Ama şimdi, sevgili sahibine bu şekilde sokulması, bilerek ve isteyerek kendini tamamen aciz bir duruma sokma eylemiydi. Tam güvenin, mutlak teslimiyetin ifadesiydi. Sanki diyordu ki, "Kendimi senin ellerine bırakıyorum. Kur üzerimde iradeni, istediğini yap bana."

Dönüşünün üzerinden fazla zaman geçmemişti. Bir gece Scott ile Matt yatmadan önce iskambil oynuyorlardı. Matt, "İki on beşli, dört on beşli ve bir çift, eder altı," diye hesaplayarak oyunun hesap tahtasındaki mandalları indirip kaldırırken dışarıdan bir çığlıkla hırlama duydular. Hemen ayaklanırken birbirlerine baktılar.

Matt, "Senin kurt birisini çiviledi galiba," dedi.

Korku ve acı dolu bir feryat daha duyunca iyice acele ettiler.

Scott dışarı fırlarken, "Feneri getir!" diye bağırdı.

Matt, elinde fenerle onu takip etti. Işığı tutunca bir adamın karların üzerinde sırtüstü yattığını gördüler. Kollarını birbirinin üzerine getirmiş, yüzünü ve boğazını Beyaz Diş'in dişlerinden uzak tutmaya çalışıyordu. Ve gerçekten de buna ihtiyacı vardı. Büyük bir öfke içindeki Beyaz Diş ruhundaki bütün kötülükle adamın en hassas noktasına saldırıyordu. Adamın kollarını örten giysileri, omzundan bileğine kadar

ceketinin kolları, mavi gömleği ve onun altındaki iç çamaşırı parçalanıp paçavraya dönmüştü. Kolları da feci halde yaralanmıştı ve kanıyordu.

İki adamın ilk anda gördüğü bunlardı. Hemen sonraki an Weedon Scott, Beyaz Diş'i boğazından yakalamış, oradan uzaklaştırıyordu. Beyaz Diş mücadele ediyor, hırlıyordu ama tekrar ısırmak için herhangi bir girişimde bulunmadı ve sahibinin kesin bir sözüyle de hemen sakinleşti.

Matt, adamın ayağa kalkmasına yardım etti. Kalkarken yüzünün önünde çapraz yaptığı kollarını indirince Güzel Smith'in canavarlara benzeyen suratı ortaya çıktı. İnsan ateşten elini nasıl kaçırırsa köpek sürücüsü de o hızla bırakıverdi adamı. Güzel Smith fenerin ışığında gözlerini kırpıştıra kırpıştıra ona baktı. Biraz ötede Beyaz Diş'i görünce yüzüne tekrar korku ifadesi hâkim oldu.

Matt yerde, karın üzerinde duran iki nesneyi o zaman fark ettti. Feneri yaklaştırıp ayağının ucuyla patronuna gösterdi. Çelik bir zincirle kısa ve kalın bir sopaydı bunlar.

Weedon Scott gördü ve başını salladı. Tek kelime bile konuşulmamıştı. Köpek sürücüsü elini Güzel Smith'in omzuna koydu ve doğrudan yüzüne baktı. Söylenecek bir şey yoktu. Güzel Smith koşmaya başladı.

Bu arada sevgili sahibi Beyaz Diş'e küçük dokunuşlarla pat pat vuruyor ve şöyle diyordu: "Demek seni çalmaya kalkıştı ha? Tabii sen de buna izin vermedin! Büyük hata yapmış, öyle değil mi?"

Matt ise, "Herif emrinde tam on yedi cin var sanıyor," diye kıs kıs gülüyordu.

Hâlâ heyecanı dinmemiş olan Beyaz Diş hırladı, hırladı sonra gürlemeye başladı. Kabaran tüyleri yavaş yavaş inerken ilkin uzak ve belirsiz ama sonradan giderek büyüyen yumuşak nota gurluyordu boğazında.

Beşinci Bölüm

Terbiye

I

Uzun Yol

Havadan anlamıştı. Elle tutulur en ufak bir ipucu yokken bile Beyaz Diş yaklaşan felaketi sezmişti. Değişimin yakın olduğu, anlaşılmaz biçimde içine doğmuştu. Nasıl ve neden olduğunu bilmiyordu ama gelmekte olana dair bu hissi bizzat tanrılardan almıştı. Kavrayamayacakları bir şekilde niyetlerini kulübenin etrafından ayrılmayan kurt-köpeğe açık etmişler, o da içeri adımını bile atmadığı halde onların akıllarından geçeni anlamıştı.

Bir akşam yemekte köpek sürücüsü, "Şunu bir dinlesene!" dedi hayretler içinde.

Weedon Scott dinledi. Kapının dışından alttan alta endişeli bir inleme, nefesin yanında zar zor duyulabilen bir iç çekme sesi geliyordu. Sonra sahibinin içeride olduğunu, henüz yalnız ve gizemli firarına başlamak için harekete geçmediğini Beyaz Diş'e gösteren uzun bir koklama.

Köpek sürücüsü, "Eminim bu köpek aklından geçenleri biliyor," dedi.

Weedon Scott, dolu gözlerle arkadaşından ötelere baktı ama dili, aklından geçenleri yalanlıyordu.

"Kaliforniya'da bir kurtla ne halt ederim ben?"

Matt, "Ben de onu diyorum ya," diye cevapladı. Kaliforniya'da bir kurtla ne halt edersin?"

Bu söz Weedon Scott'ı tatmin etmedi. Matt kaçamak konuşuyor gibiydi.

Scott, "Beyaz adamın köpeklerinin ona karşı hiç şansı yok," diye söze devam etti. "Görür görmez hepsini öldürür. Milletin zararını karşılamaktan iflas bayrağını çekmezsem bile yetkililer gelip bunu götürür sonra da elektrik verip öldürürler."

Köpek sürücüsünün yorumu, "Köpek düpedüz katil," oldu.

Weedon Scott şüpheyle ona baktı.

"Böyle bir şey asla olmaz," dedi kesin karar olarak.

Matt da, "Böyle bir şey asla olmaz," diye sözünü sonuçlandırdı. "Neden? Çünkü sadece ona bakmak için bir adam tutman lazım gelir."

Berikinin şüphesi biraz dinmişti. Neşeyle başını sallayarak bu sözü onayladı. Bunun ardındaki sessizlikte derinden gelen o yarı hıçkırış, yarı inleme sesini, peşinden de uzun ve sorgulayıcı koklamayı duydular.

"Seni acayip düşünüyor, bu hiç inkâr edilemez."

Beriki büyük bir öfkeyle dik dik baktı arkadaşına. "Lanet olsun be adam! Benim de aklım var ve en iyisi nedir biliyorum!"

"Ben de aynı şeyi diyorum ama..."

"Ama ne?"

"Ama..." köpek sürücüsü önce yumuşak bir sesle başladı ama sonra fikri değişti ve içinde giderek yükselen kızgınlığı açığa vurmaya başladı. "Ne oluyor ki, ne bu hiddet. Şu yaptıklarına bakılınca insan senin aklından geçeni bilmediğini düşünüyor."

Weedon Scott bir süre iç tartışma yaşadıktan sonra daha nazik bir sesle, "Haklısın Matt. Ne düşüneceğimi bilemiyorum ve asıl mesele de bu," dedi.

Kısa bir aradan sonra devam etti. "Çünkü köpeği yanımda götürmem tam bir saçmalık olur."

Matt'in cevabı, "Aynı fikirdeyim," oldu ama patronu bu cevaptan yine tatmin olmadı.

Köpek sürücüsü masumane, devam etti. "İyi de ulu Sardanapalus[4] adına, benim anlamadığın, senin içinden geçenleri nasıl biliyor bu köpek?"

Scott, kederle başını sallayarak, "Buna benim de aklım ermiyor, Matt," diye cevap verdi.

Beyaz Diş'in, kulübenin aralık kapısından, içeride o belalı el çantasını yerde, sahibini de eşyalarını içine yerleştirirken gördüğü gün sonunda gelip çattı. Ayrıca bir de içeride sürekli oraya buraya gidip geliyorlardı; kulübenin o dingin, huzurlu havası bozulmuş, tuhaf bir tedirginlik ve huzursuzluk hâkim olmuştu. Kuşku götürmez kanıt işte buydu. Beyaz Diş, zaten hissetmişti. Ama artık aklıyla da kavrıyordu. Tanrısı, yine uzaklara gitmeye hazırlanıyordu. Ve ilk gidişinde onu nasıl yanına almadıysa, şimdi de burada bırakacağı kesindi.

O gece kurtlar gibi uzun uzun uludu. Yavruluk günlerinde, Vahşi Hayattan geri dönüp köye geldiğinde Boz Kunduz'un çadırının yerinde bir çöp yığını dışında hiçbir şey bulamadığı gün yaptığı gibi, burnunu yukarı dikip bütün dertlerini anlattı soğuk yıldızlara.

Kulübenin içindeyse iki adam daha yeni yatmışlardı.

Matt yatağından, "Yine yemeyecek," yorumunu yaptı.

Weedon Scott'ın yatağından bir homurdanma yükseldi, battaniyenin altında bir hareket oldu.

"Geçen sefer gidişinde yemeyi kesmesini düşününce, bu sefer öleceğine kesin gözüyle bakıyorum."

---

4 Kimi antik kaynaklarda adı geçen ama gerçekten yaşadığı tespit edilememiş eski Asur kralı. Lüks ve şehvete düşkün, efemine, kadın elbiseleri giyen ve başkenti Ninova'nın kuşatılması sırasında büyük bir ateş yaktırıp cariye ve hizmetçileriyle birlikte intihar eden bir kral olarak kişilik kazandırılmıştır. Lord Byron'un *Sardanapalus* adlı bir trajedyası, Delacroix'nın da *Sardanapalus'un Ölümü* isimli bir resmi vardır. -ç.n.

Öteki yatağı örten battaniyenin altında sinirli hareketler vardı.

"Kes sesini be!" diye bağırdı Scott karanlığın içinde. "Kadınlardan beter dırdır ediyorsun."

Köpek sürücüsü, "Aynı fikirdeyim," cevabını verdi. Weedon Scott, bu lafı ederken onun kıs kıs gülüp gülmediğinden emin olamamıştı.

Ertesi gün Beyaz Diş'in endişesi ve huzursuzluğu açıkça görülür bir hal almıştı. Sahibi kulübeden çıkar çıkmaz onun peşine takılıyor, içerideyken de kapının etrafından başka bir yere gitmiyordu. Arada açılıp kapanan kapının arasından yerdeki valizleri görüyordu. Bagajların arasına iki büyük çantayla bir de kutu katılmıştı. Matt, patronunun battaniyeleriyle kürkünü küçük bir muşambanın içine sarıyordu. Beyaz Diş, yapılanları izlerken inledi.

Sonra iki yerli geldi. Beyaz Diş, onlar bagajları yüklendikten sonra elinde yatak takımıyla el çantası olduğu halde önlerine düşen Matt'in arkasından tepeden aşağı inişlerini dikkatle izledi. Ama peşlerinden gitmedi. Sahibi hâlâ kulübedeydi çünkü. Biraz sonra Matt döndü. Scott kulübenin kapısına gelip Beyaz Diş'i içeri çağırdı.

Yumuşacık bir sesle, "Seni zavallı şeytan," derken bir yandan da onun kulaklarını ovuşturuyor, sırtını okşuyordu. "Bana bak eski dostum, şimdi ben uzun bir yola çıkıyorum ve sen gelemezsin. Hadi şimdi bana bir gurla bakayım. Şöyle iyi bir elveda gurlaması yap bana."

Ama Beyaz Diş gurlamayı reddetti. Tersine özlem dolu, araştıran bir bakıştan sonra sahibine iyice sokulup koluyla bedeninin arasına burnunu sokuverdi.

"Geminin düdüğü!" diye bağırdı Matt. Geminin boğuk sesi, Yukon'dan geliyordu. "Vedalaşmayı kısa kesmen lazım. Ön kapıyı kilitlemeyi unutma. Ben arka kapıya bakıyorum. Hadi çabuk ol!"

İki kapı aynı anda kapandıktan sonra Weedon Scott, Matt'in arkadan dolaşıp gelmesini bekledi. İçeriden inleme-

ler ve hıçkırıklar geliyordu. Peşinden de uzun, iyice derine çekilen nefesler.

Bayır aşağı yola çıktıklarında Scott, "Ona çok iyi bak, Matt," dedi. "Ne yapıyor, ne ediyor, bana yaz."

Köpek sürücüsü, "Yazarım, yazarım," dedi. "Ama sen şunun sesini bir dinlesene!"

İkisi de durdu. Sahiplerinin ölüsünün başında köpekler nasıl ulursa Beyaz Diş öyle uluyordu. Kederini ifade eden çığlıkları insanın içini eriten uzun süreli akınlar halinde ardarda patlıyor, sonra sesi perişanlıktan titreyerek en alt düzeye kadar iniyor, peşpeşe gelen üzüntü ve keder akınlarıyla tekrar yükseliyordu.

Aurora, o yıl Dışarı gidecek ilk gemiydi; güvertesi şansı yaver gitmiş maceracılarla ve İçeri ayak basmak için ne kadar çıldırdılarsa buradan Dışarı çıkmak için de aynı çılgınlık içinde olan, umutları kırılmış altın arayıcılarıyla tıka basa doluydu. Scott, borda iskelesinin yakınlarında, gemiden karaya inmeye hazırlanan Matt ile vedalaşıyordu. Patronunun eli tokalaşmak için uzanırken gözü onun arkasında bir şeye takılarak sabitlenen köpek sürücüsünün eli havada kalakaldı. Scott ne olduğunu görmek için geri döndü. Hemen bir-iki metre arkasında, Beyaz Diş güvertede oturmuş, sevgiyle yanan gözlerle ona bakıyordu.

Matt, hayranlık ve saygıyla karışık acı küfürlerle usul usul sövdü ona. Scott ise büyülenmiş gibi Beyaz Diş'e bakmaktan başka bir şey yapamıyordu.

"Ön kapıyı kilitlemedin mi?" diye sordu Matt.

Öteki başıyla kilitlediğini işaret ederek, "Ya arka kapı?" diye sordu.

"Elbette kilitledim," diye anında cevapladı.

Beyaz Diş, sahibine sokulmak, kendini sevdirmek istermiş gibi kulaklarını yatırmıştı ama olduğu yerden de kımıldamamış, en ufak bir yaklaşma belirtisi göstermemişti.

"Ben inerken onu da gemiden indirmem lazım."

Matt, Beyaz Diş'e doğru bir iki adım attı ama o geri kaçtı. Matt hızla üzerine gidince de Beyaz Diş grup grup duran insanların ayaklarının arasından sıvışıverdi. Güvertenin içinde kimi zaman sinerek, kimi zaman dönerek, kimi zaman eğilip bükülerek kaçtı ve tüm çabalarını boşa çıkartarak onun eline geçmedi.

Ama sevgili sahibi ağzını açtığı anda da tam bir itaatle ona gitti.

Matt, "Bütün o aylar boyunca seni besleyen bu ellere gelmiyorsun ha," diye sitem etti. "Ya sen... Tanıştığın ilk günler hariç bir kere bile yemek vermedin ona. Patronun sen olduğunu nasıl bildiğini bir anlasam, dişimi kıracağım."

Pat pat vurarak Beyaz Diş'i okşayan Scott, ansızın onun üzerine eğilerek burnundaki taze kesik izlerini ve gözlerinin arasındaki uzun ve derince bir yarayı gösterdi.

Matt eğildi ve ellerini Beyaz Diş'in vücudunda gezdirdi.

"Belli ki pencereyi unutmuşuz. Her tarafı cam kesikleriyle dolu. İçine de girmiş. Hay Allah, şimdi bunları tek tek temizlemek lazım."

Ama Weedon Scott onu dinlemiyordu. Hızla düşünüyordu. Aurora'nın düdüğü, son defa çaldı. Gemiden ayrılacaklar, borda iskelesinden sahile çıkıyorlardı. Matt, boynundan bandanasını çözüp Beyaz Diş'in boynuna bağlamak üzereydi. Scott, onun elini tuttu.

"Elveda sevgili dostum Matt. Kurt meselesini de... Merak etme, artık bana mektup yazmana gerek kalmadı. Düşündüm de artık ben..."

"Dur şimdi!" diye patladı köpek sürücüsü. "Düşündüğün şey..."

"Tam olarak onu düşünüyorum. Bandanan sende kalsın. Beyaz Diş hakkında *sana* yazacak olan, *benim* artık."

Matt, iskeleden inerken yarı yolda durdu.

"O iklime dayanamayacak!" diye bağırdı arkaya doğru. "Ancak sıcak havalarda kırkarsan olabilir!"

Borda iskelesi gemiye alındı ve Aurora kıyıdan ayrıldı. Weedon Scott, son bir kez el salladı. Sonra dönüp yanında duran Beyaz Diş'e eğildi.

Tüm ilgisiyle kendisine yönelmiş başı ve pat pat okşayıp sevilmek için dümdüz duran kulakların dibini ovarken, "Hadi bakalım şimdi gurla başımın belası, gurla," dedi.

II

Güney Toprakları

Beyaz Diş, San Francisco'da gemiden indi. Şaşkına dönmüştü. Herhangi bir mantık yürütme sürecinden geçirmeden ve bilinçle yaklaşmadan, en derinlerinde tanrılıkla kudreti birbiriyle ilişkilendirmişti. Beyaz adamı hiç San Francisco'nun çamurlu yollarında yürürken olduğu kadar hayranlık verici bir tanrı olarak görmemişti. Bildiği, tanıdığı ağaçtan yapılmış kulübelerin yerini şimdi dev binalar almıştı. Caddeler büyük tehlikelerle doluydu: dört tekerli atlı arabalar, el arabaları, otomobiller, kocaman atların ıkına sıkına çektiği koca yük arabaları, çın çın çınlayan çıngıraklarıyla ortalıkta dolaşan ve kuzey ormanlarındaki vaşaklarınkine benzer tiz çığlıklarıyla ısrarlı tehditler savuran devasa tramvaylar.

Tüm bunlar, kudretin göstergesiydi. Tüm bunların içinde ve tüm bunların ardında insanoğlu vardı; yöneten, kontrol eden, yine her zamanki gibi maddenin hâkimi olarak kendini ifade eden insan. Muazzam, müthiş, şaşırtıcı bir şeydi. Beyaz Diş, dehşet ve hayranlıkla doldu. Korku gelip oturdu içine. Yavruyken Vahşi Hayattan çıkıp Boz Kunduz'un köyüne ilk geldiği gün kendini ne kadar küçücük ve aciz hissettiyse, şimdi de yetişkin bedenine ve gücünün verdiği onura karşın o kadar küçük ve aciz hissediyordu.

Ne çok tanrı vardı! Kalabalıktan başı dönmüştü. Sokakların gümbürtüsü kulaklarına vuruyordu. Ortalıktaki şeylerin mahşeri ve sonsuz koşuşturmasından, hareketinden serseme dönmüştü. Sevgili sahibine daha önce hiç olmadığı şekilde bağımlı hissetti kendini, onun hemen dibinde yürüyor ve ne olursa olsun onu gözden kaybetmiyordu.

Neyse ki Beyaz Diş için şehir, kâbustan öte bir şey olmadı. Kötü bir hayaldi sadece, rüyalarında uzun süre peşini bırakmayacak bir tecrübeden başka bir şey değildi. Sahibi onu bir yük vagonuna bindirip valizlerin ve kutuların arasında bir köşeye zincirle bağladı. Güdük ama tıkız ve sağlam yapılı bir tanrı vardı burada, büyük bir gürültüyle bavulları, kutuları kapıdan alıp içeriye sürükleyerek istifliyor veya yerlerinden alıp etrafa çarpa çarpa götürüp kapıdan dışarıya, o eşyaları bekleyen başka tanrılara atıyordu.

Beyaz Diş, sahibi tarafından bu eşyalar cehennemine terk edilmişti. En azından onun çantalarını kokusundan tanıyana ve gidip o çantaları korumak için başlarında durmaya başlayana kadar öyle düşündü.

Vagonun tanrısı bir saat sonra kapıda beliren Weedon Scott'a, "Tam zamanında geldiniz," diye homurdandı, "yoksa şu sizin köpek eşyanıza dokunmama izin vermeyecekti."

Beyaz Diş, vagondan çıktı. Şaşkınlık içinde kalmıştı. O kâbus şehir yoktu. Vagon ona göre evin odası gibi bir şeydi ve oraya girdiğinde, etrafında şehir vardı. Arada geçen zamanda şehir yok olmuştu. Artık gümbürtüsü kulaklarında çınlamıyordu. Önünde gün ışığına boğulmuş, tembel bir huzur içinde gülümseyen bir diyar vardı. Beyaz Diş'in bu dönüşüme hayran olacak fazla vakti yoktu. Tanrıların bütün o anlaşılmaz işlerini ve dışavurumlarını nasıl kabul ettiyse, bunu da öylece kabul etti. Onlar hep böyleydi.

Bir araba onları bekliyordu. Bir adamla kadın sahibine yaklaştı. Kadının kolları açıldı ve Beyaz Diş'in sevgili sahi-

bini kavrayarak boynuna dolandı. Düşmanca bir hareket! Bir sonraki an, Weedon Scott kendisine dolanan kolların arasından sıyrılarak hiddetle hırlayan öfkeli bir şeytana dönüşmüş Beyaz Diş'in yanına gitmek zorunda kalacaktı.

Beyaz Diş'i sıkı sıkı tutup sakinleştirirken, "Tamam anne, bir şey yok," diyordu. "Benim canımı yakacağını sandı. Buna asla dayanamaz. Tamamdır, geçti artık. Yakında nasıl davranacağını öğrenir."

Korkudan beti benzi atmış kadın yine de gülerek, "Ve bu arada köpeği ortalıkta değilken oğlumu sevmeme belki izin verilecek," dedi.

Bir yandan da tüyleri kabarmış, hırlayan ve kötü kötü bakan Beyaz Diş'i izliyordu.

Scott, "Öğrenmek zorunda ve öğrenecek. Hem de hiç vakit kaybetmeden," dedi.

Beyaz Diş sakinleşene kadar yumuşak bir tonla konuştu, sonra sesi katılaştı.

"Yat! Yat çabuk!"

Sahibinin öğrettiği şeylerden biriydi bu ve Beyaz Diş, zoraki biçimde, asık suratla emre itaat ederek yere uzandı.

"Şimdi gel anne."

Scott kollarını annesine açtı ama bir gözü Beyaz Diş'teydi.

"Yat!" diye tekrar uyardı. "Yat!"

Kılları sessiz sedasız tekrar diken diken olan ve yattığı yerden ayaklanmak üzere harekete geçen Beyaz Diş, yine çöküp bu düşmanca hareketin tekrarlanmasını izledi. Ama ne bu hareketten, ne de onun arkasından aynı hareketi yapan erkek tanrıdan bir zarar gelmişti sahibine. Sonra çantalarla bavullar arabaya koyuldu, ardından yabancı tanrılarla sevgili sahibi içeri girdi. Beyaz Diş kimi zaman tedbirli bir şekilde arkadan koşarak, kimi zamansa atlara tüylerini kabartıp toprağın üzerinde büyük bir hızla çekip götürdükleri tanrısına herhangi bir zarar gelmeyeceğini görmek için orada bulunduğu uyarısında bulunarak arabayı izledi.

On beş dakika sonra araba caddeden saptı ve önce taştan yapılmış bir giriş kapısının altından, sonra da karşılıklı iki sıra halinde kenarına dizildikleri yolun üzerinden birbirlerine uzanarak kemer oluşturan ceviz ağaçlarının arasından geçti. Yolun her iki yanında büyük ve sağlam dallarıyla koca meşelerin kesintiye uğrattığı geniş çimenlik alanlar uzanıyordu. Bu bakımlı çimlerin ötesinde, onların taptaze yeşilliğine zıtlık içindeki sararmış yoncalıklar, güneş yanığı ve altın renkleriyle kendilerini gösteriyor, onların da arkasında kahverenginin çeşitli tonlarındaki tepeler ve yükseklere yayılmış çayırlar görünüyordu. Çimenliğin hemen ardından vadi seviyesinden yumuşak bir eğimle çıkan ilk yükseltinin üzerinde, geniş sundurmalı, çok pencereli bir ev vardı.

Ancak tüm bunları görmesi için Beyaz Diş'e pek az fırsat tanındı. Araba daha araziye yeni girmişti ki pırıl pırıl gözleri, sivri burnuyla feci kızgın ve öfkeli bir çoban köpeğinin saldırısına uğradı. Kendisiyle sahibi arasına girmiş, yolunu kesmişti köpek. Beyaz Diş hırlayarak herhangi bir uyarıda bulunmadı. O sessiz ve ölümcül saldırısına geçerken yine kılları kabarmıştı. Ama saldırı asla tamamlanmadı. Hiç beklenmedik bir anda aniden durması çok zor olmuş, saldırıya geçtikten sonra kazandığı ivmeyi durdurmak için ön ayaklarını dimdik yere kilitleyerek neredeyse kıçüstü oturmak zorunda kalmıştı; o kadar güçlüydü saldırıya geçtiği köpekle herhangi bir temastan kaçınma isteği. Çünkü o bir dişiydi ve Beyaz Diş'in türünün yasası, ikisinin arasına aşılamayacak bir engel olarak girmişti. Oysa ona saldırmasına mani olabilecek hiçbir şey yoktu, içgüdülerini ihlal etmek dışında.

Ama aynı şey çoban köpeği için geçerli değildi. Dişiydi ve böyle bir içgüdüsü yoktu. Öte yandan çoban köpeği olduğu için Vahşi Hayvanlardan, özellikle de kurtlardan duyduğu içgüdüsel korku, alışılmadık ölçüde yoğundu. Ona

göre Beyaz Diş bir kurttu, yani ilk evcilleştirilip güdüldükleri günlerden bu yana uzak geçmişteki atalarınca korunan koyun sürülerine saldırarak avlanan yağmacıların soyundandı. Ve bu yüzden de Beyaz Diş saldırısından vazgeçip ayaklarını yere dayayarak kendini zor da olsa durdurmasına karşın çoban köpeği onun üzerine atladı. Onun dişlerini omzunda hisseden Beyaz Diş istemdışı bir tepkiyle hırladı ama bunun dışında herhangi bir zarar tehdidinde bulunmadı. Kendine hâkim oldu, karşısında geriledi ve etrafından dolaşmaya çalıştı. O tarafa saptı, bu tarafa döndü, büküldü, kıvrıldı ama nafile. Çoban köpeği hep Beyaz Diş'le gitmek istediği yer arasında duruyordu.

Arabanın içindeki yabancı adam, "Buraya gel Collie!" diye bağırdı.

Weedon Scott güldü.

"Bırakın kalsın baba. İyi bir disiplin oluyor. Beyaz Diş'in çok şey öğrenmesi lazım ve öğrenmeye şimdiden başlaması daha iyi. Uyum sağlayacaktır."

Araba gidiyor ama Collie, Beyaz Diş'in yolunu kesmeye devam ediyordu. Beyaz Diş yolu bırakıp çimenliği dolaşarak ondan kurtulmak istedi ama Collie içeriden küçük bir daire çizerek pırıl pırıl parlayan iki sıra dişiyle onu yine karşıladı. Beyaz Diş geri çekilip bu sefer yolun öbür tarafındaki çimenliği dolaştı ama karşısında tekrar onu buldu.

Araba, sahibini uzağa götürüyordu. Ağaçların arasında gözden kaybolmak üzere olduğunu gördü. Durum umutsuzlaşıyordu. Bir daire daha çizdi. Collie de hızla peşinden koşarak onu yakaladı. Ve o anda birden Beyaz Diş ona doğru döndü. Her zamanki savaş numarasıydı bu. Onunla omuz omuza gelip sıkıca bindirdi. Collie, yere düştü ama sadece düşmekle kalmadı, o kadar hızlı koşuyordu ki hızını alamayıp yuvarlandı. Sırtüstü ve yanüstü yuvarlanırken yere tutunmak için ayaklarıyla çakılları cırmaklıyor, kırılmış gururunun verdiği öfke patlamasıyla ciyak ciyak bağırıyordu.

Beyaz Diş onu beklemedi. Yol açılmıştı; zaten bütün istediği de buydu. Collie, çığlıklarına bir an bile ara vermeden onun peşine düştü. Şimdi düz koşuyorlardı. İş koşmaya gelirse Beyaz Diş, ona birkaç şey öğretebilirdi. Collie, çılgınca, deli gibi, vücudunu en uç noktasına kadar gererek ve ileri doğru her hamlesinde nasıl çabaladığını tüm boyutlarıyla ortaya koyarak koşuyordu. Beyaz Diş ise sessizce, sanki hiçbir çaba göstermiyormuşçasına, toprağın üzerinde süzülen bir hayalet gibi kayarcasına ondan uzaklaşıyordu.

Evin etrafından dolaşıp ana kapıya geldiğinde arabaya ulaştı. Araba durmuş, sahibi iniyordu. Tam o anda, henüz son hızda koşmaktayken, yan taraftan saldırıya uğradığını fark etti. Son sürat üzerine gelen koca bir tazıydı bu. Beyaz Diş ona doğru dönmeye çalıştı. Ama hem kendisi çok hızlıydı, hem de tazı çok yakındı. Yandan çarptı Beyaz Diş'e. Beyaz Diş'in ileri doğru kazandığı ivme o kadar fazla ve saldırı o kadar beklenmedikti ki yere savrulup yuvarlandı. Tam bir şeytan görüntüsüyle ayağa fırladı; kulaklar iyice geri yatmış, dudaklar çekilmiş, burun kırışmış ve tazının yumuşak boğazını son anda kaçıran koca dişleri hızla birbirine çarpmıştı.

Sahibi onlara doğru koşuyordu ama yetişemeyecek kadar uzaktaydı. Tazının hayatını kurtaran, Collie oldu. Beyaz Diş ölümcül vuruşunu yapmak için tam sıçrama hareketine geçerken geldi oraya. Yakışıksız şekilde çakılların üzerinde kayıp yuvarlanmışlığını söylemeye gerek bile yok, koşuda geçilmiş ve karşılık veremediği bir manevrayla rakibini elinden kaçırmıştı, kasırga gibi vardı yanlarına; çiğnenmiş bir haysiyetten, gayet anlaşılabilir bir hiddetten ve Vahşi Hayattan gelen bu yağmacıya duyduğu nefretten oluşan bir yumak halindeydi. Beyaz Diş sıçramasının ortasındayken doğru bir açıdan vurunca yere düşürüp yuvarladı onu.

O anda Weedon Scott yanlarına ulaşıp Beyaz Diş'i tuttu, babası da diğer köpekleri çağırdı.

Kurt onun elinin okşamalarıyla sakinleşirken, "Kuzey Kutbu'ndan gelen yalnız bir kurt için ne güzel bir karşılama bu böyle," dedi. "Bütün hayatı boyunca ayaklarının sadece bir kez yerden kesilmesiyle tanınır. Şimdi otuz saniye içinde iki kez yerlere yuvarlandı."

Araba oradan ayrılmıştı. Evden başka yabancı tanrılar çıktı. Onlardan bazıları saygıyla belli bir mesafede durdular ama iki tanesi, iki kadın, sahibini boynundan yakalayıp kollarını dolamak şeklindeki o düşmanca hareketi yine yaptılar. Beyaz Diş, artık bu harekete göz yummaya başlamıştı. Hareket pek zarar verici bir şeye benzemiyordu, zaten tanrıların çıkardıkları seslerde en ufak bir tehdit bulunmuyordu. Bu tanrılar Beyaz Diş'e de yaklaşmaya çalıştılar ama bir hırlamayla uyarılıp uzaklaştırıldılar. Sahibi, aynı uyarıyı bir de ağız sesiyle yaptı. Bu gibi anlarda Beyaz Diş sahibinin ayaklarının dibinde yatıyor, o da yatıştırıcı eliyle pat pat onun kafasını okşuyordu.

"Dick, yat!" komutunu aldıktan sonra birkaç basamak çıkıp sundurmanın bir kenarına yatan tazı ise gürlemeye ve bu davetsiz misafire kötü bakışlar atmaya devam ediyordu. Collie, kollarını boynuna dolayarak okşayan kadın tanrılardan birinin sorumluluğu altına alınmıştı gerçi ama çok endişeli, şaşkın ve huzursuzca inliyor, bu kurdun burada bulunmasına izin verilmesinden infiale kapılmış halde, tanrıların hata yaptıklarını düşünüyordu.

Bütün tanrılar eve girmek için basamakları çıkmaya başladılar. Beyaz Diş sahibinin dibinden ayrılmıyordu. Sundurmada yatan Dick ona gürleyince, o da tüylerini kabartıp ona gürledi.

Scott'ın babası, "Collie'yi içeri alıp bu ikisini dışarıda bırakalım," önerisinde bulundu. "Biraz dalaşır, sonra da arkadaş olurlar."

Sahibi güldü. "O zaman dostluğunu göstermek için Dick'in cenazesinde en çok ağıt yakan Beyaz Diş olur."

Yaşlı Scott inanmaz gözlerle önce Beyaz Diş'e, sonra Dick'e, en sonunda da oğluna baktı.

"Yani şimdi sen diyorsun ki...?"

Weedon başıyla onayladı. "Evet, aynen öyle. Bir dakika içinde ölü bir Dick'iniz olur. En fazla iki dakika."

Sonra Beyaz Diş'e döndü. "Gel bakalım kurt. İçeri girmek zorunda olan sensin."

Beyaz Diş dayılanarak, kuyruğu dimdik vaziyette, bir taraftan yandan yine saldırmasın diye gözü Dick'in üzerinde basamakları tırmanırken, bir taraftan da evin içinden çıkıp aniden üzerine atılabilecek olan bilinmeyenin en azılı dışavurumu ne olabilecekse, ona karşı hazırlanıyordu. Ama korkulacak hiçbir şey atlamadı üzerine. İçeri girince de etrafı güzelce keşfetti ve bilinmeyene dair herhangi bir iz olmadığını gördü. Memnuniyetini gösteren bir homurtuyla sahibinin ayağının dibine yattı ama bir yandan da bütün olup biteni dikkatle izliyor, evin çatısı altında mutlaka bir yerlerde pusuya yattıklarını ve ortaya çıktıkları anda bu çatıyı bir tuzak haline getireceklerini hissettiği korkunç şeylere karşı anında ayağa dikilip ölümüne mücadeleye hazır halde bekliyordu.

III

Tanrının Ülkesi

Beyaz Diş, zaten doğası gereği uyum sağlayabilen bir kurttu. Bunun yanında çok seyahat etmişliği vardı ve uyum sağlamanın anlamını ve gereğini iyi bilirdi. Burada, Yargıç Scott'ın malikânesi Sierra Vista'da da hemen kendini evindeymiş gibi hissetmeye başladı. Artık köpeklerle ciddi bir sorun yaşamıyordu. Bu köpekler Güney Toprakları tanrılarının âdetlerini kendinden daha iyi bilen hayvanlardı ve Beyaz Diş tanrılarla beraber eve girdiği an, onların gözünde belli bir yer edinmişti. Evet, o bir kurttu ve daha önce benzerini görmemişlerdi ama onun oradaki varlığını tanrılar kabul etmişse tanrıların köpeklerinin de bunu sineye çekmekten başka yapacak şeyi kalmıyordu.

Dick, formalite icabı birkaç diklenmeden sonra, onun sahibine ait bina ve arazilere dahil bir varlık olduğunu kabul etmek zorunda kalmıştı, ister istemez. Dick'in bu tavrından sonra iyi arkadaş olabilirlerdi ama Beyaz Diş, arkadaşlık etmeye uygun değildi. Köpeklerden bütün istediği, kendini yalnız bırakmalarıydı. Bütün hayatı boyunca kendi türünden uzak durmuştu ve mesafesini yine korumak istiyordu. Dick'in açılımları onu rahatsız edince hırlayıp uzaklaştırdı kendinden. Kuzeyde, sahibinin köpeğine dokunmaması

gerektiğini öğrenmişti ve bu dersi şimdi de unutmuyordu. Ama mahremiyetini ve inzivaya çekilme hakkını koruma konusunda ısrarlıydı ve Dick'i öylesine görmezden geldi ki bu iyi yürekli hayvancağız da sonunda pes edip alırın oradaki at bağlama kazığı kadar bile ilgi göstermez oldu ona.

Ama Collie ile işler böyle yürümedi. O Beyaz Diş'i, tanrıların emri nedeniyle kabul etmişti ama hiçbir şekilde ona huzur vereceği anlamına gelmezdi bu. Beyaz Diş ile atalarının o anda ve geçmişte ona ve atalarına karşı işlediği sayısız suçun hatırası, varlığına kazınmıştı. Basılıp yağmalanmış ağıllar bir günde de unutulamazdı, bir nesilde de. Bütün bunlar Collie'yi, sürekli misilleme yapmaya dürtüyordu. Beyaz Diş'in varlığına izin veren tanrıların yüzüne karşı herhangi bir şey yapamıyordu ama onun hayatını küçük yöntemlerle çekilmez kılmasını engellemiyordu bu durum. Aralarındaki kan davası asırlardır sürüyordu ve Collie, onun bu kini sürekli hatırlamasını sağlayacaktı.

Collie, Beyaz Diş'e musallat olup ona kötü muamele ederken cinsiyet avantajını da kullanıyordu. Collie'nin ısrarı Beyaz Diş'in onu görmezden gelmesine engel olurken, kurt içgüdüleri de ona saldırmasını önlüyordu. Collie saldırınca kalın kürküyle korunmuş omzunu onun keskin dişlerine teslim ediyor, dimdik ve azametli, yürüyerek uzaklaşıyordu oradan. Kimi zaman üzerine fazlaca geldiğinde, omzunu ona sunup başını öteye çevirerek etrafında daireler çizmeye mecbur kalıyor, öbür yana dönmüş suratında ve bakışlarında sabırlı ve bıkkın bir ifade göze çarpıyordu. Bazen de kaba etlerine gelen bir ısırık, geri çekilişinin çok daha hızlı olmasını zorunlu hale getirerek azametten eser bırakmıyordu. Ama genel olarak itibarını ve ağırbaşlı halini koruyabiliyordu. Mümkün olduğunca Collie'yi görmezden geliyor ve onun yoluna çıkmamaya özen gösteriyordu. Onun geldiğini görür veya duyarsa kalkıp oradan uzaklaşıyordu.

Başka konularda da Beyaz Diş'in öğrenmesi gereken bir sürü şey vardı. Sierra Vista'nın karmaşık meselelerine bakılırsa, Kuzey Topraklarındaki hayat çok daha yalındı. Öncelikle, sahibinin ailesini tanıması gerekiyordu. Aslında buna hazırlıklı sayılırdı. Mitsah ve Kloo-kooch, nasıl Boz Kunduz'a aitlerse, onun ekmeğini, onu ateşini, onun battaniyesini paylaşıyorlarsa, şimdi Sierra Vista'da ev ve içindeki tüm sakinler de sevgili sahibine aitti.

Ama bu ikisi arasında hem çok az ayrım, hem de çok büyük farklılıklar vardı. Bir kere Sierra Vista, Boz Kunduz'un çadırından çok daha büyüktü. Dikkate alınması gereken bir sürü insan vardı. Yargıç Scott vardı, karısı vardı. Sahibinin kız kardeşleri, Beth ile Mary vardı. Sonra yine efendisinin karısı Alice ile dört ile altı yaşlarındaki çocukları Weedon ile Maud vardı. Ne tüm bu insanları, ne de aralarında olan ve hiçbir zaman bilmediği, bilemeyeceği kan bağını, akrabalığı ona anlatmanın bir yolu vardı. Yine de kısa süre içinde anladı ki onların hepsi sahibine aittir. Sonra gözlemleyerek, herhangi bir fırsat çıktığında bunu değerlendirerek, hareketleri, konuşmaları, seslerindeki tonlamaları inceleyerek bu insanların her birinin sahibiyle olan yakınlığını ve onun sevgisine mazhar olma derecesini yavaş yavaş öğrendi. Ve onlara, ortaya çıkan bu standarda göre davrandı. Bir kişinin sahibinin gözündeki değeri neyse, o da aynı değeri veriyor; sahibince değerli olan şeyleri bağrına basıp özenle koruyordu.

İki ufaklık için de durum buydu. Bütün hayatı boyunca çocuklardan hoşlanmamıştı. Hele de ellerinden... Nefret eder, korkardı o ellerden. Yerli köylerinde geçirdiği günlerde onların zorbalığını ve vahşiliğini öğrendiği dersler hiç de şefkat dolu anlar değildi. Weedon ile Maud ona ilk yaklaştığında gürleyerek onları uyarmış ve zarar verici bir görünüme bürünmüştü. Ancak sahibinin tokadı ve sert sözleri sonucunda onların okşamalarına izin vermek

zorunda kaldı ama o küçük ellerin dokunuşu altında sürekli gurladı ve hiç de güzel bir şarkının mutlu notaları yoktu bu seste... Sonradan küçük kızla oğlanın sahibinin gözünde çok büyük değeri olduğunu gözlemledi. Ondan sonra çocukların okşaması için ne sahibinin sert bir söz etmesi, ne de sıkı sıkı tutması gerekti onu.

Beyaz Diş, içinden şefkat taşan bir varlık olmadı hiçbir zaman. Sahibinin çocuklarına mecburen ama dürüst bir şekilde teslim oldu ve acı veren bir ameliyata katlanır gibi katlandı yaramazlıklarına. Artık onları daha fazla çekemeyeceğini anladığı an kalkıp kararlı biçimde, ağır adımlarla yürür giderdi yanlarından. Bir süre sonra onları sevmeye bile başladı. Yine belli etmiyordu elbette. Yanlarına giden hiç kendisi olmadı. Ama onları görünce kalkıp gitmek yerine yanına gelmelerini bekliyordu artık. Biraz daha zaman geçtikten sonra, ufaklıklar yanına yaklaşırken Beyaz Diş'in gözlerine bir memnuniyet ışığının yerleştiği, çocuklar başka eğlenceler için onun yanından ayrılırkense arkalarından ilgiyle ve hayıflanarak baktığı görülüyordu.

Bütün bunlar birer gelişmeydi ve zaman alıyordu. Beyaz Diş'e göre ufaklıklardan sonra Yargıç Scott geliyordu. İhtimal, bunun iki nedeni vardı. Birincisi, zaten efendisinin sahip olduğu değerli varlıklardan biri olduğu gayet açıktı; ikincisiyse duygularını belli etmeyen, mesafeli bir insandı. Yargıç gazete okurken Beyaz Diş büyük şöminenin önünde onun ayakları dibinde yatmaktan hoşlanır, o da zaman zaman bir bakış veya bir sözle onu ödüllendirirdi. Yargıcın, onun mevcudiyetini ve varoluşunu kabul ettiğinin belirtisi olan ve Beyaz Diş'e herhangi bir külfet getirmeyen hareketlerdi bunlar. Ama bütün bunlar ancak efendisi ortada yokken geçerliydi. O ortaya çıktığı anda Beyaz Diş açısından diğer tüm varlıkların varoluşu sona eriyordu.

Beyaz Diş ailenin tüm üyelerinin kendisini okşamasına ve sevgisini göstermesine müsaade ediyordu ama sadece

sahibine verdiği şeyleri onlardan esirgedi. Onların hiçbir okşaması boğazından o hoşnutluk dolu şarkının yükselmesini sağlamadı ve ne kadar uğraşırsa uğraşsınlar, kendilerine sokulması için Beyaz Diş'i asla ikna edemediler. Bu teslimiyet ve kendinden vazgeçme hali, bu mutlak güven sadece efendisi için geçerliydi. Aslında Beyaz Diş aile üyelerine, sevgili sahibine ait varlıklar olarak görmek dışında bir anlam yüklememişti hiç.

Beyaz Diş, aile ile evin hizmetkârlarını birbirinden ayırt etmeyi de erkenden öğrendi. Hizmetkârlar ondan korkar, o da onlara saldırmaktan kaçınırdı. Çünkü yine sahibine ait görürdü onları. Beyaz Diş ile onlar arasında tarafsızlıktan öte bir şey yoktu. Klondike'taki Matt gibi onlar da sahibinin yemeklerini pişirir, bulaşıkları yıkar ve diğer işleri yaparlardı. Özetle onlar, ev halkının eklentileriydi.

Ev dışında da Beyaz Diş'in öğrenmesi gereken bir sürü şey vardı. Sahibinin ülkesi büyük ve karmaşık bir yer olmakla beraber bir sınırı vardı. Arazi, caddede bitiyordu. O sınırın dışı, yani diğer cadde ve sokaklar, tüm tanrıların ortak kullanımına aitti. Sonra başka çitler ve o çitlerin içinde başka tanrıların egemen olduğu alanlar vardı. Bütün bunların nasıl idare edileceğini ve kimin kime nasıl davranacağını belirleyen binlerce yasa vardı ama Beyaz Diş tanrıların konuşmalarını anlamıyordu ve tecrübe dışında bunu öğrenmesinin yolu yoktu. Şu ya da bu yasayı çiğnediği söylenene kadar kendi doğal içgüdülerine itaat ediyordu. Aynı şey birkaç kez tekrarlandığında yasayı öğreniyor ve sonrasında ona uyuyordu.

Öte yandan eğitiminin en etkili aracı, efendisinin elinin tokadı ve sesinin azarıydı. Ona duyduğu müthiş sevgi nedeniyle sahibinin en yumuşak tokadı bile Boz Kunduz'un veya Güzel Smith'in bütün o dayaklarından çok daha fazla acıtıyordu canını. Çünkü onlar sadece etini yakmış, etin altındaki ruh bütün görkemi ve el değmemişliğiyle öfkesini

korumuştu. Sahibinin tokadıysa, etini yakmayacak kadar hafifti daima. Ama çok daha derinlere işliyordu. Kendini onaylamadığının ifadesiydi ve Beyaz Diş'in ruhu solup gidiyordu bu durumda.

Aslında o tokat çok az kullanılıyordu. Efendinin sesi yetiyordu. Beyaz Diş o sesi duyarak bir şeyi doğru mu yaptı, yanlış mı, anlıyordu. Kendini o sesle toparlıyor, hareketlerine o sesle düzen veriyordu. Dümenini ona göre çevirdiği, yeni bir ülkenin ve hayatın yöntemlerinin haritasını ona göre çıkarmayı öğrendiği pusulaydı o ses.

Kuzey Topraklarındaki tek evcil hayvan köpekti. Diğer tüm hayvanlar Yabani Hayatta yer alıyor, fazla korkutucu olmayanlarını köpeklerin yağmalaması meşru sayılıyordu. Beyaz Diş, bütün hayatı boyunca beslenmek için canlı yiyecekler aramıştı. Güney Topraklarında da bundan başka bir şey olabileceği aklının ucundan geçmezdi. Santa Clara Vadisi'ndeki ilk günlerde dersini alacağı bir şeydi bu. Sabah erken saatlerde evin oralarda boş boş dolanırken kümesten kaçmış bir tavuğa rastladı. Beyaz Diş'in doğal güdüsü, onu yemekti. Bir dizi sıçrayış, dişlerin şimşek gibi açılıp kapanışı ve korku içinde bir ciyaklama sonucunda o maceracı tavuk, Beyaz Diş'in midesine indi. Çiftlikte beslendiği için yağlı ve yumuşaktı. Beyaz Diş dudaklarını yalarken bunun güzel bir yemek olduğuna karar verdi.

Günün ilerleyen saatlerinde ahırların orada kümesinden uzaklaşmış başka bir tavuğa rastladı. Seyislerden teki tavuğu kurtarmak için koştu. Beyaz Diş'in soyunu bilmediğinden silah olarak yanına küçük bir kamçı almıştı. Kamçının ilk inişinde Beyaz Diş tavuğu bırakıp adama yöneldi. Onu kamçı değil, ancak sopa durdurabilirdi. Adama doğru saldırırken üzerinde şaklayan ikinci kamçı darbesinden kaçınmadan ve hiç ses çıkarmadan boğazına doğru sıçrayınca "Tanrım!" diye bağırıp geri çekildi seyis. Elindeki kamçıyı yere bırakıp kollarıyla boğazını korumaya çalışıyordu. Bileğiyle dirseği arasındaki kısım kemiğine kadar yırtıldı.

Adam çok korkmuştu. Sinirini asıl bozan şey Beyaz Diş'in vahşetinden ziyade sessizliğiydi. Yarılmış ve kanayan koluyla boğazını ve yüzünü korumaya uğraşarak alıra doğru çekilmeye çalışıyordu. Collie tam o anda sahneye girmeseydi, çok zor durumda kalacaktı. Dick'in hayatını kurtardığı gibi, şimdi de seyisin hayatını kurtarıyordu Collie. Çılgınca bir öfkeyle Beyaz Diş'in üzerine saldırdı. Haklıydı işte. Hata yapan tanrılardan daha iyi tanımıştı karşısındakini. Bütün kuşkuları doğru çıkmıştı. O kadim yağmacı, yine eski numaralarına başvuruyordu.

Seyis ahıra kaçtı. Beyaz Diş de gerileyerek Collie'nin nefret dolu dişlerine omzunu sunarken bir yandan da daire üzerine daire çiziyordu. Ama Collie, her zamankinden farklı olarak bu sefer makul bir kötekten sonra bile peşini bırakmadı. Tersine gittikçe öylesine kızıp öfkeleniyordu ki sonunda Beyaz Diş itibarı, onuru falan bırakıp tarlalara vurarak düpedüz kaçtı ondan.

Efendisi, "Tavukları rahat bırakmayı öğrenmesi lazım," diyordu. "Ama ancak suçüstü yakalarsam ona dersini verebilirim."

O suç, iki gece sonra işlendi ama efendinin tahmin ettiğinden çok daha büyük bir ölçekte. Beyaz Diş, kümesi ve içindeki tavukların alışkanlıklarını yakından izlemişti. Geceleyin tavuklar tüneklerine konduktan sonra yakın bir yere istiflenen kerestelerin üzerine tırmandı. Oradan kümesin üzerine sıçrayıp çatıyı aşarak içeri atladı. Bir an sonra katliam başlamıştı.

Ertesi sabah efendisi sundurmaya çıktığında gözüne ilk çarpan şey, seyis tarafından sıralanmış elli beyaz Leghorn tavuğuydu. Önce şaşkınlıktan sonra da hayranlıktan yumuşak bir ıslık tutturdu. Beyaz Diş'i gördü sonra; hiçbir utanç veya suçluluk belirtisi göstermiyordu. Tersine beceri gerektiren, övgüye layık bir iş başarmış gibisine kurumla dolaşıyordu. Ne büyük günah işlemiş olduğunun farkında değildi.

Hiç de hoşa gitmeyecek bir görevle yüz yüze kalan efendinin dudakları gerildi. Sonra yaptığının farkında olmayan bu suçluya doğru sertçe yürüdü. Sesinde tanrıların gazabı vardı. Beyaz Diş'in burnunu katledilmiş tavuklara doğru eğip sağlam, ses getiren bir tokat attı.

Beyaz Diş bir daha hiç kümesi basıp yağmalamadı. Yasa bunu yasaklıyordu ve o dersini almıştı. Sonra sahibi onu kümese götürdü. Beyaz Diş'in doğal içgüdüsü, canlı etlerin etrafında koşuşturduğunu, burnunun dibinde yürüdüğünü gördüğünde saldırmaktı. İçgüdüsüne uyacakken sahibinin sesiyle durduruldu. Bu şekilde kümeste yarım saat kadar kaldılar. Zaman zaman içgüdüsü içini kaplıyor ve her seferinde ona teslim olacakken sahibinin sesi tarafından durduruluyordu. Yasayı böylece öğrendi ve ondan sonra tavukları bir kenara bıraktı. Onları görmemeyi öğrenmişti.

Bir öğle yemeğinde Beyaz Diş'e verdiği dersi anlattığında Yargıç Scott, "Bir tavuk katilini asla eğitemezsin," diyerek üzgün üzgün başını sallıyordu. "Bir kere bunu alışkanlık edinmiştir. Ayrıca kanın da tadını almıştır." Yine üzgün üzgün salladı başını.

Ama Weedon Scott, babasıyla aynı fikirde değildi.

Sonunda, "Bakın ne yapacağım," diye meydan okudu ona. "Beyaz Diş'i bütün öğleden sonra tavuklarla beraber kümese kilitleyeceğim."

Yargıç, "Biraz da tavukları düşünseydin," diye karşı çıktı bu fikre.

Ama oğlu, "Sonra da," diye devam etti, "öldürdüğü her tavuk için bir altın dolar ödeyeceğim."

Beth araya girip, "O zaman babama da bir ceza belirlemeniz lazım," dedi.

Kardeşi de onu destekleyince masada herkes bu öneriyi onayladı. Yargıç Scott da başını sallayarak kabul etti.

Weedon Scott, "Peki o zaman," diye bir an düşündü. "Akşamüstü geldiğinde Beyaz Diş tek bir tavuğa bile zarar

vermemişse, kümeste geçirdiği her on dakika başına bir kere, yargıç kürsüsünden hüküm açıklar gibi ağır ağır ve ciddiyetle, 'Beyaz Diş, sen benim sandığımdan çok daha akıllıymışsın' diyeceksiniz ona."

Gizli bir noktadan bütün aile gösteriyi seyretti. Fos çıkmıştı. Sahibi tarafından kümese kilitlenip bırakılan Beyaz Diş yatıp uyudu. Bir keresinde kalkıp su içti. Gözü tavukları görmüyordu bile. Orada yoktular sanki. Saat dört olunca birkaç adım gerilip sıçrayarak kümesin çatısına çıktı, oradan da dışarı atlayıp ağır adımlarla eve doğru yürümeye başladı. Yasayı öğrenmişti. Sonra sundurmada, keyiften mest olmuş ailenin gözleri önünde Yargıç Scott, Beyaz Diş'in yüzüne bakarak, ağır ağır ve ciddiyetle, tam on altı kere, "Beyaz Diş, sen benim sandığımdan çok daha akıllıymışsın," dedi.

Beyaz Diş'in aklını karıştıran ve yüzünün sıkça kızarmasına neden olan şey, yasaların çokluğuydu. Başka tanrılara ait tavuklara da dokunmaması gerektiğini öğrenmek zorunda kalmıştı. Sonra kediler, tavşanlar, hindiler vardı, bunlar da ellenmeyecekti. Aslında yasanın ancak bir kısmını öğrendiği zaman bile yasa hakkındaki izlenimi, herhangi bir canlıya dokunmanın yasaklanmış olduğuydu. Arkadaki büyük çayırda, bir keresinde bir bıldırcın burnunun dibinde pır pır uçup durdu da hiçbir zarar görmedi. Coşku ve heyecandan tir tir titrese de içgüdülerini kontrol edip bir şey yapmadan durabilmişti Beyaz Diş. Tanrıların iradesine uyuyordu.

Ama bir gün yine arkadaki büyük çayırda Dick'in yabani bir tavşanın peşinden koştuğunu gördü. Sahibi ona bakıyor ama herhangi bir müdahalede bulunmuyordu. Hatta kendisini de ava katılmaya teşvik etti. Yabani tavşanlar hakkında herhangi bir yasak olmadığını bu şekilde öğrendi. Sonunda yasanın tamamını iyice belledi. Kendisiyle bütün evcil hayvanlar arasında herhangi bir düşmanlık olmamalıydı. Sevmeseler de en azından saldır-

gan olmamalılardı birbirlerine karşı. Ama diğer hayvanlar; sincaplar, bıldırcınlar, yabani tavşanlar, insana baş eğip biat etmemişlerdi, Yabani Hayatın varlıklarıydı onlar. Ve bütün köpekler için meşru avlardı. Tanrıların koruduğu şey, sadece evcil hayvanlardı; bunlar arasında ölüme neden olabilecek bir çatışmaya izin yoktu. Kullarının hayatlarına ve ölümlerine karar verme gücü tanrıların elindeydi ve tanrılar, güçlerini kıskançlıkla korurlardı.

Kuzey Topraklarının yalınlığından sonra Santa Clara Vadisi'nde hayat çok karmaşıktı. Uygarlığın bu karışık, belirsiz ve çetrefilli karmaşasının istediği en önemli şey kontroldü, kendini dizginleyip sınırlamaktı; benliğin, havada uçuşan incecik bir örümcek ağı gibi hassas, titrek, müteredditet ve temkinli ama aynı zamanda çelik kadar sert ve katı olmasıydı. Hayatın bin yüzü vardı ve Beyaz Diş hepsinin gereğini yerine getirmek durumunda olduğunu anlamıştı. Kasabaya, San Jose'ye gidilirken arabanın arkasında koştuğunda da öyleydi, kasabanın sokaklarında başıboş dolaştığında da. Hayat tüm derinliği, genişliği ve değişkenliğiyle akıp geçerken, sürekli duyularını etkileyip sarsıyor, sayısız ayarlamalar yapıp anında çeşitli karşılıklar vermesini talep ediyor ve hemen her zaman doğal güdülerini bastırmak zorunda bırakıyordu onu.

Kolayca ulaşabileceği et parçalarının asılı durduğu kasaplar vardı mesela. Bu etlere dokunmamalıydı. Sahibinin gittiği evlerde çatılmaması gereken kediler vardı. Ve her yerde kendisine hırlayan ama saldırılmaması lazım gelen köpekler bulunuyordu. Sonra kalabalık kaldırımlarda sayısız insanın dikkatini çekiyordu. Durup ona bakıyor, birbirlerine gösterip inceliyor, ona bir şeyler söylüyor ve en kötüsü de dokunuyorlardı. Tüm bu yabancı ellerin vahim temaslarına katlanmak zorundaydı. Buna bile tahammül etmeyi başardı. Üstelik ne içine kapandı, ne de huysuzlaştı. Azametli haliyle çok sayıda tanrının dikkatini çekiyor, onla-

rın iltifatlarını kabule tenezzül ediyordu. Öte yandan onda öyle bir şey vardı ki fazla yakınlaşmalarını da önlüyordu. Kafasını şöyle bir okşayıp kendi cesaretlerine hayran halde geçip gidiyorlardı.

Oysa Beyaz Diş için işler o kadar kolay değildi. San Jose'nin kenar mahallelerinde arabanın arkasından koşarken üzerine taş atmayı alışkanlık haline getiren çocuklar vardı. Peşlerine düşüp onları perişan etmesine izin olmadığını biliyordu. Burada kendini koruma içgüdüsünü ihlale mecbur kalıyor ve bu içgüdüsünü ihlal ettikçe ehlileşiyor, uygar olarak nitelendirilmeyi hak ediyordu.

Ancak Beyaz Diş, bu durumdan tamamen tatmin olmuş değildi. Hak ve adalet konusunda soyut kavram ve fikirleri yoktu. Ama hayatta belli bir hakkaniyet vardır ve taş atan çocuklara karşı kendini korumasının engellenmesi, içindeki bu adalet duygusunu rahatsız ediyordu. Tanrılarla arasındaki antlaşmaya göre onların kendisine bakma ve koruma sözü verdiğini çoktan unutmuştu. Sonra günün birinde sahibi elinde kamçısıyla arabadan fırlayıp taş atanları bir güzel marizledi. Bundan sonra taş atmadılar. Beyaz Diş bunu anladı ve tatmin oldu.

Buna benzer bir deneyim daha yaşadı. Kasabaya sapan kavşaktaki barın önünde duran ve ne zaman oradan geçse koşup üzerine saldıran üç köpek vardı. Ne kadar ölümcül dövüşebileceğini bilen efendisi, dövüşmesini engelleyen yasayı ona sürekli hatırlatmaktan geri durmuyordu. Netice itibariyle bu dersi gayet iyi belleyen Beyaz Diş, ne zaman oradan geçerse akla karayı seçiyordu. Her seferinde köpeklerin ilk saldırısını hırlayarak uzaklaştıran Beyaz Diş onları belli bir mesafede tutmayı başarıyor ama arkasından geliyor ve sürekli havlayıp hırlayarak hakaret ediyorlardı. Bu bir süre böyle devam etti. Hatta bardaki adamlar köpekleri ona saldırması için teşvik bile ediyorlardı. Bir gün açıkça köpekleri üzerine saldırttılar. Sahibi arabayı durdurdu.

"Git," dedi Beyaz Diş'e.

Beyaz Diş inanamıyordu. Bir sahibine bir köpeklere baktı. Sonra tekrar ve bu sefer büyük bir coşkuyla baktı sahibine.

Sahibi başıyla onayladı. "Gidebilirsin dostum. Ye şunları!"

İkiletmedi Beyaz Diş. Dönüp sessizce düşmanlarının üzerine atladı. Üçü birlikte karşısına çıktılar. Büyük bir hırlama, gürleme, dişlerin birbirine çarpması, bedenlerin birbirine dolanması... Yolun tozları kalkıp kavga edenleri bir bulut gibi gözlerden sakladı. Birkaç dakika sonra iki köpek tozun içinde can çekişiyor, üçüncüsüyse tabana kuvvet kaçıyordu. Hendeğin üzerinden atlayıp demiryolu çiti boyunca tarlaların içinden koşmaya başladı. Beyaz Diş toprağın üzerinde kayan kurt koşusuyla, kurt hızı, çevikliği ve sessizliğiyle peşine düştü, tarlaların ortasında yere indirip katletti onu.

Bu üçlü katliam sonucunda köpeklerle fazla bir sorunu kalmadı. Haber vadinin her tarafına yayıldıkça adamlar köpeklerinin Savaşan Kurt'a sataşmaması için gerekeni yaptılar.

IV

Türünün Çağrısı

Aylar gelip geçiyordu. Güney Topraklarında yiyecek bol, iş azdı ve Beyaz Diş bir eli yağda bir eli balda, bolluk ve refah içinde, mutlu bir hayat sürüyordu. Sadece coğrafyanın değil, hayatın da Güneyinde yaşıyordu. İnsan inceliği bir güneş gibi üzerinde parlıyor, Beyaz Diş iyi toprağa ekilmiş çiçekler gibi serpilip gelişiyordu.

Gerçi diğer köpeklerden yine farklıydı. Yasayı, başka bir hayatı tanımayan diğer köpeklerden daha iyi biliyor, kuralları daha titiz biçimde gözlemliyordu. Ama yine de bütün o vahşetin pusuda beklediğini hissettiren bir şeyler vardı onda; sanki Vahşiliği başını kaldırmayı, sanki içindeki kurt uyanmayı bekliyordu.

Diğer köpeklerle hiç yakınlaşmadı. Şimdiye kadar kendi cinsi nasıl yaptıysa o da hep yalnız yaşamıştı ve bundan sonra da böyle olacaktı. Lip-lip ile sürüsünün yavruluk devresindeki eziyetleri sırasında ve Güzel Smith dönemindeki dövüş günlerinde başka köpeklere karşı içinde kalıcı bir nefret oluşmuştu. Hayatının doğal akışı başka yöne dönmüş ve kendi türünden uzaklaşarak sıkıca insana tutunmuştu.

Ayrıca Güney Topraklarındaki köpekler de ona hep kuşkuyla bakıyordu. Onların içindeki Vahşi Hayattan

korkma içgüdüsünü uyandırıyor; Beyaz Diş'i hep hırlamalarla ve savaşa hazır bir nefretle karşılıyorlardı. Beyaz Diş ise onlara daima dişlerini geçirmek zorunda olmadığını öğrenmişti. Geri çekilmiş dudakları ve çıplak koca dişleri her zaman istediği sonucu veriyor, böğürerek üzerine saldırmakta olan bir köpeğin kıçüstü oturmasını sağlamadığına çok ender rastlanıyordu.

Bir tek baş belası kalmıştı: Collie. Bir an bile ona huzur vermiyordu. Yasaya Beyaz Diş kadar bağlı değildi Collie. Sahibinin Beyaz Diş'le arkadaş olmasını sağlamaya yönelik tüm çabalarını sonuçsuz bırakmıştı. Beyaz Diş'in kulaklarında hep onun keskin ve sinirli hırlaması yankılanırdı. Tavuk öldürme olayını asla unutmuyor, onun kötü niyetli olduğu inancını ısrarla sürdürüyordu. Henüz bir kabahat işlemeden onu suçlu ilan ediyor ve o şekilde davranıyordu. Püsküllü belası olmuştu Beyaz Diş'in. Ahırların orada, gittiği her yerde polis gibi onu izliyor, güvercinlere, tavuklara merakla baktığını gördüğü anda büyük bir infial içinde bağırıp çağırıyordu. Onu görmezden gelmek için Beyaz Diş'in en çok yaptığı şey, yere yatıp başını ayaklarına dayamak ve uyuyormuş numarası yapmaktı. Bu rol Collie'yi hep şaşırtıyor ve susmasını sağlıyordu.

Collie dışında Beyaz Diş için her şey gayet iyi gidiyordu. Kendini kontrol etmeyi öğrenmişti ve artık yasayı biliyordu. Ağırbaşlı bir ciddiyet, bir sükûnet, filozofvari bir hoşgörü havası vardı. Artık düşman bir ortamda yaşamıyordu. Her köşebaşında tehlike, acı ve ölüm pusuya yatmış gibi hissetmiyordu. Her daim duyduğu bir korku ve tehdit olarak bilinmeyen de zamanla giderek silikleşiyordu. Hayat rahat ve kolaydı. Yumuşak yumuşak mecrasında akıyor, herhangi bir korku veya bir düşman pusuda beklemiyordu.

Farkında olmasa da karı özlemişti. Eğer düşünebiliyor olsaydı, "gereğinden çok uzamış bir yaz" diye düşünürdü. Karı, ne olduğunu kendi de bilmediği, bilinçaltından gelen

bir duyguyla özlüyordu. Yine aynı şekilde uzun yaz güneşi altında sıcaktan bunalınca Kuzey Topraklarına yönelik belli belirsiz bir hasret çekiyordu. Bu duyguların onun üzerindeki etkisi, kendisinin de nedenini anlamadığı bir huzursuzluk ve gerginlik oluyordu.

Beyaz Diş, hiçbir zaman duygularını belli etmemişti. Kafasını sahibinin koltuğunun altına sokup guruldarken arada boğazından yumuşak notalar çıkarması dışında sevgisini ifade edecek bir yolu yoktu. Sonra üçüncü bir yol keşfetme fırsatı verildi ona. Tanrıların kahkahalarına karşı hep hassas olmuş, her zaman alınmıştı. Kahkahalar onu çıldırtır, öfkeden kudurturdu. Ama sevgili sahibine karşı içinde böyle bir duygu barındıramazdı; efendisi bir keresinde şaka yollu ve iyi huylu bir şekilde kendisine kahkaha atmayı seçtiğinde apışıp kaldı, ne yapacağını bilemez hale geldi. O eski kızgınlığının kendisini iğnelediğini, tahrik ettiğini ve ona olan sevgisine karşın içinde yükselmeye çalıştığını hissetti. Ona kızamazdı elbette ama bir şey de yapmak zorundaydı. Ağırbaşlılığını korudukça sahibi daha da çok güldü. O sükûnetini korumaya çalıştıkça sahibi daha gürültülü kahkahalar atıyordu yüzüne karşı. Sonunda sahibi kahkahalarıyla onun da ciddiyetini bozdu. Çenesi biraz aralandı, dudakları biraz yukarı çıktı ve gözlerine mizahi olmaktan ziyade sevgi dolu bir muzip ifade yerleşti. Gülmeyi öğrenmişti.

Aynı şekilde sahibiyle boğuşmayı, onun tarafından yerlere atılıp yuvarlanmayı ve bir sürü hoyrat numaraya maruz kalmayı da öğrendi. O da karşılığında kızmış gibi yapıyor, tüylerini kabartıp korkutucu şekilde gürlüyor ve onu ısırmak istermişçesine dişlerini açıp kapatıyordu. Ama asla kendini kaybetmiyordu böylesi zamanlarda. O ısırıklar hep havada kalıyordu. Bu şekilde boğuşup yerlere yatıp yuvarlandıktan, sille tokat birbirlerine girdikten, hırlamalar, ısırıklar havalarda uçuştuktan sonra ansızın ayrılıp bir metre uzakta durarak birbirlerine bakarlardı. Sonra da birdenbire, sanki fırtına-

lı denizlerde parlayan güneş gibi gülmeye başlarlardı. Ve bunun ardından daima sahibinin kolu Beyaz Diş'in boynuna dolanır o da yumuşak sesiyle guruldayarak sevgi şarkısını mırıldanırdı.

Sahibi dışında kimse Beyaz Diş'le boğuşamadı. Buna asla izin vermedi. Bütün vakarıyla durur, boğuşmaya yeltenen olursa uyarıcı bir hırlamayla ve yelesini kabartarak hiç de oyun havasında olmadığını gösterirdi. Sahibine kendisiyle boğuşma hakkını tanıması, herkese aynı özgürlüğü vereceği, isteyenin istediği yerde sevip okşayıp boğuşarak güzel vakit geçirebileceği herkesin malı bir köpek olduğu anlamına gelmiyordu. Onun kalbi tek kişiye aitti ve kendisini de, bu sevgisini de ucuzlatmayı reddediyordu.

Sahibi sıkça atla gezintiye çıkardı ve Beyaz Diş'in başlıca görevlerinden biri, bu gezintilerde ona eşlik etmekti. Kuzey Topraklarında sahibine bağlılığını koşumların içinde canla başla çalışarak kanıtlıyordu. Ama Güney Topraklarında kızak olmadığı gibi köpekler sırtlarında yük de taşımıyordu. Bu yüzden sadakatini başka bir yolla, sahibinin atının yanında koşmakla gösteriyordu. En uzun yol aldıkları günlerde bile geri kalmadı Beyaz Diş. Kurt gibi koşuyordu, yumuşak, zahmetsizce ve fazla çaba harcamadan... Yetmiş beş kilometreden sonra bile neşeyle atın önünde koşardı hâlâ.

Beyaz Diş'in başka bir ifade tarzı bulması da bu gezintilerle bağlantılıdır. İlginçtir, bütün hayatında ikiden fazla yapmamıştır bunu. İlki, sahibi ateşli bir safkana, üzerinden inmeden bahçe kapılarını açıp kapatmayı öğretmeye çalışırken oldu. Peş peşe birçok kere kapıyı kapatmak için atı kapıya yaklaştırdı ve her seferinde at korkup gerileyerek kaçtı. Giderek sinirleniyor ve heyecanlanıyordu. Şaha kalktı. Bunun üzerine sahibi atı mahmuzlayıp ön ayaklarını yere indirmesini sağladı ama at bu kez de arka ayaklarıyla sıçramaya, çifte atmaya başladı. Beyaz Diş olup biteni giderek

artan bir endişeyle izliyordu. Sonunda kendini tutamayıp atın önüne atladı ve vahşice havlayarak onu uyardı.

Bundan sonra da havlamaya çalışmasına, sahibinin de onu çok teşvik etmesine rağmen, ancak bir kez ve sahibinin bulunmadığı bir ortamda yapabildi bunu. Bu havlamanın nedeni, çayırlıkta atla süratli bir koşu sırasında aniden atın ayaklarının arasına fırlayan bir tavşan, keskin bir kişneme, atın tökezlemesi ve sahibinin yere düşüp bacağını kırmasıydı. Beyaz Diş büyük bir öfkeyle kabahatli atın boğazına atlarken sahibinin sesi tarafından durduruldu.

Sahibi bacağının kırık olduğunu iyice anladıktan sonra, "Eve! Doğru eve git!" emrini verdi.

Beyaz Diş, onu tek başına orada bırakmayı hiç istemedi. Sahibi bir not yazmayı düşündü ama ceplerinde kâğıt kalem bulamadı. Sonra Beyaz Diş'e tekrar eve gitmesini emretti.

Beyaz Diş hüzünle ona baktı, yola çıktı, sonra dönüp yumuşak bir inilti çıkardı boğazından. Sahibi onunla nazik ama ciddi bir konuşma yaptı. Beyaz Diş ise kulaklarını dikmiş, pür dikkat onu dinliyordu.

"Tamam sadık dostum, şimdi doğru eve koş. Evdekilere bana ne olduğunu anlat. Haydi kurt, eve. Eve git!"

Beyaz Diş, "ev"in ne demek olduğunu biliyordu ve konuşulanların geri kalanını anlamamasına rağmen sahibinin eve gitmesini istediğini anlamıştı. Sırtını dönüp gönülsüz gönülsüz koşmaya başladı. Sonra durdu, kararsızca başını çevirip omzunun üstünden sahibine baktı.

Bu kez, "Eve git," diye sert bir emir geldi ve Beyaz Diş itaat etti.

Beyaz Diş eve vardığında aile, sıcak bir öğleden sonra havasında sundurmada serinlemeye çalışıyordu. Nefes nefese, toz toprak içinde vardı yanlarına.

Weedon'ın annesi, "Weedon dönmüş," dedi.

Çocuklar Beyaz Diş'i heyecanlı çığlıklarla karşılayıp ona doğru koşmaya başladılar. Onlardan kaçmaya çalıştı ama sallanan sandalyeyle tırabzanların arasına sıkıştırdı-

lar. Gürleyerek onları geriletmeye çalıştı. Anneleri, endişeyle onlara baktı.

"İtiraf ederim ki, bu hayvanın çocukların etrafında olması beni geriyor," dedi. "Bir gün hiç beklenmedik biçimde çocuklara saldıracağından öyle korkuyorum ki..."

Vahşice gürleyerek sıkıştığı köşeden fırlayan Beyaz Diş kızla oğlanı devirip geçti. Anneleri, çocukları çağırdı ve ona aldırmamalarını söyleyerek teselli etti.

Yargıç Scott ise, "Kurt, kurttur," yorumunda bulundu. "Hiçbirine güvenilmez."

Kardeşi ortada yokken onu savunan Beth, "Ama o tam bir kurt değil ki," diye itiraz etti.

Yargıç, "Bunu sadece Weedon'ın yorumundan biliyoruz," diye cevapladı. "Onun yorumu da Beyaz Diş'in ataları arasında köpeklerin de olduğu kanısından ileri geliyor. Oysa kendisi de kabul ediyor ki bu konuda elinde bir bilgi yok. Beyaz Diş'in görünüşüne gelince..."

Cümlesini bitiremedi. Beyaz Diş tam önünde durmuş, vahşi biçimde gürlüyordu.

"Uzak dur! Yat!" diye emretti ona.

Beyaz Diş bu kez sevgili sahibinin karısına döndü. Elbisesini dişiyle yakalayıp narin kumaş yırtılana kadar çekince kadın çığlığı bastı. Bu arada herkesin dikkati ona yönelmişti. Gürlemeyi kesmiş, başı yukarıda duruyor, yüzlerine bakıyordu. Sürekli kasılıp duran gırtlağından ses çıkaramıyor, boğazına müthiş baskı yapan o anlatılamaz şeyden kurtulmak üzere bütün vücuduyla mücadele ediyor, gösterdiği çabayla kıvranıyordu.

Weedon'ın annesi, "Umarım kudurmamıştır," dedi. "Buranın sıcak ikliminin Kuzey kutbundan gelen bir hayvana yaramayacağını söylemiştim Weedon'a."

Beth, "Bence konuşmaya çalışıyor," dedi.

İşte tam o anda Beyaz Diş dile geldi ve müthiş bir patlama halinde havlamaya başladı.

Karısı kesin bir şekilde, "Weedon'a bir şey olmuş," dedi.

Hepsi ayaklanınca Beyaz Diş, peşinden gelip gelmediklerini anlamak için arkasına bakarak hızla merdivenlerden indi. Hayatında ikinci ve son kez havlamış ve derdini anlatmıştı.

Bu olaydan sonra Beyaz Diş, Sierra Vista sakinlerinin gönlünde daha sıcak bir yer edindi. Kolunu yaraladığı seyis bile kurt olmasına karşın onun akıllı bir köpek olduğunu kabul etmişti. Yargıç Scott ise aynı görüşte ısrar ediyor ve çeşitli ansiklopedilerle doğa tarihi kitaplarından bulduğu ölçümler ve tanımlarla bu görüşünü ispat ederek ev halkının canını sıkıyordu.

Santa Clara Vadisi'nde günışığı eksilmeden gelip geçen günler kısalırken, Güney Topraklarındaki ikinci kışını yaşayan Beyaz Diş, tuhaf bir keşifte bulunacaktı. Collie'nin dişleri, artık eskisi gibi keskin değildi. Oyun için ısırıyordu artık, canını yakmadan, kibar kibar dişliyordu onu. Collie'nin hayatı nasıl çekilmez kıldığını unuttu. Gülüp eğlenerek etrafında koşup duran dişiye ciddiyetle karşılık verirken aslında o da oynamak istiyor, ama gülünç olmaktan öteye geçemiyordu.

Bir gün Collie arkadaki çayırlıktan ormanların içine doğru uzun bir koşturmacaya götürdü onu. Halbuki sahibi o gün atla gezintiye çıkacaktı ve Beyaz Diş bunu biliyordu. At eyerlenmiş, kapının önünde bekliyordu. Beyaz Diş tereddüt etti. Ama öğrendiği bütün yasalardan, kendisini şekillendiren alışkanlık ve geleneklerden, sahibine duyduğu sevgiden ve yaşama iradesinden çok daha derin bir şeyler doğmuştu içine; bu yüzden Collie onu hafifçe dişleyip koşmaya başlayınca o da peşinden seyirtti. O gün sahibi tek başına ata bindi ve annesi Kiche'nin yıllar önce sessiz Kuzey ormanlarında yaşlı Tekgöz ile yaptığı gibi, Beyaz Diş o gün ormanda Collie ile yan yana koştu.

V

Uyuyan Kurt

Tam bu sıralarda bütün gazeteler bir mahkûmun büyük bir gözüpeklik göstererek San Quentin Hapishanesi'nden kaçtığını yazıyordu. Azılı ve acımasız bir adamdı bu. Doğası kötüydü. Kötü doğmuş ve toplumun elinde şekillenirken de herhangi bir yardım almamıştı. Toplumun eli sertti ve bu adam, bu haşin elden çıkan işin çarpıcı bir örneğiydi. Bir canavardı o; bir insandı elbette ama öyle kötü bir canavardı ki onu en iyi anlatan söz, etobur olabilirdi ancak.

San Quentin Hapishanesi'nde yola gelmez biri olduğunu gösterdi. Ceza onun doğasını değiştirememişti. Yenilgiye katlanmış halde yaşayamaz, sonuna dek çılgınca mücadele içinde ölüme kadar giderdi. O ne ölçüde şiddetle mücadele ettiyse toplum da ona o derece sert davranmış ve bu katılığın tek sonucu, onun daha da gaddarlaşması olmuştu. Deli gömlekleri, aç bırakmalar, kaba dayak, sopayla dövmeler Jim Hall için yanlış muameleydi ama gördüğü muamele buydu. San Francisco'nun kenar mahallelerinde toplumun elinde şekil almak için yoğrulmayı bekleyen yumuşak hamur kıvamında küçük bir çocuk olduğu zamanlardan beri aynı muameleyi görmüştü.

Jim Hall'ün, kendisi kadar canavar olan bir gardiyanla karşılaşması, hapishanedeki üçüncü yılındadır. Gardiyan ona haksız tavır alıyor, hakkında müdüre yalanlar uyduruyor, hapishanedeki itibarını kaybetmesini sağlıyor ve onu bir türlü rahat bırakmıyordu. Aralarındaki tek fark, gardiyanın bir deste anahtarla bir silahının olmasıydı. Jim Hall'ünse çıplak elleriyle dişlerinden başka bir şeyi yoktu. Günün birinde gardiyanın üzerine atlayıp orman hayvanları gibi dişlerini onun boğazına geçirdi.

Bundan sonra Jim Hall'ü, yola gelmeyenleri koydukları bir hücreye kapattılar. Orada üç yıl kaldı. Hücre demirden yapılmıştı, tabanı, duvarları, tavanı hep demirdi. O hücreden asla çıkarılmadı. Gökyüzünü ve güneşi hiç görmedi. Gün, alacakaranlık; geceyse zifiri sessizlikti orada. Canlı canlı demir bir mezarın içine gömmüşlerdi onu. Hiçbir insanın yüzünü görmüyor, tek bir kişiyle tek bir kelime etmiyordu. Hücrenin kapısından yemeğini içeri ittiklerinde vahşi hayvanlar gibi kükrüyordu. Her şeyden nefret ediyordu. Günler ve geceler boyunca böğürerek öfkesini tüm evrene kustu. Sonra da haftalar ve aylar boyunca ruhunu yiyip bitiren o zifiri karanlıkta tek bir ses çıkarmadı. O bir insan ve bir canavardı; delirmiş bir aklın hezeyanlarıyla sayıklanan en beter korku nesneleri kadar feci bir canavar.

Sonra bir gece, hapisten kaçtı. Cezaevi müdürü bunun imkânsız olduğunu söylüyordu ama hücresi boştu ve kapıda, yarısı içeride, yarısı dışarıda ölü bir gardiyan yatıyordu. Hapishanenin dış duvarına ulaştığı yolu gösterircesine, iki gardiyan daha cansız serilmişti yere. Jim Hall, ses çıkarmamak için onları elleriyle öldürmüştü.

Katlettiği gardiyanların silahlarıyla donanmıştı. Toplumun örgütlü gücü tarafından izlenerek tepelere kaçan canlı bir cephanelikti artık. Altın parayla başına büyük bir ödül kondu. Paragöz çiftçiler, çifteleriyle kelle avına çıktılar. Jim Hall'ün kanı, bankaya borcu ödeyip çiftliği ipotekten kurta-

rabilir veya oğlanı üniversiteye gönderebilirdi. Kamu yararını düşünen vatandaşlarsa Hall'ün peşine düşerken tüfeklerinin namlusunu aşağı indirdiler. Bir av köpeği sürüsü, yaralı ayağından akan kanın izini sürdü. Yasanın av köpekleri, toplumun maaşla savaşan hayvanlarıysa telefonlar, telgraflar ve özel trenlerle gece gündüz demeden peşindeydiler.

Onunla karşılaşanlar oldu. Kimisi adam gibi, kahramanca karşısına çıktı, kimiyse ertesi sabah kahvaltı masasında olup biteni anlatan gazeteleri gülümseyerek okuyan vatandaşları eğlendirecek tavırlarla deli gibi kaçarak dikenli tellerin üzerinden attı kendini. Bu karşılaşmaların ardındandır, kasabalara ölü ve yaralı adamların taşınması ve yerlerini kelle avına heves eden başkalarının alması...

Sonra Jim Hall ortadan kayboldu. Av köpekleri boş yere iz arayıp durdular. Uzak vadilerde kendi halindeki çiftçiler silahlı adamlarca durdurulup kimliklerini kanıtlamaya zorlanırken etrafta ne kadar dağ varsa hepsinde Jim Hall'ün cesedinden kalanları bulduğunu iddia eden paragözler, kan parası talep ediyordu.

Bu arada gazeteler, Sierra Vista'da ilgiden çok endişeye neden oluyordu. Kadınlar korkuyordu. Yargıç Scott, boşverip gülüp geçiyordu ama bu tavrı pek mantıklı sayılmazdı, çünkü yargıçlığının son günlerinde Jim Hall kürsüde karşısına çıkmış ve cezayı yemişti. Ve mahkeme salonundaki herkesin önünde bir gün kendisine ceza veren yargıçtan intikamını feci şekilde alacağını açıkça ilan etmişti.

Aslında o davada Jim Hall haklıydı. Ceza aldığı o suçu işlememişti. Hırsızların ve polislerin dilinde, "düzmece" denilen bir davaydı bu. Jim Hall işlemediği bir suçtan düzmece kanıtlarla cezaevine gönderilmişti. Daha önce de iki mahkûmiyeti olması nedeniyle Yargıç Scott, Hall'e elli yıl hapis cezası vermişti.

Yargıç Scott her şeyi bilmiyordu; polisin hazırladığı bir entrikaya ortak olduğundan, kanıtların çeşitli dolaplarla ve yalancı tanıklıkla oluşturulduğundan ve Jim Hall'ün üzeri-

ne atılı suçu işlemediğinden habersizdi. Jim Hall de Yargıç Scott'ın bunları bilmediğini bilmiyordu. Tersine, yargıcın her şeyi bildiğini, bu iğrenç hukuksuzluğu hazırlamak için polisle yakın işbirliği ve ortaklık içinde olduğunu sanıyordu. Böylece, elli yıl boyunca yaşayan bir ölü olmaya mahkûm edildiği açıklanınca, kendisini o ana kadar yanlış kullanan toplumdaki her şeyden nefret eden Jim Hall, ayağa fırlayıp yarım düzine mavi gömlekli düşmanı tarafından sürüklenerek mahkeme salonundan çıkartılana kadar galeyana gelmiş halde bağırıp çağırmıştı. Ona göre Yargıç Scott, adaletsizliğin zirvesi olan bu mahkûmiyetin en önemli köşetaşlarından biriydi ve bütün öfkesini kustuğu Yargıç'tan intikamını alacağı tehdidini savurmuştu. Sonra da yaşayan ölü olarak cezasını çekeceği yere götürülmüş ve oradan kaçmıştı.

Tüm bunlardan Beyaz Diş'in haberi yoktu. Ama efendisinin karısı Alice ile aralarında bir sır vardı artık. Her gece Sierra Vista sakinleri yataklarına çekildikten sonra Alice kalkıp aşağıdaki büyük salonda yatması için Beyaz Diş'i içeri alıyordu. Tabii Beyaz Diş bir ev köpeği olmadığı, ayrıca evde uyumasına izin verilmediği için her sabah erkenden, yine kimseye duyurmaksızın Alice aşağı iniyor ve aile uyanmadan onu dışarı çıkartıyordu.

Böyle gecelerden birinde, tüm ev uykudayken Beyaz Diş uyandı ama sessizce yatmaya devam etti. Yine sükûnetle havayı koklayarak aldığı mesajda, yabancı bir tanrının varlığı haber veriliyordu. Buna rağmen hiddete kapılıp bağırıp çağırmadı. Onun yöntemi değildi bu. Yabancı tanrı sessizce yürüyordu ama Beyaz Diş, vücuduna sürtünüp ses çıkartacak giysileri olmadığı için ondan daha sessiz yürüdü. Usul usul onu takip etti. Yabani Hayatta son derece ürkek hayvanlar avladığı için şaşırtmacanın getirdiği üstünlüğü iyi bilirdi.

Yabancı tanrı büyük merdivenin başına gelince durup etrafı dinledi. Beyaz Diş ise ölüydü sanki, öylesine hareketsiz biçimde izliyor ve bekliyordu. Merdiven, sevgili sahibine

ve ona ait en değerli varlıklara gidiyordu. Tüyleri kabardı Beyaz Diş'in, ama bekledi. Yabancı tanrının bir ayağı yukarı kalktı. Merdiveni çıkmaya başlıyordu.

İşte tam o anda bindi tepesine Beyaz Diş. Hiçbir uyarıda bulunmamış, yapacağı eylemi gösterecek şekilde hırlamamıştı. Bir sıçramayla vücudu havalanıp yabancı tanrının sırtına indi. Ön ayaklarının pençeleriyle adamın omuzlarına asılırken dişlerini de onun sırtına gömdü. O şekilde bir an orada asılı kaldı, yabancı tanrıyı aşağı çekip sırtüstü indirmeye yetmişti bu süre. Beraberce yere düştüler. Beyaz Diş adamdan ayrıldı ve o ayağa kalkmaya çalışırken kıyıcı dişleriyle tekrar saldırıya geçti.

Sierra Vista, heyecan içinde uyandı. Aşağıdan gelen sese göre sanki bir düzine iblis kavga ediyordu. Silah sesleri duyuldu. Acı ve dehşet içinde bağıran bir adamın çığlığı geldi. Müthiş hırlamalar, gürlemeler duyuluyor, tüm bunların üstünde paramparça olan mobilyaların ve camların sesleri yükseliyordu.

Tüm bu gürültü patırtı, başladığı kadar ani bir şekilde sona erdi. Bütün mücadele üç dakikadan fazla sürmemişti. Korku içindeki ev halkı merdivenin tepesinde toplaştı. Aşağıdan, karanlık cehennem uçurumunun dibinden gelirmişçesine, sudan çıkan hava kabarcıklarını andıran lokur lokur bir sıvı sesi duyuluyordu. Sonra ıslık sesine dönüştü. Kısa süre sonra da yavaşça azalıp tamamen kesildi. Hava almak için bütün gücüyle mücadele eden bir yaratığın ağır ağır soluması dışında, zifiri karanlıktan hiçbir şey duyulmaz oldu.

Weedon Scott bir düğmeye basınca merdivenlerle aşağıdaki salon ışığa boğuldu. Sonra silahları ellerinde, Yargıç Scott'la birlikte dikkatle aşağı indiler. Ama artık bu tedbire gerek kalmamıştı. Beyaz Diş işini bitirmişti. Devrilmiş ve kırılmış mobilyaların ortasında kısmen yan dönmüş ve yüzü kolunun altına gizlenmiş bir adam yatıyordu. Weedon Scott

eğildi, adamın kolunu kaldırdı ve yüzünü yukarı çevirdi. Yarılmış bir boğaz, adamın ölümünün nasıl gerçekleştiğini açıklıyordu.

Yargıç Scott, "Jim Hall," dedi ve baba ile oğul anlamlı anlamlı birbirlerine baktılar.

Sonra Beyaz Diş'e döndüler. O da yan yatıyordu. Gözleri kapalıydı ama üzerine eğildiklerinde onlara bakma çabasıyla gözkapakları hafifçe açıldı; kuyruğuysa sallanmak için kımıldanıyor ama beceremiyordu. Weedon Scott onu okşayınca Beyaz Diş'in boğazı titreyerek onu hissettiğini gösterecek şekilde gurlamaya çalıştı ama çok mecalsiz bir sesti ve hemen kesildi. Gözkapakları aşağı indi ve tamamen kapandı. Bütün vücudu gevşemiş, zemine tamamıyla serilmiş gibi görünüyordu.

Sahibi, "Zavallı şeytan, işi bitmiş," diye mırıldandı.

Yargıç ise telefona doğru giderken, "Henüz belli değil," diye konuştu inançla.

Beyaz Diş üzerinde bir buçuk saat çalışan cerrah, "Doğrusunu söylemek gerekirse binde bir şansı var," dedi.

Şafak sökmüş, pencerelerden içeri giren gün ışığı, elektrik ışığını sönükleştirmeye başlamıştı. Çocuklar dışında bütün aile, vereceği hükmü dinlemek için cerrahın başına toplanmıştı.

"Arka bacaklarından biri kırık, üç kaburga kırık, bunlardan en az biri akciğerlere girmiş. Neredeyse vücudundaki tüm kanı kaybetmiş. Büyük ihtimal iç yaralar da vardır. Adam onun üzerine atlamış olmalı. Üç kurşun yarasını söylemiyorum bile. Binde bir şans aslında çok iyimser bir tahmin, on binde bir bile şansı yok."

Yargıç Scott, "En ufak şansı dahi kaybetmemeliyiz," diye bağırdı. "Parayı hiç düşünmeyin. Röntgenini çektirin, ne gerekiyorsa yapın. Weedon, hemen San Francisco'ya Doktor Nichols'a telgraf çek. Üzerinize alınmayın doktor, anlayın lütfen, en ufak bir fırsatı bile değerlendirmeliyiz."

Cerrah hoşgörüyle gülümsedi. "Elbette anlıyorum. Kendisi için yapılabilecek her şeyi hak ediyor. Bir insana, hasta bir çocuğa bakılır gibi bakılmalı. Ateşi konusunda söylediğimi de unutmayın, saat onda tekrar gelirim."

Beyaz Diş'e o bakım yapıldı. Yargıç Scott'ın profesyonel bir hemşire bulma önerisi, buna çok içerleyen ve bu işi kendileri üstlenen kızlar tarafından büyük itirazlarla reddedildi. Ve Beyaz Diş cerrahın kendine tanımadığı on binde bir şansı elde etti.

Cerrahı bu yanlış yargısı nedeniyle kınamaya gerek yok. Hayatı boyunca korunaklı hayat yaşamış nesillerin devamı olan ve kendileri de korunaklı ve uygar hayatlar yaşayan yumuşak insan vücudu üzerinde çalışmış, onlara alışmıştı. Beyaz Diş'le karşılaştırıldığında insanlar ince, hassas ve zayıftılar ve hayata güçsüz bir biçimde tutunmuşlardı. Beyaz Diş ise, zayıfların hemen yok olduğu ve kimseye belli bir korumanın sağlanmadığı Vahşi Hayattan geliyordu. Ne babasında, ne annesinde, ne de onlardan önceki nesillerde herhangi bir zaaf bulunuyordu. Atalarından demir gibi bir bünyeyle Vahşi Hayatın zindeliğini miras almış; hayata hem bütün olarak her şeyiyle, hem de tek tek her bir parçasıyla, etiyle ve ruhuyla, eskiden tüm yaratıklara ait olan azim, kararlılık ve dirençle yapışmıştı.

Mahpus gibi bağlanmış, alçı ve bandajlarla her türlü hareketi kısıtlanmış olan Beyaz Diş, haftalar boyunca öylece yattı. Uzun uzun uyuyor, bir sürü rüya görüyor, Kuzey Topraklarına ait görüntüler bitmek tükenmek bilmez bir geçit alayı biçiminde geçiyordu zihninden. Geçmişin tüm hayaletleri kalkıp gelmişlerdi, onunla birlikteydiler. Kiche ile bir kez daha yuvada yaşadı, bağlılığını göstermek için titreye titreye Boz Kunduz'un ayaklarına kadar süründü, hayatta kalabilmek için Lip-lip ile uluyan yavru köpekler sürüsünün yarattığı yaygaradan var gücüyle koşarak kaçtı.

Sessiz diyarda koşarak aylar süren kıtlık döneminde tekrar avlandı. Sonra dar bir geçide geldiklerinde oradan geçmek için köpeklerin yelpaze şeklini bozmadan birbirlerine yaklaşmasını sağlamak üzere "Raa! Raa!" diye bağıran Mitsah ile Boz Kunduz'un hayvan barsağından yapılma kırbaçları sırtında şaklarken takımın başında koştu yine. Güzel Smith ile bütün günlerini ve yaptığı bütün dövüşleri tekrar yaşadı. Böyle anlarda uykusunda inliyor ve hırlıyor, ona bakanlar kâbus gördüğünü söylüyorlardı.

Ama özellikle bir kâbustan çok çekiyordu: Çığlık çığlığa bağıran devasa vaşaklara benzettiği, tangırdaya çıngırdaya geçen tramvaylar. Kendi ağacından ayrılmaya cesaret eden maceracı bir sincabı izleyerek çalılıkların ardında yatıyordu. Tam üzerine saldırmak için harekete geçtiği anda sincap, çığlıklar içinde tıngırdaya çıngırdaya dağ gibi üzerine gelirken bir yandan da üzerine ateş saçan, korkunç ve tehditkâr bir tramvaya dönüşüyordu. Gökten yere inen atmacaya kafa tuttuğunda da aynı şey oluyordu. Maviliklerin içinden süzülüp gelerek üzerine inen atmaca, hep karşısına çıkan o tramvay oluyordu. Veya Güzel Smith'in ağılındaydı. Ağılın dışında adamlar toplanıyor ve birazdan orada bir dövüş olacağını biliyordu. İçeri giren rakibini görmek için kapıya bakıyordu. Kapı açılıyor ve yine o feci elektrikli tramvay üzerine saldırıyordu. Bin kere gördüğü aynı kâbus, her seferinde aynı canlı ve büyük bir dehşeti yaşattı ona.

Nihayet son bandajın ve son alçının çıkarıldığı gün geldi. Kutlama vardı o gün. Bütün Sierra Vista etrafına toplandı. Sahibi kulaklarını ovuşturdu, o da yumuşacık sevgi şarkısını gurladı. Sahibinin karısı ona, "Kutlu Kurt" diyordu, bu ismi herkesin beğenisini kazandı ve bütün kadınlar Kutlu Kurt dediler.

Ayağa kalkmaya çalıştı ama henüz çok zayıf olduğundan birkaç denemeden sonra yine yattı. O kadar uzun süredir yatıyordu ki kasları bütün becerisini yitirmiş ve içle-

rindeki bütün güç yok olmuştu. Bu zayıflığı nedeniyle tanrılara borçlu olduğu hizmeti yapmakta başarısız olmuşçasına biraz utandı. Bu nedenle de kahramanca bir mücadele vererek sonunda dört ayağı üzerine kalkmayı başardı; ileri geri sallanıyor, yalpalıyordu.

Kadınlar koro halinde, "Kutlu Kurt!" dediler.

Yargıç Scott, büyük zafer kazanmışçasına bakıyordu.

"Kendiniz söylüyorsunuz işte," dedi, "tam benim iddia ettiğim gibi. Onun yaptığını hiçbir köpek yapamaz. O bir kurt."

Karısı, "Kutlu Kurt," diye düzeltti.

"Evet" diye kabul etti Yargıç. "Bundan sonra adını Kutlu Kurt koydum."

Cerrah, "Yürümeyi yeniden öğrenmesi lazım," dedi, "şimdiden başlasa iyi olur. Canı yanmaz. Hadi onu dışarı çıkartın."

Beyaz Diş dışarı çıktı, kral gibiydi, herkes onun etrafındaydı, herkes ona bakıyor, ona hizmet ediyordu. Henüz çok zayıftı, çimenliğe varınca yatıp bir süre dinlendi.

Sonra tören alayı tekrar başladı. Kaslarını kullanmaya başladıkça gücü azar azar geri geliyor, adalelerine kan doluyordu. Ahıra kadar gittiler. Ahırın girişinde Collie yatmıştı, etrafında güneşin altında oynaşan yarım düzine tombul enik vardı.

Beyaz Diş meraklı gözlerle onlara baktı. Collie, hırlayarak uyarınca mesafesini korumaya özen gösterdi. Sahibi, parmağının ucuyla eniklerden birini ona doğru itti. Beyaz Diş hemen kuşku içinde tüylerini kabarttı ama sahibi her şeyin yolunda olduğunu söyledi. Kadınlardan birinin kollarında kıskaç altında tutulan Collie kıskançlıkla bakıyor ve hırlayarak her şeyin o kadar da yolunda olmadığına dair uyarılarda bulunuyordu.

Enik, önüne kadar geldi. Beyaz Diş kulaklarını dikip merakla ona baktı. Sonra burunları birbirine dokundu ve

Beyaz Diş çenesinde eniğin küçücük ılık dilini hissetti. Sonra onun da dili dışarı çıktı ve nasıl olduğunu anlamadan eniğin yüzünü yaladı.

Tanrılar el çırparak ve neşeli çığlıklarla bu gösteriyi kutladılar. Şaşırmıştı, soran gözlerle onlara baktı. Sonra zayıflığı kendini gösterdi ve yere uzanıp kulakları dikilmiş, başı yan yatmış halde eniği izledi. Collie'nin öfkesine rağmen diğer enikler de paytak paytak yayılarak ona geldiler; büyük bir ciddiyet içinde üzerine tırmanıp yuvarlanmalarına izin verdi. Önce tanrıların alkışları arasında her zamanki içe dönüklüğü ve sıkılganlığı tekrar çıktı ortaya. Ama eniklerin oyunları ve maskaralıkları devam ettikçe bu duygu geçip gitti ve yarı kapalı, sabırlı gözlerle uzanıp güneşin altında uyuklamaya başladı.

Modern Klasikler Dizisi - 10

Jack London'ın Issız Diyarı, yabanı, buz kalpli Kuzey Toprakları'ndaki hayatı konu edindiği ikinci romanı *Beyaz Diş*'tir. *Vahşetin Çağrısı*'na kendini bırakmış bir annenin yavrusu *Beyaz Diş*'in diyarıdır anlatılan. Onun hayranlık uyandırıcı zekâsı ve içgüdüleriyle kendini var edişinin ve "insan tanrılar"ın yaşamına geri dönüşünün enfes hikâyesi...

JACK LONDON ya da doğduğunda kendisine verilen isimle John Griffith, 12 Ocak 1876'da San Francisco'da dünyaya geldi. İlk teknesi Razzle Dazzle'la San Francisco Körfezi'nde maceralı bir hayata atıldı. Kaçak istiridye avladı, fok avlayan bir Japon gemisinde tayfalık yaptı, ABD'yi bir başına dolaştı. Yaşam tarzını değiştirmeye karar verip Oakland'a döndü, liseye başladı; sınavlarını dışarıdan vererek üniversiteye girdi. 1897'de altın aramak isteyen binlerce kişi gibi Jack London da Kanada'ya gitti ve bu yolculuk yazarlığının keşfi oldu. Bir yıl kaldığı Klondike hakkında, 1903'te yayımlanan *Vahşetin Çağrısı* ile 1906'da çıkan *Beyaz Diş* dahil çok sayıda öyküyü kaleme aldı. 22 Kasım 1916'da, geride bıraktığı 15 eseriyle, hayata gözlerini yumdu.

İş Bankası Kültür Yayınları olarak Jack London'ın bütün eserlerini yayımlamayı sürdürüyoruz.

Bütün Eserleri - 2

9 786053 600138

14 TL